

SØVÆRNS- ORIENTERING

VED ÅRSSKIFTET 1986 - 1987

I året, der er forløbet, har søværnet i det store og hele kunnet gennemføre planlagte aktiviteter inden for de operative, materielmæssige og personel- og uddannelsesmæssige områder. Søværns-Orientering bringer i det følgende som sædvanlig en kaval-kade af begivenhederne i året, der gik.

Inspektionsvirksomhed.

Jeg har efter min tiltrædelse som Inspektør for Søværnet 1. april fortsat mine forgængeres inspektionsvirksomhed. Denne har for hele året omfattet 30 tjenestesteder, dels overordnede inspektioner i operative enheder, dels tjenestestedsbesøg ved en

SVN ORT

lang række af søværnets øvrige tjenestesteder, specielt har jeg fra min tiltrædelse som Inspektør for Søværnet lagt vægt på at besøge alle søværnets skoler og uddannelsessteder, hvor disses aktiviteter og uddannelsesopgaver er blevet vurderet. Inspektionerne af de operative enheder har ligeledes omfattet de særlige forhold, som har betydning for skibet og besætningernes sikkerhed til søs.

Sammenfattende har inspektionerne givet det indtryk, at tjenestestederne fortsat er i stand til at planlægge og afvikle pålagte opgaver på en tilfredsstillende måde ud fra de rammer, der er givet, også selv om den nu udtalte mangel på personel mærkbart gør sig gældende både ved skolerne og på de øvrige tjenestesteder, et forhold, jeg senere skal vende tilbage til.

Øvelsesaktivitet.

Søværnets enheder har i 1986 afviklet sejlads og øvelsesaktivitet i henhold til Søværnets operative Kommandos (SOK) årsprogram og de ressourcemæssigt givne rammer. De opnåede resultater har som forventet været gode, men erfaringerne har vist, at det er afgørende nødvendigt at gennemføre en streng prioritering i planlægningen og gennemførelsen af aktiviteterne, såfremt indtjent frihed skal kunne afvikles løbende.

I første halvdel af 1986 gennemførtes i lighed med tidligere år følgende NATO-øvelser (typetræningsøvelser): Minerydningsøvelsen BLUE HARRIER, torpedobådsøvelsen BOLD GAME, anti-undervandsbådsøvelsen BRIGHT HORIZON samt luftforsvarsøvelsen BUSY BIRD.

I sidste halvdel af året afvikledes udover planlagte eskadreøvelser, øvelse DANEX samt øvelse YELLOW BIRD, der afvikles samtidig med flyvevåbnets større øvelsesperiode Tactical Fighter Weaponry (TFW) og øvelse BRIGHT EYE. Øvelse BRIGHT EYE er en søredningsøvelse med deltagelse fra de enkelte NATO-landes redningscentraler på kommandoniveau. Øvelsen, der finder sted hvert år, har deltagelse fra SOK og Flyvertaktisk Kommando med underlagte enheder samt dele af den danske off-shore industri.

Udover disse aktiviteter er søværnets skibe i perioder indgået i NATOs stående styrker af fregatter og minerydningsfartøjer i henholdsvis Atlanterhavs- og Kanalområdet, STANAVFORLANT og STANAVFORCHAN. Endvidere har enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren og Undervandsbådseskadren i alt 2 gange i år delta-

get i øvelse JMC (Joint Maritime Course) i Storbritannien.

Størsteparten af flåden samt SOK deltog desuden i NATO-øvelsen NORTHERN WEDDING, som var årets mest omfattende øvelse for søværnets vedkommende. Desuden skal nævnes øvelse JANEX (samarbejde med hollandske enheder) og øvelse US BALTOPS (samarbejde med amerikanske enheder).

Af specielle øvelser kan nævnes undervandsbådsredningsøvelsen med det svenske undervandsbådsredningsskib BELOS.

I løbet af året har søværnet udført en lang række opgaver af repræsentativ art. Denne udadvendte virksomhed har bestået i sejlads med/besøg af udenlandske og danske ministre, ambassadører m.fl. samt flådebesøg i ind- og udland.

Også NATOs Militærkomite har aflagt besøg og været på sejlads med danske enheder.

Farvandsovervågningen, der danner grundlag for suverænitets-hævdelse og søredningstjeneste, udgør fortsat en vigtig og nødvendig del af søværnets hverdag. Indtil 1. november iværksattes 525 søredningsoperationer - i samme periode sidste år blev iværksat 649 søredningsoperationer.

Fiskeriinspektions-, stations- og søredningstjenesten ved Færøerne og Grønland udgør også en væsentlig del af søværnets daglige fredstidsaktiviteter. I perioden 1. januar - 1. november iværksatte Færøernes Kommando 51 (65) søredningsoperationer. Til sammenligning er i parentes anført antal operationer udført i samme periode i 1985. Inspektionsskibe og -kuttere foretog 105 (126) fiskerikontrolbesøg om bord i udenlandske og færøske fiskefartøjer. Der blev i nævnte periode i 1986 ikke konstateret ulovligt fiskeri, hvorimod der i samme periode i 1985 blev konstateret 6 tilfælde.

I samme periode iværksatte Grønlands Kommando 88 (52) søredningsoperationer. Inspektionsskibe og -kuttere foretog 162 (176) fiskerikontrolbesøg om bord i udenlandske og grønlandske fiskefartøjer, hvorved ulovligt fiskeri blev konstateret i 89 (66) tilfælde. Retsforfølgelse blev i 16 (13) tilfælde overdraget til politiet. Samlet beløb for idømte bøder udgjorde i 1986 kr. 200.000 mod kr. 110.000 i samme periode i 1985.

Søværnets mangesidede virksomhed såvel i danske som i grønlandske og færøske farvande har fortsat medvirket til at give søværnet et godt og professionelt omdømme.

Materielområdet.

Inden for materielområdet forventes i 1986 anvendt omkring 509 mio.kr. til materielinvesteringsområdets militære del for søværnet, hvilket udgør ca. 30% af forsvarets materielinvesteringsramme for 1986.

De bevillingsmæssige godkendelser, der er givet forud for året og i året, medfører en materielmæssig udvikling, hvis hovedområder er fortsat anskaffelse af HARPOON-missiler og SEA SPARROW-missiler af forbedret type, færdiggørelse af FOD CCIS, levetidsforlængelse af FALSTER-klassen og 5 enheder af DAPHNE-klassen, færdiggørelse af forbedring af SØLØVEN-klassen, anskaffelse af chafflaunchere og indledende anskaffelse af tilhørende ladninger, tilgang af 3 forbedrede KOBLEN-klasse undervandsbåde, tilgang af 1. serie STANDARD FLEX 300 omfattende 7 enheder primært udrustet til farvandsovervågning, tilgang af foreløbig 2 af 4 nye inspektionsskibe, anskaffelse af LYNX-simulator, installation af elektronisk udrustning i LYNX helikoptere, tilgang af bundminer, kontrollerede miner og antiinvasionsminer og visse fornyelser på teleområdet. Endvidere tilgik det nye transportfartøj SLEIPNER.

I den forløbne del af året er der givet bevillingsmæssig godkendelse til indledende anskaffelse af de nye bundminer, anskaffelse/modifikation af torpedoildledelsesudstyr samt ombygning af TP-61 torpedoer til målsøgende version, anskaffelse af en ny færgebåd til Flådestation København, bygning af en ny flydedok til Orlogsværftet.

Herunder har Forsvarskommandoen i år indstillet om bevillingsmæssig godkendelse af anskaffelse af radiomateriel til fiskeriinspektionstjenesten, erstatningsanskaffelse af en dekompressionstank samt anskaffelse af nyt søopmålingsudstyr.

Rammen for den fremtidige udvikling er også på materielområdet afstukket ved forsvarsforliget. Efter den nuværende forligningsperiode stiles indledningsvis mod godkendelse af anskaffelse af minerydningsudstyr til 3 STANDARD FLEX 300 skibe samt anskaffelse af 2. og 3. serie STANDARD FLEX 300, således at antallet af disse nye skibstype bliver 16. Et antal udrustes i kamp-, minerydnings- og minelægningsrollen. Anskaffelse af luftværnsudstyr i nær fremtid til WILLEMOES- og FALSTER-klassen og på lidt længere

sigt integreret luftværnsudstyr til NIELS JUEL-klassen og erstatningsanskaffelse for eller modifikation af NARHVALEN-klassen.

Det må dog udtales, at materielinvesteringerne for indeværende ikke i fuldt omfang tilsikrer den nødvendige materielfornyelse.

Personelsituationen.

Personelsituationen har i 1986 været præget af en stor afgang fra både officers- og stampersonelgruppen.

På trods af, at der i 1986 blev udnævnt 48 linieofficerer - det sidste hold A-uddannede på 17 officerer, og det første hold med officersgrunduddannelsen på 31 officerer - mangler søværnet ved årsskiftet ca. 10% af det antal officerer, der er fastsat i Forsvarsaftalen af 29. juni 1984.

I 1985 var den uforudsete afgang af officerer steget til 3%, og den uforudsete afgang vil være af samme størrelsesorden i 1986, d.v.s. ca. 30 officerer, hvor bl.a. afgangen til tjenestefrihed uden løn har været den største, der hidtil er registreret i et enkelt år.

På grund af det lave udrustningsniveau i 1987 og den store tilgang af nye officerer i 1986 vil manglerne i 1987 især være koncentreret omkring de videre- og efteruddannede officerer, bl.a. operations- og våbenofficerer, teknik- og vedligeholdelsesofficerer samt piloter og stabsuddannede officerer.

Manglen på forvaltningsofficerer til skibene vil i løbet af de kommende år blive søgt afhjulpet ved indførelse af en ny forvaltningsstruktur for søværnets skibe. En række forvaltningsopgaver skal i fremtiden udføres ved eskadrerne. Herudover vil et antal officerer i løbet af 1987 gennemgå en forvaltningsuddannelse på videreuddannelsestrin I. Dette vil også medvirke til at afhjælpe manglen på forvaltningsuddannede officerer.

På stampersonelområdet har der været en samlet afgang i 1986 på ca. 425 personer, hvilket er en stigning på ca. 30% i forhold til det forudgående år. Denne omfatter såvel afgang i forbindelse med kontraktudløb som -opsigelser.

Som for officersgruppen er der ingen tvivl om, at de forbedrede konjunkturer på det civile arbejdsmarked, og de bedre lønninger, der ydes, er den væsentligste årsag til de store afgangstal. Også på antallet af konstabelelever, der er afgået inden for prøvetiden, har dette haft betydning, idet op til 50% af holdene har

forladt søværnet til fordel for et civilt arbejde, bl.a. har mange fundet sig en læreplads og kun benyttet søværnet som en venteposition.

Dette har medført problemer inden for visse specialer i konstabelgruppen, især elektro, maskin, kommunikation og militærpolitiet. Det er til gengæld glædeligt at kunne konstatere, at den tidligere store mangel på elektronikkonstabler er erstattet af en balancesituation, hvor så godt som alle stillinger er besat, og afgangen ophæves af tilgangen.

I sergentgruppen er manglerne følelige inden for 3 specialer, nemlig elektronik, kommunikation og sanitet, hvorimod situationen er tilfredsstillende for de øvrige, idet det er muligt at rekruttere det nødvendige antal.

Uddannelsesområdet.

Arbejdsgruppen vedrørende søværnets skolestruktur har i sin rapport fra sommeren 1986 anbefalet, at antallet af skoler reduceres fra de nuværende syv til fire, en grundskole, en specialskole samt de nuværende Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole og Søværnets Officersskole.

Det videre arbejde med skolestrukturen afventer behandlingen af den skitse, som er udarbejdet for den langsigtede tilpasning af søværnets støttestrukturer.

Arbejdsgruppen vedrørende søværnets skolestruktur har endvidere anbefalet, at det videre arbejde med skolestrukturen bør afvente en afklaring af specialtjenesteinspektørernes fremtidige placering.

Med henblik på at tilvejebringe denne afklaring har jeg i november nedsat en arbejdsgruppe til undersøgelse af søværnets specialtjenesteinspektørers arbejdsområder, der skal afgive rapport i februar 1987.

I 1986 forlod såvel det sidste hold officerer med den tidligere A-uddannelse som det første hold med den ny officersgrunduddannelse (OGU) officersskolen; herved markeredes samtidig afslutningen på en gammel og begyndelsen på en ny uddannelsesstruktur i søværnet.

I løbet af året blev endvidere den ny struktur for videreuddannelser på højere funktionsniveau for ledere, kaldet VUT I/L, fastlagt. Det første hold påbegynder primo 1987 forvaltningsud-

dannelse.

På indeværende tidspunkt ligger det endnu ikke klart, hvorledes uddannelsen på Søværnets Officersskole skal tilpasses den civile styrmandseksamens bortfald samt den bebudede omlægning af den civile maskinmesteruddannelse. Forsvarsministeriet og Forsvarskommandoen drøfter sagen, som forventes afsluttet primo 1987.

Arbejdet med en ny uddannelsesstruktur for mellemledere i søværnet indeholdende de nye videregående uddannelser VUT I og VUT II er nu så vidt fremskredet, at strukturerne forventes at kunne implementeres medio 1987.

Der har i sidste halvdel af 1986 været afholdt en række orienteringsmøder på søværnets tjenestesteder med deltagelse af repræsentanter fra Forsvarskommandoen og Centralforeningen for Stampersonel.

Formålet med disse møder har været at informere personellet om de nye muligheder og begrænsninger, som indførelsen af den nye struktur indebærer.

I foråret 1986 kunne Søværnets Konstabelskole påbegynde uddannelse af datamekanikere. Planlægningen af denne helt nye uddannelse er gennemført på mindre end tre år i et meget snævert samarbejde med Håndværkerskolen i Sønderborg, som endnu er den eneste civile skole, der har taget denne uddannelse op.

Datamekanikeruddannelsen sigter på bl.a. følgende arbejdsområder: Dataelektronik, datateknik og automatiseringsteknik.

I efteråret 1986 blev det endelig besluttet at etablere en kompetencegivende uddannelse for søværnets sanitetspersonel. Det drejer sig om uddannelsen til sygehjælper, som skal gennemføres ved Rigshospitalets Sygehjælper-skole. Uddannelsen forventes at påbegynde i 1987.

Uddannelsen til skibskok i søværnet vil fra efteråret 1987 blive tilrettelagt efter en model, der forudsætter, at eleverne har gennemgået en erhvervsfaglig grunduddannelse. Den afsluttende uddannelse til skibskok skal som hidtil gennemføres på Aalborg tekniske skole.

Søværnet har således i året, der gik, været i fuld gang med at tilpasse uddannelserne til såvel den nye personelstruktur som til den nye teknologi. En tilpasning, der vil fortsætte i de kommende år og stille store krav til alle i søværnet.

Den af arbejdsgruppen til skitseplanlægning af den langsigtede tilpasning af søværnets støttestrukturer (AGSTØT) afleverede rapport er af Forsvarskommandoen fremsendt til Forsvarsministeriet med anmodning om en principgodkendelse af, at den beskrevne hovedskitse anvendes som grundlag for en videre detailplanlægning. Anmodningen er fortsat til behandling i Forsvarsministeriet.

Jeg vil slutte denne årsstatus med at ønske alle i søværnet samt deres familier og alle, som har tilknytning til og interesse for vort værns virke, et godt 1987.

M. Telling

Året, der gik - Søværnet

Nytårsnummeret er som tidligere trykt i et ekstra antal eksemplarer, der, så længe oplag haves, vil kunne udleveres til interesserede enkeltpersoner ved henvendelse til Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv.

JANUAR

Taktisk seminar 1986

I dagene 21.-23. januar afvikledes Søværnets Taktiske Seminar for Operations- og Våbenofficerer på Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus i Frederikshavn under ledelse af chefen for Kampinformationskursus. I seminaret, der omfattede ca. 80 deltagere, deltog eskadreoperationsofficerer, operations- og våbenofficerer fra større enheder og marinedistrikter, skibshefer for

Glimt fra auditoriet på Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus, under Taktisk Seminar. (AIS FOT).

mindre enheder, repræsentanter fra Forsvarskommandoen, Søværnets operative Kommando, Søværnets Materielkommando, Søværnets Flyvetjeneste samt søværnets specialskoler med underlagte kurser.

Seminarets formål var, gennem udveksling af informationer og erfaringer, med hovedvægten lagt på taktik, dokumentation og

materiel, samt arbejde i grupper om konkrete taktiske spørgsmål, at sikre effektivt virkende operationsrum i søværnets skibe og på søværnets landtjenestesteder.

FEBRUAR

Søværnets Idrætslederpris 1985 uddelt

Ved en højtidelighed i Nyholms Hovedvagt den 3. februar overrakte Inspektøren for Søværnet, Søværnets Idrætslederpris 1985 til kommandørkaptajn K.Søderlund.

Kommandørkaptajn K.Søderlund får af Inspektøren for Søværnet overrakt Søværnets Idrætslederpris. (SVN FOT).

Inspektøren for Søværnet motiverede valget med, at kommandørkaptajnen i sit virke som formand for Søværnets Idrætskomite har bragt søværnets idræts-sportsaktiviteter ind i en bemærkelsesværdig fremgangsperiode.

Kommandørkaptajnen har ikke blot gjort sin indflydelse gældende som faginspektør for fysisk uddannelse og træning. Han har derudover ansporet til frivillige aktiviteter og herved opnået bemærkelsesværdige resultater.

Den ihærdige indsats har først og fremmest medført, at antallet af idræts- og sportsudøvere i søværnet er stigende. Ydermere har indsatsen bevirket, at søværnets tjenestesteder i dag lægger øget vægt på idrættens betydning. Sidst, men ikke mindst har kommandørkaptajnen været en værdifuld støtte og et samlingspunkt for søværnets idrætsledere, trænere og gymnastiklærere.

Tøndeslagning i Tverå

Lørdag den 8. februar anløb inspektionsskibet FYLLA byen Tverå på Suderø, Færøerne. FYLLA skulle den 9. februar om eftermiddagen være vært ved en tøndeslagning for øens børn og disses

forældre i anledning af Fastelavn.

Invitationer til arrangementet var i forvejen givet til børnene via skoler og børnehaver på øen, og 300 børn og 125 voksne kom om bord.

Arrangementet bestod først og fremmest af den traditionelle tøndeslagning, hvor fire tønder, fyldt op med adskillige kilo slik fra skibets kantine, var hængt op på skibets helikopterdak i forskellige niveauer.

Der var præmier til de fire kattekonger, samt selvfølgelig kongekroner. Endvidere var der præmier til den bedst udklædte dreng og pige.

Glimt fra helikopterdekken - de mindste slår endnu. (FYLL FOT).

Efter den egentlige tøndeslagning og præmieuddeling var der åbent hus i FYLLA, og sidst på eftermiddagen forlod de besøgende skibet, efter en eftermiddag rig på oplevelser for såvel FYLLAs

besætning som for børnene og deres forældre.

VÆDDERENs assistance til norsk trawler

Imens inspektionsskibet VÆDDEREN sammen med inspektionsskibet HVIDBJØRNEN var på fiskeriinspektion ved Dohrn banke mellem Island og Grønland, modtog skibet 10. februar et nødsignal fra en norsk rejetrawler, der havde fået et trawl i skruen og derfor drev for en nordøstlig storm. Natten mellem 10. og 11. februar var VÆDDEREN i forbindelse med havaristen, der drev i sydvestlig retning og dermed nærmede sig den sidst rapporterede iskant. Samtidig steg vinden i løbet af natten til nordøst 25-28 m/s.

Inspektionsskibet VÆDDEREN under gang - bemærk den nye radardome, der efterhånden indføres i samtlige inspektionsskibe. (SVN FOT).

Om morgenen den 11. februar stod det klart, at eneste mulighed for at yde hjælp var at bugsere trawleren til nærmeste havn, idet dykning for frigøring af trawlet ville være umuligt grundet vejret. Efter tilladelse fra Grønlands Kommando blev der givet et tilbud om slæbning til Isafjordur på Island.

Tilbuddet om slæbning til Isafjordur blev accepteret, hvorefter bugseringstrosse blev rigget til på VÆDDEREN, og med en vind på østnordøst 19 m/s med høje dønninger, der gjorde det vanskeligt at stå fast på dækket, blev en raketline affyret fra VÆDDEREN.

Første skud var en træffer. Bugsertrossen blev ført over, og slæbning mod Island kunne påbegyndes kl.1245z med en fart af 3 knob.

Natten mellem den 11. og 12. februar tiltog vinden til østlig storm med stød på op til 30 m/s, og agterdækket blev jævnlige overskyldet af søerne, så dækgasten, posteret for at tilse trosen, måtte opholde sig oven på dydbombeapparatet. Vejrforholdene medførte en del mindre skader rundt om i skibet.

VÆDDEREN blev grundet forholdene nødsaget til at dreje under for vejret for at sikre slæbet. Om morgenen flovede vinden af, og efterhånden som søerne lagde sig, blev farten gradvis øget og var om aftenen oppe på 6 knob. Om morgenen den 13. februar nærmede skibet og slæbet sig Island. Grundet vejrforhold samt det risikable i at sejle ind til Isafjordur, der skal passeres gennem et 50 meter snævert løb med havaristen på slæb, blev SKARBJØRN ankret i Skuttulfjordi 1 sømil udenfor. Med tilladelse fra de islandske myndigheder gik 3 af VÆDDERENS svømmedykkere i gang med at skære trawlet væk fra havaristens propelanlæg, hvilket de var færdige med i løbet af eftermiddagen. Efter endt assistance afgik VÆDDEREN sydover for, efter rendezvous med HVIDBJØRNEN, at holde en velfortjent weekend i Reykjavik.

Første patientevakuering med dobbeltløft fra søværnets LYNX-helikopter

Søværnets LYNX-helikopter om bord i inspektionsskibet FYLLA, på station i det færøske område, evakuerede den 11. februar et besætningsmedlem med en læderet tommelfinger fra et dansk tankskib på en position ca. 50 sømil vest for Myggenæs.

Glimt fra indøvelse i dobbeltløft - patient og redningsmand på vej op i helikopteren. (SVF FOT).

På grund af skibets størrelse og søens tilstand kunne der forudses vanskeligheder med at få patienten op fra skibet, og helikopteren medførte derfor udstyr til at hejse patienten i dobbeltløft, herunder en redningsmand (den person, der sammen med patienten hejses om bord i helikopteren). Dobbeltløftet betyder, at patienten sikres af redningsmanden og ikke hænger helt alene under hejsningen.

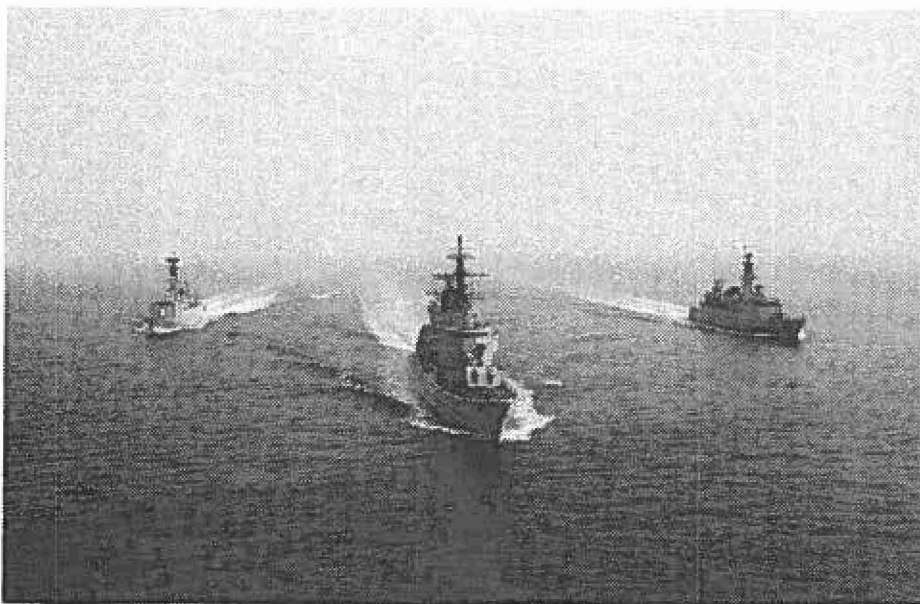
Efter at have fået skibet drejet til den bedst mulige kurs, affiredede helikopteren skibets læge til dækket midtskibs på tankskibet, og senere redningsmanden.

Patienten blev tilset og fik noget beroligende og blev hejst op i helikopteren i dobbeltløft.

Det er første gang, dobbeltløft anvendes under en patientevakuering med søværnets LYNX-helikoptere i Nordatlanten.

Enheder fra 1. og 2. Fregatdivision i øvelse JANEX

Den 10. februar sejlede Fregateskadrens større operative enheder, PEDER SKRAM, NIELS JUEL og PETER TORDENSKIOLD, ud på en ny type øvelse, en samarbejdsøvelse kaldt øvelse JANEX (Joint Air-Naval Exercise), med hollandske og tyske enheder i Nordsøen.

Enheder fra 1. & 2. Fregatdivision under forlægning i formation.

Øvelsen fandt sted 12.-13. februar. Højdepunktet var en stor luftforsvarsøvelse ud for Esbjerg den 13. februar med deltagelse af fly fra Holland, Tyskland, USA og Danmark samt NATO Air-

borne Early Warning fly, de såkaldte E3A AWACS. Øvelsen var kommet i stand efter et tilbud fra den hollandske flåde, og bestod foruden af den omtalte luftforsvarsøvelse også af et koncentreret våben- og proceduretræningsprogram, herunder luft- og sømålskydninger ud for Den Helder, olieombordtagning under gang (Replenishment at Sea-Ras) fra den tyske flådetanker RHOEN, indøvelse af HARPOON engagementer mod mål rapporteret fra et hollandsk MPA-fly (Maritime Patrol Aircraft) samt et stort antal kommunikations- og O-rumsøvelser.

"Frit Lejde"-kampagne ved Flådestation København

Flådestation København var blandt de indleveringssteder, hvor befolkningen i tidsrummet 1. januar til 15. februar kunne aflevere, hvad de måtte besidde af illegale våben og ammunition, under Justitsministeriets "Frit Lejde"-kampagne.

Blandt de indleverede våben var der flere rariteter, bl.a. et sjældent eksemplar af flådens omdrejningsrevolver, model 1891.

Her ses et udvalg af det indleverede "arsenal"; den ovenfor omtalte revolver ses øverst i den inderste (venstre) række af pistoler m.v.

Udover ovennævnte "klenodie" blev der, som det fremgår af billedet, indleveret diverse pistoler, bajonetter, sprængstoffer, forskellig ammunition og tåregas m.v.

Denne tromlerevolver er fabrikeret af J.B.Rougé Fils, Liege, kalibret er 9,1 mm, og tromlen har seks kamre, som kan tømmes på een gang, idet piben og tromlen kan frigøres og kippes forover. Den indleverede revolver er mærket SA (Søartilleriet).

Skoleskibet FYENs februar togt med konstabelelever

Mandag den 17. februar anløb skoleskibet FYEN Flådestation Korsør for at fylde vand, før det få timer senere fortsatte mod kanaløen Jersey.

Skoleskibet FYEN under ophold i St.Helier.
(FYEN FOT).

FYEN værter ved en reception på minedækket for ca. 60 indbudte fra Jersey.

Opholdet i St.Helier, hovedstaden på Jersey, blev en stor oplevelse for hele besætningen, selv om vejret snød. FYEN havde regnet med at sejle foråret i møde, men temperaturer under frysepunktet samt snefald lagde en dæmper på forårsforfølelserne og bevirkede ændringer/aflysninger i det planlagte program. Vagten om bord havde dog ikke tid til at fryse, en tidevandsforskul på op til 10 meter holdt dem beskæftiget konstant.

Fredag aften den 21. februar var chefen og repræsentanter fra

Lørdag afholdt chefen frokost for bl.a. His Excellency, The Lieutenant Governor of Jersey, admiral Sir William Thomas Pillar, der er dronningens repræsentant på Jersey, Lady Pillar, den danske konsul og vicekonsul samt The Dean of Jersey, provst B.O'Ferrall. Desuden deltog orlogspræst E.Bank Olsen, der var med på hele Jersey-turen.

Ved denne lejlighed blev orlogspræsten af The Dean of Jersey opfordret til at prædike, samt fortælle om Den danske Folkekirke, ved højmassen i St.Helier kirke næste dag. Orlogspræsten modtog op-/udfordringen, og flere fra FYENS besætning kunne sammen med de øvrige kirkegængere glæde sig over orlogspræstens orientering om folkekirken samt hans udlægning af dagens tekst.

Lørdag og søndag var der offentlig adgang til skibet, og der var ret stor interesse for at se en minelægger. Lørdag deltog et hold fra FYEN anført af orlogspræsten i det (på Jersey) verdensberømte Swimmaraton, der er verdens største velgørenheds svømmemaraton, sponsoret af Lion's Club. I det heat, FYEN deltog i, blev det til en flot fjerdeplads ud af ni hold! FYENS deltagelse var meget populært og blev omtalt i lokalradio og TV.

Søndag lykkedes det på trods af snefald, der nærmest lammede al trafik på øen, at gennemføre en bustur, der bl.a. gik til et tysk underjordisk hospital fra Anden Verdenskrig. Bussen var stillet til rådighed af en dansker, Hr. Pedersen, der ejer et bus-selskab på Jersey.

Sejladsen hjem blev foretaget i det samme fine vintervejr, FYEN havde oplevet i de 2 foregående uger inden anløbet af St. Helier. På grund af issituationen i danske farvande blev det besluttet at anløbe Esbjerg, samt afholde den efterfølgende uges vedligeholdelseeftersyn der. Under besøget i Esbjerg besøgte bl.a. Esbjerg gummibådsfabrik samt fiskerimuseet med stort udbytte.

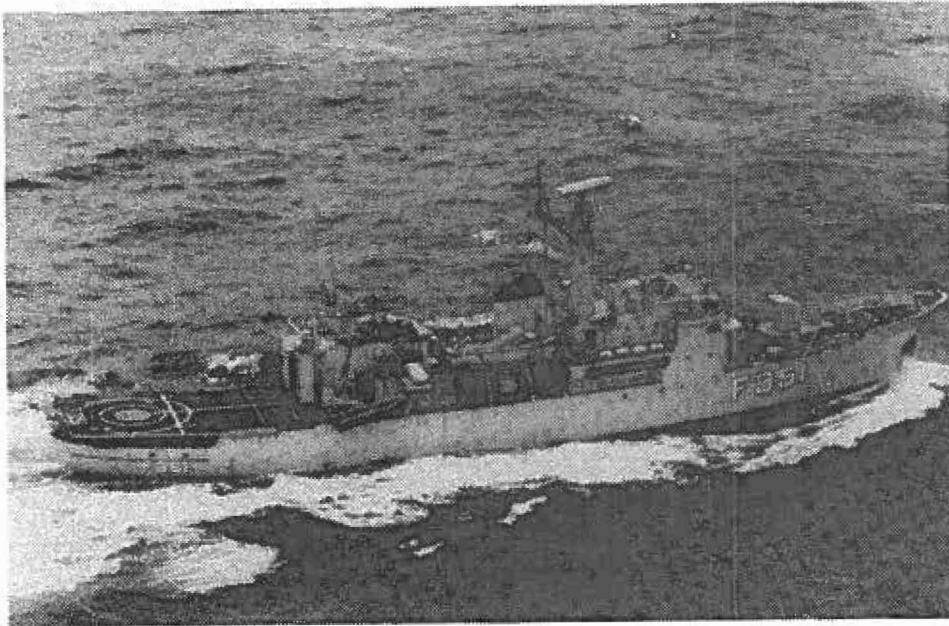
Inspektionsskibet FYLLAs besøg i Dublin

Inspektionsskibet FYLLA aflagde uofficielt besøg i Dublin fra torsdag den 20. februar til søndag den 23. februar i forbindelse med fiskeriinspektionstjeneste under Færøernes Kommando.

Umiddelbart efter ankomst gik chefen, ledsaget af den irske forbindelsesofficer og en repræsentant fra den danske ambassade

i Dublin, fra borde for at aflægge officielle visitter.

Torsdag var der arrangeret bustur for besætningen i Wicklowbjergene. Busturen blev afsluttet med et besøg på Guinness bryggeriet, hvor der bl.a. var udskænkning af det berømte bryg.

Inspektionsskibet FYLLA under forlægning til Dublin. (FYLL FOT).

Dagen blev afsluttet med en reception i skibets hangar for 40 indbudte gæster.

Om fredagen var chefen for den irske flåde, Commodore Brett, vært ved en frokost for chefen og skibets officerer.

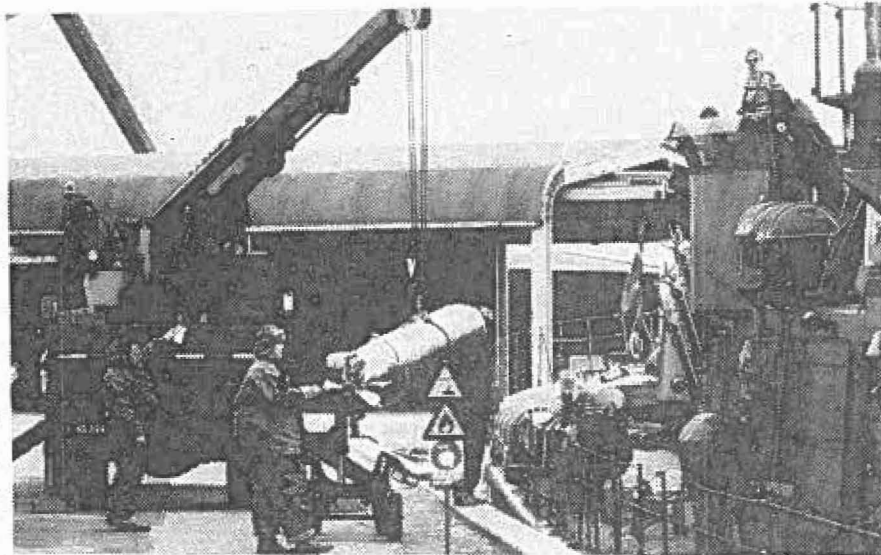
Fredag og lørdag eftermiddag blev skibet åbnet for publikum, og især om lørdagen kom der mange mennesker om bord for at bese skibet.

Lørdag eftermiddag blev der spillet fodbold mod et hold fra den irske flåde. FYLLAs hold kunne desværre ikke gentage landsholdets succes, men tabte med cifrene 1-3.

Alle dage var der rig lejlighed for besætningen til at komme i land enten for at shoppe eller bare spadsere rundt i byen. Da FYLLA søndag formiddag stod ud af Dublins havn, syntes alle om bord, det havde været et vellykket besøg, og at man var blevet en oplevelse rigere.

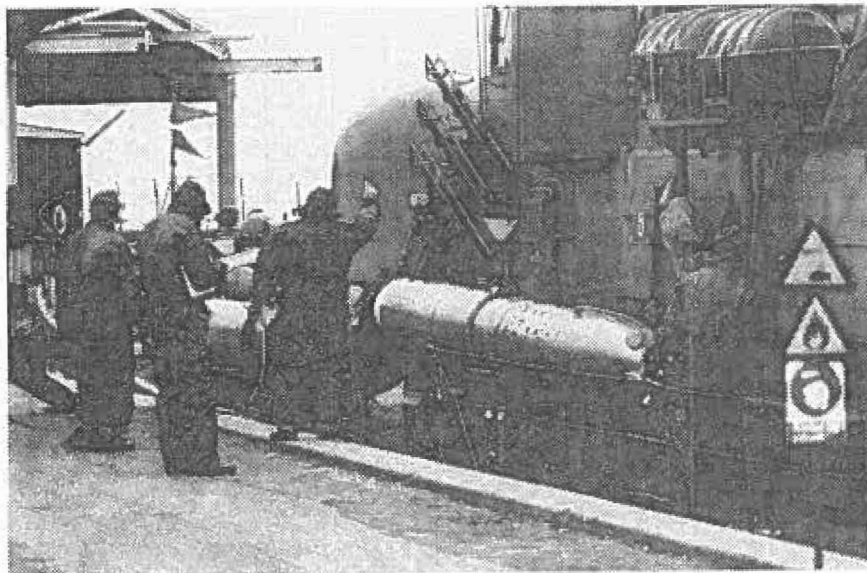
Glimt fra søværnets hverdag

Torpedobærende enheders forsyning med torpedoer er et naturligt led i øvelsesvirksomheden.

(SVN FOT)

Her ses glimt fra torpedoombordgivning til en torpedobåd af WILLEMOES-klassen på Torpedostation Kongsøre.

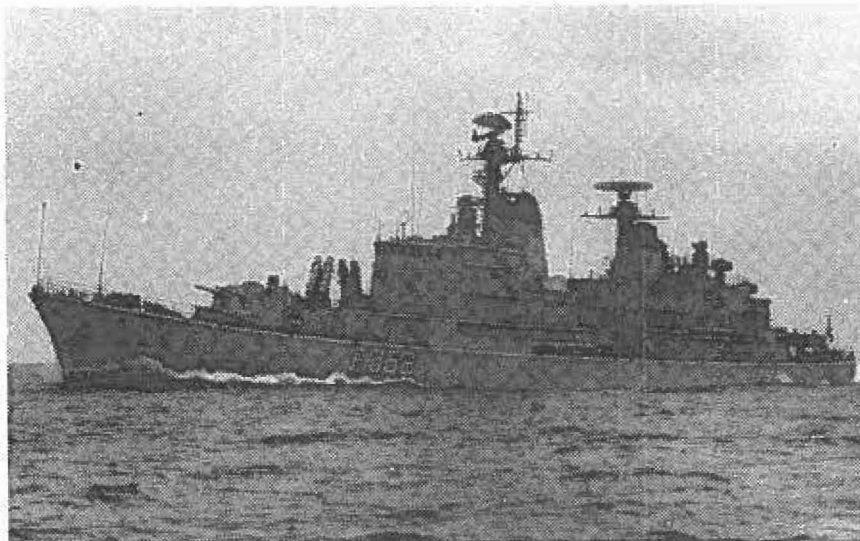
(SVN FOT)

MARTS

Danske enheders øvelse i Nordsøen

Som følge af issituationen i de danske farvande blev øvelse PLAYEX 2/86 aflyst, og chefen for 1. Fregatdivision i PEDER SKRAM blev pålagt at planlægge og iværksætte et øvelsesalternativ for berørte større enheder.

Øvelsen blev døbt F SQUAD Practice Program (PP) 11/86 og foregik i Nordsøen og Skagerak i perioden 10.-14. marts.

Fregatten PEDER SKRAM kommandoskib i øvelse
F SQUAD Practice Program 11/86. (SVN FOT).

De deltagende danske enheder var fregatten PEDER SKRAM, korvetterne NIELS JUEL, PETER TORDENSKIOLD, skoleskibet FYEN og ubåden SPRINGEREN.

F SQUAD PP 11/86 inkluderede Steampast for den afgående tyske chef for allierede flådestyrker i den sydlige del af NATOs nordregion (COMNAVBAJTAP) og et samarbejde med den tyske styrke SEF 861, der bestod af 7 større tyske enheder, samt diverse øvelser med egne skibe og flyvevåbnet.

PEDER SKRAM og FYEN mødte hinanden ud for Esbjerg den 10. marts kl. 1400, og udførte sømandskabsøvelser til mødet med korvetterne næste dag. Bl.a. øvede skibene slæbning af hinanden og kom på grund af særdeles dårlig sigtbarhed i den situation, at man ikke kunne se fra det slæbende til det slæbte skib, hvilket var en usædvanlig udfordring.

Om eftermiddagen skulle chefen for Fregateskadren have været overført til PEDER SKRAM med helikopter, men operationen måtte aflyses på grund af dårlig sigt. Den dårlige sigt holdt ved det meste af ugen, og næsten alle flyoperationer samt Steampast måtte aflyses.

Den 11. om formiddagen mødtes de danske enheder med SEF 861 samt den tyske ubåd U 26. Samarbejdet fungerede fint, og dagen blev brugt til luftforsvars- og anti-ubådsøvelser samt oliefyldning under gang fra tankeren FGS EIFEL.

Efter dagen med SEF 861 blev resten af ugen brugt på anti-ubådsøvelser med SPRINGEREN samt O-rums- og kommunikationsøvelser.

Også øvelsestyper kendt fra fregattens deltagelse i NATOs stående styrke i Atlantehavet - STANAVFORLANT - blev med gode resultater brugt i nationalt regie.

Efter en uge med gode og udbytterige øvelser var alle nu spændt på, om issituationen i Kattegat ville tillade skibene at komme tilbage til Holmen.

Med god hjælp fra inspektionsskibet HVIDBJØRNEN og Søværnets Flyvetjeneste lykkedes det, og "Nordsø-eskadren" kunne hermed opløses i sin basehavn.

APRIL

Øvelse SEA SUPPLY 86

I den første halvdel af april gennemførtes såvel inden for NATO-området som verdensomspændende en øvelse i Naval Control of Shipping (NCS), hvilket vil sige en øvelse, der går ud på at sikre, at handelsskibsfarten bliver bedst muligt beskyttet i en spændingsperiode og ved et krigsudbrud.

Naval Control of Shipping gennemføres bl.a. ved, at officerer går om bord på de forskellige handelsskibe, der ligger i

En amerikansk og en britisk officer, forbindelsesofficerer fra Marinestation Esbjerg, går om bord i et handelsskib for at orientere om situationen.

deres ansvarsområde, og orienterer dem om den trussel og de provokationer mod retten til den frie sejlads på havene, der kan tænkes at forekomme i en spændingsperiode.

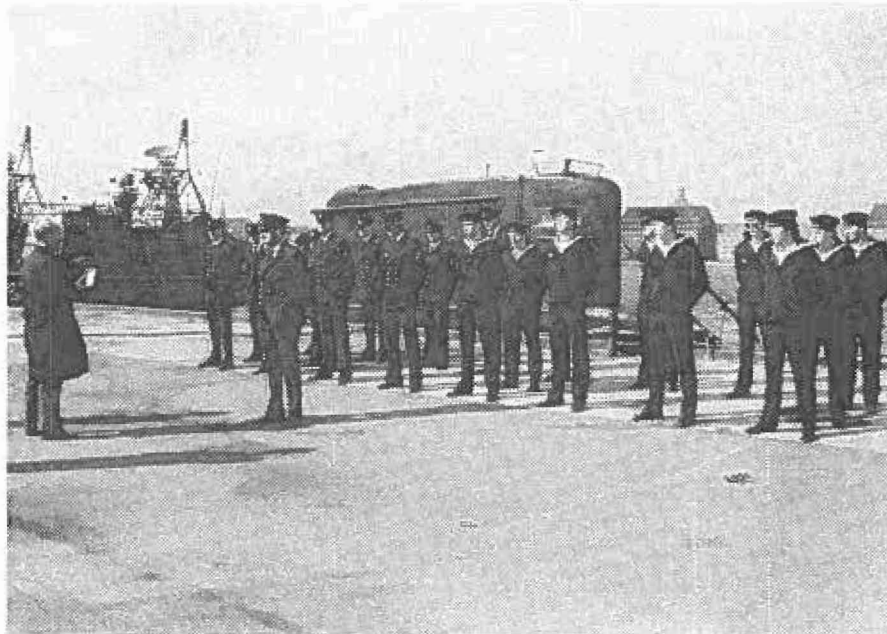
Samtidig kontrolleres det, at handelsskibene har de nødvendige informationer og forholdsordrer, og officererne indhenter de oplysninger, der kan blive behov for, hvis handelsskibene senere ved at sejle i konvojer eller på anden måde skal beskyttes. Det er en generel tendens, at alle erfaringerne fra de hidtil afholdte øvelser viser en stor forståelse - både fra rederi og skibs side - for, hvor vigtig denne del af forsvaret er.

Når de fornødne oplysninger er indhentet, og skibsføreren har fået alle de informationer og al den vejledning, det er muligt at give ham, meddeler NCS-officeren gennem det vidtforgrene- de NATO-kommunikationssystem til sine kolleger i de forskellige havne, hvordan den civile skibstrafik vil forløbe inden for den nærmeste periode.

Disse NCS-øvelser viser, at der er et glimrende og effektivt samspil mellem de civile og militære myndigheder, hvor begge parter hurtigt opdager, i hvor høj grad de i virkeligheden er afhængige af hinanden.

Ubåden NORDKAPEREN modtager FFV vandrepræmie

Onsdag den 2. april stillede ubåden NORDKAPARENS besætning til parade foran deres ubåd, som lå fortøjet ved Undervandsbåds- eskadrens (UBE) udrustningskaj på Holmen. NORDKAPEREN havde vundet Förenade Fabriksverkens (FFV) vandrepræmie for det bedste TP

Direktør Å.Tidlund med vandrepræmien samt chef og besætning på NORDKAPEREN opstillet til parade foran NORDKAPEREN. (VBS FOT).

61 skud i 1985, og denne vandrepræmie skulle nu overrækkes til ubådschefen.

Efter at Søværnets Våbeninspektør havde modtaget paraden, gav han ordet til direktør Åke Tidlund, Centrala Torpedverkstaden i Motala. I sin tale til ubådsbesætningen sagde direktør Tidlund bl.a.:

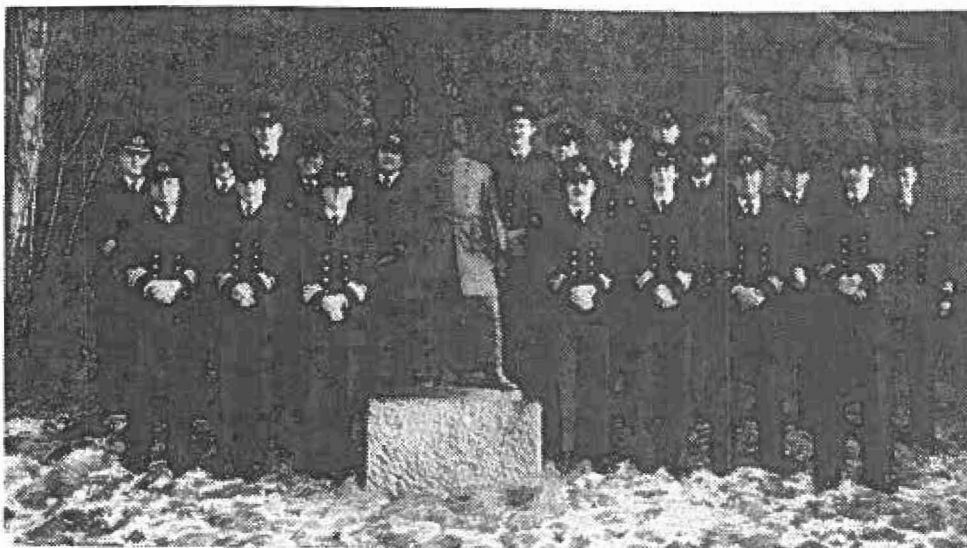
"For første gang i den periode, der har været konkurreret om Förenade Fabriksverkens vandrepræmie for årets bedste TP 61 skud, var der indsendt kandidatforslag fra tre torpedobærende eskadrer. Det er jo først inden for de sidste par år, at TP 61 er blevet operative i ubåde af NARHVALEN-klassen. Det er derfor særlig bemærkelsesværdigt, at den første gang, at en ubåd deltager - ja, så opnås så flot et resultat".

Det præmierede TP 61 skud blev afgivet af ubåden NORDKAPEREN den 13. august 1985 mod minelæggeren SJÆLLAND som målskib. På en for ubåde stor afstand blev torpedoen affyret, og blev sikkert styret op mod målet resulterende i to passager, begge med træffere.

Efter paraden blev ubådsbesætningen budt på en forfriskning af FFV, ligesom FFV var vært ved en frokost for personel fra Undervandsbådseskadren og Søværnets Våbenskole.

Operations- og Våbenofficerskursus 1985/86

I perioden 30. september 1985 til 4. april 1986 har Søværnets Taktikskole og Søværnets Våbenskole afholdt Operations- og

Operations- og Våbenofficerskursus 1985/86
fotograferet på KNM TORDENSKIOLD på flådeba-
sen HÅKONSVERN ved Bergen. (AIS FOT).

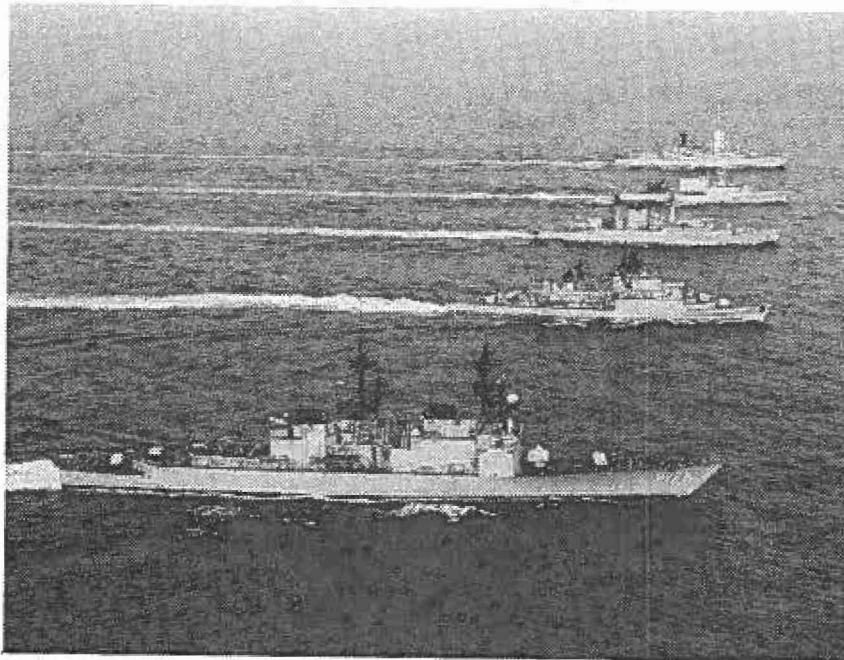
Våbenofficerskursus (AIS 1/VBS 1) for 10 danske og 6 norske officerer.

Kursus har i flere år været gennemført med norsk deltagelse og har inkluderet en uddannelsesperiode i Norge af ca. 1 måneds varighed, hvor specielt elektronisk krigsførelse og anti-ubåds-krigsførelse har været behandlet. Som noget nyt foretog kursus i år en 3-dages rundrejse til svenske våbenfabrikker.

Kursus har for andet år været gennemført i fuldt integreret form, hvilket indebærer, at kommende operations- og våbenofficerer har gennemgået nøjagtig samme pensum.

Kommandoskift i STANAVFORLANT i Halifax

NATOs multinationale fregat- og destroyereskadre Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT) skiftede 4. april chef. Denne årlige begivenhed fandt sted under STANAVFORLANTs besøg i Halifax, Canada, hvor den britiske flotilleadmiral A.B.Richardson, afløstes af den hollandske flotilleadmiral F.J.Haver Droeze.

STANAVFORLANT under forlægning i det vestlige Atlanterhav i marts. Forrest USS BRISCOE, dernæst FGS HESSEN, HMS BATTLEAXE (Flagskib), HMCS OTTAWA og HNLMS TROMP. (STANAVFORLANT FOT).

Eresgæst ved højtideligheden var Canadas assisterende forsvarsminister, H.Andre. Desuden deltog bl.a. chefen for de allierede flådestyrker i Atlanterhavet (SACLANT), den amerikanske admiral Lee Baggett Jr., som udøver operativ kommando over STANAVFORLANT, chefen for den engelske flåde, admiral Sir Nicolas Hunt,

formanden for NATOs Military Committee, general C.De Jager og chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral J.F.Bork.

I sin tale sagde hr. Andre, at det årlige kommandøskift er en ceremoni, som giver en velfortjent påskønnelse af vigtigheden af at have en maritim styrke fuldt tildelt NATO i fredstid. Som sådan har styrken evnen til på rette sted i rette tid at imødegå enhver form for maritim aggression i den nordlige del af Atlanterhavet. Siden Den nordatlantiske Traktat trådte i kraft, er ikke en eneste tomme af NATOs territorium gået af hænde, og skønt vanskeligt at bevise eller dokumentere, kan man ikke lade være med at føle, at STANAVFORLANT har spillet en vigtig rolle ved den kontinuerlige tilstedeværelse.

Hr. Andre sagde endvidere, at styrken vedvarende demonstrerer solidaritet og fællesskab ved at deltage i enhver større sømilitær øvelse og ved at vise NATO-flaget og de forskellige nationers flag i de fleste af NATOs lande. STANAVFORLANT har nu eksisteret i 18 år, mere end 400 skibe har deltaget i styrken, og over halvdelen af tiden er der udført operativ træning og øvelser.

STANAVFORLANT består for tiden af enheder fra Holland, England, Vesttyskland, Canada og USA. I slutningen af april vil også enheder fra Danmark, Portugal og Belgien deltage i styrken.

Øvelse BUSY BIRD

Øvelse BUSY BIRD er den årlige øvelse, hvor fregatter og korvetter skifter fra vinter- til sommerrutine og varmer op til den lyse årstids øvelsesaktiviteter.

Fra 2. Fregatdivision deltog samtlige tre korvetter - her ses korvetten PETER TORDENSKIOLD under forlægning. (SVN FOT).

Ligesom sidste år var øvelsen henlagt til danske farvande, men i år rykket til perioden 7.-17. april for at undgå sidste års isproblemer.

I øvelsen deltog foruden alle tre korvetter fregatten PEDER SKRAM og bevogtningsfartøjet RAN.

På trods af vejret blev SEA SPARROW-skydningerne gennemført som planlagt.

I forbindelse med weekend-ophold på den vesttyske flådebase ved Flensborg blev der gennemført oliefyldning i søen fra den vesttyske flådetanker HARZ.

Det dårlige vejr medførte aflysning af flere planlagte øvelser, når fly eller målfartøjer udeblev.

Ved ændring til alternative øvelser lykkedes det at opfylde øvelsens formål, som, udover SEA SPARROW-skydning, var operativ samvirketræning og afprøvning af alle skibenes sensor- og våbensystemer.

Telegrafistprøve ved Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus

I dagene fra 24. marts til 10. april afholdt Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus, Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenets telegrafistprøve for i alt 10 elever, alle overkonstabler af radiolinien i søværnet.

Denne prøve, som 9 af eleverne bestod, og herved erhvervede

De ni beståede elever her fotograferet sammen med chefen for Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus og lærerstab.

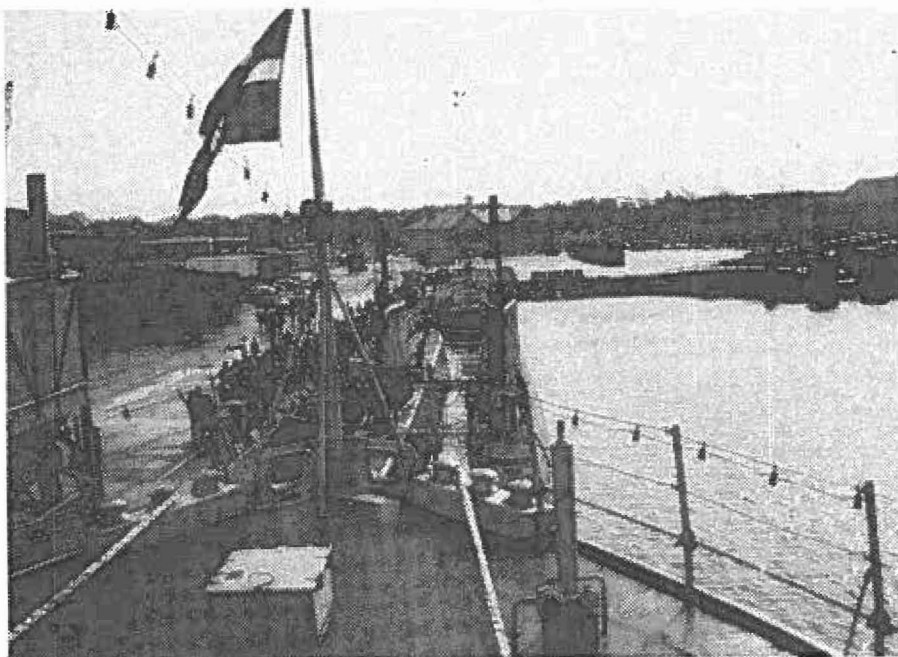
Generelt Certifikat som Radiotelegrafist, var afslutningen på 26 ugers civiluddannelse for konstabler af radiolinien.

Certifikaterne blev ved en højtidelighed på skolen overrakt af den fungerende chef for Søværnets Taktikskole.

Til stede var chefen for Søværnets Konstabelskole samt repræsentanter fra Post- og Telegrafvæsenet.

Undervandsbådseskadrens besøg i Varberg

Fredag den 11. april ankom minelæggeren SJÆLLAND og undervandsbådene SPRINGEREN, SPÆKHUGGEREN og NORDKAPEREN til Varberg efter en travl uge med torpedoskydninger i Kattegat.

Efter ankomsten til Varberg - her ses undervandsbådene SPÆKHUGGEREN og SPRINGEREN for-tøjet i kvejl foran minelæggeren/depotskibet SJÆLLAND. (SJND FOT).

Straks efter ankomsten var der pressekonference om bord med stort fremmøde af journalister og repræsentanter fra den lokale radio.

Fredag aften var kommunen vært ved en storstilet svensk middag, hvor chefen for Undervandsbådseskadren bl.a. fik overrakt en vimpel med byens våben. Middagen blev holdt på Varbergs fæstning, som værterne var stolte af at vise frem. Den største del af den er grundlagt og bygget af Chr.IV.

Lørdag fra kl. 0900-1300 var ca. 60 menige og befalingsmænd på en interessant bustur, der sluttede med rundvisning og frokost på det svenske atomkraftværk Ringhalsverket.

Lørdag aften var chefen for Undervandsbådseskadren vært ved et vellykket cocktailparty på SJÆLLAND, hvor alle byens prominente personer, samt generalkonsulen fra Gøteborg, der er tidligere chef for svenske undervandsbåde bl.a. under krigen, havde et par hyggelige timer med et rigt udvalg af personel fra Undervandsbådseskadren.

Søndag morgen startede med gudstjeneste på SJÆLLAND, hvor Undervandsbådseskadrens orlogspræst forkyndte dagens tekst for en talrig skare fra hele Undervandsbådseskadren. Herefter var der rundvisning på Varberg fæstning og museum.

Varberg havde ikke haft danske flådebesøg i over 20 år, og alle var ualmindelig gæstfrie. Overalt vajede svenske og danske flag, hvilket var med til at festliggøre besøget. Søndag eftermiddag, hvor der var offentligt besøg i eskadren, blev SPRINGEREN og SPÆKHUGGEREN besøgt af ca. 1000 og SJÆLLAND af 3986 gæster. Dette store fremmøde skyldtes ikke mindst den megen positive omtale i pressen.

Glimt fra søværnets hverdag

I forbindelse med tiltrædelsesbesøg modtog Inspektøren for Søværnet den 14. april, i Nyholms Hovedvagt på Flådestation Kø-

Her ses fra venstre formanden for UVSS, Inspektøren for Søværnet; næstformanden i UVSS, seniorsergent I.Bjarne Johansen, Centralforeningen for Stampersonel i Søværnet; bestyrelsesmedlem i Hovedorganisationen for Officerer i Forsvaret (AC), orlogskaptajn L.Hartmann Jensen, og formanden for Foreningen af Maskinofficerer i Søværnet, orlogskaptajn H.Segato. (SVN FOT).

benhavn, personelrepræsentanterne fra "Udvalg vedrørende samarbejde, Søværnet" (UVSS).

Kommandohejsning i Søopmåling Danmark

Søopmåling Danmark (SOD) er igen i 1986 oprettet som sæsonudrustet tjenestested. Den 15. april hejste opmålingsfartøjerne SKA 11, SKA 12, SKA 13, SKA 14 og SKA 15 kommando. Fartøjerne lå på dette tidspunkt ved Flådestation København. Opmålingsfartøjet SKA 16, der skulle have foretaget garantieftersyn ved værftet Jeros Marine, var blevet lukket inde af isen og kunne først komme til værftet den 2. april. 29. april kunne også dette fartøj hejse kommando.

SKA 12 - een af Søopmålingens seks enheder af SKA-typen. SKA står for Søkortarkivet. (SVN FOT).

Isvinteren var yderligere årsag til, at kommandohejsning på opmålingsskibet/isbryderen THORBJØRN heller ikke kunne finde sted som planlagt på grund af det efterfølgende værftsophold. Men den 28. april hejstes der kommando på THORBJØRN ved Flådestation Frederikshavn.

Øvelse BLUE HARRIER 1986

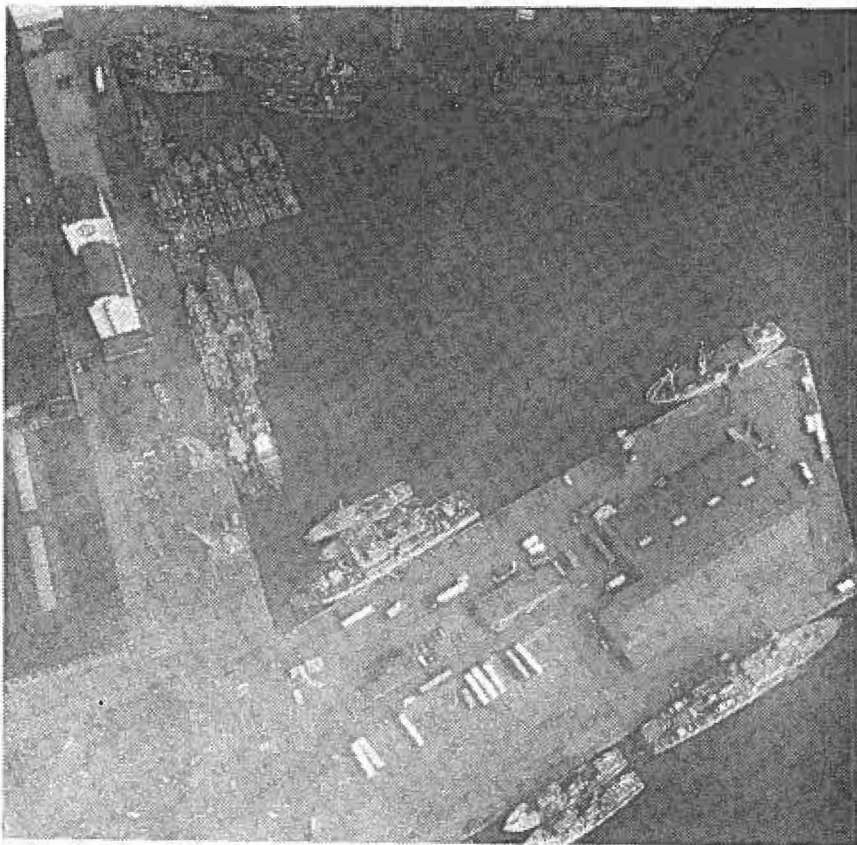
Den årlige tilbagevendende minerydningsøvelse BLUE HARRIER blev i år afviklet i danske farvande med chefen for Mineskibseskadren som øvelsesleder og leder af en multinational minerydnings- (Mine Counter Measure) stab i bunkeren i Århus og med Søværnets

operative Kommando (SOK) som ansvarlig udførende myndighed.

Øvelsen fandt sted i perioden 15.-30. april med deltagelse af 71 skibe og godt 3000 mand fra 6 nationer, herunder NATOs stående minerydningsstyrke i Kanalområdet, Standing Naval Force Channel, samt nationale styrker fra England, Norge og Forbundsrepublikken.

Til dette års BLUE HARRIER var der i alt udlagt ca. 400 objekter på havbunden, hvoraf en del dog ikke kunne uskadeliggøres ved almindelig minestrygning. Desuden var der etableret et rute-net på omtrent 370 sømil, 5 ankringsområder til brug for minerydningsfartøjerne, der var delt i 5 grupper (Task Units) og 6 områder, heraf 2 flådestationer for minedykkerholdene.

Den egentlige minerydning foregik i perioden 18. til 27. april, hvorefter de udlagte miner skulle indbærges for analyse og senere genbrug. Ifølge de indberetninger, der blev modtaget i MCM-staben, var størsteparten af de udlagte objekter uskadelig-

Deltagere i BLUE HARRIER fotograferet i forbindelse med besøg i Århus. I midterbassinet ses nederst minelæggeren FALSTER med minestrygerne GRØNSUND og VILSUND på siden og øverst i midten kabelminelæggeren LOSSEN - kommandoskib i STANAVFORCHAN - med to minerydningsfartøjer på siden. (FOT FLV).

gjort enten ved stryging eller ved bjærgning efter at være blevet fundet af dykkere eller sonarbærende minejagt-fartøjer.

BLUE HARRIER var - som alle andre flådeøvelser - genstand for intens overvågning fra Warszawa-pagtens side med op til 4 indhentnings-skibe på en gang.

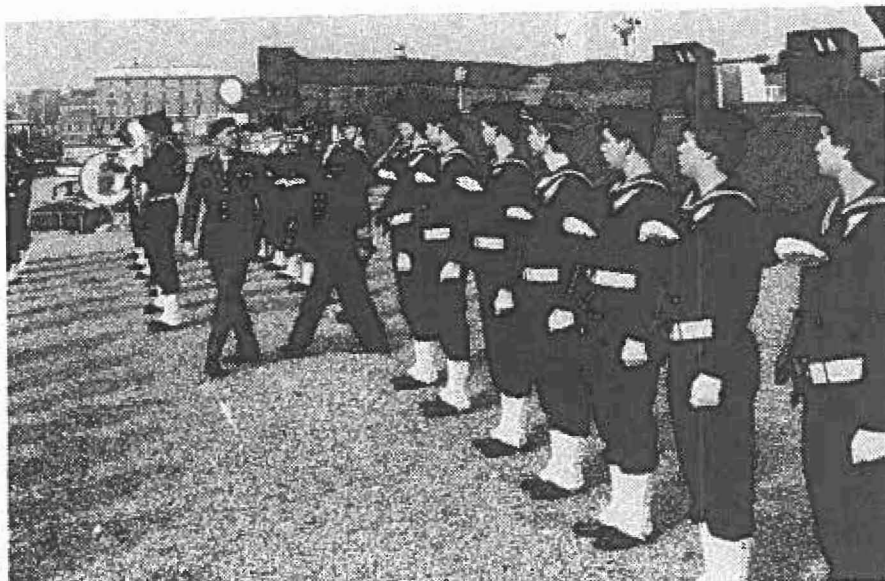
Øvelse BLUE HARRIER 1986 sluttede med en øvelsesgennemgang (Post Exercise Discussion) i SOKs stabsbygning, hvori foruden de

egentlige øvelsesdeltagere også chefen for de allierede flådestyrker i den sydlige del af NATOs nordregion (COMNAVBAJTAP) og chefen for Søværnets operative Kommando deltog.

CINCNORTHS besøg på Flådestation København

I forbindelse med sit tiltrædelsesbesøg i Danmark besøgte chefen for de allierede styrker i NATOs nordregion (Commander in Chief Northern Europe - CINCNORTH) den britiske general Sir Geoffrey Howlett den 28. april Flådestation København.

CINCNORTH blev modtaget af chefen for Flådestation København og inspicerede det fra Marinekaserne København opstillede honnørkommando, der sammen med Søværnets Tamburkorps var opmarcheret ved Batteriet SIXTUS.

CINCNORTH inspicerer ledsaget af chefen for Flådestation København det opstillede honnørkommando. (SVN FOT).

I Inspektøren for Søværnets repræsentationslokale i Nyholms Hovedvagt blev CINCNORTH af chefen for flådestationen orienteret om Holmens historie, flådestationens nutidige virke og om de af søværnets institutioner, der er beliggende på Holmen i dag.

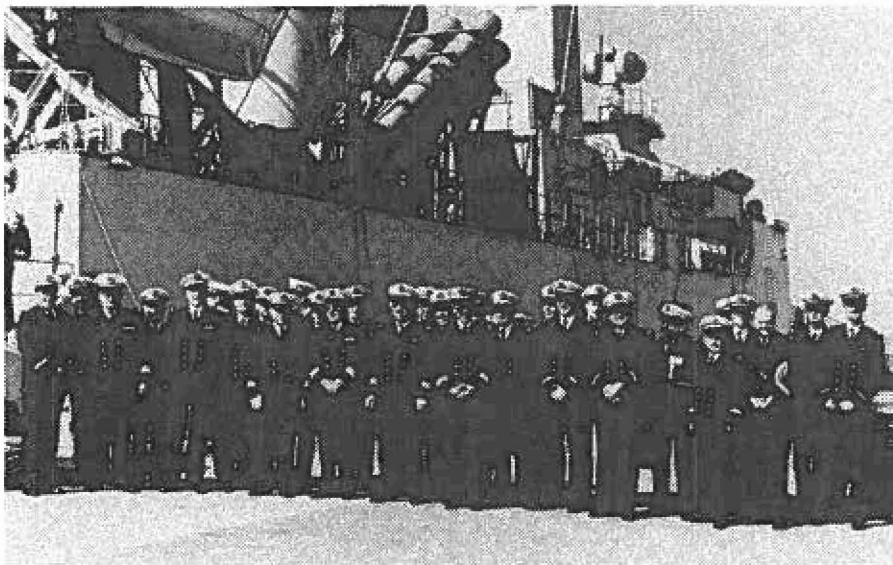
Efter denne briefing blev der aflagt besøg i korvetten PETER TORDENSKIOLD. Chefen for Fregateskadren og korvettens chef modtog sammen med en af skibet opstillet skansevagt CINCNORTH og orienterede ved rundvisning om bord generalen om korvettens udstyr og opgaver.

CINCNORTH besøg sluttede meget passende efter dette besøg i et moderne og up-to-date orlogsfartøj med en visit i Søværnets Museumsmagasin, Bohlendachhuset, hvor general Sir Geoffrey Howlett besøgte den unike samling af genstande fra den danske flåde igennem århundreder. En samling, som trods megen nostalgi fortæller og bevidner for nutiden om vor flådes stolte fortid og traditioner, som stadig holdes i hævd i søværnet af i dag.

Fransk visit på Flådestation København

Den 30. april var Flådestation København vært for 34 franske søofficerer af reserven, der i dagene 30. april til 3. maj var på orienteringsbesøg i Danmark.

Delegationen, som blev ledet af Capitaine de Frégate R. Barthel, Chef for l'INTRA-MARINE (d.v.s. marinetolke og oversættere), bestod af søofficerer af reserven af forskellige grader, alle med et sprogspecialt og til rådighed for det franske forsvar, når der f.eks. i forbindelse med udenlandske statsbesøg er behov for tolke. Alle delegationens medlemmer var i øvrigt til daglig civilbeskæftiget i højere stillinger ved universiteter, i større franske firmaer, banker o.s.v.

Delegationen af franske søofficerer i reserven foran PETER TORDENSKIOLD. (SVN FOT).

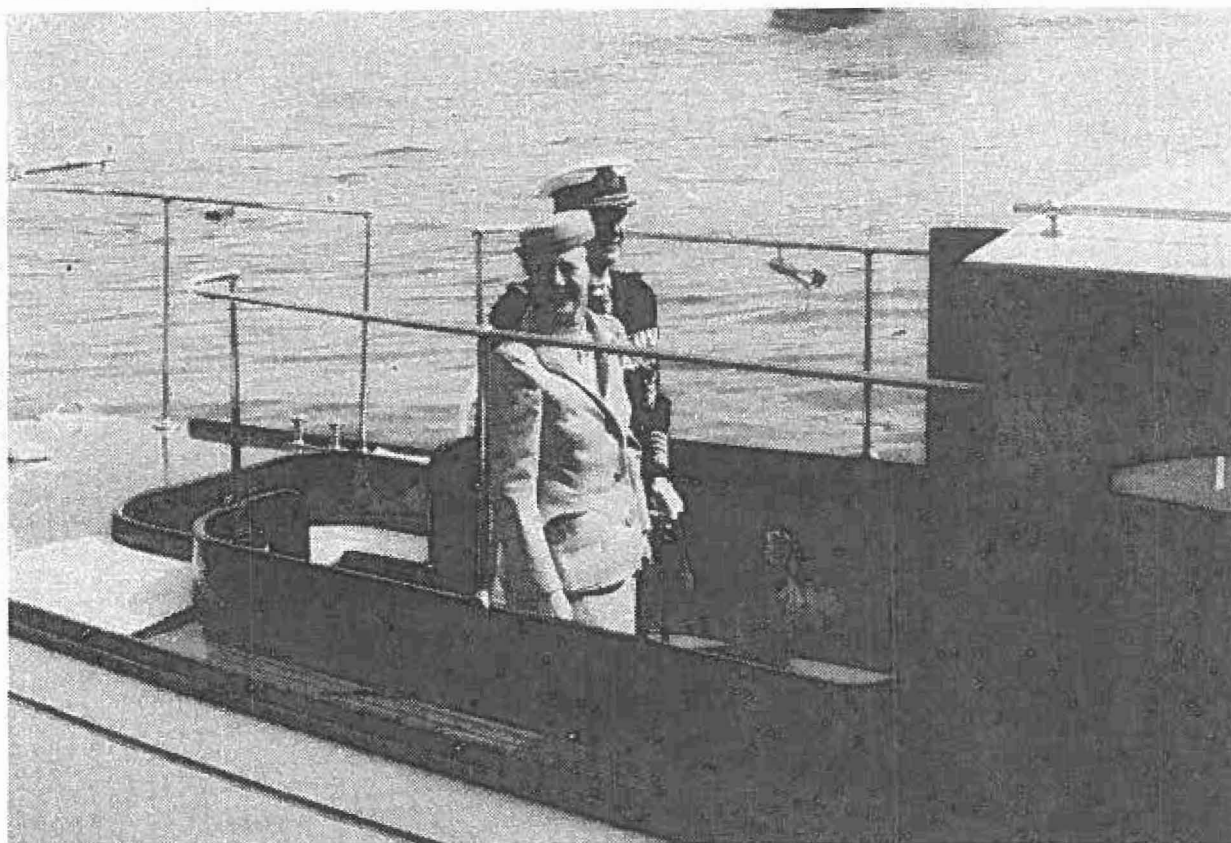
Flådestationens arrangement ved besøget bestod i et foredrag om det danske søværn, organisation og opgaver givet ved Marinestabens foranstaltning, rundvisning i korvetten PETER TORDENSKIOLD og besøg i Søværnets Museumsmagasin, Bohlendachhuset.

I forbindelse med besøget, som strakte sig fra formiddag til sidst på eftermiddagen, var den franske delegation vært ved en frokost i Søofficersforeningen i Søkvæsthuset for danske officerer fra alle værn, herunder også hjemmeværnet.

MAJ

Regentparrets officielle ombordstigning i DANNEBROG

Kongeskibet højste kommando den 14. april. Samme dag påbegyndtes forskole til søs. Efter 2 ugers søtræning var DANNEBROG klar til den traditionelle officielle ombordstigning, der fandt sted den 2. maj. Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen gik kl. 1200 om bord i den kongelige chalup fra Nordre Toldbod.

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen under sejladsen fra Kongetrappen til Kongeskibet DANNEBROG. (SVN FOT).

Kongeflag sattes i chaluppen, og salutbatteriet SIXTUS saluterede med 27 skud. Da chaluppen passerede Kongeskibet paraderede DANNEBROGs besætning. Herefter lagde chaluppen til DANNEBROGs styrbord faldreb. Da Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen gik om bord i Kongeskibet, højstes Kongeflaget, og batteriet SIXTUS saluterede med 27 skud.

DET KØBENHAVNSKE HÅNDVÆRKS MEDALJEUDDELING

PÅ KØBENHAVNS RÅDHUS

Således lyder overskriften på det program, der uddeltes ved den højtidelighed, hvor håndværkerlauget ved uddeling af medaljer og legater hædrer og påskønner særligt gode håndværksmæssige præstationer.

Ved medaljeuddelingen, der i år afholdtes den 5. maj på Københavns Rådhus, havde søværnet den store glæde atter i år at have deltagere blandt medaljemodtagerne, nemlig syv nyuddannede elektromekanikere fra Søværnets Konstabelskole. Søværnets personel hædredes ved tildeling af 6 sølv- og 1 bronzemedalje, og desuden tildeltes en af elektromekanikerne et legat på kr. 5.000,00.

For de repræsentanter fra Søværnets Konstabelskole, der overværede højtideligheden, var det en glæde at konstatere, at publikum ved bifald og efterfølgende personlig henvendelse til skolens repræsentanter i høj grad værdsatte søværnets medaljetageres pæne fremtræden og rige repræsentation.

Marinemaler i 25 år

Ved en lille højtidelighed den 12. maj i Nyholms Hovedvagt på Holmen overrakte marinemaleren Søren Brunoe Inspektøren for Søværnet et maleri af en flådeparade for Hendes Majestæt Dron-

Marinemaleren Søren Brunoe og Inspektøren for Søværnet under gaveoverrækkelsen i Nyholms Hovedvagt. (SVN FOT).

ningen i Århus Bugt. Søren Brunoe har 1. maj været marinemaler i 25 år, og mange af hans malerier hænger i flådens skibe samt øvrige af søværnets institutioner.

Søren Brunoe har også været tilknyttet Søværnets Officersskole, hvor han i nogle år underviste i tegning.

Øvelse BOLD GAME 1986

BOLD GAME er en årligt tilbagevendende øvelse med deltagelse af norske, tyske og danske torpedo-missilbåde, helikoptere fra England samt fly fra Forbundsrepublikken Tyskland, England og Danmark.

I år fandt øvelsen sted i perioden 21. april til 13. maj.

Fra Danmark deltog følgende enheder:

Minelæggeren SJÆLLAND (moderfartøj), tankfartøjet SKINFAXE, torpedobådene WILLEMOES, RODSTEEN, HUITFELDT, NORBY, SUENSON, KRIEGER, SEHESTED samt SØHUNDEN. I alt deltog 31 torpedo-missilbåde og 7 tendere.

Den første del af øvelsen fandt sted i norske farvande med et oplevelsesrigt weekendophold i Bergen.

Den sidste del af øvelsen fandt sted i tyske og danske farvande med weekendophold i Kiel og København.

Generalløjtnant B.E.Amled inspicerer de norske deltagere. (SVN FOT).

Efter en særdeles vellykket træningsperiode blev øvelsen afsluttet med en parade på Marsmarken på Holmen 13. maj med deltagelse af bl.a. den stedfortrædende chef for de allierede styrker i NATOs nordregion (DEPUTY CINCNORTH), den danske general-

løjtnant B.E.Amled, chefen for Søværnets operative Kommando (FOD), kontreadmiral J.F.Bork, og den stedfortrædende chef for Forbundsrepublikkens flådestyrker (DEPUTY FOG), kontreadmiral G.Liebig.

SACLANTs besøg på Flådestation København

I forbindelse med sit tiltrædelsesbesøg i Danmark besøgte chefen for de allierede styrker i Atlanterhavsområdet (Supreme Allied Commander Atlantic), den amerikanske admiral Lee Baggett, ledsaget af Forsvarschefen, admiral S.E.Thiede, torsdag den 15. maj Holmen, hvor admiralerne blev modtaget af chefen for Flådestation København.

Admiral Baggett skridter fronten af under ledsagelse af chefen for Flådestation København. (SVN FOT).

Admiralerne ankom til flådestationen om bord på torpedobåden HUITFELDT.

Et 70 års jubilæum

Årgang 1916. H. Torp Petersen er nr. tre fra venstre.

Her ses bogbindermester H. Torp Petersen i gang med pensel og lim på Marinens Bibliotek. (FKO FOT).

Et usædvanligt jubilæum kunne den 16. maj fejres i søværnet.

Materielmester Helge Torp Petersen blev den 16. maj 1916 - som 14 1/2 årig - ansat som lærling i krydseren INGOLF og blev, efter 4 måneders øvelse i land og om bord, optaget som elev på Konstabelskolen i Søkvæsthuset.

Han blev udnævnt til matrosoverkonstabel i 1922, dæks-officersassistent i 1923 og søminemester III i 1929. Ved den store omvæltning i 1932 blev Torp Petersen Matros-kvartermester III i reserven med tjeneste ved Søkortarkivet, hvor han i 1934 blev bogbinder og i 1952 materielmester.

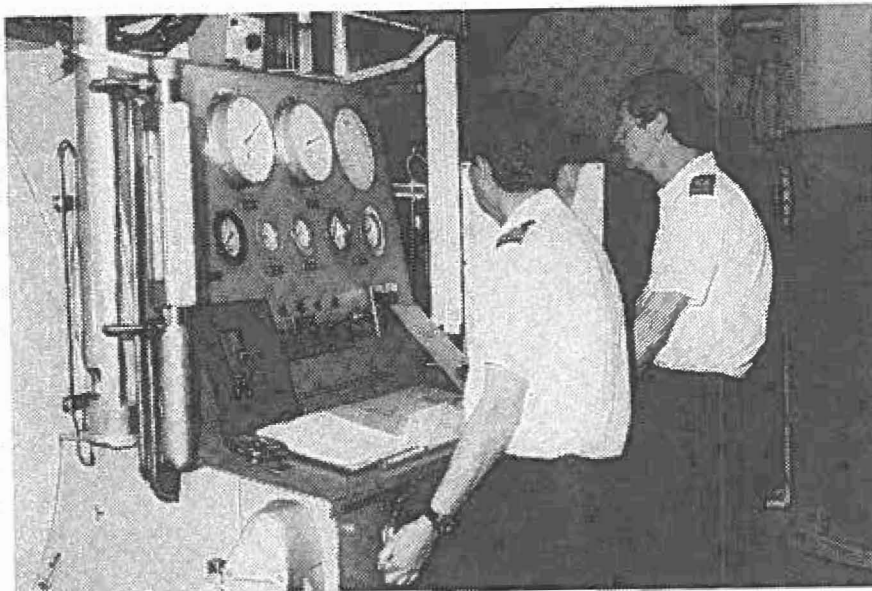
Under sin militære karriere sejlede Torp Petersen - udover øvelsesskibene - med inspektionsskibet ISLANDS FALK, bevogtningsfartøjet SØLØVEN og tenderen FENRIS.

Ved ansættelsen ved Søkortarkivet måtte Torp Petersen lære sig bogbinderarbejde, og ved pensioneringen fortsatte han som free-lance bogbinder ved arkivet.

Marinens Bibliotek har nydt godt af Torp Petersens bogbinderarbejde siden slutningen af 1950'erne - og nyder stadig godt af det.

Travl pinse for Søværnets Dykkerskole

I forbindelse med det gode vejr 1. og 2. pinsedag fik adskillige sportsdykkere fundet deres udstyr frem og benyttede lejligheden til at afprøve det. Resultatet af afprøvningerne resulterede i 4 dykkersyge sportsdykkere, som via Søværnets operative Kommando (SOK) blev sendt ind til Søværnets Dykkerskole til behandling.

Manøvretavlen på behandlingstanken på Søværnets Dykkerskole. (SVN FOT).

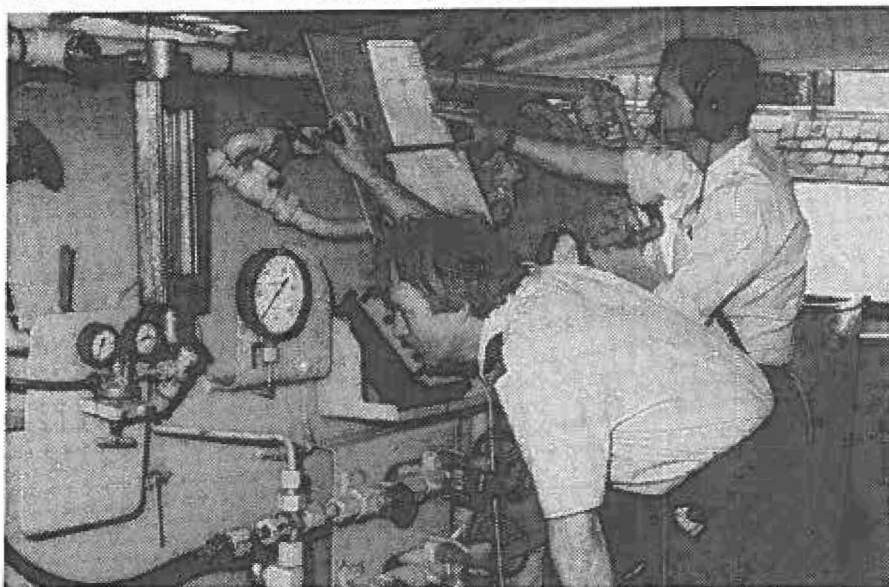
Proceduren ved et alarmopkald til SOK, når det drejer sig om dykkersyge, er, at SOK over kommandocentralen på Flådestation København alarmerer vagthavende tankleder og søværnets dykkerlæge. Disse etablerer et behandlingsteam og sørger for, at Dykkerskolens behandlingstank bliver klargjort til patientmodtagelse. Patienten bliver transporteret ind til Dykkerskolen enten med fly, helikopter eller ambulance, afhængig af, hvor ulykken er sket. Det er af største vigtighed for et heldigt behandlings-

forløb, at patienten bliver behandlet så hurtigt som muligt.

2. pinsedag kl. 1530 blev vagthavende tankleder og dykkerlægen alarmeret: der var en alvorlig dykkersyg på vej til skolen. Dykkerlægens undersøgelse af patienten resulterede i, at et behandlingsforløb på 38 timer blev påbegyndt. Kl. 2140 blev skolen alarmeret af SOK igen, en ny dykkersyg patient var på vej.

På trods af, at det var 2. pinsedag, lykkedes det at få samlet et nyt behandlingsteam, men dermed var skolens samlede personel også tilkaldt. Dykkerskolen har kun een behandlingstank, men heldigvis lå dykkerskibet LÆSØ på Holmen, så man havde mulighed for at bruge behandlingstanken på skibet. Den anden patients tilstand var bedre end den første, så det blev besluttet at anvende en iltbehandling på 6 timer. Patienten var kureret efter de 6 timer.

Tirsdag den 20. maj kl. 2330 ankom patient nr. 3. Patient nr. 1 var stadig under behandling i skolens behandlingstank, så man måtte igen anvende tanken på LÆSØ. Patient nr. 3 fik samme behandling som patient nr. 2: 6 timers iltbehandling. Han kom sig ligeledes efter de 6 timer i tanken.

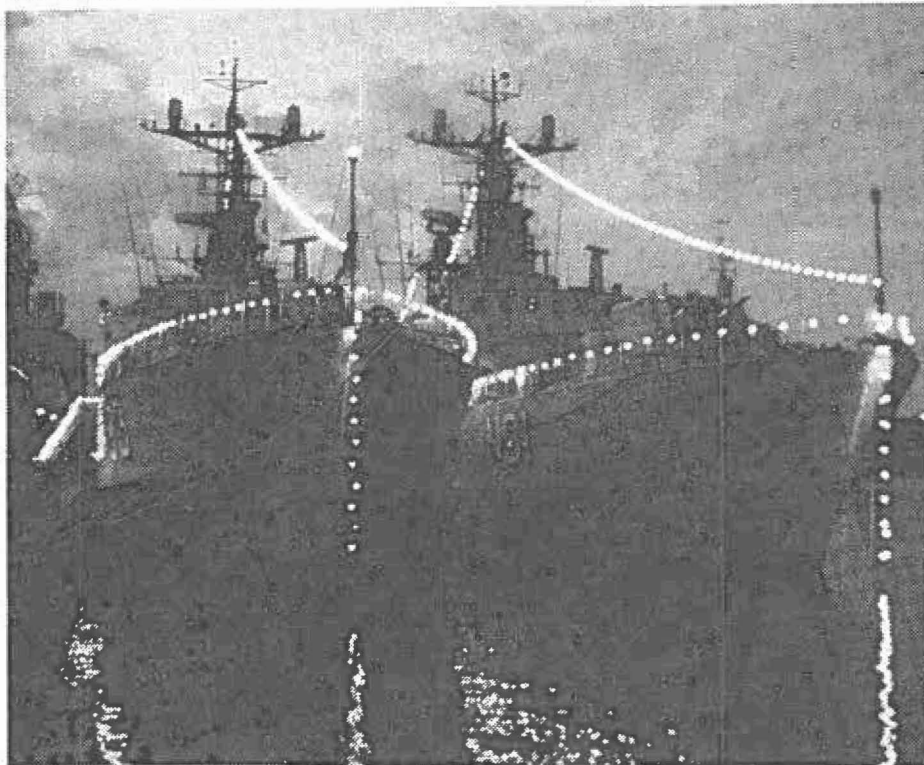
Manøvretavlen på behandlingstanken på dykkerskibet LÆSØ. (SVN FOT).

Endelig kom patient nr. 4 torsdag den 22. maj kl. 2345. Han kom i behandling i skolens behandlingstank og var færdig fredag den 23. maj kl. 0900. Ved siden af alle disse behandlingsforløb afviklede Dykkerskolen et Grundkursus for dykkere samt Grunduddannelse for erhvervsdykkere, så skolens personel var arbejdsmæssigt presset til det yderste.

Søværnets operative Kommandos 25 års jubilæum og øvelse DANEX 1986

Søværnets operative Kommandos (SOK) 25 års jubilæum fejredes i dagene fra 30. maj til den 1. juni, som var selve jubilæumsdagen.

Festlighederne indledtes med kommandohejsning i DANEX-øvelsesgruppen. Fredag den 30. maj kl. 1000 hejste chefen for SOK sit kommandotegn i minelæggeren SJÆLLAND, øvelsesgruppens flagskib, der sammen med ca. 20 af flådens øvrige enheder i løbet af natten var ankommet til Århus.

Flagskibet, minelæggeren SJÆLLAND (tv.) og skoleskibet FYEN med illuminationen tændt under opholdet i Århus. (SOK FOT).

Søværnets Tamburkorps marcherede gennem Århus by og underholdt på kajen til jubilæets første begivenhed, et kontaktarrangement om bord i minelæggerne SJÆLLAND og FYEN. Chefen for SOK var denne fredag aften vært for omkring 300 gæster med tilknytning til SOK og kommandoens virkeområde.

150 af SOKs medarbejdere og besætningerne fra øvelsesgruppen deltog lørdag den 31. maj i en hyggelig reception på rådhuset, hvor chefen for SOK fik overrakt et smukt maleri som Århus bys gave.

Søndag den 1. juni, selve jubilæumsdagen, ankom DANNEBROG til honnørkajen, hvor Hendes Majestæt Dronningen modtoges af chefen for SOK. Admiralen præsenterede de fremmødte eskadre- og skibschefer, hvorefter alle begav sig til højmesse i Århus Domkirke, hvor kgl. Hofkonfessionarius, professor C.Thodberg, forrettede liturgien, og orlogsprovst C.Harms prædikede. Højmassen sluttede med altergang, og Dronningen forlod domkirken til Tamburkorpsets prægtige præsentation af "Kongernes Konge".

Kort før kl. 1200 var alt klart og alle 75 gæster på plads til jubilæets højdepunkt - indvielsen af SOKs nye kommando-, kontrol- og informationssystem (FOD CCIS) og etableringen af den nye marinedistriksorganisation. Chefen for SOK modtog Dronningen kl. 1200 ved indgangen til operationsbunkeren i Havreballeskoven. Hendes Majestæt ledsagedes gennem den nyistandsatte og færdigudsmykkede bunker ned til selve SOKs hjerte, operationsrummet, hvor indvielsen foregik. Blandt de særligt indbudte gæster var Forsvarsministeren, Århus Borgmester, Forsvarschefen, Stiftamtmanden og tidligere chefer for SOK.

Hendes Majestæt Dronningen igangsætter, under vejledning af chefen for Søværnets operative Kommando, det nye kommando-, kontrol- og informationssystem. (SVN FOT).

Chefen for SOK talte over emnerne Århus, flåden, 1. juni og baggrunden for FOD CCIS og den nye marinedistriksorganisation og sluttede med at anmode Dronningen om at igangsætte FOD CCIS ved at trykke på den blå knap på stabsvagtens (Duty Commanders) pult.

Hendes Majestæt igangsatte hovedsystemet, hvorefter en ræk-

ke honoratiores hver, efter anmodning, igangsatte de supplerende dele af FOD CCIS. Efter en rundvisning i hovedkvarteret modtog chefen for SOK i sin tjenestebolig, "Villa Senta", Dronningen og de øvrige gæster til et let traktement. Under frokosten underholdt Tamburkorpset i "Villa Sentas" have.

Jubilæumsfestlighederne afsluttedes søndag aften med en fest i SOKs stabsbygning, hvor alle stabens medarbejdere med ledsagere internt fejrede jubilæet.

Efter weekendopholdet i Århus indledtes to ugers intensiv øvelsesaktivitet i danske farvande, primært i Kattegat og Skagerrak. En lang række våbentræningsøvelser blev gennemført, herunder torpedo- og artilleriskydninger. Torpedobådene HUITFELDT og SØLØVEN gennemførte en uddannelsesmønstring, idet hjemsendt og udpeget tjenstgørende personel gennemgik et koncentreret uddannelsesprogram, som på kort tid bragte bådene på et højt beredskab.

Under hele øvelsesforløbet udførtes løbende en intensiv indøvning af procedurer og maritime færdigheder som f.eks. kommunikationstjeneste og elektronisk krigsførelse, havari- og sanitetstjeneste, forsyningstjeneste, samarbejde med hjemmeværnet samt støtte fra Søværnets Flyvetjeneste.

DANEX-flådestyrken aflagde i dagene 6.-8. juni uofficielt besøg i Oslo. De danske orlogsfartøjer og besætninger blev vel modtaget af Oslo og undlod ikke at gøre sig bemærket. Der blev således ved ankomsten afgivet salut for nationsflaget, som blev besvaret fra Akershus Festning og en kongelig salut for Kong Olav V.

Flådestyrkens centrale placering i Oslo tiltrak mange besøgende nordmænd, og Søværnets Tamburkorps' medvirken ved en række arrangementer, bl.a. i Studenterlunden og på Ullevål Hospital, høstede megen anerkendelse.

Styrkechefen bekransede Tordenskioldstatuen foran Oslo Rådhus, hvor et honnørkommando sammensat af Søværnets Tamburkorps, Skoledelingens fane og en skansevagt fra korvetten PETER TORDENSKIOLD var opmarcheret.

Søndagen i Oslo var præget af to markante fodboldbegivenheder. Dels afgjordes det uofficielle flådemesterskab, idet mine-læggeren SJÆLLAND vandt 3-1 over PETER TORDENSKIOLD. Senere på aftenen var besætningerne ivrige tilskuere til landsholdets 6-1 sejr over Uruguay.

DANEX-øvelsens sidste uge var præget af de resterende våbentræningsprogrammer samt luftforsvarsøvelser i et snævert samarbejde med fly fra det danske flyvevåben og en IHAWK eskadrille.

Øvelsens afslutning fandt sted på Holmen, hvor erfaringer blev drøftet ved en øvelsesgennemgang på Søværnets Officersskole.

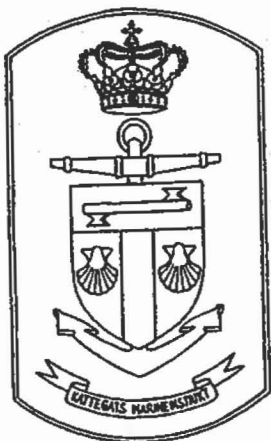
JUNI

Våbenskjolde til marinedistrikterne

I forbindelse med reorganisationen af marinedistriktsordningen pr. 1. juni er der udarbejdet våbenskjolde for de fremtidige tre marinedistrikter, Kattegats Marinedistrikt, Sundets Marinedistrikt og Bornholms Marinedistrikt.

Som fællesmærke for marinedistrikterne er valgt et skjoldhoved med en dobbeltkamnøgle, som symboliserer distrikternes kontrollerende funktioner inden for deres respektive farvandsafsnit.

Kattegats Marinedistrikt

Blasonering:

I blåt felt en sølv pæl ledsaget af to sølv muslingeskaller; sølv skjoldhoved, hvori en blå dobbeltkamnøgle. Skjoldet hviler på anker hvorover en kongekrone.

Som våbenfigur for Kattegats Marinedistrikt er valgt en sølv pæl symboliserende sejlløbet gennem distriktets område, hvis kyster i Kattegat er symboliseret ved muslingeskaller.

Sundets Marinedistrikt

Blasonering:

I blåt felt tre pælvis stillede sølv strømme; sølv skjoldhoved, hvori en blå dobbeltkamnøgle.

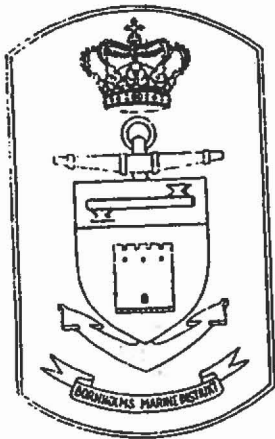
Skjoldet hviler på et anker hvorover en kongekrone.

Som våbenfigur for Sundets Marinedistrikt, som omfatter såvel Sundet som bælteerne, er valgt 3 pælvis stillede strømme.

Bornholms Marinedistrikt

Blasonering:

I blått felt et sølv tårn; sølv skjoldhoved hvori en blå dobbeltkamnøgle. Skjoldet hviler på et anker hvorover en kongekrone.

Som våbenfigur for Bornholms Marinedistrikt er valgt et tårn, der symboliserer borg- og fæstningsanlæggene i distriktet.

Alle våbnene er udarbejdet af Søværnets Heraldiske Arbejdsgruppe på foranledning af Inspektøren for Søværnet og godkendt af Hendes Majestæt Dronningen.

Sundets Marinedistrikts 25 års jubilæum

Søndag den 1. juni fejrede Sundets Marinedistrikt 25 års jubilæum.

Dagen blev festligholdt ved et åbent-hus-arrangement og en reception for særligt indbudte gæster. Der var desuden udsendt et jubilæumsskrift, som bl.a. fortalte om Sundets Marinedistrikts historie, opgaver og fremtidige virke.

Stevnsfort, på hvis område arrangementerne blev holdt, blev i øvrigt samme dag reableret som selvstændigt tjenestested. Der er således på samme geografiske område nu placeret tre militære tjenestesteder, nemlig Sundets Marinedistrikt, Stevnsfort og Eskadrille 541. Alle tre tjenestesteder var med til at planlægge og afvikle dagens program.

Chefen for Forsvarsstaben, generaløjtnant J.Lyng, afslørede Sundets Marinedistrikts nye våbenskjold og sagde bl.a., at distriktet i fremtiden ville få mere ansvar og flere byrder. Han havde dog fuld tillid til, at opgaverne ville blive løst på bedste vis.

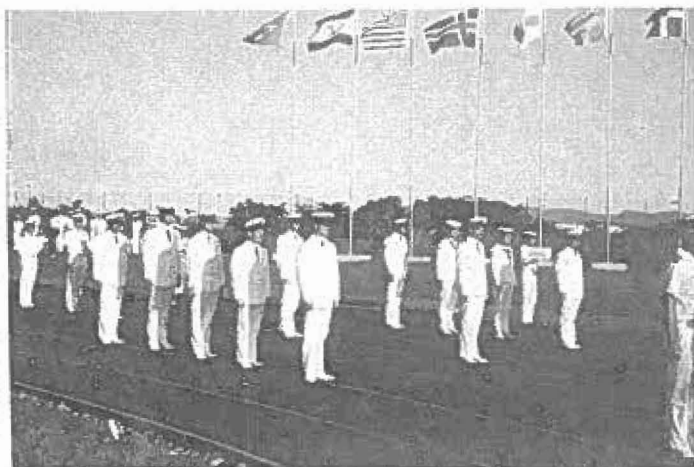
Det nye våbenskjold blev anbragt ved siden af Stevnsforts våbenskjold.

Chefen for Forsvarsstaben, Generalløjtnant J.Lyng, ved afsløringen af Sundets Marinedistriktets nye våbenskjold. Øvrige er Chefen for Sundets Marinedistrikt, Kommandørkaptajn P. Garde, og Chefen for Eskadrille 541, Major K.H.Jepsen. Våbenskjoldet ses placeret til højre for Stevnsfortets. (SUM FOT).

CISM XXVII SEAWEEK Championship i Rio de Janeiro, Brasilien

I perioden 1.-8. juni afvikledes det 28. militære marineverdensmesterskab i Rio de Janeiro i Brasilien (CISM SEAWEEK).

Det danske hold ved åbningsceremonien.

national konkurrence i Holland.

Kapsejladsholdet bestod af en træner (samtidig reserve), en rorsmand og en gast. Besætningen var udtaget efter udtagelsesrejser, afholdt ved Søværnets Sejlsportsudvalgs foranstalt-

Det danske søværn deltog med en mission på i alt 12 personer, der ankom til Rio den 1. juni efter en 22 timers rejse.

Marinefemkampholdet bestod af træner og 6 femkæmpere. Udtagelsen af holdet havde fundet sted på baggrund af årets trænings-samlinger i Karlskrona og Eckernförde samt en inter-

ning i Trapez-jolle 28.-30. april på Furesøen. Efter udtagelsen og inden afgang til Rio trænede besætningen i en lånt Snipe-jolle nogle gange og afsluttede træningen med deltagelse i en civil dansk Snipekapsejlads, som blev vundet.

Under hele konkurrencen var vejret perfekt. Faciliteterne var gode til afvikling af femkampen, medens Snipe-jollerne, der anvendtes i kapsejladsen, var af meget varierende kvalitet. Sejlerne skiftede dog jolle efter hver sejlads, hvorved noget af det chancebetonede blev elimineret.

Resultaterne:

Marinefemkamp. Den danske indsats var udmærket; der blev således under afviklingen sat 15 personlige rekorder. Holdet fortsatte den positive udvikling fra tidligere år, idet resultaterne for de 3 bedste deltagere, der talte til holdkonkurrencen, blev som følger:

1984: 15138 points

1985: 15950 points

1986: 16136 points.

Der kan dog spores en svag stagnation, som formentlig skyldes de manglende muligheder for at træne tekniske discipliner på anlæg i Danmark. (Forhindringsbane, sømandskabsbane m.v.).

I alt deltog 10 nationer med 55 deltagere med danske placeringer således: Nr. 31, 39, 42, 44, 46 og 47.

Sejlads. Kapsejladserne afvikledes efter International Yacht Racing Union (IYRU) og CISM-regler i 1-8 sekundmeter vind. Det danske hold forbedrede de to foregående års bronzemedaljer til sølvmedaljer. Den danske sejladsserie gav følgende placeringer: 3 - 6 - 1 - 3 - 5 - 5 - 1, hvor 6. pladsen kunne smides væk. 9 nationer deltog i kapsejladserne.

Mandag den 9. juni var holdet tilbage i Danmark efter en begivenhedsrig tur.

Endnu engang blev kapsejladsens høje stade i Danmark slået fast, og marinefemkampen har nu nået et niveau, der er acceptabelt sammenlignet med de "gamle" marinefemkampnationer.

Øvelse BOLSAKS 86

Med henblik på at øve det fælles nordiske samarbejde inden for rammerne af Københavns-aftalen omkring bekæmpelse af omfattende olieforureninger blev der afholdt en operativ øvelse,

der tog udgangspunkt i en tænkt grundstødning af et tankskib på Bolsaksgrunden i Storebælts nordlige del.

I øvelsen, som fandt sted i Jammerlandsbugten den 3. juni, deltog de for olieforureningsbekæmpelse på havet ansvarlige myndigheder i Norge, Sverige og Danmark, samt bekæmpelsesfartøjer fra de tre lande.

Øvelsen havde til formål at øve følgende:

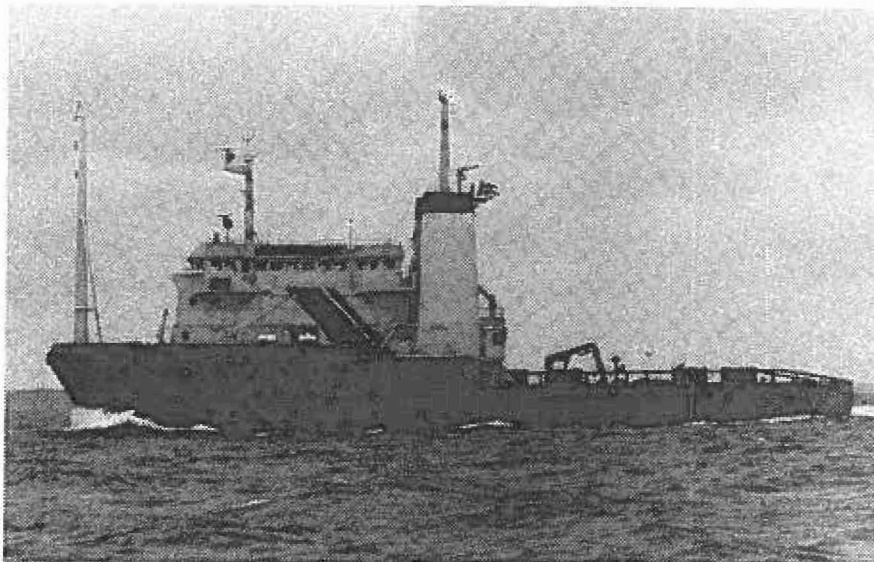
- Alarmering af ansvarlige myndigheder og udveksling af information om en omfattende olieforurening.
- Assistance til et andet land.
- Operativt samarbejde mellem enheder fra de deltagende lande.
- Udbygning af kendskab til de enkelte landes bekæmpelsesudstyr.
- Udbygning af de personlige kontakter mellem de deltagende landes bekæmpelsesenheder.

I dette års øvelse deltog specialkøretøjer og skibe fra Norge, Sverige og Danmark som følger:

Norge: 2 specialkøretøjer for operationer på kysten, men med optagerudstyr, som i givet tilfælde kan overføres til søgående enheder.

Sverige: 2 specialfartøjer, samt 4 toldpatruljefartøjer med specialudstyr.

Danmark: 2 fartøjer af SUPPLY-typen
1 " " SEA TRUCK-typen
1 " " MILJØ-typen.

M/S GUNNAR THORSON, den ene af de to danske øvelsesdeltagere af SUPPLY-typen. (SVN FOT).

I øvelsen deltog ca. 75 mand, og fartøjerne havde tilsammen en optagningskapacitet på 200 tons i timen, samt en samlet tankkapacitet på 1100 tons.

Den materielle del af øvelsen forløb tilfredsstillende, idet skibene løste de stillede opgaver uden problemer. Ved den efterfølgende dags sportsarrangement (fodboldkamp) vandt Danmark den udsatte vandrepokal for 2. gang og fik den dermed til ejendom, kampen stod mellem Danmark og Sverige, og Danmark vandt 1-0.

Flådemesterskabet i sejlads for Ynglinge og Folkebåde 1986

I dagene 16.-18. juni afvikledes Flådemesterskabet i sejlads for Ynglinge og Folkebåde.

Desværre var tilmeldingen i Folkebådsgruppen så lille, at denne afdeling måtte udgå.

Ynglingesejladserne var samtidig iagttagelsesjladser for den årlige "landskamp" mod Sverige.

Mandag den 16. juni kl. 0900 mønstrede 18 sejlere, dommere, officials og hjælpepersonel i højt solskinsvejr på havnen på Margretheholm, hvor sejladserne skulle foregå. Efter velkomst af formanden for sejlsportsudvalget var der gennemgang af programmet samt lodtrækning af fartøjerne. Resultatet blev, at overkonstabel Stig Jensen, sergent K.Baun og overkonstabel J.Hansson med 3 point blev flådemestre 1986.

Sergent Steen Jørgensen, overkonstabel J.Henriksen, overkonstabel M.Nødegaard vandt med 6 point sølvmedaljerne. Nr. 3 og med 17,1 point blev premierløjtnant Ditmar Andersen, løjtnant K.Rasmussen og oversergent M.Binding.

Sejladserne blev afviklet i bedste sportsånd og uden protester.

Hans Kongelige Højhed Prinsens besøg på Kystradarstation Gedser

Den 25. juni aflagde Hans Kongelige Højhed Prinsen besøg på Kystradarstation Gedser.

Prinsen blev, under ledsagelse af viceborgmesteren, Sydfalster Kommune, og politimesteren, Nykøbing F.Politikreds, modtaget af chefen for Sundets Marinedistrikt.

Stationsofficeren tog sig af rundvisningen, hvorunder Prinsen fik lejlighed til at beundre de smukke velholdte bygninger. Ikke alene var vejret usædvanlig godt pågældende dag, også radarforholdene var særdeles gode, og det var derfor muligt at vise

Hans Kongelige Højhed Prinsen modtages på Kystradarstation Gedser. (SUM FOT).

Prinsen et radarbillede, der ikke alene dækkede hele Sundets Marinedistrikt område, men tillige en god del af såvel Kattegats Marinedistrikt som af Bornholms Marinedistrikt.

Efter rundvisningen var Sydfalster Kommune vært ved en forfriskning i den tidligere officersmesse, hvor Prinsen fik en orientering om Kystradarstation Gedser's historie siden dens opstart marts 1947.

Prinsens besøg på kystradarstationen var et led i Hendes Majestæt Dronningens og Hans Kongelige Højhed Prinsens besøg i Gedser i anledning af byens 100 års fødselsdag. Den 27. juni var det et hundrede år siden, Danmarks sydligste havneanlæg indviedes ved indsættelse af de første tyske og danske færger mellem Tyskland og Danmark.

Borgmesteren havde ytret ønske om, at kommunens stoltheder, herunder Kystradarstation Gedser, måtte blive vist frem for regentparret.

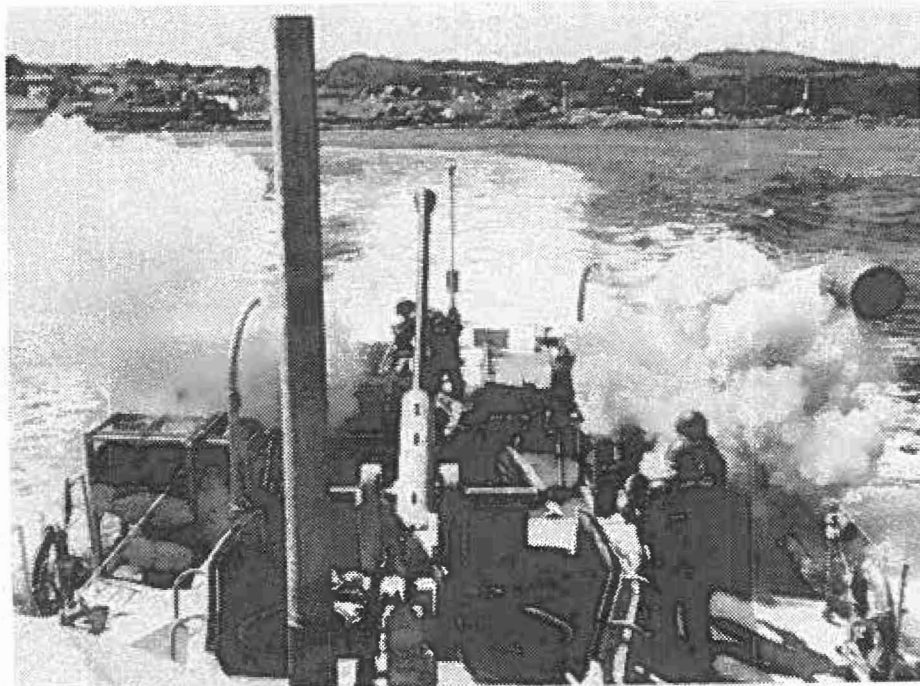
JULI

Bevogtningsfartøjet DAPHNEs adoptionsbesøg i Allinge - Sandvig

Bevogtningsfartøjet DAPHNE var af Allinge-Sandvig Kommune inviteret til adoptionsbesøg i Allinge i perioden 4.-6. juli.

Adoptionsbesøget blev afholdt i forbindelse med Allinge havnefest, "Nordlandsmarked", der er et af de større sommerarrangementer på Bornholm, og som tiltrækker publikum fra hele øen.

Lørdagen igennem var besætningen ude til diverse arrangementer, ligesom der var åbent skib. Mange enkeltpersoner fra byrådet og diverse foreninger var også om bord for at hilse på. Om søndagen kastedes et øvelsesdybdebombediagram umiddelbart uden

Lægning af øvelsesdybdebombediagram.
(DAPH FOT).

for havnen som et led i havnefesten, ligesom besætningen deltog i demonstration af redningsflåder/sejlads/kamp mellem to hold fra DAPHNE.

Søndag aften afholdtes en reception om bord for en kreds af byfestens arrangører samt borgmester og byrådsmedlemmer. Flere havde ordet, og der blev bl.a. fra arrangørernes side udtrykt glæde over den interesse, publikum havde vist skibet. På 2 x 2 timer åbent skib arrangement havde der været over 800 mennesker om bord.

Navngivning og aflevering af transportskibet SLEIPNER til søværnet

Den 18. juli blev transportskibet SLEIPNER af "Aabenraa Værft A/S" afleveret til søværnet.

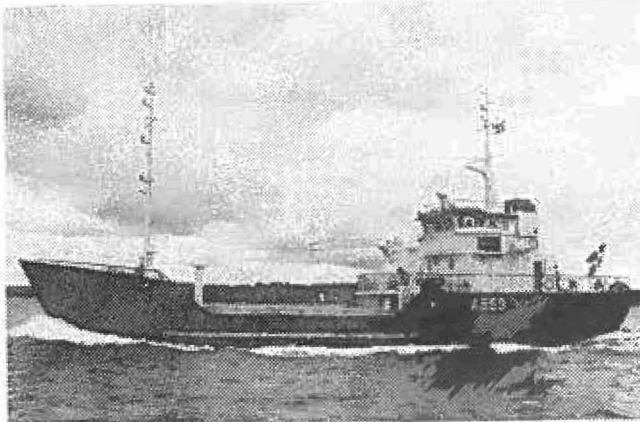
I forbindelse hermed var i fællesskab med værftet fastlagt et arrangement med deltagere fra søværnet med bl.a. chefen for

Søværnets Materielkommando og chefen for Søværnets operative Kommando samt fra Åbenrå med bl.a. borgmester J.Terp-Nielsen.

Chefen for Søværnets Materielkommando fotografert i forbindelse med overtagelsen af SLEIPNER. (SVN FOT).

Arrangementet omfattede "Aabenraa Værft A/S" aflevering af SLEIPNER, navngivning, kommandohejsning og præsentationssejlds.

Transportskibet SLEIPNER set bagbord ind. (SVN FOT).

Her fik alle lejlighed til at bese skibet. Der var enighed om, at det var et meget fint stykke håndværksmæssigt arbejde, søværnet havde modtaget. Bl.a. blev skibets manøvreegenskaber demonstreret, herunder den helt formidable drejeevne, Becker-roret gav - med 10 knobs fart kunne skibet med fuldt rorudslag drejes in-

den for en skibslængde og endda være inden for kølvandet.

Efter veloverstået præsentationssejlds vendte SLEIPNER kl. 1300 tilbage til værftet, hvorefter værftet kl. 1330 var vært ved et frokostarrangement i byen, hvorunder såvel de to kommandochefer som direktør R.Petersen tog ordet, og hvor dels chefen for Søværnets Materielkommando overrakte direktør R.Petersen Søværnets Materielkommandos våbenskjold som tak for veludført arbejde, dels direktør R.Petersen, med tilladelse af borgmesteren, overrakte chefen for SLEIPNER Åbenrås byvåben.

Arrangementet sluttede kl. 1600, og det kan fastslås, at

søværnet hermed har modtaget et førsteklases transportskib til brug såvel i udenrigs- som i indenrigsfart.

Torpedobåden WILLEMOES' og SEHESTEDs deltagelse i JMC 862

De sidste fire år har Torpedobådseskadren deltaget i den britiske sommer Joint Maritime Course (JMC)-øvelse. Således var der ikke noget usædvanligt ved, at WILLEMOES og SEHESTED deltog i JMC 862.

Torpedobådene afgik fra Holmen 16. juni kl. 0400 og forlagde i et stræk via Kielerkanalen til Great Yarmouth, hvortil de ankom den 17. juni kl. 0800.

19. juni sejlede styrken til Newcastle, hvor tankfartøjet SKINFAXE stødte til.

20. juni ankom alle tre skibe til flådebasen i Rosyth, hvor man tilbragte weekenden og deltog i Rosyth Navy Days. I løbet af lørdagens og søndagens offentlige besøg om bord på enhederne var der ikke færre end ca. 8000 gæster.

23. juni startede selve JMC'en, som varede 14 dage, hvor den første uge var en "work-up"-fase og den følgende uge en ocean-fase.

Programmet under "work-up"-fasen lignede til forveksling de nationale øvelser med skydninger, taktiske øvelser samt luftforsvarsøvelser. Under "work-up"-fasen besøgte enhederne Dundee, Peterhead og Kirkwall.

Weekenden blev tilbragt i Kirkwall på Orkney-øerne, hvor beboerne havde tilrettelagt et stort program.

1. juli startede ocean-fasen, der var tilrettelagt som en lang taktisk øvelse, der varede til 4. juli. Torpedobådene fik dog lejlighed til at overnatte i Stornoway på Hebriderne. Under ocean-fasen nåede torpedobådene så langt ud i Atlanten som 70

Ankomst til Kirkwall, Orkney-øerne.
(SEHE FOT).

vest, hvilket er eskadrerekord.

De danske enheder skulle sammen med fem ubåde nedkæmpe 10 overfladeenheder af typerne destroyere/fregatter samt forsynings-skibe. Under debriefingen fik de danske enheder megen ros.

Weekenden 4.-6. juli tilbragtes i Leith, hvor den danske ambassadør i England aflagde visit om bord i enhederne.

7. juli startede enhederne forlægningen hjemover. Denne blev gennemført uden problemer, idet det dog skal nævnes, at de to torpedobåde gennemførte den planlagte oliefyldning fra SKIN-FAXE under temmelig vanskelige vejrforhold midt i Nordsøen.

AUGUST

Kadetkorpset mestre ved Nordisk Kadetstævne 1986

Nordisk Kadetstævne 1986 gennemførtes i år for 39. gang i dagene 31. juli - 3. august i Rauma, Finland, med deltagelse af kadetter fra de fire nordiske officersskoler.

Den danske skoledeling, repræsenteret af skoleskibene, mi-nelæggeren FYEN og bevogtningsfartøjet NAJADEN, ankom torsdag morgen til Rauma. Om formiddagen ankom yderligere 50 kadetter med fly, så den danske styrke i alt blev på 221 af en samlet styr-ke på 710.

Torsdag eftermiddag efter den officielle åbning af stævnet startede kadetterne med afvikling af volleyballturneringen. Om fredagen afvikledes kapsejlad, svømning og terrænløb, medens lørdagen var afsat til pistolskydning og atletik.

Vejret viste sig alle dagene fra sin bedste side, og der blev ydet mange fremragende danske præstationer. Især bør kadet H.Weile nævnes for sine meget suveræne førstepladser i terrænløb og 1500 meter løb. Da de øvrige danske atletikudøvere også levede op til deres bedste, resulterede det i en flot samlet førsteplads i atletik.

Pistolskytterne løb også af med førstepladsen, og da de øvrige danske deltagere ydede gode præstationer, medførte det en meget suveræn sejr til Danmark.

DISCIPLINRESULTATER.

	<u>Danmark</u>	<u>Finland</u>	<u>Norge</u>	<u>Sverige</u>
Volleyball	3	2	1	4
Svømning	2	3	4	1

Terrænløb	1	4	3	2
Sejlads	2	1	4	3
Pistolskydning	1	3	2	4
Atletik	1	3	2	4
<hr/>				
Total	10	16	16	18
Placering	1	3	2	4

Uden for det egentlige kadetstævne afvikledes en fodboldturnering for skibsbesætningerne, og her opnåede Danmark en flot andenplads.

Søndag afholdtes den traditionelle kirkeparade, hvor de 4 kadetkorps samlet marcherede gennem byen til højmesse i "Heliga Korsets Kyrka".

Glimt fra kadetkorpsets march gennem Rauma på vej til højmesse i "Heliga Korsets Kyrka". (SOS FOT).

Efter kirkeparaden skiltes de 4 landes kadetter efter et meget vellykket kadetstævne, alle med mange oplevelser og etablerede venskaber på tværs af de mere formelle allianceforhold.

Udskiftning på posterne

Søværnets Flyvetjeneste (SVF) har siden indførelsen af LYNX-helikopteren i 1980 haft en Royal Navy (RN) helikopterpilot tilkommanderet på udveksling. Den første, kaptajnløjtnant T.F. Brookmann (TIM), der assisterede og var til stor hjælp under indfasningen af LYNX-helikopteren, blev 3. januar 1983 afløst af

kaptajnløjtnant M.Boland (MIK), der indtil 4. august i år indgik i den daglige tjeneste ved SVF bl.a. som instruktør.

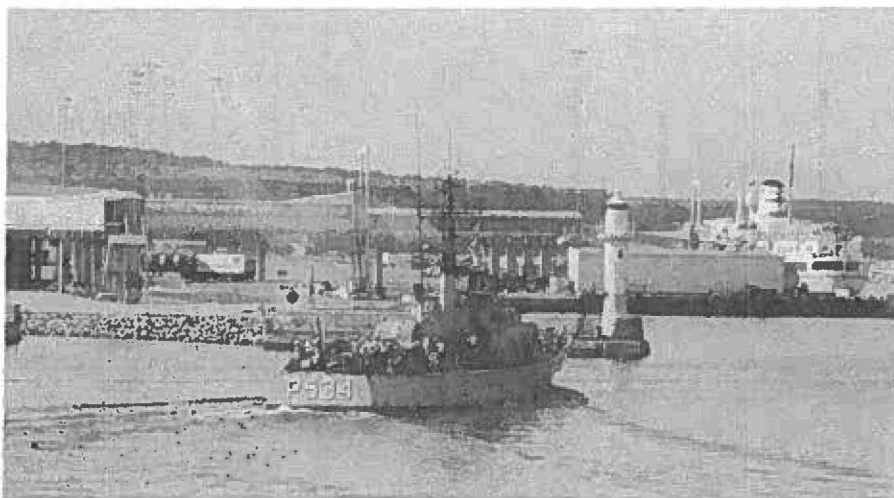
På billedet ses fungerende chef for SVF, flankeret af MIK, byde velkommen til MIKs afløser, premierløjtnant R.Sugden (ROG). ROG, der ligeledes forventes at skulle gøre tjeneste ved SVF i en længere periode.

Inden udstationeringen til SVF, hvor ROG indledningsvis skal erhverve rigtige søben, gennemgik han en omskoling ved RN til LYNX-helikopteren i søværnsudgaven.

Skoleskibene FYENs og NAJADENs besøg i Sverige

Efter deltagelse i det nordiske kadetidrætsstævne var der mandag den 4. august om morgenen afgang fra Rauma, og FYEN og

Manøvrerulle om bord i skoleskibet, bevogningsfartøjet NAJADEN, før havneanløb i Visby. (FYEN FOT).

NAJADEN forlagde vest om Ålandsøerne til Østersøen for efter nogle dages øvelsessejlds at ankomme til Visby på Gotland.

Fra svensk side var der lagt et omfattende og festligt program for de tre dage, besøget varede.

Programmet startede med de officielle visitter.

Den første aften var chefen for skoledelingen, sammen med repræsentanter for de forskellige personelgrupper, vært ved en meget vellykket reception, hvortil der var inviteret et bredt udsnit af både civile og militære i Visby.

Under besøget i den gamle Hansa-stad fra 1200-tallet var der rig lejlighed til at studere byens velbevarede bygningsværker inden for den ligeledes velbevarede 3,6 km lange bymur. Den middelalderlige atmosfære blev ydermere krydret af, at der afholdtes festuge til minde om Valdemar Atterdags indtog og hæren på Gotland i 1361.

Udover festspillene var der mulighed for at opleve det middelalderlige markedsliv med gammelt håndværk og musik i byen.

Programmet sluttede søndag aften med et besøg på den nordlige del af Gotland ved Fårø Sund, hvor tredje svenske kystartilleriregiment med oberst H.Søderlindh som chef havde inviteret til kadetidrætsstævne i gamle gotlandske discipliner og middag.

Efter det yderst vellykkede besøg i Visby afsejlede FYEN og NAJADEN mandag den 11. august om morgenen med kurs mod Holmen.

Under sejladsen hjemover blev der afholdt en hyggelig gudstjeneste om bord i FYEN under orlogspræst Børge Ørstedes ledelse og akkompagnement på guitar af en af stambesætningen. En god afslutning på et vellykket togt i Østersøen og Den botniske Bugt.

Kursus for flyver- og orlogspræster

Det årlige kursus for flyver- og orlogspræster blev i år afviklet ved Bornholms Marinedistrikt i perioden 12.-14. august med søværnet som vært.

Første dags formiddag var sat af til en generel orientering om Flyvestation Bornholms og Bornholms Marinedistrikts opgaver og organisation samt rundvisning. Første dags eftermiddag orienterede chefen for Forsvarets Center for Lederskab om "Personelproblemer i Forsvaret" - en meget relevant problematik for kursusedtagerne. Efter at sognepræst Jørgen Hede Madsen, Rø og

Christiansø, havde givet en kort beskrivelse af "Bornholms kirkelige liv - kirkehistorisk og aktuelt belyst", afgik kurset med

Fra rundvisningen på Christiansø - her besøges den gamle kirkegård.

redrag ved orlogspræst P.Balslev-Clausen. Om eftermiddagen besøgte kurset militære installationer på Bornholm - særligt bør besøget ved Almegårds Kaserne fremhæves. Chefen for Bornholms Region gav her en orientering om de specielle bornholmske forhold.

Sidste dagen blev sædvanen tro anvendt til værnsvisse drøftelser, hvor hver enkelt flyverpræst og orlogspræst havde mulighed for - inden for sit værn - at drøfte og delagtiggøre kollegaerne i erfaringer fra det forløbne år. Endvidere blev en eventuel efteruddannelse for orlogspræster drøftet.

bevogtningsfartøjet ROTA til Christiansø. Forvalter E.Priess-Rasmussen modtog kurset, og efter en spændende rundvisning på Christiansø afsluttedes den første dag med gudstjeneste i øens lille kirke.

I år prædikede orlogspræst H.C.Bang-Rasmussen.

Den følgende dag indledtes med et teologisk foredrag

Undervandsbåden SPRINGERENS besøg i Aabenraa

Fra den 15. til den 18. august besøgte undervandsbåden SPRINGEREN Aabenraa. Både fra SPRINGERENS og fra byens side var der stor interesse for besøget.

Ved ankomsten om fredagen besøgte repræsentanter for havnen og Marineforeningen undervandsbåden for at tale om weekendens arrangementer, og det viste sig, at Marineforeningen havde lagt et godt program for besætningen.

Fredag aften havde SPRINGEREN 24 gæster til cocktailparty om bord. Disse repræsenterede Aabenraa og omegns civile og militære myndigheder. Lørdag aften var Marineforeningen vært ved en sammenkomst for den vagtfri del af besætningen. Her blev der bl.a. serveret den sønderjyske specialitet solæg. Søndag formid-

dag var der mulighed for en byvandring i det smukke gamle Aabenraa. Der var flere, som benyttede sig af denne lejlighed til at se byen.

SPRINGEREN fortøjet i Aabenraa. (FOT M.C. Winckelmann).

Både lørdag og søndag var SPRINGEREN åben for offentligheden, og mange benyttede sig af dette, idet der var 1161 besøgende inden for åbningstiden. Derudover var der specialrundvisninger for Marinehjemmeværnet og Marineforeningen.

Indtrykket fra Aabenraa var meget positivt. Besætningen var meget glad for opholdet og følte sig godt tilpas i byen.

Øvelse YELLOW BIRD

I dagene 18.-22. august fandt den årlige samarbejdsøvelse YELLOW BIRD med STANding NAVal FORces AtLANTic (STANAVFORLANT) sted i Kattegat og Skagerrak. Øvelsen, der blev ledet af chefen for Fregateskadren om bord i fregatten PEDER SKRAM, var nært knyttet til de to andre øvelser, nemlig flyvevåbnets øvelse TACTICAL FIGHTER WEAPONRY (TFW) med deltagelse af fly fra mange NATO-lande, og BLIND FAGOT, som er en øvelse i overførsel af tropper og materiel fra den ene landsdel til den anden med tyske landgangsfartøjer. I øvelse YELLOW BIRD deltog, foruden danske enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren, Mineskibseskadren og Søværnets Flyvetjeneste, som omtalt STANAVFORLANT med enheder fra 6 NATO-lande, samt en hollandsk og en tysk ubåd.

Øvelsen var naturligt koncentreret omkring luftforsvar, som med mellem 100 og 150 angribende fly pr. dag blev grundigt indøvet. Desuden var vægten også lagt på anti-ubådsøvelser, bl.a. fik skibene lejlighed til at træne dette aspekt af søkrigen under konstant luftangreb. Herudover var der lagt et koncentreret procedure-træningsprogram, inklusive våbentræning, således at alle enheder i løbet af de 5 dage kom igennem næsten alle operationstyper. På grund af forskellen i enhedstyperne og de dermed forbundne træningskrav var øvelsesstyrken en stor del af tiden opdelt således, at de større enheder opererede i Skagerrak og de

mindre i Kattegat, hvor Torpedobådseskadren bl.a. gennemførte en succesrig torpedoskydning og samvirkeuddannelse.

Efter denne uges intensive aktiviteter var deltagende enheder naturligvis godt trætte, men følte også, at øvelsesudbyttet havde været stort, bl.a. var de deltagende NATO-enheder yderst imponerede af den store flyaktivitet, som ikke opleves andre steder i verden.

Skoledelingens besøg i Svendborg

I weekenden fredag den 22. til søndag den 24. august af lagde Skoledelingen besøg i Svendborg. Skoleskibene FYEN, NAJADEN, MALLEMUKKEN, øvelseskutterne THYRA og SVANEN samt skolebådene 1 - 4 sejler til daglig meget spredt på grund af de forskellige opgaver og skibenes forskellige størrelse og art.

Formålet med besøget i Svendborg var derfor at samle Skoledelingens enheder og traditionen tro vise flaget i Svendborg, samt at chefer, officerer og kadetter kunne få lejlighed til at mødes under mere afslappede former. Samtidig var der lejlighed til at mødes med lærere og elever for de maritime skoler i Svendborg, medlemmerne i marineforeningen og mange af Skoledelingens venner og bekendte i Svendborg. Svendborg Marineforening, der

Skolebådene på siden af NAJADEN og MALLEMUKKEN, FYEN i baggrunden, ved kaj i Svendborg. (FOT Frede Christensen).

er landets største marineforening og altid meget aktiv og gæstfri, havde atter i år sammensat et omfangsrigt og spændende program for Skoledelingen.

Chefer og repræsentanter for besætningen blev modtaget på Svendborg Rådhus af borgmester Holger Rasmussen og andre af byrådet og administrationen. Borgmesteren oplyste under sin velkomst, at man nu anså det for en tradition, at Skoledelingen en gang om året samlet aflagde Svendborg et besøg. Chefen for Skoledelingen kvitterede ved at forære Svendborg FYENS våbenskjold, ligesom cheferne for NAJADEN og MALLEMUKKEN også overrakte våbenskjolde. På rådhuset vil der nu blive indrettet en egnet plads til maritime gaver, som byen efterhånden har mange af, og som noget nyt vil der blive plantet en skibseg i en nylig oprettet skov øst for Svendborg til minde om besøget. Skoledelingen vil senere modtage et diplom som bevis for værtsskabet.

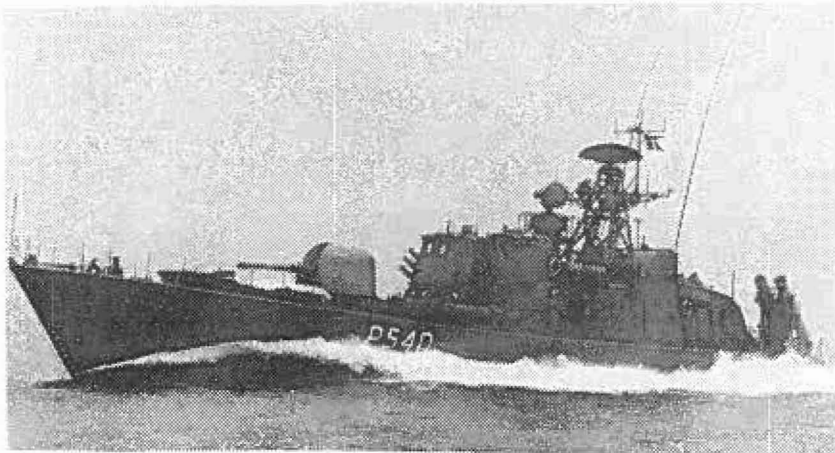
Både lørdag og søndag var der fra 1400-1600 "åbent hus" på alle enhederne, og ca. 900 gæster benyttede sig af lejligheden til at se skibene.

Mandag morgen stod Skoledelingen samlet ud af Svendborg Sund til Storebælt for afholdelse af forskellige øvelser i sømandskab, kommunikation og evaluering m.v. - såkaldt SCHOOLEX.

For Skoledelingen var formålet med besøget i Svendborg blevet opfyldt til fulde, og mange var blevet en oplevelse rigere.

Nyt fra torpedobåden BILLE

Efter to års fravær bl.a. på grund af et periodisk sikkerhedseftersyn har torpedobåden BILLE genoptaget forbindelsen med

Torpedobåden BILLE under gang. (SVN FOT).

sin adoptionsby Vejle. Det skete ved besøg 22.-25. august efter torpedobådens deltagelse i øvelse YELLOW BIRD.

Besøgsprogrammet, der blev afviklet uden problemer, omfattede bl.a. demonstrationssejls fra Fredericia til Vejle, reception og frokost om bord, frokost på rådhuset samt fodbold og svømning.

Vejles bysbarn følte sig meget velkommen tilbage.

Minelæggeren SJÆLLANDs besøg i adoptionsbyen

Den 22. august lettede minelæggeren SJÆLLAND anker ud for Odden Færgehavn. Om bord var udover den faste besætning 19 inviterede gæster fra Korsør Byråd med borgmesteren i spidsen, Flådestation Korsør, Korsør Marineforening samt Korsør Havn i anledning af adoptionsbesøget i Korsør.

Præcis kl. 1400 blev der prajet manøvre-rulle, parademæssig ankomst, og 1415 lagde SJÆLLAND til, mens Korsør Jernbane Orkester underholdt på kajen. Weekendens program omfattede bl.a. besøg ved Civilforsvarets Brandskole, "Dinner Revy" på restaurant "Skovhuset", forældresejls med små 200 gæster, fodboldkamp mod et udvalgt hold fra flådestationen og den efterhånden traditionelle kamp mod Korsør Pigerne.

Formanden for marineforeningen, N.P.Jensen, ved præmieoverrækkelsen (2. præmien). Endvidere ses (med højttaler) Kontakt- og Velfærds-officeren ved flådestationen, der ledede konkurrencen på kajen, samt chefen for SJÆLLAND, der netop havde overrakt vandrepokalen til det vindende hold fra Fællesklubben på Flådestation Korsør. (SVN FOT).

Herudover var skibet åbent for offentligheden, og ca. 1000 korsoranere blev vist rundt og overværede konkurrencerne på kajen mellem Flådestation Korsør, brandskolen, marineforeningen og SJÆLLAND. Flådestationen vandt i tovtrækning og stylteræs, medens SJÆLLAND var bedst i kasteline kastning.

Det samlede resultat blev, at flådestationen løb af med vandrepokalen.

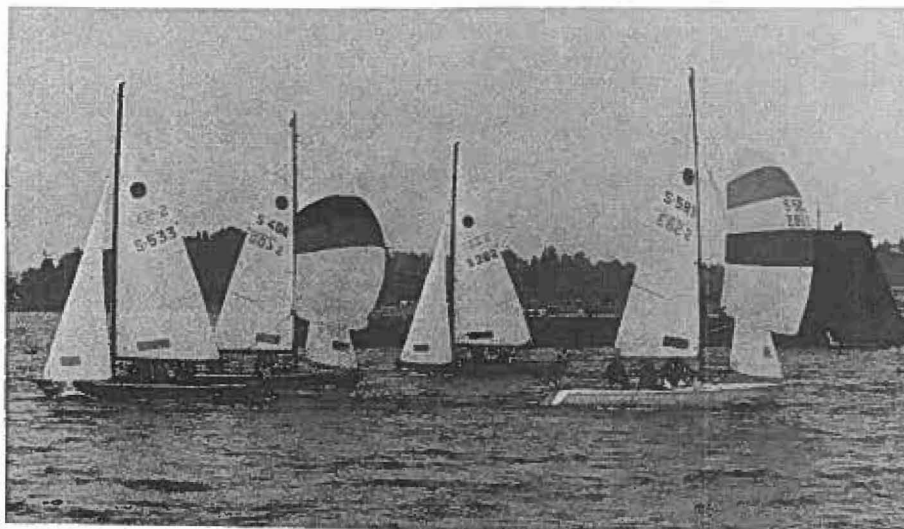
Mandag kl. 1000 afgik SJÆLLAND efter et vellykket besøg i sommervejrr med solen skinnende ned over Korsør fra en skyfri himmel.

Landskamp i sejlsport mellem Den svenske Marine, Det norske Sjöforsvar og Det danske Søværn

Med det formål at styrke idrætslige og venskabelige forbindelser, fremme interessen for sejlsport samt videreudvikle personellens færdigheder i sømandskab afvikledes i perioden fra 25.-29. august den traditionelle landskamp i sejlsport ved et stævne på Berga Örlogsskolor 40 km syd for Stockholm.

Konkurrencen består af en individuel og en hold kapsejlad og afvikledes i den svenske marines øvelseskølbåde, MONARK 6-0-6. Før årets kapsejlad havde den udsatte vandrepokal i holdkonkurrencen været vundet af Sverige 10 gange og af Danmark 7 gange.

Det blev nogle gode sejladser, hvor der var spænding til sidste sejlad. Holdsejladsen fik en ny dimension, idet man sejlede alle mod alle. Danmark vandt med 37 1/2 point, Sverige blev nr. 2 med 47 3/4 point, mens Norge på 3. pladsen opnåede 49 point.

En forbigående svensk undervandsbåd udviser interesse for stillingen ved bundmærket.

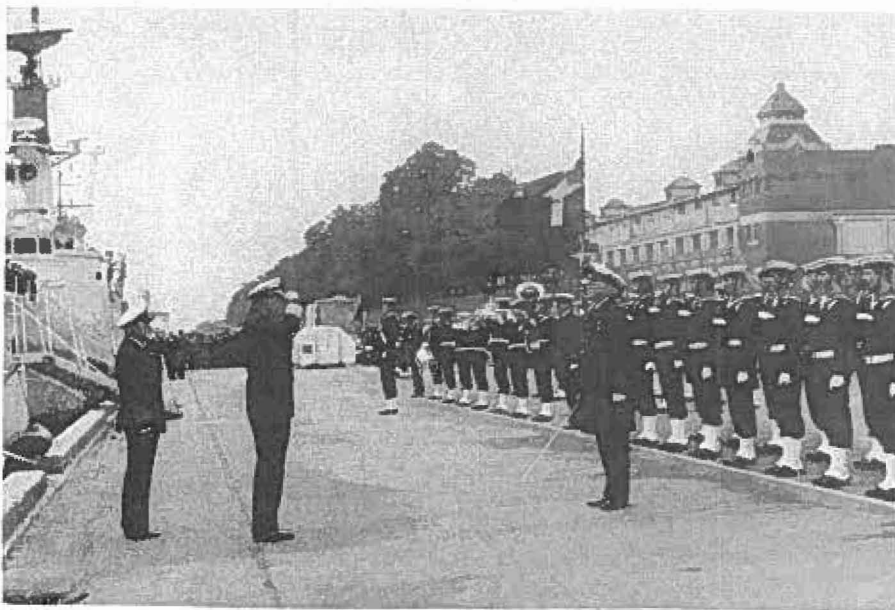
Individuelt fik Danmark også fine placeringer:

Nr. 1 Danmark	5,7 point	Overkonstabel 1 S.Jensen Sergent K.Baun Oversergent B.Rasmussen
Nr. 2 Sverige	6,0 point	Kapten C.Lundin Kapten S.Jonasson Kapten S.Olsson
Nr. 3 Danmark	8,7 point	Overkonstabel 2 V.Marquard- sen Overkonstabel J.O.Henriksen Overkonstabel M.Nøddegaard.

Den sidste danske båd blev nr. 6.

NATOs Militærkomites besøg i Danmark

NATOs Militærkomite aflagde besøg i Danmark 31. august til 2. september. Militærkomiteen består af forsvarscheferne for NATO landene og deres permanente militærrepræsentanter i Bruxelles. Frankrig, der står uden for det integrerede militære samarbejde, deltog med chefen for den franske forbindelsesgruppe i Bruxelles, medens Island, der ikke har væbnede styrker, ikke var repræsenteret.

Præsidenten for Militærkomiteen, admiral W.J.Crowe, jr., modtager sammen med chefen for Søværnets operative Kommando søværnets honnørkommando på Langelinie Kaj. I baggrunden ser medlemmer af Militærkomiteen til.
(SVN FOT).

Militærkomiteen besøgte Forsvarskommandoen, Kontrol- og Varslingsgruppen i Vedbæk, Flyvertaktisk Kommando samt chefen for de allierede styrker i den sydlige del af NATOs nordregion (COMBALTAP) og aflagde besøg ved Vestre Landsdelskommando under en mønstringsøvelse.

Besøget ved søværnet formede sig som sejlads med korvetterne PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER fra Langelinie til Køge Bugt, hvor der gennemførtes demonstration af missil- og torpedoangreb samt angreb med fly af typerne Draken og Tornado. Hjemturen til Langelinie foregik med fire motortorpedobåde efter overførsel i farvandet ved Stevns.

Militærkomiteen var meget tilfreds med besøget, og præsidenten, den amerikanske forsvarschef, admiral W.J.Crowe, jr., har senere udtrykt sin anerkendelse af besøgsprogrammet og af de deltagende enheder.

SEPTEMBER

INGOLF på rutinebesøg i Cork

Næsten halvvejs gennem efterårstogtet på Færøerne forlagde inspektionsskibet INGOLF den 21. september sydover fra den færøske fiskerigrænse for at aflægge rutinebesøg i den sydirske by Cork, hvortil INGOLF ankom den 24. september.

Den første dag af besøget var vanen tro præget af officielle visitter.

Borgmesteren i Cork, Mr.Gerry O.Sullivan, og chefen for INGOLF. Til højre i billedet ses den danske konsul, Mr.Arthony Harpin, og til venstre forbindelsesofficeren, løjtnant Patrick Aller.
(FOT. The Cork Examiner).

Herudover var der frokost samt en reception i hangaren, hvori deltog 44 gæster fra Cork samt den danske ambassadør Vagn Korsbæk fra Dublin. Herefter blev de resterende dage anvendt til udflugter i det sydlige Irland, hvor der overraskende nok vokse-

de palmer og fuchsia så store som træer, besøg på det lokale bryggeri samt diverse "pubber" i Cork.

Lidt trætte, men tilfredse med et vellykket udenlandsbesøg afgik INGOLF den 27. september nordover for at genoptage tjenesten ved Færøerne.

Under forlægningen blev der indøvet samarbejde med et engelsk Nimrod-fly, ligesom INGOLF var mål for Buccaneer-fly, der er stationeret i Skotland.

Søværnets Kommunikationskonkurrence 1986

I dagene 24. til 26. september afvikledes Søværnets Kommunikationskonkurrence ved Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus, på Holmen. I konkurrencen deltog 64 operatører fordelt på 18 hold.

Konkurrencen blev gennemført i overensstemmelse med det af Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus, fastlagte program under udvisning af stor interesse og entusiasme fra det deltagende personel.

Det vindende hold fra 2. Minelæggerdivision lykønskes af Taktikinspektøren. (SVN FOT).

Vinderen af Søværnets Kommunikationskonkurrence 1986 blev 2. Minelæggerdivisions hold bestående af deltagere fra kabelminelæggerne LINDORMEN og LOSSEN. Holdet fik overrakt SØVÆRNETS VANDREPOKAL FOR GOD KOMMUNIKATION for det højeste holdgennemsnit, som var 89 points af maksimalt 100 opnåelige.

Årets bogpræmier/-gave til de tre bedst placerede hold blev uddelt med 1. præmien til det samme hold, som vandt vandrepokalen. 2. præmien blev vundet af et hold fra Torpedobådenes Mobile Base (MOBA) med 86 points.

Et hold fra Færøernes Kommando (FRK) blev tildelt en bog-gave for 3. pladsen med 80 points.

Ved den afsluttende parade udtrykte Søværnets Taktikinspektør bl.a. sin glæde over at kunne konstatere, at de opnåede resultater viste, at den nedadgående tendens, der sporedes fra 1984

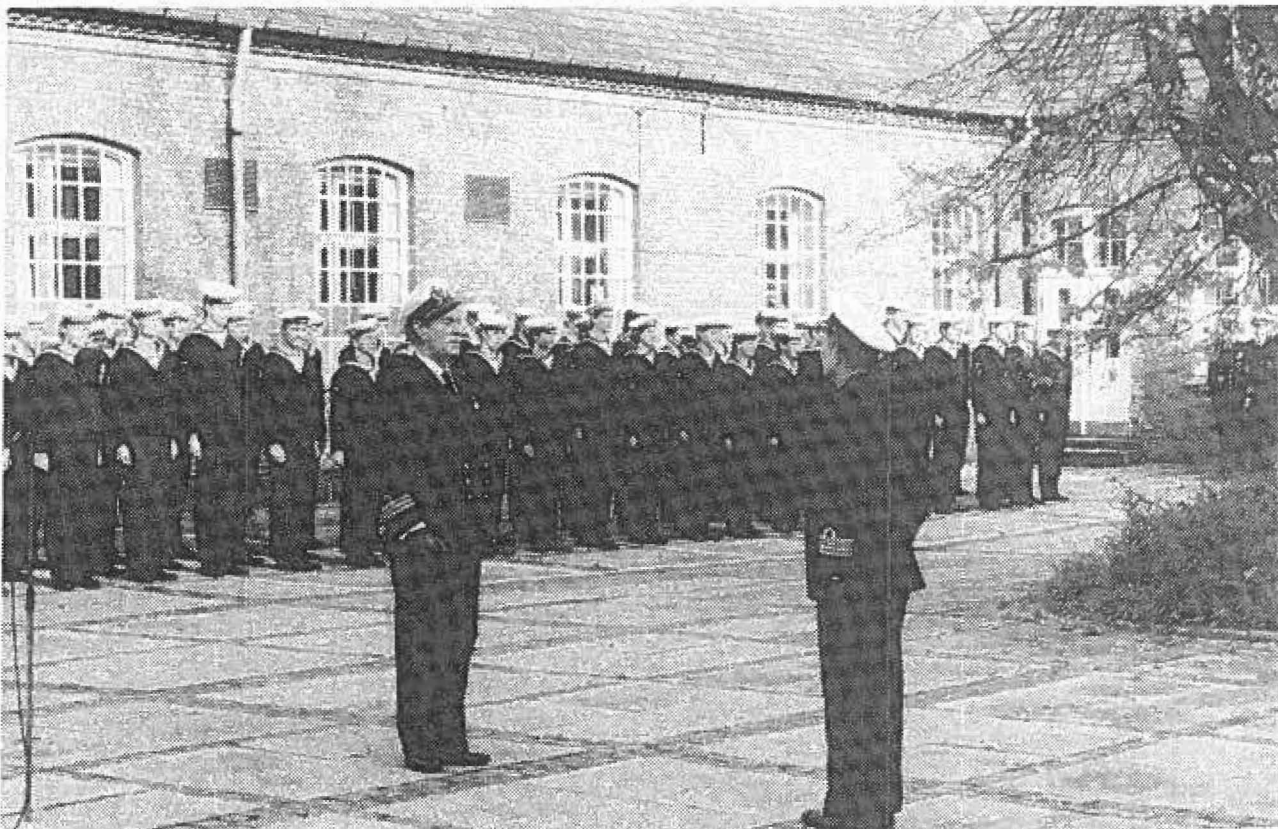
til 1985 nu er vendt.

Efter paradens afslutning deltog alle konkurrencedeltagerne i den obligatoriske fællesspisning, hvorunder Taktikinspektøren kort fortalte om kommunikationens betydning og afviklingshastighed igennem tiderne.

Chefen for Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus, kom i sin tale bl.a. ind på 25 års jubilæet fra radiotelegrafistuddannelsen, der indførtes i 1961 i forbindelse med den nye konstabelordning, der afløste den gamle mathordning. I løbet af disse 25 år har 807 radioelever frekventeret skolen, heraf har indtil dato 229 erhvervet "Certifikat som Radiotelegrafist". På grund af den fremtidige uddannelse og beskæftigelse af radiotelegrafister indkalder søværnet ikke længere personel til denne uddannelse. En ny kommunikationsoperatøruddannelse påbegyndtes i efteråret 1985, og første hold elever med denne uddannelse står lige for at blive udkommanderet.

25 års jubilæum

Fredag den 26. september var det 25 år siden søværnets lærlingeuddannelser blev iværksat inden for fagene elektromekaniker,

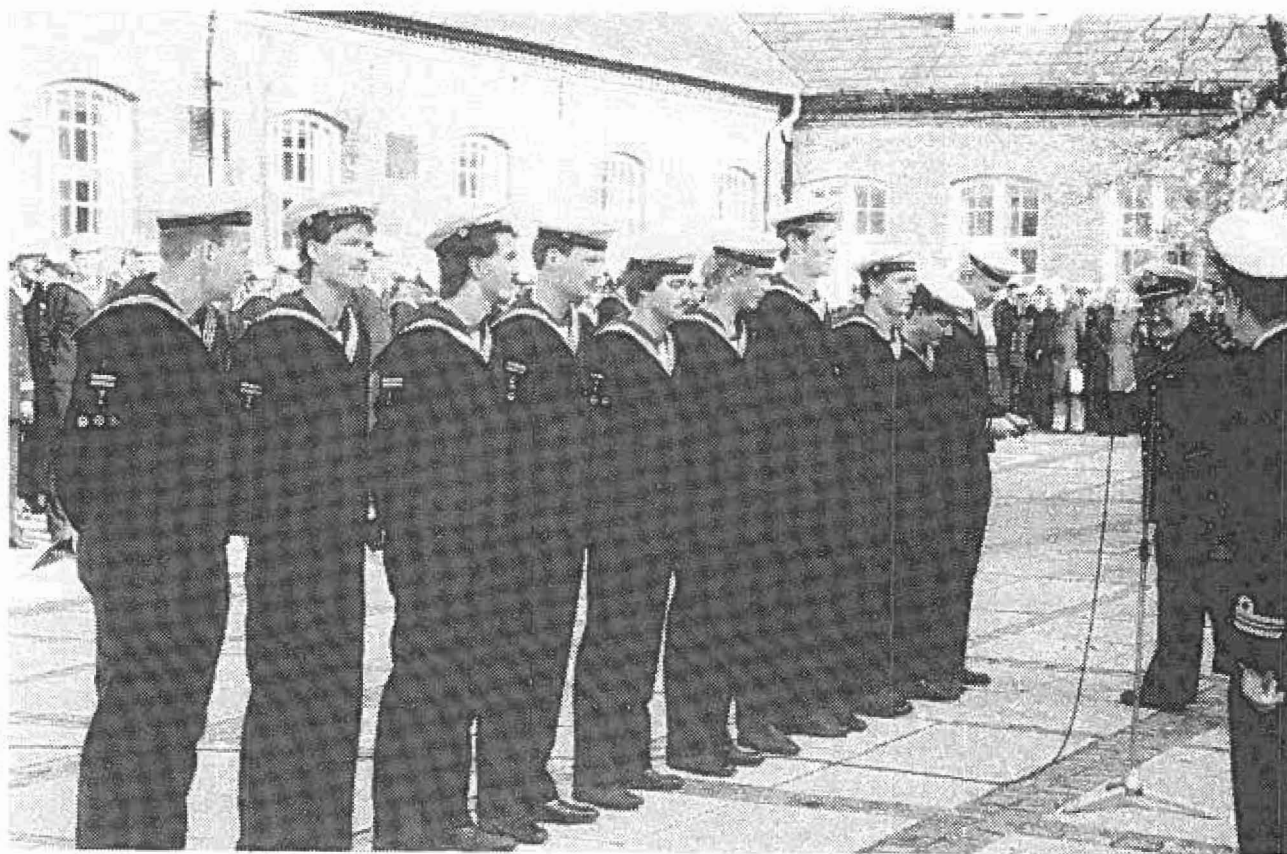

Chefen for Fagskolen afleverer paradens til chefen for Søværnets Konstabelskole. (SVN FOT).

skruestikarbejder, elektronikmekaniker (Jern og Metal), kontoruddannelse (H&K) samt radiotelegrafistuddannelsen. Alle uddannelsesretninger blev indbygget i den nye konstabelordning, som netop i 1961 afløste den gamle mathordning.

Søværnets Konstabelskole markerede 25 års jubilæet med en parade med samtlige elever fra fagområderne Elektro (ET), Maskin (MS), Elektronik/Data (EK/DT) og Intendantur (IT) på Fagskolen på Holmen.

Efter at chefen for Søværnets Konstabelskole havde inspiceret paraden, bød han alle velkommen, og i sin tale udtrykte han bl.a. glæde over, at så mange gæster havde efterkommet invitationen og oplyste, at der ved Søværnets Konstabelskole i løbet af disse 25 år er dimitteret ikke færre end 2710 overkonstabler, alle med et civilt kompetencegivende uddannelsesbevis. De færdiguddannede overkonstabler har for nogles vedkommende valgt en karriere i søværnet. Mange har fortsat med en videregående uddannelse i det civile, medens andre igen har fundet beskæftigelse inden for det fag, de er blevet uddannet i i søværnet.

Efter talen kaldtes OKS MS hold 3/82 frem, og de 10 nye maskinarbejdersvende fik af chefen for Søværnets Konstabelskole overrakt deres uddannelsesbeviser.

Chefen ønskede dem til lykke med de opnåede resultater og håbede, at de fremover ville få glæde og gavn af den uddannelse, de nu havde afsluttet.

Efter paradens afslutning fordeltes eleverne til deres respektive faggrupper, og med skolens faste personel som guider besøgte gæsterne nu hele fagskolen for at få et indtryk af de mange aktiviteter, der foregår, og samtidig få en fornemmelse af de store materielanskaffelser, der i de senere år har fundet sted.

OKTOBER

STANDARD FLEX-300 projektet

Den 1. oktober blev en betydningsfuld milepæl nået i STANDARD FLEX-300 projektet, idet skroget til 1. enhed efter hjemtransport fra Karlskrona Værft til Aalborg Værft blev løftet ud af sit rette element og placeret "inden døre" i Aalborg Værfts kæmpehal i Romdrup, ca. 10 km øst for Aalborg.

Denne hal har tidligere været anvendt til bygning af offshore installationer, men anvendes nu som udrustningshal i forbindelse med STANDARD FLEX-300 projektet.

Glimt fra ilandtagningen ved Aalborg Værft.
(SMK FOT).

Arbejdet med installation af de tekniske systemer er allerede påbegyndt, og der forestår en spændende installationsfase, hvor et omfattende teknisk udstyr skal passes ind i skibet. Søværnets Materielkommando og Aalborg Værft påregner 1. enhed af-

leveret som planlagt den 15. september 1987, hvorefter et intensivt prøvetursprogram skal gennemføres. Udformningen af dette program er forlængst påbegyndt og vil bl.a. omfatte manøvreprøver, udholdenhedsprøver og chockforsøg, d.v.s. skibets evne til at modstå undervandsekspllosioner. Formålet med prøvetursfasen er at opnå den størst mulige projektsikkerhed, inden Aalborg Værft påbegynder bygning af de øvrige enheder af 1. series, i alt 7 enheder. Det langsigtede mål er som bekendt bygning af i alt 16 STANDARD FLEX-300 enheder til afløsning af 22 udslidte ældre enheder af DAPHNE-, SUND- og SØLØVEN-klasserne.

Søværnets Frømandskorps' øvelse med hjemmeværnet

I det forgangne år har Søværnets Frømandskorps (FKP) deltaget i adskillige øvelser med/mod hjemmeværnet. Det er ganske glimrende øvelser, hvor begge parter høster gode og lærerige erfaringer.

Således afholdtes en øvelse med Hjemmeværnskompagni 9302 fra Halsnæs 3.-4. oktober.

Øvelsen havde til formål at afprøve kompagni 9302 i bevogtning af et af deres bevogtningsobjekter. Finde ud af, hvorledes

Frømandspatrolje sættes i vandet klar til kampsvømning mod Halsnæs. (FKP FOT).

den FKP-patrolje, der havde til opgave at sabotere objektet.

FKP-patroljen svømmede ind til Halsnæs og gik patruljegang (uset fremrykkermåde) til et observationsstade før objektet, og bevægede sig derpå i jordhøjde til målet. Kampen mod hjemmeværnskompagni 9302 blev uafgjort, men der blev lært meget og meget i de timer, den stod på.

personellet bedst kunne udnyttes og drage nogle erfaringer til forbedring af den indre og ydre bevogtning samt give "input" til bevogtningsledernes checkliste over opbygningen af bevogtningsintensiteten i trit med personellens ankomst til objektet.

Kompagni 9302 gjorde en virkelig god indsats og gjorde det virkelig svært for

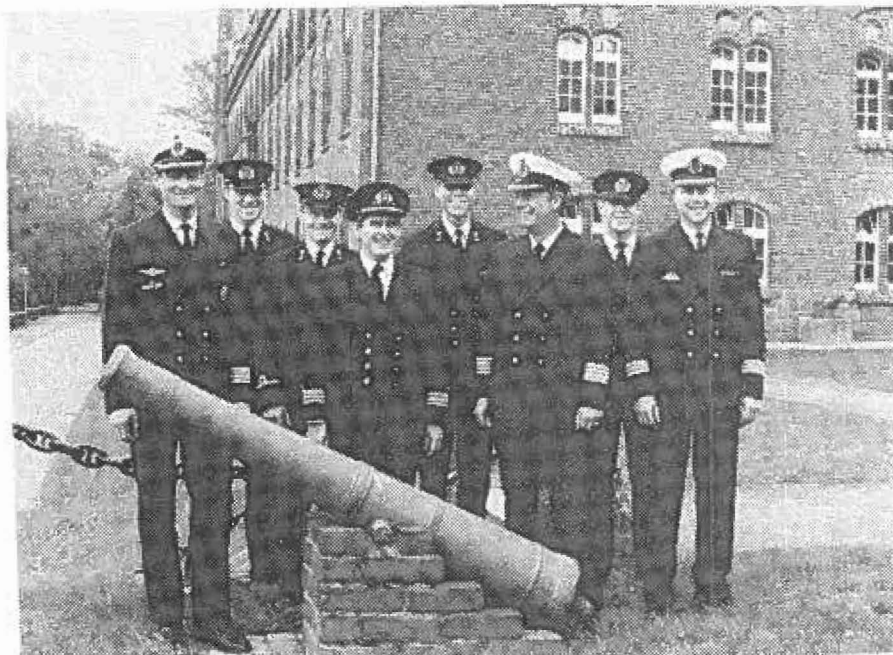
Besøg ved Marineschule Mürwik

I dagene 8.-12. oktober aflagde 4 kadetter og en faggruppeleder fra Søværnets Officersskole (SOS) besøg ved den vesttyske marines officersskole (Marineschule Mürwik) i Flensburg.

Besøget er et led i udvekslingen mellem tyske og danske kadetter, og tyske kadetter vil besøge Søværnets Officersskole i maj/juni 1987.

Under besøget ved Marineschule Mürwik blev danskerne orienteret om uddannelsen og overværede en del af en lektion. Senere var der besøg ved den vesttyske marines flyvevåben i Jagel, hvor der blev orienteret om TORNADO-flyet, og danskerne fik lejlighed til at prøve simulatoren.

Om fredagen var der besøg ved en torpedostation i Olpenitz og senere et besøg ved marinens hovedkvarter i Glücksburg.

Her ses i første række fra venstre: Kommandørkaptajn Neugebohrn, Chef for 1. Inspektion; Orlogskaptajn B.E.Larsen, Faggruppeleder Søværnets Officersskole; Kommandør Dr.Souchon, Næstkommanderende på Marineschule Mürwik; Orlogskaptajn P.Heinrich, Projekt officer. I anden række ses de fire danske kadetter.

Lørdag var der arrangeret sejlads med skolens fartøjer, og de danske kadetter fik lejlighed til at vise deres evner som fartøjsførere.

Om eftermiddagen var der udflugt til Gottorp Slot og vikingebyen Hedeby (Haithabn).

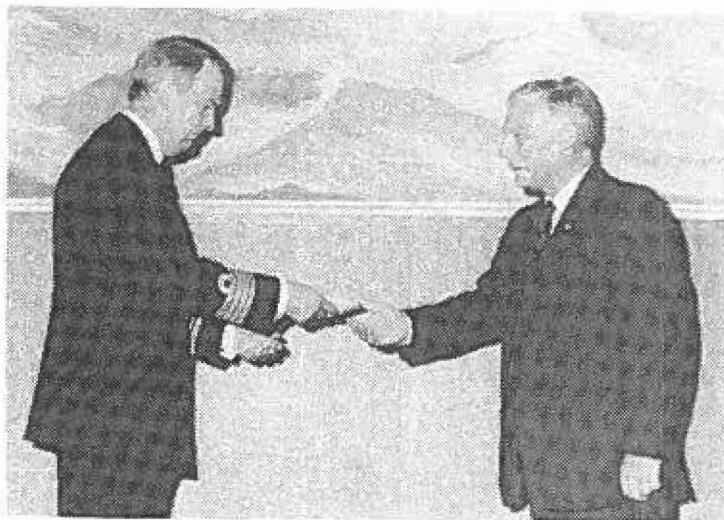
Søndag formiddag var der besøg på slottet i Glücksburg.

Danskerne vendte tilbage til København søndag aften efter en vellykket tur.

Marineforeningen, Københavns Afdeling, overrækker årets platte

Årets platteoverrækkelse afvikledes fredag den 3. oktober under meget festlige og smukke former på Søværnets Officersskole.

Årets platte har øvelseskutteren SVANEN som motiv, og Københavnsafdelingens formand, kaptajnløjtnant Flemming Larsen overrakte et eksemplar til chefen for Søværnets Officersskole.

Chefen for Søværnets Officersskole
modtager årets platte af formanden
for Marineforeningens Københavns-
afdeling.
(SVN POT).

Skolechefen takkede for denne gave, der vil få sin naturlige plads på øvelseskutteren. Han påpegede, at motivudvalget understreger nødvendigheden af den traditionsmæssige sømandsuddannelse i søværnet.

Københavnsafdelingen fulgte da også en anden tradition: Overrækkelse af platte til Forsvarschefen.

Forsvarschefen, admiral S.E.Thiede, med årets platte. Til venstre ses formanden for Marineforeningens Københavnsafdeling. (SVN FOT).

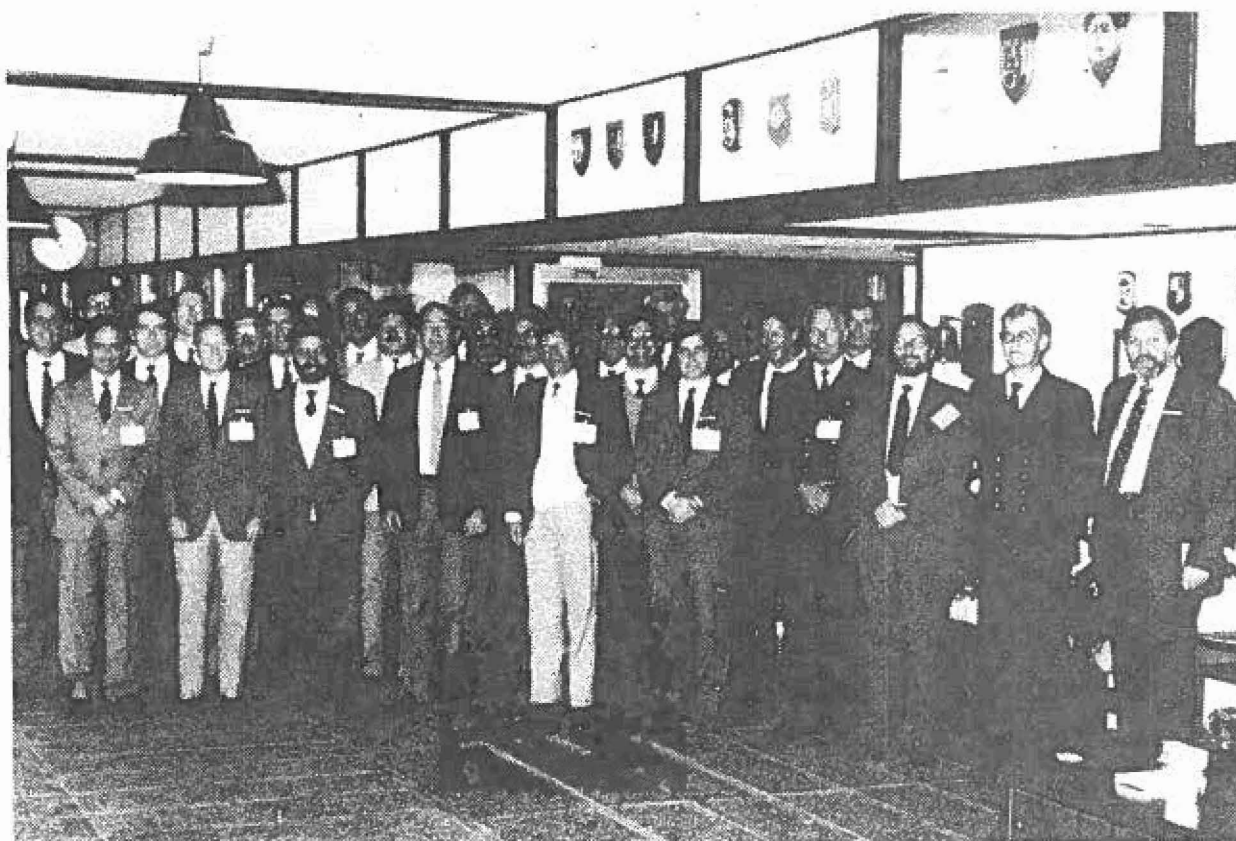
Admiralen så motivet som et symbol på vort daglige virke, der i høj grad bygger på fortiden. Eksempelvis henviste han til det store kalkmaleri, der pryder officersskolens aula. Billedet, som er malet af Anton Hansen efter udkast af kommandør Paul Sinding, viser en scene fra Slaget i Køge Bugt den 1. juli 1677.

Marineforeningen har således også tænkt på fremtiden. Øvelseskutteren SVANEN symboliserer jo denne fremtid, for det er bl. a. her vore kadetter bliver trænet, sluttede admiral Thiede.

NATO-møde på AIS

I perioden 27. til 30. oktober afholdt NATO Naval Armament Group, Information Exchange Group 5 (IEG/5) sit 40. møde på Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus (AIS) i Frederikshavn. IEG/5 er en gruppe af operative og tekniske eksperter, der udveksler informationer om og fremsætter forslag til standardisering af automatiserede kampinformationssystemer ("tactical data system"). I mødet deltog 30 delegerede fra 11 NATO-nationer.

I forbindelse med mødet blev gruppen orienteret om det danske søværns overgang fra manuelle til automatiserede kampinformationssystemer, herunder:

NATO Naval Armament Group fotograferet under mødet på AIS i Frederikshavn.

- FOD CCIS
- Plot Data Systemer
- DEPLO Data Link Controller
- STANDARD FLEX 300 og
- Træning og uddannelsesfaciliteter.

I forbindelse med orienteringerne blev søværnets udstyr og dets anvendelse demonstreret for IEG/5's medlemmer, hvilket var den primære årsag til, at mødet denne gang var henlagt til AIS i Frederikshavn.

NOVEMBER

Kadetaspiranternes togt med skoleskibet MØEN 86

Kadetaspiranter (hold 86) blev indkaldt 4. august. På Søværnets Eksercerskole (SES) blev der de følgende 8 uger gennemført såvel den ugentlige grunduddannelse for menige som supplerende uddannelse i fagene: roning, vrikning, værkstedstjeneste, tegningslæsning og FUT.

I år måtte aspiranterne forblive i Auderød 2 uger ekstra

på grund af skoleskibets ombytning mellem FYEN og MØEN. Disse uger blev bl.a. anvendt til en ca. 2 døgns overlevelsesøvelse i redningsflåder på "Arehavet" - afsluttende med "redning" af en helikopter på flyvevåbnets redningseskadrille.

Skoleskibet MØEN højste kommando 8. oktober efter en 3 ugers overlevering fra FYEN. Herefter forestod en heftig tilrigning, der først afsluttedes søndag 19. oktober om aftenen med svejsning og maling af beboelsescontaineren.

Aspiranterne gik om bord i MØEN 20. oktober og afsejlede allerede samme dag på togt til Holland. Aspiranterne fik straks prøvet deres søgenskaber, idet turen gennem Nordøsøen og Kanalen foregik under ret kraftige vindforhold med tilhørende sø; undervisningen måtte i perioder suspenderes (på grund af manglende elever). Alle aspiranterne har dog - efter strabadserne - fortsat uddannelsen med frisk mod.

I dagene 24.-27. oktober aflagde skoleskibet uofficielt besøg i Vlissingen, Holland.

Skoleskibet MØEN ved kaj foran marinekasernen i Vlissingen. (FOT Per Nielsen).

Mandag 27. oktober kl. 0957 afsejlede skoleskibet fra Vlissingen for gennem Kielerkanalen atter at vende tilbage til danske farvande. Turen hjem blev for de nye kadetaspiranter derfor ikke alene flot, men også mere fredelig end udturen.

Selve uddannelsen om bord i skoleskibet omfatter fagene: sømandskab (praktik og teori), fartøjstjeneste, maskinlære, signalering og FUT. Derudover skal aspiranterne deltage i den almindelige skibstjeneste (vagter og skibsarbejde).

Onsdag 19. og torsdag 20. november besøgte Inspektøren for Søværnet (IFS) skoleskibet MØEN. Formålet med besøget var, at IFS fik en orientering om skoledelingen, dens opgaver og midler samt at se, hvordan uddannelsen forløber i praksis. Herudover var der afsat tid til, at IFS uformelt besøgte samtlige messer, ligesom også et møde med stampersonellet og kadetaspiranterne var indlagt i programmet.

Kadetaspiranterne afsluttede skoletogtet ved juletid og startede straks efter nytår sergentuddannelsen ved Søværnets Sergentskole.

Ca. 1. juni 1987 har aspiranterne gennemført en sømilitær sergentuddannelse samt erhvervsfaglig sømandsuddannelse, der kan ligestilles med de civile søfartsskolars grunduddannelse. Efter dette uddannelsesforløb skal aspiranterne "prøve vingerne" som befalingsmænd i ca. 5 måneder (bl.a. som delingsinstruktør på SES og som vagtassistenter i sejlede enheder).

Udnævnelser ved Søværnets Officersskole

Den 1. november blev det første hold med den nye officersgrunduddannelse (OGU) på i alt 31 mand udnævnt til premierløjtnanter. Den officielle udnævnelshøjtidelighed for kadetterne, der startede på den operative linie i november 1983, fandt sted på Søværnets Officersskole fredag den 7. november.

De nyudnævnte premierløjtnanter sammen med chefen for Søværnets Officersskole fotograferet i skolens aula. (SVN FOT).

Til stede ved overrækkelsen af udnævnelsesbreve, legater m.v. var blandt andre Inspektøren for Søværnet, Direktøren for Direktoratet for Søfartsuddannelsen, Forstanderen for Københavns Navigationsskole samt chefen for Hærens Officersskole.

Rammerne for udnævneshøjtideligheden blev traditionen tro på elegant vis fremhævet af Søværnets Tamburkorps, der spillede ved gæsternes ankomst til skolen, under højtideligheden samt senere i forbindelse med underholdning af de indbudte.

Gehejmeråd Schack's Præmie, "Medalje til Gerners Minde", der kan gives til den kadet, der har opnået den bedste teorikarakter ved afgangseksamen, dog mindst 10,0, kunne i år uddeles til premierløjtnant Mads Michaelsen.

Forsvarschefens tjenestestedsbesøg ved Flådestation København

Forsvarschefen, admiral S.E.Thiede, foretog onsdag den 5. november tjenestestedsbesøg ved Flådestation København.

Forsvarschefen, admiral S.E. Thiede, inspicerer ved sin ankomst til flådestationen det opstillede honnørkommando.

munale og andre civile myndigheder.

Forsvarschefen mødte derpå flådestationens ledende militære og civile medarbejdere for at orientere om forsvarets situation. Set på baggrund af gældende forsvarsforlig fortalte admiralen over et bredt spekter om søværnets status og fremtid. Omtalte herunder organisationsplaner, f.eks. AGSTØT, decentralisering, de øjeblikkelige personelmæssige mangler og forsvarets fremtidige personelstruktur.

Om eftermiddagen besøgte Forsvarschefen på en rundvisning nogle af flådestationens faciliteter, bl.a. administrationsbygninger, depotbygninger og værksteder.

Efter modtagelsen af forsvarschefen orienterede chefen for Flådestation København med stab om flådestationens virke set i forhold til de flådestationens pålagte opgaver, organisation, beliggenhed, fremtidsplaner, samt de aktuelle personelmæssige og økonomiske realiteter, herunder også relationer og samarbejde med de øvrige værn, kommunale og andre civile myndigheder.

Forsvarschefens tjenestestedsbesøg sluttede med møde med flådestationens samarbejdsudvalg.

Nye kurser i søværnet

10. november markeredes etableringen af nye kurser for erhvervsdykkere ved en reception i de nyindrettede lokaler på Holmen. Historien bag disse kurser går tilbage til midten af halv-

En instruktør fra Dykkerskolen og Søværnets Våbeninspektør beundrer en gammel håndpumpe fra en tungdykkerudrustning, som blev givet som gave i dagens anledning. (SVN FOT). *Max Ryge Rønderos.* Spanteloftsbygningen på Holmen.

fjerdsere, hvor Dansk Dykkerforening fandt, at der var et stort behov for en efteruddannelse af erhvervsdykkere. Man henvendte sig til Direktoratet for Arbejds-markedsuddannelserne, som i 1979 fremkom med forslag til en efteruddannelse og dennes placering. I perioden 1979-1985 undersøgte man forskellige muligheder for placering af efteruddannelsen, herunder forskellige specialarbejderskoler og private firmaer. I 1985 henvendte Direktoratet sig til Forsvarsministeriet for at høre, om Søværnets Dykkerskole kunne påtage sig en del af uddannelsen. Svaret var positivt og efter en periode med fremskaffelse af personel, indkøb af materiel og indretning af lokaler kunne man iværksætte efteruddannelsens dykkermæssige del i

Efteruddannelsen består af en række kurser, der er opdelt i 3 linier. Kursisterne, som skal have gyldigt erhvervsdykkerbevis, kan vælge imellem kurser i svejsning, sprængning eller bygge og anlæg.

Først gennemgås et fælles grundkursus af 10 dages (arbejdsdage) varighed på Dykkerskolen på Holmen. Herefter gennemgår kursisterne et kursus på land inden for en af de tre linier på

Specialarbejderskolen i Herlev. Når den grundlæggende faglige viden således er givet på landjorden, fortsætter kursisterne på Dykkerskolen, idet de nu lærer at svejse under vand, at sprænge under vand eller at udføre bygge- og anlægsarbejder under vand. Disse kurser varer henholdsvis 15 arbejdsdage, 5 arbejdsdage og 15 arbejdsdage.

En instruktør og en hjælpeinstruktør fremviser en del af den nye udrustning, en hjelm af typen Kirby Morgan 17. (SVN FOT).

træf ville, at det var alvor dagen efter, hvor et svensk DRAGEN-fly faldt ned i det østlige Kattegat nord for Kullen.

De tre deltagende minelæggere af FALSTER-klassen og den tyske tender SAAR satte straks kurs mod nedstyrtningspositionen, men piloten var dog samlet op, inden styrken kom frem, i øvrigt af en dansk redningshelikopter. Operationen blev herefter aflyst, og skibene fortsatte med ugens øvelsesprogram.

Der blev til minerydningsenheder udlagt øvelses- og eksercerminer, ligesom flyvevåbnet bidrog med daglige angrebsmissioner, der dog havde sin største modstander i vejret. Til hjælp i luftforsvarsøvelserne var der tildelt 1 AWACS-fly 1 dag i for-

Kurserne, der er rent civile, betales af AUD-fonden, jf. reglerne herfor, og tilmelding sker til Specialarbejderskolen i Herlev.

Øvelse SQUADEX 46

Øvelse SQUADEX 46 blev gennemført i perioden 10.-14. november dels som en eskadreøvelse for Mineskibseskadren, dels som en PASSage EXercise for STanding NAV-al FORCE CHANnel og 3. Hollandske Minerydningsflotille.

Øvelsesugen formede sig som de tidligere med våbentræning og enkelte procedure- og sømandskabsøvelser i de første dage, inden de mere tidkrævende minerydningsøvelser blev gennemført. I år var indlagt en Search And Rescue-øvelse om mandagen. Det uheldige sammen-

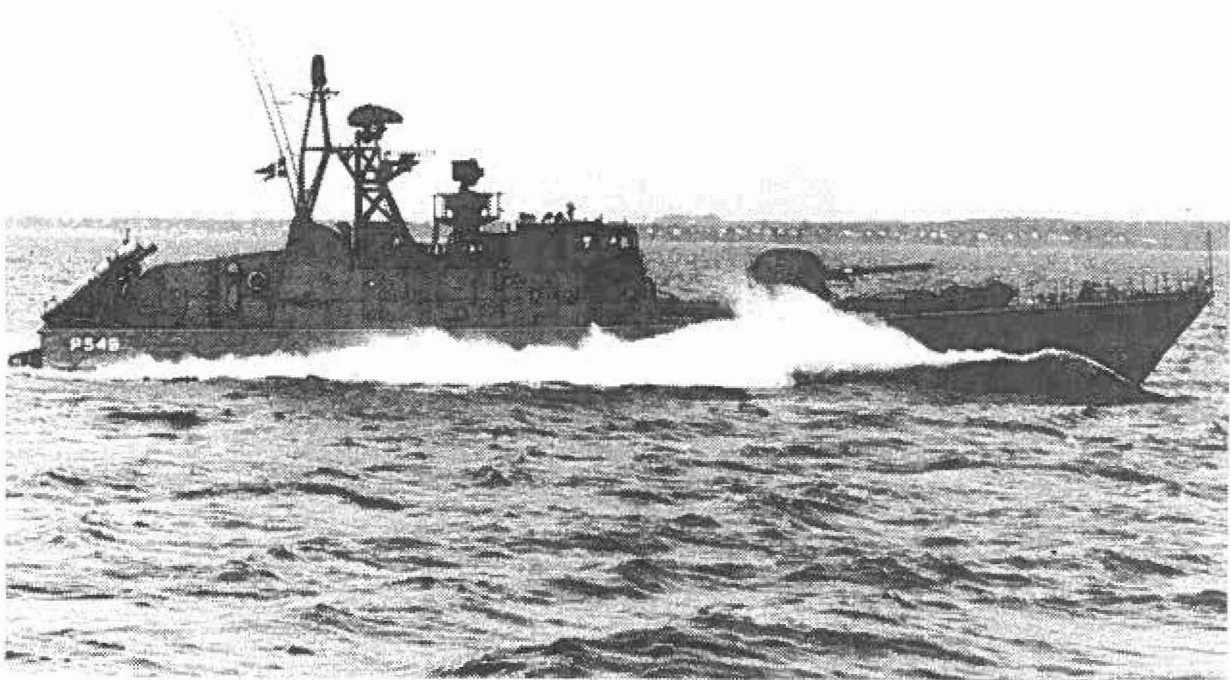
bindelse med den daglige rutinemission.

I løbet af ugen fandt den hollandske minejager HAARLEM en mine fra sidste verdenskrig. Minen var af engelsk oprindelse og blev efter tilladelse fra Søværnets operative Kommando, bortsprængt af hollænderne.

SQUADEX 46 sluttede fredag formiddag, hvor enhederne forlagde til respektive weekend-havne - STANAVFORCHAN til Neustadt, hollænderne til Odense og danskerne til basehavne - efter en givtig uge.

Øvelse SQUADEX 47

I dagene 17.-21. november afholdt Torpedobådseskadren årets sidste eskadretærningsøvelse - P SQUADEX 47. Udover syv enheder af WILLEMOES-klassen, MOBA og SKINFAXE deltog fregatten PEDER SKRAM og minelæggeren SJÆLLAND samt den tyske destroyer FGS ROMMEL - sidstnævnte enhed dog kun 18. november. Hovedvægten var under øvelsen lagt på våben- og procedureøvelser, idet der udover de planlagte torpedoskud, der trods årstiden alle blev gennemført, var tilrettelagt et omfattende skydeøvelsesprogram med stadigt stigende sværhedsgrad. Programmet kulminerede fredag med et større set-up, hvor alle deltagende enheder med høj fart bevæ-

Torpedobåden WILLEMOES under gang. (SVN FOT).

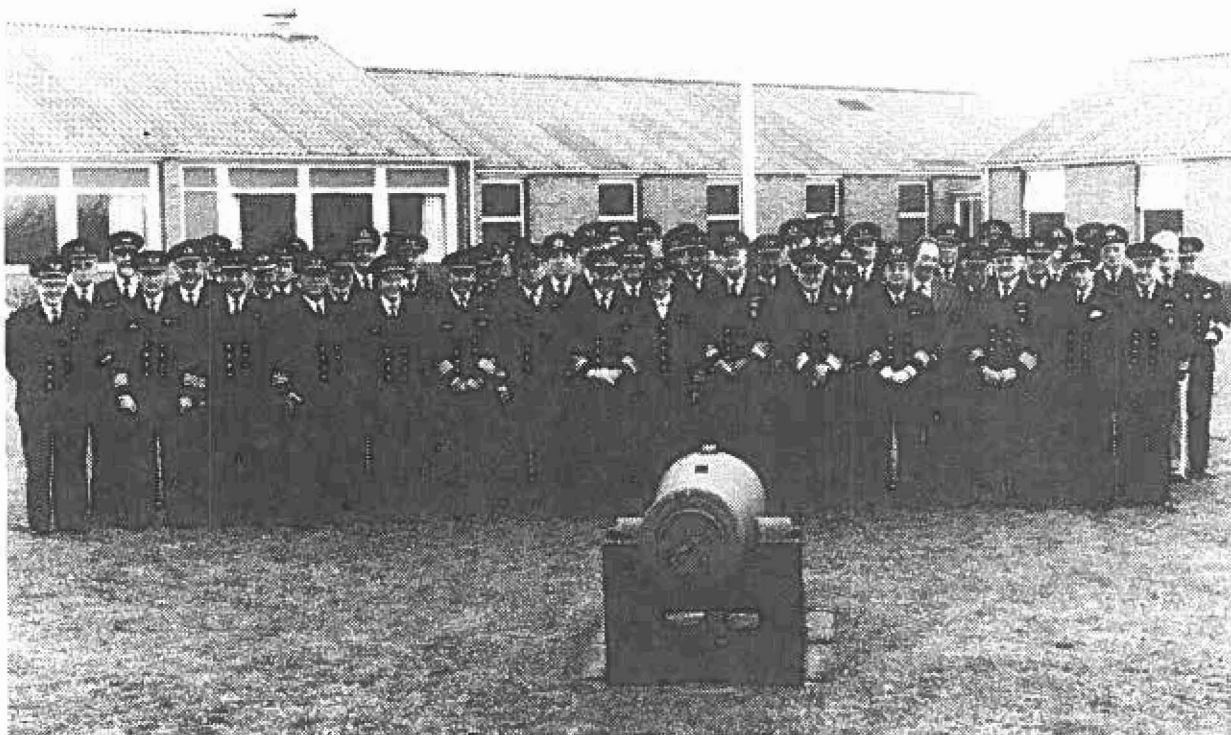
gede sig gruppevis rundt i skydeområdet ved Hesselø, alt imens de engagerede hinanden med såkaldt forlagt sigte.

Udover våben- og proceduretræningen gennemførtes forsøgsskydninger med en ny type granat affyret fra bl.a. FGS ROMMEL og en 155 mm haubits placeret på Artilleriskole Sjællands Odde. Sideløbende hermed søgtes gennemført missilskydninger med SEA SPARROW-missiler fra PEDER SKRAM.

Stort set alle planlagte øvelser blev gennemført, og SQUADEX 47 var da også begunstiget af relativt godt vejr samt ringe civil skibstrafik i de kritiske perioder under torpedo- og kanon-skydninger. Øvelsen afsluttedes med "steam-past" for fregatten PEDER SKRAM, som var på øvelse for sidste gang i overskuelig fremtid som fuldt bemandedt enhed, idet begge fregatter er nøglebemandet fra 9. januar 1987.

Søværnets chefskonference 1986

I dagene 27.-28. november afholdtes søværnets årlige chefskonference på Forsvarets Center for Lederskabs kursusinstitution Lynæsfort.

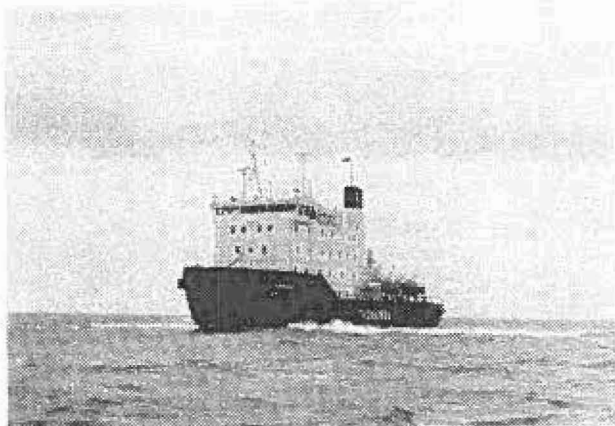

Her ses deltagerne fotograferet foran kursusinstitutionen. (SVN FOT).

DECEMBER

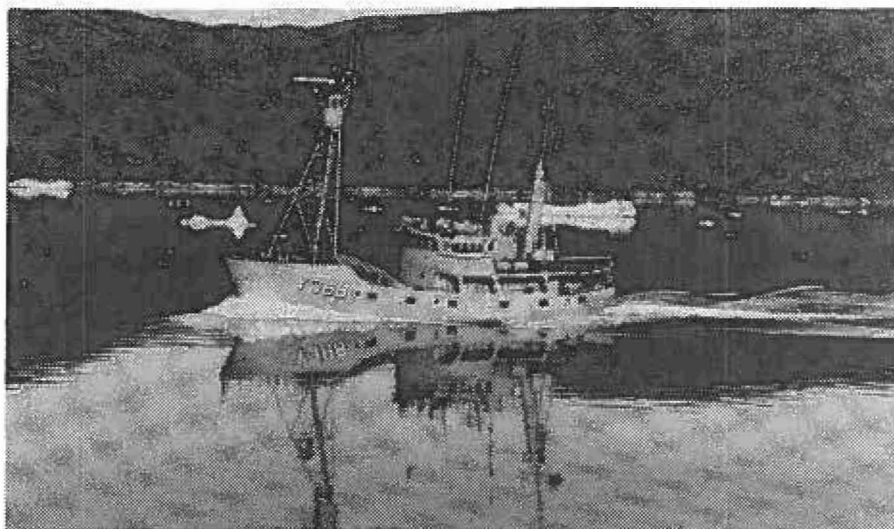
Søopmåling omkring Danmark og Grønland 1986

Såvel Søopmåling Danmark (SOD) som Søopmåling Grønland (SGL) har været udrustet i sommeren 1986.

Opmålingsskibet/statsisbryderen THORBJØRN. (SVN FOT).

Øst for Møn, i Grønsunds østlige indsejling, ved Rødsand og i den vestlige indsejling til Vordingborg. Opmålingsarbejderne var foruden at være en fortsættelse af den påbegyndte nyopmåling af de danske farvande også baseret på indrapporteringer om ændringer af bundforholdene (materialevandring, tilsanding, klapning m.v.). Der blev også foretaget sidsescansonarundersøgelser af dele af Rute T samt eftersøgninger af vrag. THORBJØRN deltog med sin sidsescansonar i eftersøgningen af et forulykket fly øst for Møn, desværre uden at finde flyvraget.

Opmålingsskibet/inspektionskutteren TULUGAQ i grønlandske farvande. (SVN FOT).

SGL højste kommando den 1. juli og var etableret i 3 måneder. Inspektionskutteren TULUGAQ var eneste enhed i SGL.

Sommerens søopmålingsopgaver har omfattet indsamling af oplysninger til brug ved revision af de grønlandske farvandsbeskrivelser i første omgang en grønlandsk havnelods for 100 byer og bygder samt den vestgrønlandske lods. I forbindelse hermed er der endvidere foretaget rekognosceringsopmålinger forskellige steder. TULUGAQ opererede på Grønlands Vestkyst fra Prins Christiansund til Siorapaluk i Thuledistriktet.

Søopmålingen (SOM) ved Farvandsdirektoratet behandler nu alle de indsamlede data og planlægger næste års opmålingsarbejder. SOM påregner, at SKA-bådene alene vil blive udrustet i sæsonen 1987, idet THORBJØRN af flere årsager ikke ønskes udrustet i den kommende sæson.

Øvelse SQUADEX 49

Øvelse SQUADEX 49 blev under ledelse af chefen for Mineskibseskadren gennemført i perioden 2.-4. december som årets

Enheder af FALSTER-klassen under formationssejls under øvelse SQUADEX 49 - nærmest ses FALSTER, derefter MØEN og SJÆLLAND. (FOT. ESK 729).

sidste flådeøvelse. Øvelsen havde deltagelse af 3 minelæggere af FALSTER-klassen, begge kabelminelæggere af LINDORMEN-klassen, fregatten HERLUF TROLLE og korvetten NIELS JUEL. Herudover deltog flyvevåbnet med fly fra Aalborg, Karup og Skrydstrup. Ligeledes deltog et NATO radarovervågningsfly. Selv om vejret til tider var meget hårdt, lykkedes det stort set at få gennemført de planlagte øvelser.

Et af de sjældnere øvelsesindslag var fregatten HERLUF TROLLES gennemførelse af "shore bombardement" i Isefjorden - en skydning, der i øvrigt blev overværet af chefen for Søværnets operative Kommando.

I forbindelse med øvelsernes gennemførelse blev der afholdt 2 øvelser med Marinehjemmeværnet, bl.a. deltog FALSTER i en sådan øvelse i forbindelse med mineombordtagning i Grenå.

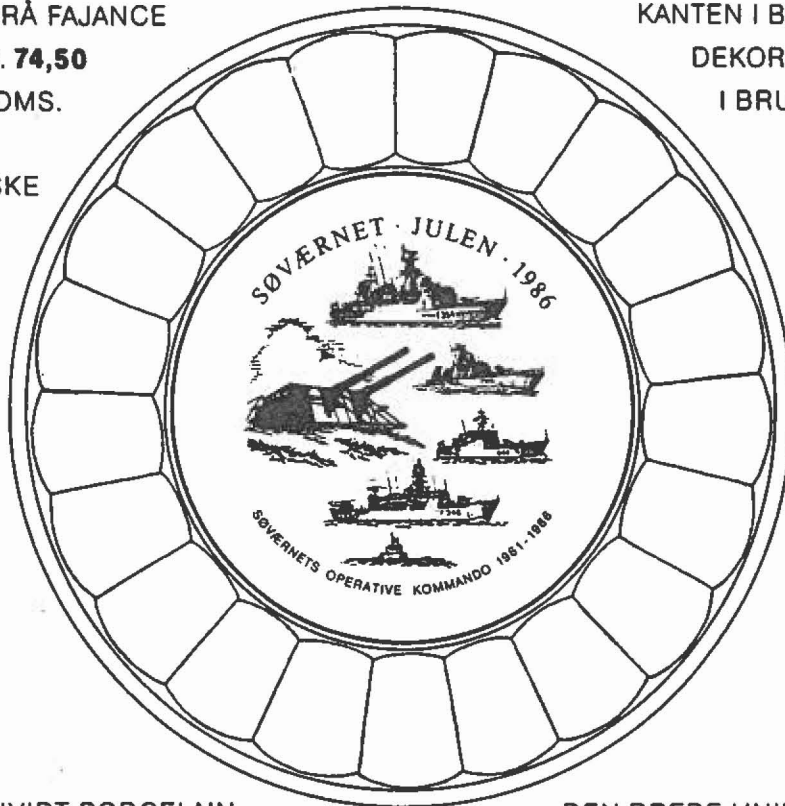
Årets sidste øvelse blev også overværet af 13 elever fra Flyvevåbnets Officerssskole samt det sidste hold elever fra Søværnets Officerssskole, uddannet efter den gamle A-uddannelsesplan. Eleverne fik alle nogle aktivitetsfyldte dage på havet.

Søværnets juleskåle

Søværnets juleskåle har i år som motiv en enhed fra hver af de 5 eskadrer samt et kanonbatteri fra et af forterne.

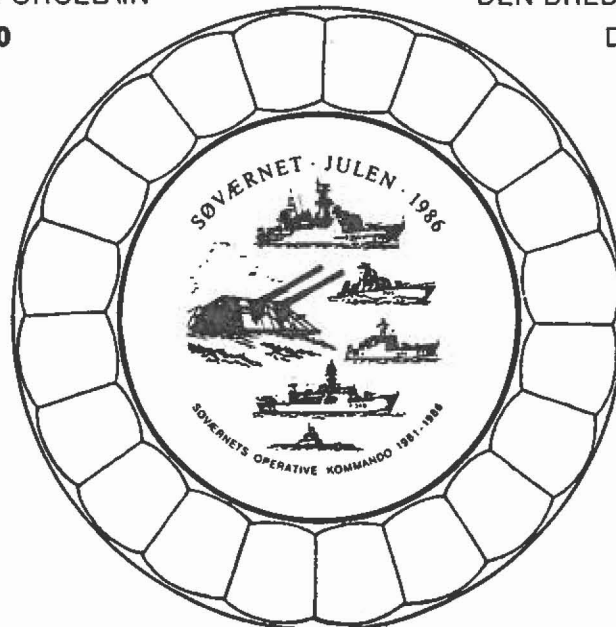
Baggrunden for valget er, at den 1. juni 1961 nedlagdes Kystbefæstningen, og Kystflåden flyttedes til Århus som Søværnets operative Kommando. Samtidig opdelte man Kystdefensionen i 7 marinedistrikter med underlagte forter og kystdefensionsanlæg. Denne begivenhed blev i år festligholdt den 1. juni ved Søværnets operative Kommando og de 3 marinedistrikter, der nu er tilbage, efter den nye ændring af opgaver, modernisering af kystradaranlæggene og etableringen af Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Informationssystem (FOD CCIS).

SKÅL I GRÅ FAJANCE
PRIS KR. **74,50**
INCL. MOMS.
SAMT
GAVEÆSKE

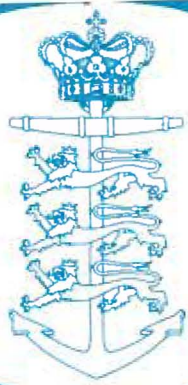

KANTEN I BLÅ TONE.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

SKÅL I HVIDT PORCELAIN
PRIS KR. **65,50**
INCL. MOMS.
SAMT
GAVEÆSKE

DEN BREDE LINIE I GULD.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

SØVÆRNS- ORIENTERING

LYNX-helikopteren under afflyvning fra VÆDDEREN. (SVN FOT).

Fra inspektionsskibet VÆDDERENS dagbog - en midtvejs status

Kommandoskift mellem VÆDDERENS B- og A-besætning fandt sted 20. oktober 1986 ved Flådestation Frederikshavn, hvorefter VÆDDEREN indledte sin forskole dels ved kaj, dels til søs.

Forskolen til søs var henlagt til Østersøen omkring Bornholm og forløb planmæssigt.

30. oktober om formiddagen blev der indøvet assistance til andet skib samt bugsering, idet bevogtningsfartøjet NEPTUN spillede rollen som havarist.

Ca. kl. 1400 modtog begge skibe melding om, at en fiskekut-

ter, NORDLYSET af Svaneke, var i brand på en position 10 sømil øst for Svaneke. To besætningsmedlemmer var gået i redningsflåden.

5 minutter efter afgik VÆDDERENS helikopter mod den opgivne position, og efter yderligere 17 minutter var de to fiskere bragt om bord i helikopteren, der returnerede til VÆDDEREN.

I mellemtiden var VÆDDEREN og NEPTUN sejlet mod positionen med maximum fart. Ved ankomst til kutteren konstateredes brand i maskinrummet, og i samarbejde med NEPTUN påbegyndtes brandslukning, og havarihold blev sat om bord i havaristen ved hjælp af gummibåd.

Da branden var under kontrol, blev kutteren taget på slæb af VÆDDEREN. Ankommet til smult farvand overførtes de to fiskere igen til kutteren, og slæbet blev overgivet til redningsskibet JENS VÆVER, hvorefter VÆDDEREN genoptog sin forskole.

Efter endt forskole og gennemført inspektion ved Inspektøren for Søværnet, som omtalt i Søværns-Orientering nr. 20/86, afgik VÆDDEREN 10. november fra Flådestation Frederikshavn for at forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste under Færøernes Kommando indtil ultimo februar 1987.

November måned var helliget fiskerikontrol, og ved månedens udgang var 12 ud af 15 tilstedeværende udenlandske trawlere kontrolleret. Heraf var de 9 kontrolleret af VÆDDERENS fiskerihold. De enkelte kontrolbesøg varede fra 2 til 3 timer, men et enkelt dog 5 timer og et andet 10 timer, idet der konstateredes uoverensstemmelse mellem de faktiske mængder fisk om bord og de indrapporterede mængder. Efter instruktion fra de færøske myndigheder blev der meddelt pågældende skibsførere en skriftlig advarsel.

25. november foretog VÆDDERENS helikopter evakuering fra Store Dimon til Torshavn af 6-årig pige, der havde beskadiget sine tænder efter et fald.

December måned blev indledt med en meget stormfuld periode, der umuliggjorde, at fiskerikontrol kunne gennemføres ved hjælp af gummibåd. Da vejrforholdene endelig forbedredes, var kun tre udenlandske trawlere tilbage på færøsk område.

Det stormfulde vejr og den ringe fiskeriaktivitet medførte dog ikke arbejdsløshed, idet der i løbet af måneden blev gennemført i alt 8 patientevakueringer og redningsoperationer med skib og/eller helikopter.

5. december kl. 2230, medens VÆDDEREN lå i Torshavn, blev

helikopteren alarmeret for evakuering af patient fra Tverå til Torshavn sygehus. Patienten havde efter et færdselsuheld pådraget sig åbent kraniebrud og kunne ikke trække vejret ved egen hjælp.

Under udførelsen af denne mission blev helikopteren kl. 2345 kaldt ud for at afhente en 17-årig mand med hjerteanfald/sammenklappet lunge om bord i en færøsk trawler 60 sømil sydøst for Tverå.

Efter en hurtig genoptankning kunne helikopteren kl. 2359 begive sig ud på denne nye opgave.

VÆDDERENS læge søgtes sat om bord i trawleren, men på grund af dennes meget voldsomme bevægelser i søen måtte forsøget opgives.

Efter konsultation med trawlerens kaptajn over radioen kunne diagnosen formodet hjerteneurose stilles, og trawleren blev anmodet om at søge mod Tverå for at få patienten tilset.

Helikopteren returnerede herefter til VÆDDEREN.

7. december kl. 1237 afgik helikopteren efter modtaget alarm kl. 1215 for eftersøgning af en fisker, der var faldet overbord fra en vesttysk trawler kl. 0215, d.v.s. 10 timer forinden.

Efter godt en times afsøgning af området blev fiskeren fundet liggende tilsyneladende livløs i vandoverfladen. Han blev hentet om bord i helikopteren ved hjælp af svømmedykker. VÆDDERENS læge påbegyndte straks genoplivningsforsøg under transport til Torshavn, men uden held.

En time efter at helikopteren var returneret til VÆDDEREN, indløb en ny alarm. Denne gang for bjærgning af en mand, der var faldet i vandet på vestsiden af Strøømø. Manden kunne på grund af kraftig brænding ikke selv redde sig i land og kunne ikke undsættes fra søsiden.

Til trods for, at helikopteren netop var kørt i hangar og surret, lykkedes det i løbet af 15-16 minutter at få den i luften. Eftersøgning blev iværksat og fortsatte, indtil mørke og kraftige vind- og regnbyger umuliggjorde sikker flyvning langs de lodrette klippevægge.

8. december fortsattes eftersøgningen med helikopter, VÆDDEREN, inspektionskutteren MAAGEN samt det færøske vagtskib TJALDRID. Ved mørkets frembrud var manden imidlertid endnu ikke fundet, og eftersøgningen blev indstillet.

8. december om aftenen foretog helikopteren transport af patient med åndedrætsbesvær fra Tverå til Torshavn.

21. december anløb VÆDDEREN Skaalefjord for bunkring. Midt under havnemanøvren ved Solmunde indløb melding om et bussammenstød i bunden af Skaalefjord. Den ene bus var blevet skubbet ud over skrænten og lå ca. 20 meter nede med 3 personer fastklemt, hvoraf mindst en var i live.

Havnemanøvren blev straks afbrudt, og VÆDDEREN fortsatte mod bunden af Skaalefjord med henblik på at yde assistance. Politiet anmodede imidlertid om, at VÆDDEREN gik til kaj i Solmunde, idet det vurderedes, at assistance bedst kunne ydes herfra.

I mellemtiden var helikopteren sendt afsted med VÆDDERENS læge samt to flyteknikere. Ved ankomst til ulykkesstedet kunne det konstateres, at der ikke var materiel på stedet til frigørelse af de fastklemtede personer. VÆDDERENS læge og de to flyteknikere blev derfor sat af, hvorefter helikopteren returnerede til VÆDDEREN for afhentning af donkrafte og havaritømmer, som blev "slinget" fra VÆDDEREN til ulykkesstedet. Samtidig medtog helikopteren havaripersonel.

Med det således tilførte materiel og personel lykkedes det at frigøre de tre fastklemtede personer, hvoraf to var døde, medens en hårdt kvæstet blev transporteret med helikopteren til Torshavn sygehus.

Busulykken kostede i alt 3 personer livet, mens 13 personer var kvæstet i større eller mindre omfang.

23. december foretog helikopteren transport af patient med formodet hjerneblødning fra Torshavn til Vagar for videretransport til Rigshospitalet.

25. december kl. 0043 modtog VÆDDEREN, der holdt juleaften i Torshavn, melding om, at det islandske fragtskib SUDURLAND kl. 2315 var sprunget læk på en position 330 sømil nordnordøst af Torshavn, og at besætningen på 11 mand var gået i redningsflåderne.

VÆDDERENS besætning blev straks alarmeret, og kl. 0057 kunne VÆDDEREN afgå fra Torshavn mod den opgivne position.

Kl. 0412 lokaliserede et NIMROD fly fra Royal Air Force en redningsflåde og mente samtidig at have observeret lys fra redningsflåden.

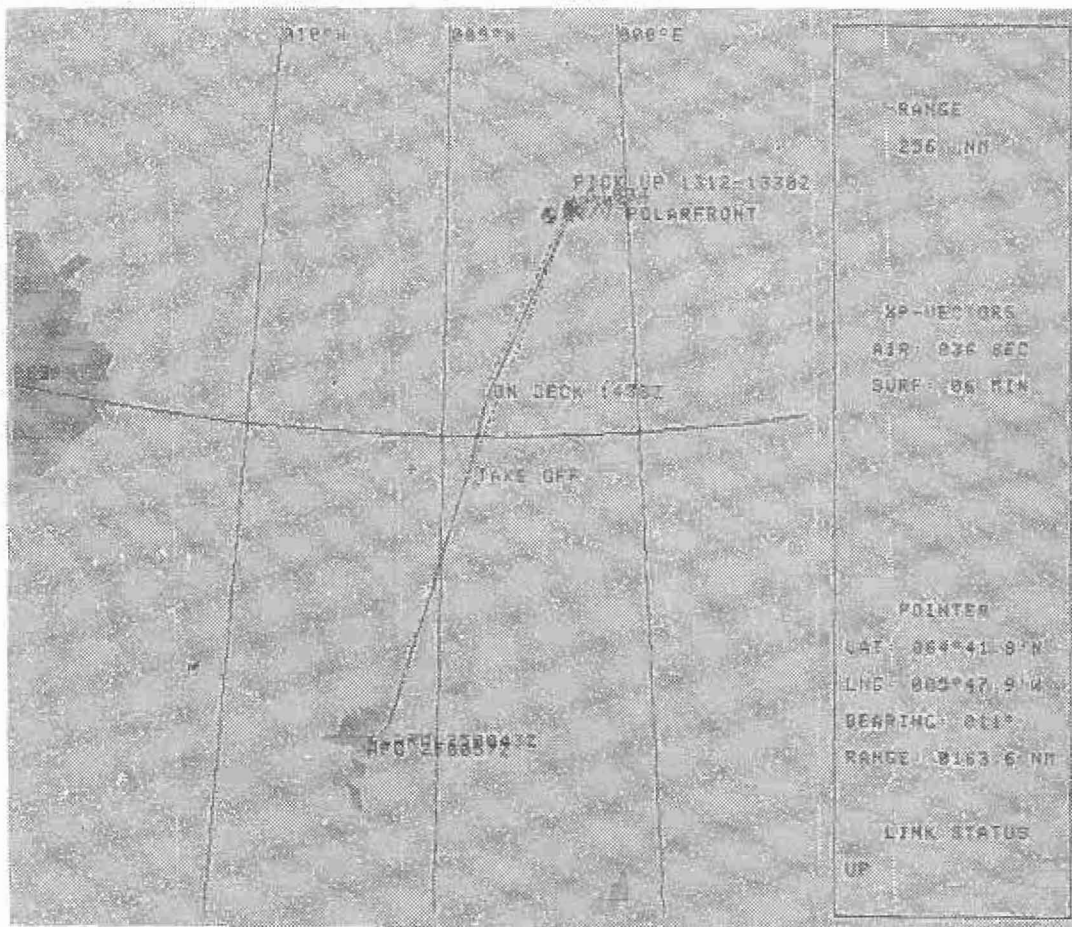
Flådens position blev herefter jævnlige opdateret, hvilket

bevirkede, at VÆDDEREN i sin planlægning ikke behøvede at afsætte tid til eftersøgning.

Med monteret ekstratank kunne VÆDDERENS helikopter afflyves kl. 1142. På dette tidspunkt var antallet af overlevende ikke kendt. Der måtte derfor regnes med, at alle overlevende ikke kunne tages op fra redningsflåden, men at et antal måtte efterlades i flåden for senere opsamling. Helikopteren medførte derfor tæpper, varme drikke m.v.

Da vind og sø i området var i aftagende, overvejedes det tillige - afhængig af situationen - at efterlade VÆDDERENS svømmedykker i redningsflåden, for at så mange overlevende som muligt kunne medtages i helikopteren i første omgang.

Kl. 1305 fik helikopteren øje på redningsflåden, og kl. 1330 var 5 overlevende reddet op i helikopteren. Heraf de to ved hjælp af VÆDDERENS svømmedykker.

VÆDDERENS plot over søredningsaktionen 25.-27. december.

De overlevende kunne oplyse, at de var samlet op fra en redningsflåde, der ca. kl. 1000 var nedkastet fra et NIMROD fly, da skibets egen flåde var iturevet med hul i bunden og derfor

vandfyldt. I sidstnævnte flåde havde de overlevende i 11 timer stået krumbøjet og i iskoldt vand til op over knæene. Under disse forhold var tre af deres kollegaer omkommet, og de var nu efterladt i den defekte flåde.

Endvidere blev det oplyst, at tre besætningsmedlemmer var set springe i vandet fra SUDURLAND. Da skibets anden redningsflåde var mistet ca. 1 time, inden skibet sank, var der ingen mulighed for at finde de savnede i denne flåde. De måtte derfor anses for omkomne.

Helikopteren returnerede til VÆDDEREN kl. 1438, hvor de overlevende blev taget under lægebehandling, medens VÆDDEREN fortsatte nordpå for at få overført redningsflåder samt de tre omkomne, der ca. kl. 1930 var samlet op af det norske vejrskib POLARFRONT.

Nævnte overførsel var tilendebragt kl. 2330, hvorefter VÆDDEREN returnerede til Torshavn med ankomst den 27. december kl. 0100.

Der var under hele operationen etableret et glimrende samarbejde med de britiske NIMROD fly, hvilket var af afgørende betydning for operationens heldige gennemførelse.

Året 1986 sluttede således for VÆDDERENS vedkommende med en række tragedier såvel som glæder. Under alle omstændigheder er besætningen tilført en række erfaringer og rutiner, der kan komme skibet til gode under eventuelt kommende redningsoperationer.

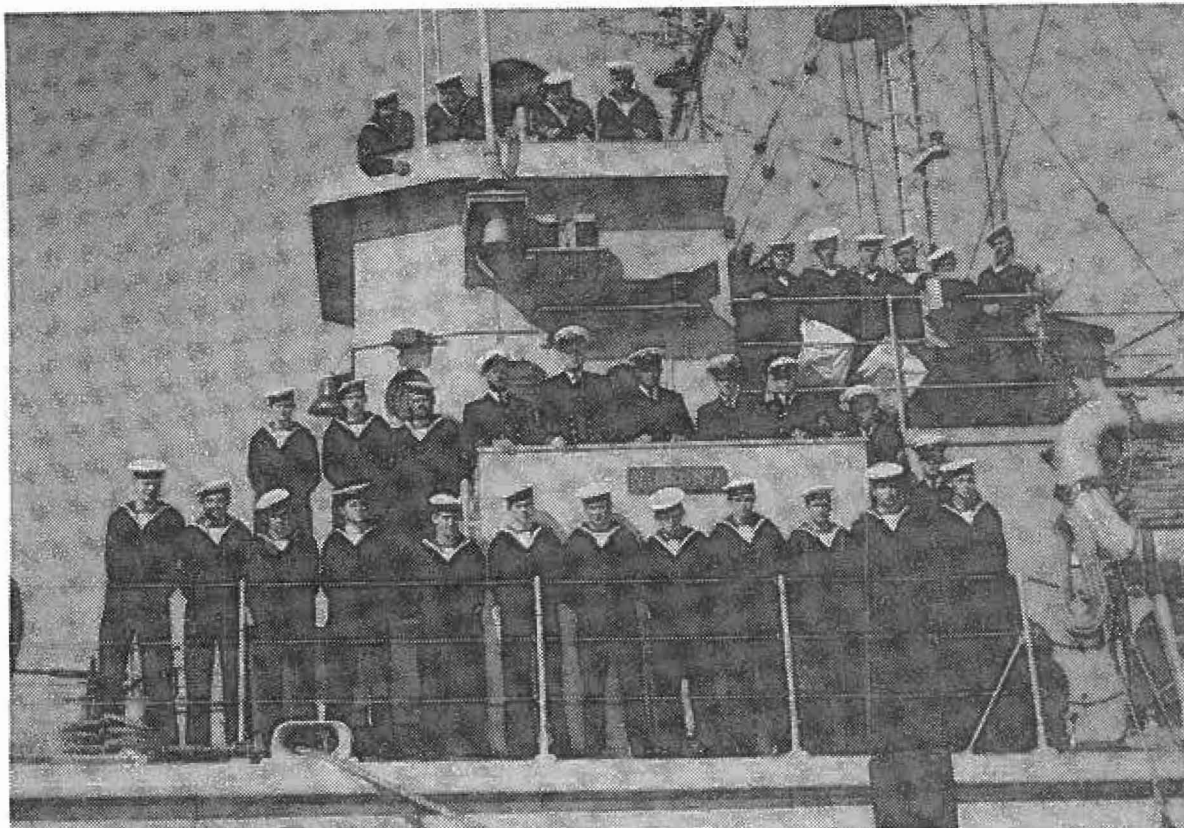
(VDRN)

Ministrygeren VILSUND fejrer 30-års jubilæum

Klokken 2:45 pm 15. november 1956 hejste ministrygeren VILSUND kommando ved U.S.Naval Station San Diego. Chef for VILSUND var daværende kaptajnløjtnant P.E.Pedersen, nu kontreadmiral og chef for Grønlands Kommando, næstkommanderende var daværende søløjtnant A.Geismar, nu orlogskaptajn ved Søværnets Teknikskole, og Teknikofficer var daværende maskinløjtnant P.Aa.Jørgensen, nu orlogskaptajn ved Søværnets Materielkommando.

For at markere dagen havde VILSUND inviteret de endnu tjenstgørende besætningsmedlemmer med på en dagsejlds i Storebælt 10. november 1986. Med på sejlsaden var kontreadmiral P.E.

Pedersen, kaptajnløjtnant V.Trustrup, Forsvarskommandoen, daværende fyrbøder, og overmekaniker L.Olsen, daværende math. Orlogskaptajn A.Geismar og orlogskaptajn P.Aa.Jørgensen var desværre tjenstligt forhindret.

Ministrygeren VILSUNDS besætning ved kommandohejsningen ved US Naval Station i San Diego i Californien den 15. november 1956.

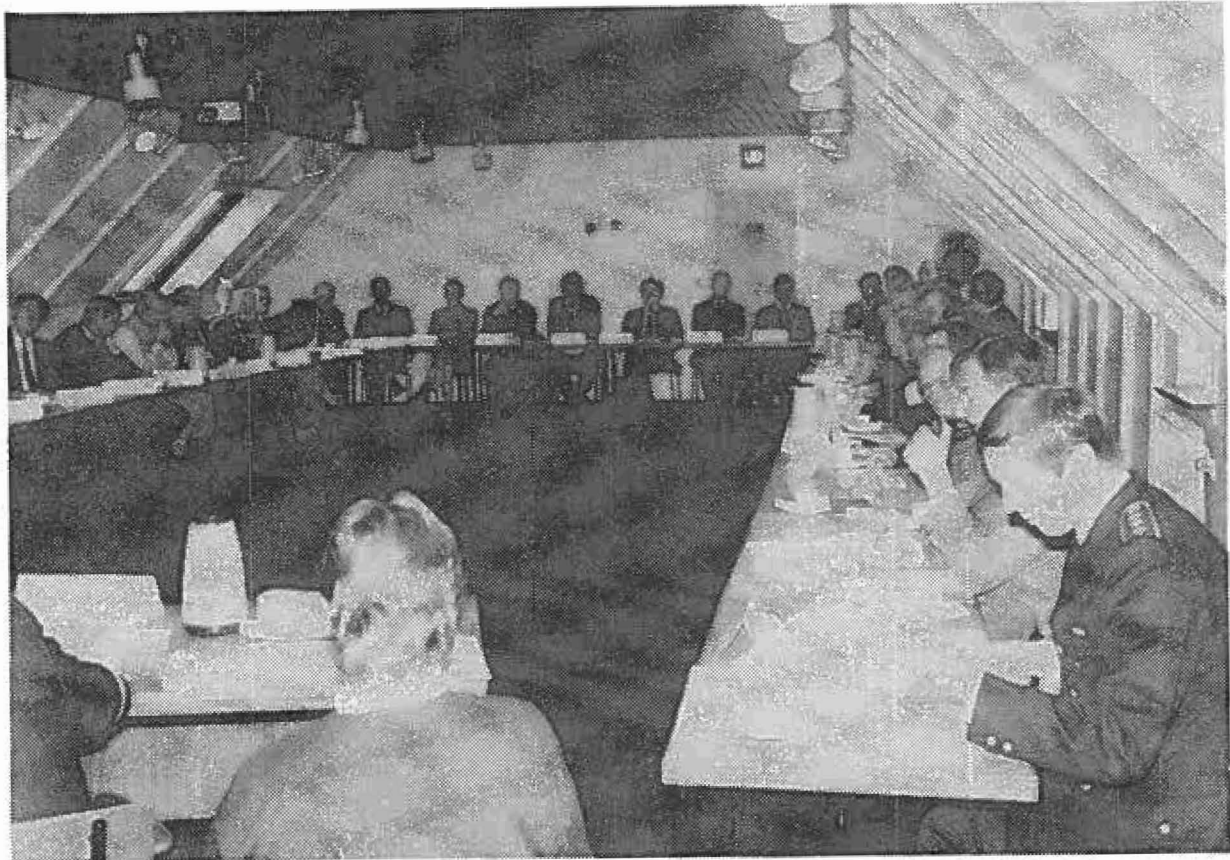
VILSUND afgik kl. 1000 fra Flådestation Korsør og forlagde til farvandet nord for Sprogø, hvor forskellige tests og øvelser blev afholdt. Herefter var der frokost med sild, skipperlabskovs og ost, og VILSUND anløb Flådestation Korsør kl. 1500 efter en god og underholdende sejlads, hvor gæsterne udtrykte deres forundring og glæde over, at skibet er i samme stand, udrustningsmæssigt såvel som udseendemæssigt, som for 30 år siden.

(VILS)

Havneobservationsmøder ved Sundets Marinedistrikt

Den 18., 20. og 25. november afholdtes møder inden for havneobservationstjenesten ved Sundets Marinedistrikt. Det var første møderække efter iværksættelse af den nye marinedistriktsord-

ning. Havneobservationstjenesten i Sundets Marinedistrikt omfatter Fyn med omliggende øer, Lolland-Falster og Møn samt Sjælland. Der var inviteret 112 repræsentanter fra toldvæsenet, politiet, farvandsdirektoratet, havnemyndigheder, lodserier samt andre civile myndigheder med berøringsflade til havneobservationstjenesten, herudover deltog militære repræsentanter fra militærregionerne og flådestationerne m.fl. At interessen var stor, ses alene af det store fremmøde, 98 deltagere eller 87,4%.

Et blik ud over mødedeltagerne. (SUM FOT).

For at sikre en rimelig mødeafvikling var mødevirksomheden opdelt regionalt i 3 mødesamlinger.

Programmet for hvert enkelt møde omfattede orientering om Sundets Marinedistrikts opgaver og ansvar samt de virkemidler, som distriktet råder over. Gennemgang af havneobservationsplanen, herunder fremlæggelse af problemer og mangler ved planen.

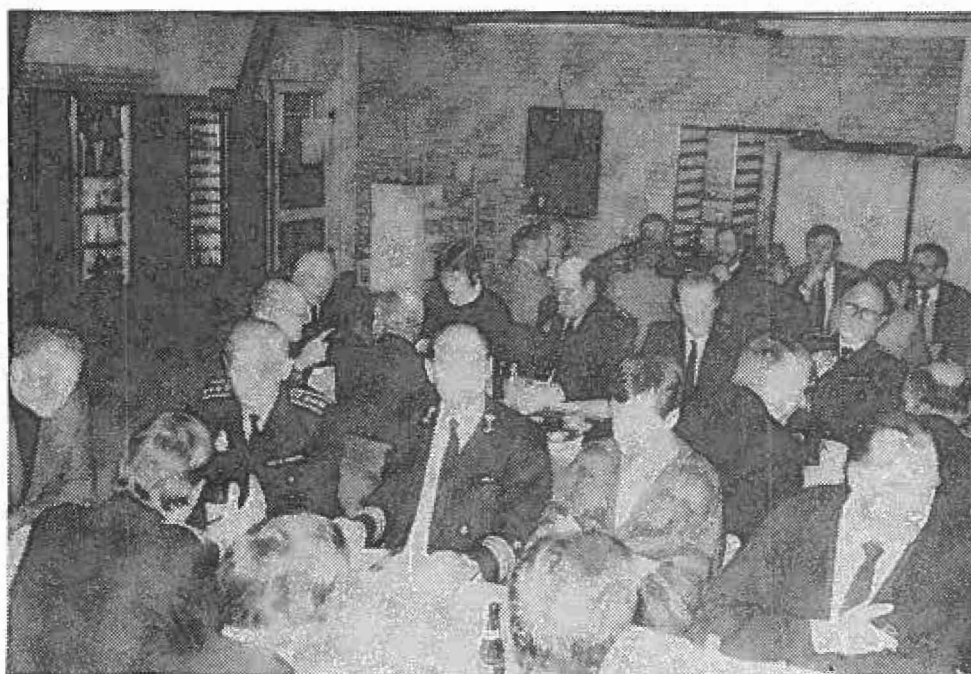
Militærregionerne orienterede om deres rolle i havneobservationstjenesten.

Repræsentanter fra rigspolitichefen gennemgik kommende kundgørelse om politiets opgaver i forbindelse med afvisninger

Oberstløjtnant J.D.Thomsen fra Militærregion VI orienterer.
(SUM FOT).

af fremmede statsskibe og -fartøjer uden anløbstilladelser, ligesom der blev givet en orientering om hidtidige erfaringer og eksempler på afvisninger. Endelig orienterede Forsvarets Efterretningstjeneste om de efterretningsmæssige aspekter i havneobservationstjenesten.

Mødedeltagerne indtager frokosten i cafeteriet på Stevnsfortet. (SUM FOT).

Såvel under som efter indlæggene var spørge- og diskussionslysten stor, og det konstateredes, at adskillige problemer træng-

te sig på, og der var da også stor enighed om i fællesskab at få disse løst snarest.

Efter frokosten, der blev indtaget i cafeteriet på Stevnshavnen, var der rundvisning i Sundets Marinedistriktets hovedkvarter.

Der blev fra mange sider givet udtryk for stor tilfredshed med møderne.

Det vil blive tilstræbt at afholde lignende møder fremover hvert år, idet dog andre emner, foruden havneobservationstjenesten, vil blive taget op, der var for eksempel stor interesse for drøftelse af de forskellige myndigheders medvirken i søredningstjenestens udførelse.

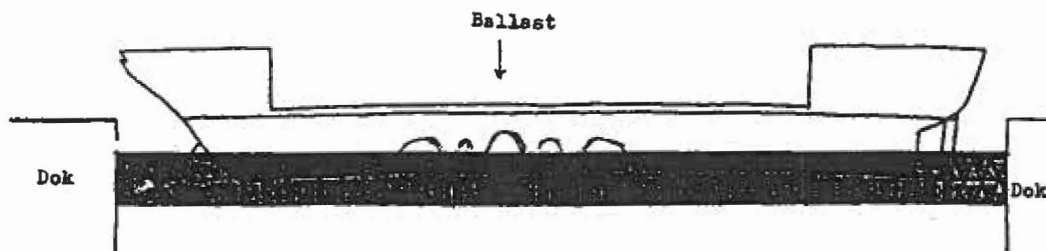
(SUM)

Genopbygningen af Fregatten JYLLAND

Arbejdet med restaurering og dermed bevarelse af Fregatten JYLLAND for eftertiden kan groft opdeles i tre afsnit:

- Anbringelse i tørdok med samtidig udretning af kølsprængning.
- Konservering og isættelse af nyt tømmer, hvor nødvendigt.
- Tilrigning og aptering.

Ifølge vedtagne programmer vil flere af disse arbejder kunne foretages sideløbende. Det vigtigste og måske det mest risikofyldte var - og er for så vidt arbejdet med udretningen af kølbugten, idet en for hurtig og ukontrollabel udretning af en gennem mere end 125 år tilført skade, der foruden krumningen også har omfattet åbning af plankestøddene i dæk og de øverste dele af skibssiderne, vil indebære fare for, at skibet falder fra hinanden med uoprettelige skader til følge.

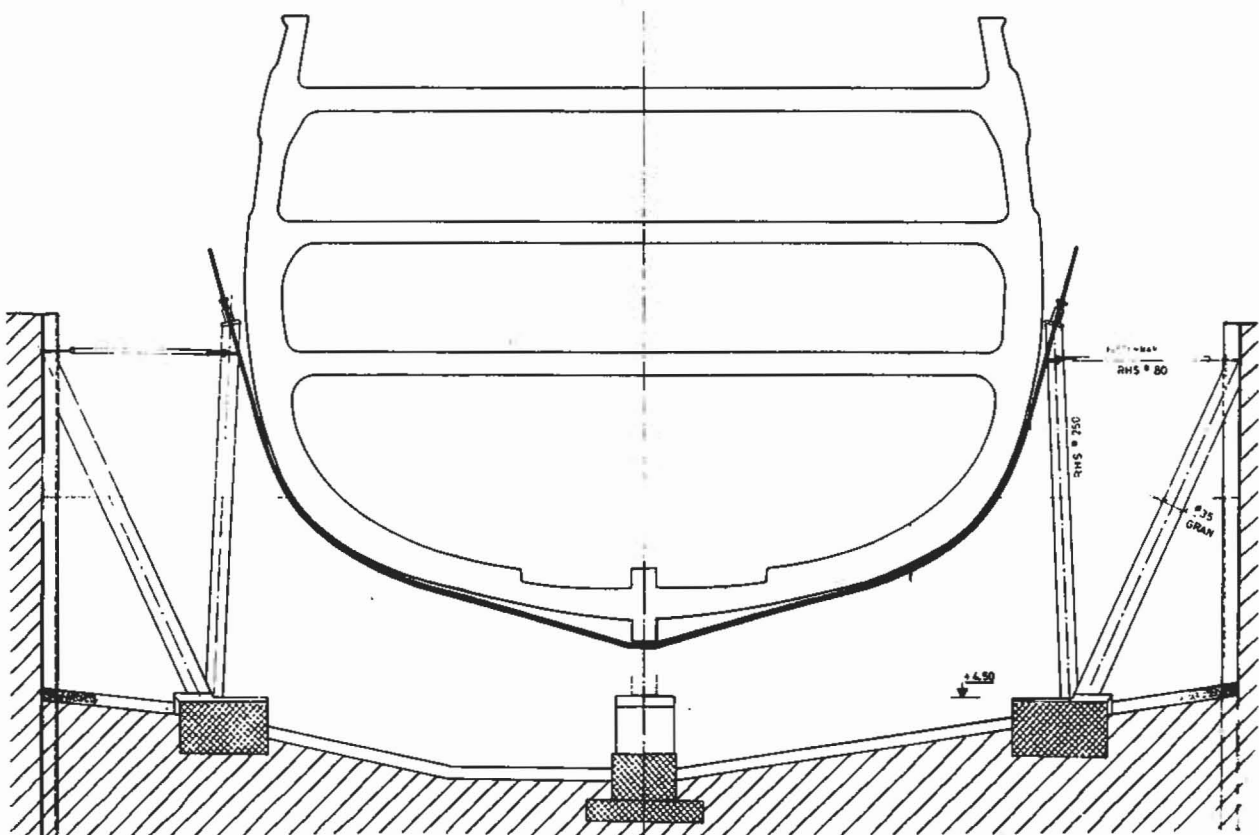

Fregatten, som man dengang forestillede sig den - med øverste dækskonstruktion m.v. udtaget - i forbindelse med kølretningen.

Den oprindelige plan fra 1979, omtalt i Søværns-Orientering nr. 9/83, gik ud på - forsigtigt - at lade den krumme køl sætte sig, med for- og agterenden først, på en række vandret anbragte cementklodser i dokbunden, ved udpumpning af dokkens vand. En dels hårdhændet behandling, selvom man ville forsøge at holde sammen på skroget med gjorde og trækstænger, dels risikabel, da man ikke kendte skibsdelenes styrke til at erstatte det fjernede vandtryk.

Man var i gang med forberedelser hertil, da der i oktober 1985 fra en række danske firmaer indløb tilbud om assistance til afhjælpning af kølsprængningen og fastholdelse af skibsskallerne ved tørsætning på cementklodserne. Ved anvendelse af moderne måleinstrumenter og computerberegninger vil man kunne følge processernes gang, når skibet, ophængt i stålgiorde, fastgjort i en stålkonstruktion, der på en gang udgør barkholtstøtter i lighed med dem, der anvendtes ved fregattens bygning, og fraholdstømmer til doksiderne.

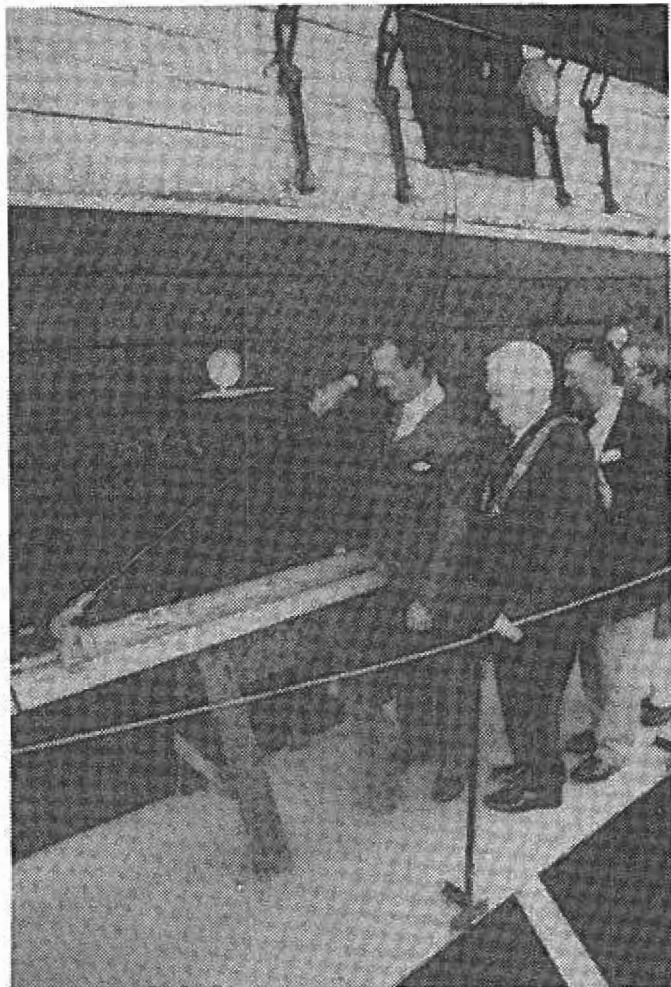
Hver af de førnævnte stålgiorde er ophængt mellem to støtter langs bunden af skibet og er vedfastgørelsen til stålkonstruktionen forsynet med donkraft og måleinstrumenter. Når alle 17

Skitse af fregatten JYLLAND - set langskibs ind - ophængt i vuggekonstruktionen.

stålgjorde er strammet op, vil skibet ligge i en slags vugge, hvor man kan regulere trykket på de områder, som angives af måleinstrumenterne.

Den 300-500 tons store stenballast kan efterhånden tages ud, og skibet kan lempeligt sænkes ned på cementklodserne, som oprindeligt planlagt. Dækkene og midterpartierne af skibssiderne vil blive udtaget (og eventuelt erstattet med frisk tømmer) for at gøre skibet mere bøjeligt i længderetningen.

Hans Kongelige Højhed Prinsen, borgmester Jørgen Nielsen og direktør Jørgen Petersen, Fregatinstitutionen under oppumpningen af den første donkraft.

Den 23. oktober var stålkonstruktionen (godt 50 tons) leveret og sat på plads af Lindø Stålskibsværft og dykkere fra firmaet COMDIVE, donkrafte og måleapparater ved ingeniørfirmaet Højgård og Schultz, stålgjordene (wirer på gummimåtter) var lavet på Randers Rebslaaeri. Alt var klar til at lade den nævnte konstruktion overtage skibets vægt. Institutionen Fregatten JYLLANDs protektor, Hans Kongelige Højhed Prinsen, påtog sig at markere begyndelsen på fregattens tilværelse som "vuggebarn" ved at pumpe den første donkraft op til det beregnede tryk, behørigt bivuget af en lang række indbudte gæster og medarbejdere.

(SVNs repræsentant i Institutionen Fregatten JYLLAND).

Opdeling af Beklædningsudsalget i salgsvirksomhed og depotvirksomhed

Hidtil har salg af uniformsgenstande til selvbeklædende personel og iklædt personel samt gratis udlevering/ombytning af uniformsgenstande for iklædt, jakkeklædt personel været samlet i een

virksomhed og eet regnskab ved beklædningsudsalgene i København (BKU KBH) og Frederikshavn (BKU FRH).

Af regnskabs- og bevillingstekniske årsager vil der med virkning fra 5. januar 1987 være gennemført en fysisk og regnskabsmæssig opdeling af BKU KBH og BKU FRH i

- et beklædningsudsalg (BKU) med ren salgsvirksomhed og
- et uniformsdepot for iklædt, jakkeklædt personel i søværnet (benævnt UNIDEP), som skal varetage udlån og ombytning af uniformsgenstande til nævnte personel.

De nævnte aktiviteter vil være underbragt i de samme lokaliteter som hidtil, blot i fysisk adskilte lokaler og med hver sit betjeningspersonel. Kunderne vil således ikke opleve nogen ændring i forretningsgangen.

Herudover vil der i løbet af foråret 1987 blive etableret et UNIDEP ved Flådestation Korsørs Forsyningsafdeling.

Dette depot vil blive underbragt i Store Magasin (Søbatteriet).

Iklædt, jakkeklædt personel i Flådestation Korsørs område vil således fra foråret 1987 kunne få udleveret og ombyttet normerede uniformsgenstande ved dette depot. Nærmere meddelelse herom vil senere blive udsendt.

(SMK)

Indland kort

Overordnet inspektion af inspektionsskibet INGOLF

Chefen for Udviklings- og Uddannelsesafdelingen i Marinestaben inspicerede tirsdag den 9. december på Inspektøren for Søværnets vegne inspektionsskibet INGOLF under sejlads i Sundet og Kattegat Syd.

Under forlægningen fra Langelinie til Kattegat Syd blev der foretaget en generel inspektion af INGOLF, og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med afprøvelse af forskellige nødsystemer for at slutte med helikopterøvelse og trawlerjagt på orlogskutteren DREJØ.

Efter endt inspektion returnerede INGOLF til Langelinie, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

INGOLF afgik den 15. december fra Flådestation Frederikshavn til Grønland for at forrette fiskeri- og stationstjeneste. INGOLF forventes tilbage til det sydlige Danmark medio marts.

TOTALFÖRSVAR- INFORMATIONENS VILLKOR

NORDISK KONFERENS I LYSEKIL 10-12 JUNI 1986

"Totalförsvarsinformationens Villkor"

Den nordiske Folk og forsvar-konference, som blev holdt 10.-12. juni 1986 i Lysekil, Sverige, drejede sig om "Totalförsvarsinformationens villkor".

Indlæggene på konferencen er optaget i viste publikation, som "Folk och försvar" har udsendt. Her er også program og deltagerliste optaget. Fra 4 nordiske lande deltog 45 mennesker.

Totalforsvarsaspektet er et udtryk, som anvendes i noget omfang, men dets konkrete indhold er ikke alt for klarlagt her i landet. Svenskerne ved, hvad det

drejer sig om, idet deres militære forsvar - sammen med andre komponenter - lovgivningsmæssigt og praktisk er andele af det totale forsvar.

Drøftelserne drejede sig om sikkerhedspolitik, påvirkninger af mennesker, vælgeradfærd, målgrupper og - især - information, herunder de medier, der anvendes ved spredning af information. De sociologiske fund og den praktiske medieanvendelse, måske især mediernes brug og misbrug af information, blev livligt debatteret. Oplæggene hertil fremgår af teksten.

Eksemplarer af hæftet kan rekvireres ved

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste,
Halmtorvet 20, 1700 København V.
Telf. 01 31 25 11,

meddeler FOV.

Flådebesøg

Det amerikanske flådetankskip SEALIFT ANTARCTIC aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 18.-20. januar. SEALIFT ANTARCTIC har en besætning på 9 officerer og 13 menige (civile).

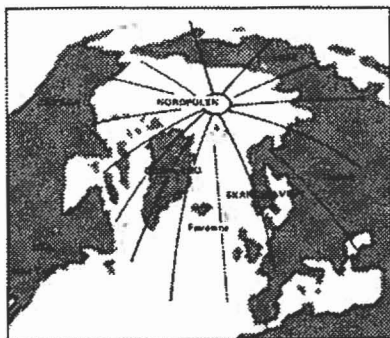
---ooOoo---

En svensk styrke, bestående af minelæggeren VISBORG (ÄVLS-BORG-klassen) og missilkanonbådene HUGIN, MODE og MAGNE (HUGIN-klassen), aflægger uofficielt besøg i Århus i perioden 24.-27. januar. Chef for styrken vil være chefen for kystflåden, admiral Claes E.Tornsberg, om bord i VISBORG. Chef for VISBORG vil være orlogskaptajn Hans Bergström og chef for missilkanonbådene orlogskaptajn Lars A.Riis-Björnstad om bord i MODE. Samlet besætning: 34 officerer, 47 underofficerer og 134 menige.

---ooOoo---

Udland kort

Yderligere 2 WALRUS-klasse ubåde til den hollandske flåde

Den hollandske regering har besluttet at bygge yderligere 2 undervandsbåde af WALRUS-klassen til den hollandske flåde. Undervandsbådene, nu benævnt ZEELEEUW-klassen, vil koste mere end 400 millioner gylden. Enhederne vil blive bygget på Rotterdamse Droogdok Maatschappij, der også har tegnet dem. De nødvendige midler vil blive fremskaffet ved at reducere et planlagt byggeprogram på 15 minerydningsfartøjer med fem. Den hollandske flåde havde planlagt at have 4 WALRUS-klasse og 2 mindre undervandsbåde. Af økonomiske og standardiseringsmæssige årsager er der nu blevet besluttet at have 6 undervandsbåde af den samme klasse, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

Fremgang for det svenske Kockums værft

Siden meddelelsen i marts sidste år om en radikal restrukturering af Kockums værft i Malmø, er der blevet opnået betydelige fremskridt. Det nye selskab, Kockums Marine A/S, er organiseret i tre divisioner: Marine Systemer, Teknologi og produktion. Selskabet har nu en ordrebog på 200 millioner dollars, omfattende fire ubåde af VÄSTERGÖTLAND-klassen (A 17-typen) under bygning såvel som konstruktionstegning af den efterfølgende A 19-type. Projektdefinitionsstudie for den australske flådes nye undervandsbåde er iværksat samt installation af et luftuafhængigt Stirling maskineri i en af den svenske flådes ubåde af NÄCKEN-klas-

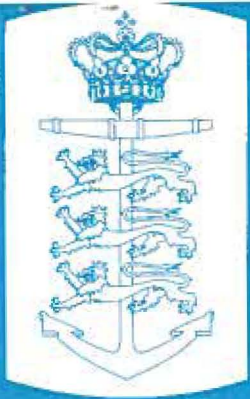
sen, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Nyt amerikansk overvågningsskib søsat

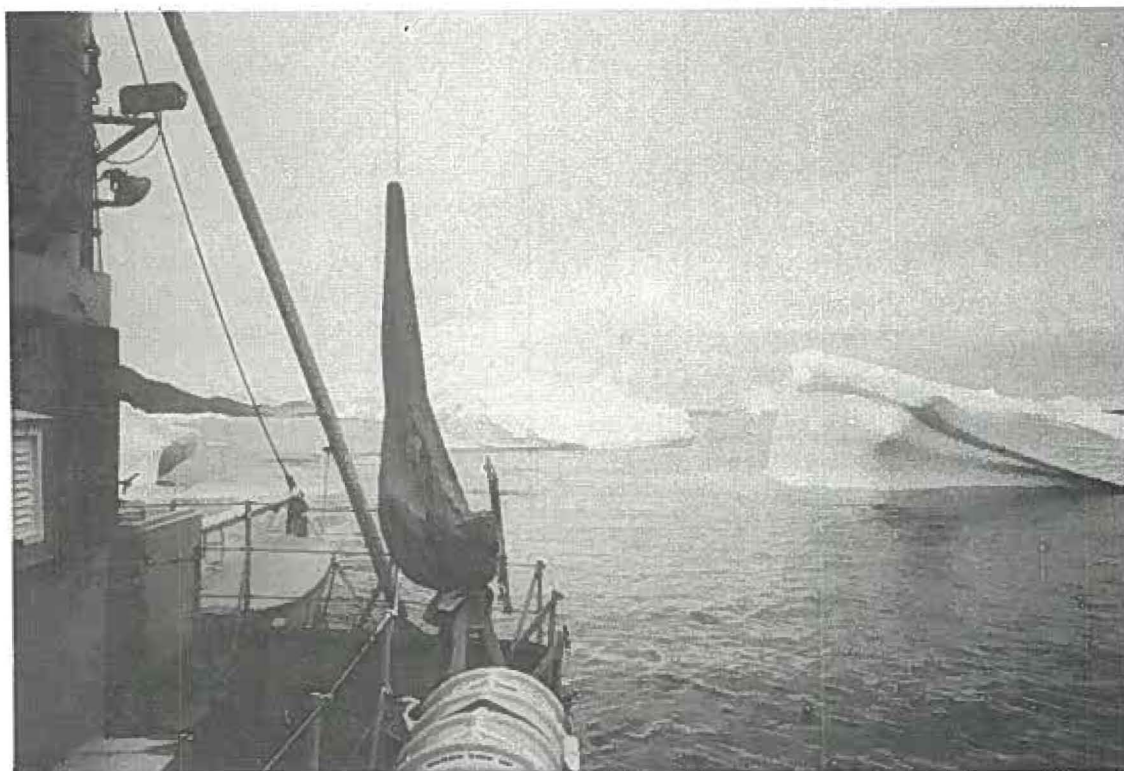
Den amerikanske flåde søsatte i november et nyt oceangående overvågningsskib, INVINCIBLE (T-AGOS-10). Skibets primære opgave vil være at sikre verdensomspændende akustisk overvågning under slæbning af et specielt sensorudstyr, kendt som Surveillance Towed Array Sensor (SURTASS). Systemet vil indsamle, fremkalde og transmittere akustiske data til land, hvor de evalueres. INVINCIBLE er 224 fod langt, 43 fod bredt og har et displacement på 2285 tons, hedder det bl.a. i den amerikanske pressemeddelelse.

M. Telling

SØVÆRNS- ORIENTERING

Inspektionskutteren AGDLEK under forlægning mod Prins Christiansund. (AGDL FOT).

JAKOB - en kutter, der forsvandt

I februar 1986 blev glasfiberkutteren JAKOB med 4 mand om bord meldt savnet under sæljagt i Prins Christiansund. På trods af 14 dages intensiv eftersøgning med deltagelse af skibe, fly og helikopter måtte eftersøgningen resultatløst indstilles.

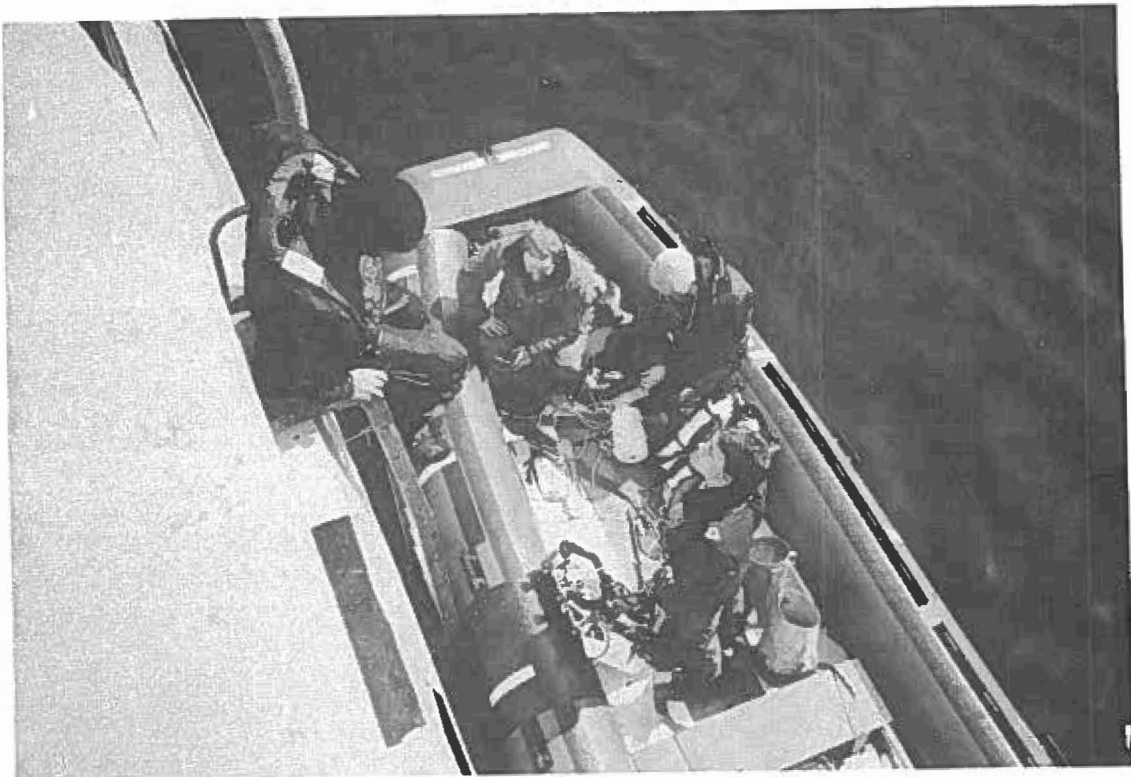
Den 23. juli 1986 blev JAKOB ved et tilfælde fundet af en forbigående båd, der observerede dens slæbejolle på en ø i Qernertut Kangar, en bifjord til Prins Christiansund, og opdagede kutteren, der lå sunket ved øen på ca. 15 m vand.

Inspektionskutteren AGDLEK blev af Grønlands Kommando beordret til området for at bistå politiet med opklaringen af årsagen til forliset samt lokalisere de omkomne eventuelt ved hjælp af

skibets dykkere.

Den 31. juli afgang AGDLEK fra Narssarsuaq. Under forlægningen mod Prins Christiansund anløb AGDLEK Nanortalik for at tage en politiassistent om bord, der skulle forestå den politimæssige del af operationen.

Tidligt om morgenen den 1. august ankom AGDLEK til Qerner-tut Kangar og ankrede op lidt nord for øgruppen, hvor slæbejollen var blevet fundet. Efter en hurtig undersøgelse fra gummibåd udstyret med vandkikkerter blev JAKOB lokaliseret, og markeringsbøje udlagt. Umiddelbart herefter gik skibets to dykkere i aktion med ordre om at undersøge kutteren for dels at fastslå årsagen til forliset, dels at lokalisere de 4 besætningsmedlemmer.

Forberedelse til dykkeroperationen. (AGDL FOT).

Kl. 0920 rapporterede dykkerne, at de havde observeret 3 personer om bord i kutterens agterkahyt. Ingen af de forulykkede havde fodtøj på, hvilket indikerede, at forliset var sket momentant, mens de ombordværende sov. Det kunne endvidere fastslås, at kutteren i forlisøjeblikket havde været agterfortøjet til øen. JAKOB havde ingen synlige skader på skroget, der kunne have compromitteret dens flydeevne, hvorimod der var observeret skader på dens radardome og rig.

På baggrund af dykkernes rapport blev det besluttet at hæve JAKOB. Kutteren lå på ret køl på en stejl skråning, hvilket umu-

liggjorde dykning ind i kutterens agterkahyt. Der var derfor ingen mulighed for at fastslå den 4. og sidste persons tilstedeværelse, medmindre kutteren blev hævet.

Kl. 1115 indledtes bjærgningsoperationen, idet dykkerne fastgjorde stropper på skroget, sjæklede disse sammen og fixerede arrangementet ved hjælp af opdriften fra en dunk på overfladen. Imens blev AGDLEKs storbom rigget til.

Kl. 1345 lattede AGDLEK anker og manøvrerede hen til positionen over havaristen, hvor der lå en dykker i overfladen. Lossekrogen blev herefter firet af og styret ned til den anden dykker, der befandt sig ved stropperne på vraget. Under denne operation måtte skruen af hensyn til dykkernes sikkerhed kobles ud, og i stedet blev gummibåden brugt til at holde AGDLEK klar af øen.

Kl. 1400 var lossekrogen fastgjort, og dykkerne var klar af skibet, hvorpå der langsomt blev hevet hjem, og kort tid efter brød JAKOB overfladen. Skroget blev "sikret" på AGDLEKs styrbords side og lænsning øjeblikkelig påbegyndt. At JAKOB havde været på sæljagt, var der ingen tvivl om, idet resterne af de næsten opløste sæler ustandseligt tilstoppede filtrene på lænserejet.

JAKOB sikret på siden af AGDLEK. (AGDL FOT).

Kl. 1539 flød JAKOB atter. Inspektion af kutteren afslørede ingen skader på skroget, bortset fra at lønningen i bagbords side var indtrykket. Dette sammenholdt med de førnævnte iagttagelser leder til den konklusion, at kutteren var forlist ved kæntring, mens den lå agterfortøjet. Årsagen til forliset kan der kun gisnes om, men skaderne på riggen og radardome kunne være forårsaget af et kærtret isfjeld.

Kl. 1816 blev de tre forulykkede overført til AGDLEK. Under denne operation blev den 4. og sidste person fundet, ligeledes i JAKOBs agterkahyt.

Kl. 2016 afgik AGDLEK med JAKOB på slæb mod Nanortalik,

AGDLEK med JAKOB på slæb mod Nanortalik. (AGDL FOT).
som AGDLEK med orlogsflaget på halv anløb den 2. august kl. 1030. Talrige familiemedlemmer var mødt op på kajen, hvor de omkomne blev bragt i land og ført til kapellet.

Hermed var operationen for AGDLEKs vedkommende afsluttet.

(AGDL)

Rapport vedrørende dansk ubådsvåben

Der er indtruffet en glædelig begivenhed for søværnet og for Undervandsbådseskadren i særdeleshed, idet rapporten "Et dansk ubådsvåben" er offentliggjort. Rapporten er udarbejdet af

Forsvarsministerens rådgivnings- og analysegruppe, der blev ned-sat i forbindelse med det nugældende forsvarsforlig. Rapporten er en god beskrivelse og analyse af et dansk ubådsvåbens mulig-heder og effekt, og den lader ingen tvivl om, at Danmark i over-skuelig tid skal besidde undervandsbåde.

Rapportens konklusion lyder:

"Kontrol med strategisk og taktisk væsentlige dele af Øster-søen og luftrummet derover er af afgørende betydning for Warsza-wapagten i konflikter, som vedrører Central- eller Nordeuropa. De mulige operationer for Warszawapagten i Østersøen medfører, at Danmark kan anvende ubåde med forventet stor effekt. Ubåde har et højt beredskab, kan deployeres tidligt uden økonomiske og politi-ske følgevirkninger, har en stor udholdenhed og en så betragte-lig kampkraft og overlevelsessevne, at det farvandsområde, de opererer i, ikke uden betydelig risiko kan anvendes af en mod-standers overfladeenheder (f.eks. til amfibiske operationer el-ler fremføring af reserver, genforsyning m.v.), med mindre en langvarig og ressourcekrævende ubådsjagt først er gennemført.

De oceanografiske forhold, der råder i Østersøen, er ene-stående sammenlignet med forholdene i alle andre store far-vandsområder, hvor undervandskrigsførelse kunne blive aktuel. Selv om der løbende sker en udvikling af de detektionsmidler, der baseres på udbredelse af lyd- eller elektromagnetiske bølger (herunder lys), og selv om der i denne udvikling skulle ske tek-nologisk gennembrud, hvilket der i øvrigt ikke er tegn til vil forekomme i den næste lille snes år, kan man vente, at Østersøen vil være blandt de farvande, hvor udviklingen senest får afgørende konsekvenser for mulighederne for undervandskrigs-førelse.

Som suveræn nation har Danmark i fred en række behov (hæv-delse af retten til fri sejlads, informationsindhentning m.v.), som et nationalt dansk ubådsvåben kan dække på en måde, som an-dre systemer ikke kan".

Det er eskadrens håb, at konklusionen bliver opfattet så klar og entydig af militære myndigheder og politiske partier, at projektering af et erstatningsbyggeri for NARHVALEN-klassen iværk-sættes i næste forsvarsforligsperiode.

Forsvarsministerens rådgivnings- og analysegruppe, der blev ned-sat i forbindelse med det nugældende forsvarsforlig. Rapporten er en god beskrivelse og analyse af et dansk ubådsvåbens mulig-heder og effekt, og den lader ingen tvivl om, at Danmark i over-skuelig tid skal besidde undervandsbåde.

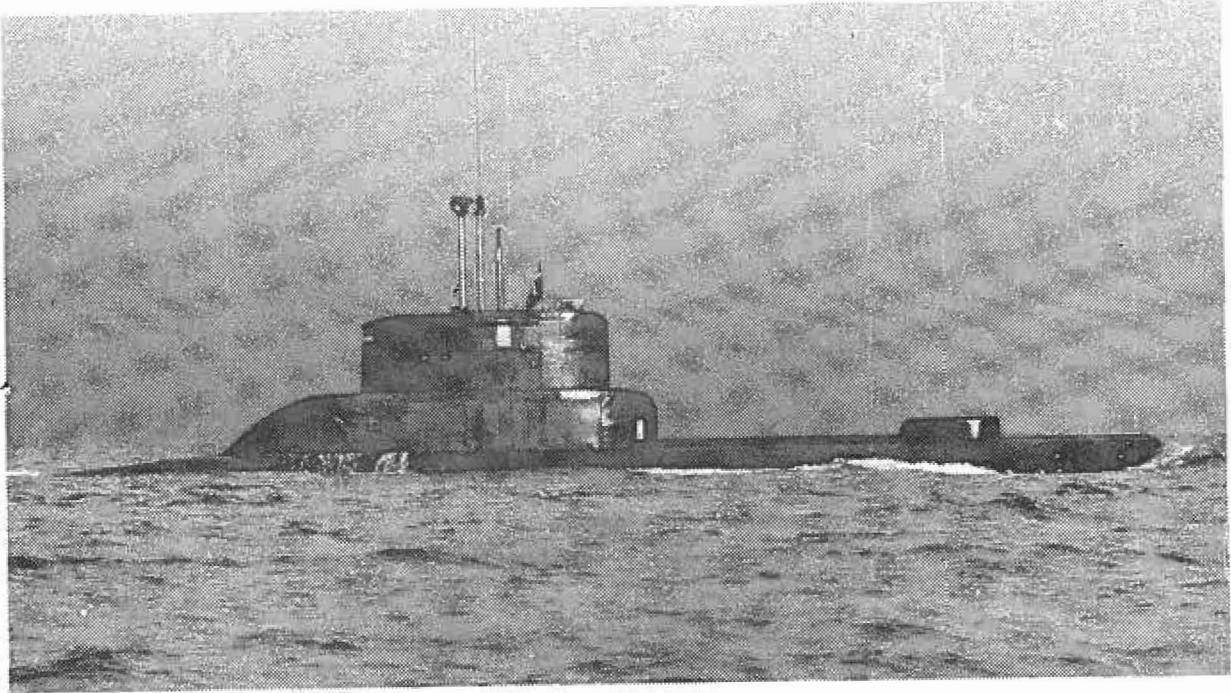
Rapportens konklusion lyder:

"Kontrol med strategisk og taktisk væsentlige dele af Øster-søen og luftrummet derover er af afgørende betydning for Warsza-wapagten i konflikter, som vedrører Central- eller Nordeuropa. De mulige operationer for Warszawapagten i Østersøen medfører, at Danmark kan anvende ubåde med forventet stor effekt. Ubåde har et højt beredskab, kan deployeres tidligt uden økonomiske og politi-ske følgevirkninger, har en stor udholdenhed og en så betragte-lig kampkraft og overlevelsessevne, at det farvandsområde, de opererer i, ikke uden betydelig risiko kan anvendes af en mod-standers overfladeenheder (f.eks. til amfibiske operationer el-ler fremføring af reserver, genforsyning m.v.), med mindre en langvarig og ressourcekrævende ubådsjagt først er gennemført.

De oceanografiske forhold, der råder i Østersøen, er ene-stående sammenlignet med forholdene i alle andre store far-vandsområder, hvor undervandskrigsførelse kunne blive aktuel. Selv om der løbende sker en udvikling af de detektionsmidler, der baseres på udbredelse af lyd- eller elektromagnetiske bølger (herunder lys), og selv om der i denne udvikling skulle ske tek-nologisk gennembrud, hvilket der i øvrigt ikke er tegn til vil forekomme i den næste lille snes år, kan man vente, at Østersøen vil være blandt de farvande, hvor udviklingen senest får afgørende konsekvenser for mulighederne for undervandskrigs-førelse.

Som suveræn nation har Danmark i fred en række behov (hæv-delse af retten til fri sejlads, informationsindhentning m.v.), som et nationalt dansk ubådsvåben kan dække på en måde, som an-dre systemer ikke kan".

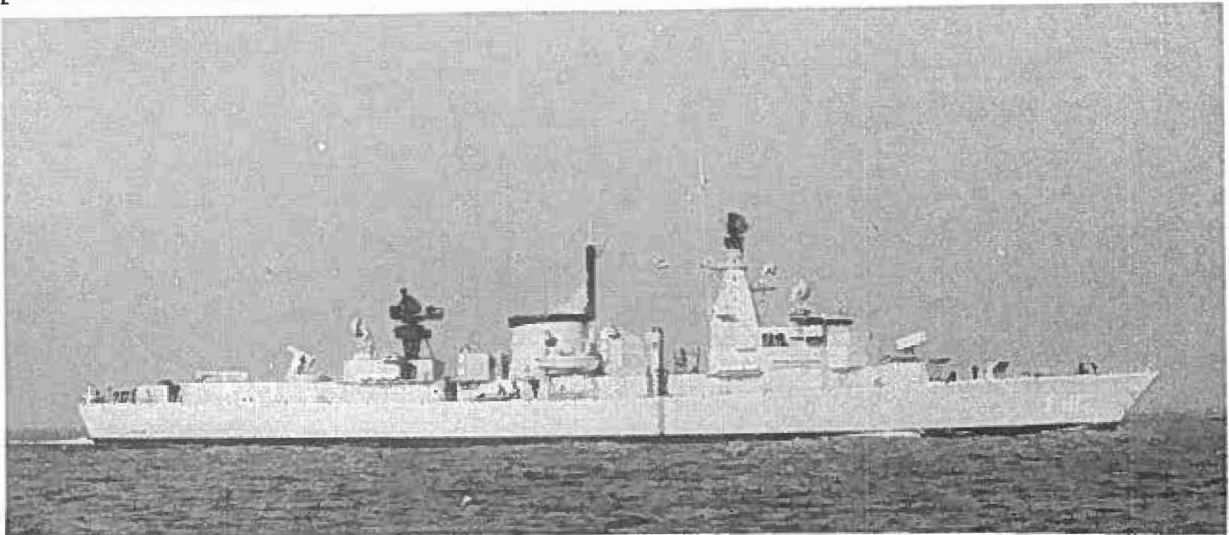
Det er eskadrens håb, at konklusionen bliver opfattet så klar og entydig af militære myndigheder og politiske partier, at projektering af et erstatningsbyggeri for NARHVALEN-klassen iværk-sættes i næste forsvarsforligsperiode.

NARHVALEN-klassen - runder snart sit 20. år.
(UBE)

Glimt fra søværnets hverdag

Flådestation København har i 1986 været vært ved 35 udenlandske flådebesøg med i alt 111 enheder og en samlet besætning på 11.171 mand.

Her ses den hollandske luftforsvarsfregat JACOB VAN HEEMSKERCK, der aflagde uofficielt besøg i København i perioden 11.-14. oktober 1986.

(FLS KBH)

TULUGAQs adoptionsbesøg i Nanortalik

TULUGAQ var af adoptionsbyen Nanortalik i Sydgrønland blevet inviteret til at tænde juletræet 1. søndag i advent og ankom i den forbindelse fredag formiddag den 28. november.

Inspektionskutteren TULUGAQ under gang. (SVN FOT).

Der blev afgivet salut ved ankomsten både fra byen og fra skibet og 200-300 af byens borgere med borgmesteren i spidsen var mødt op på kajen, hvor de med flag bød kutteren velkommen. TULUGAQ kvitterede med at flage over top.

Kort efter ankomsten var hele besætningen til et let traktement i rådhuset, hvor borgmesteren holdt tale, og alle fra TULUGAQ fik et program over de planlagte aktiviteter. Skibets telegrafist overrakte på hele besætningens vegne et stort fotografi i ramme af skibet til borgmesteren. Dette blev straks hængt op i mødelokalet.

Fredag afholdt TULUGAQ frokost om bord for borgmester samt fem kommunalbestyrelsesmedlemmer. Bagefter var der rundvisning i kirke, den gamle bydel og museet.

Lørdag fra kl. 0900-1200 var der åbent hus om bord, hvor ca. 400 fra byen besøgte skibet. Der blev demonstreret navigationsinstrumenter samt mapper og computer til brug ved fiskeriinspektion, og alle børn fik lov at røre ved en ægte "live" maskinpistol.

Næstkommanderende på TULUGAQ fremviser en MP for de mange interesserede - i baggrunden ses byen. (TULU FOT).

Under besøget bakkede først kabyssen op med forfriskninger til alle om bord, og senere gjorde kommunen det samme på kajen - til stor fryd for alle - især børnene.

Om eftermiddagen var der rundvisning på den ene af byens to fiskeindustrier, skolen, børnehaven og kommunen, hvorunder interesserede kunne få svar på næsten alt vedrørende byen.

Om aftenen var der kaffemik i skolens gymnastiksal, hvor der foruden skibets besætning var mødt ca. 250 mennesker op. Efter velkomsttalen var der fællessang på grønlandsk, og så gav byens sangkor en prøve på deres færdigheder.

Efter dette holdt TULUGAQs næstkommanderende et foredrag om inspektionskutterens mange forskelligartede opgaver ved Grønland. Foredraget foregik med assistance af tolk. Plejehjemmet overrakte som tak et smukt perlebroderet slips til skibets chef. Derefter blev der underholdt med gamle grønlandske selskabslege, tae-kwon do opvisning, spillemandsmusik, folkedans og grønlandske

sange.

Omkring kl. 2300 var der afslutning og de fleste fortsatte til festemik på byens hotel.

Der var stor interesse for at røre en "rigtig" MP. (TULU FOT).

Søndag formiddag var besætningen til gudstjeneste i Nanortalik kirke, som var fyldt til sidste plads. Mange mødte op i de smukke nationaldrakter.

Om eftermiddagen fra kl. 1300-1600 var der billardkonkurrence for hold, hvor besætningen opnåede en henholdsvis anden- og fjerdeplads. Første- og tredjepladsen gik til to hold fra GTO (Grønlands Tekniske Organisation), der havde fordelen af at spille på deres eget billard.

Kl. 1600 tændtes byens juletræ, som var nået frem fra Danmark dagen før. Børnene dansede om det en halv times tid, hvorefter der var uddeling af julegodter.

Om aftenen var hele besætningen inviteret til kommunalbestyrelsens julemiddag, hvorunder både borgmester, kommunalbestyrelse og TULUGAQs chef og besætning tog ordet og takkede hinanden og aftalte, at et adoptionsbesøg skulle gøres til en årligt tilbagevendende begivenhed. Borgmesteren udtalte, at TULUGAQ altid var velkommen til at lægge til i Nanortalik - også uofficielt. Aftenen sluttede med grønlandsk folkedans og kaffe med julebag.

Mandag kl. 1000 afgik TULUGAQ fra Nanortalik til sejlads i vindstille vejr med skyfri himmel.

Mange minder har vi derfra, og forhåbentlig vil fremtidige sejlplaner tillade besøg i denne - Grønlands sydligste by.

(TULU)

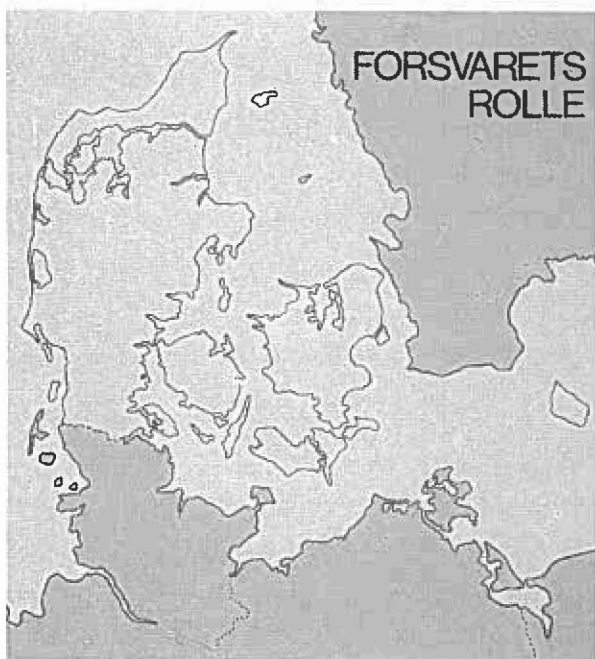
Indland kort

Islandsk tak til inspektionsskibet VÆDDEREN

Forsvarskommandoen har fra Forsvarsministeriet modtaget efterfølgende tak for inspektionsskibet VÆDDERENS indsats i forbindelse med det islandske handelsskib SUDURLANDS forlis i Norskehavet. (Omtalt i Søværns-Orientering nr. 2/87).

"Islands ambassade har den ære at anmode udenrigsministeriet om venligst at ville fremføre udenrigsminister Matthias A. Mathiesens inderlige tak til fregatten VÆDDERENS kaptajn, besætning, helikopterens fører og mandskab for dem fremragende bjærgning og assistance, de ydede, da det islandske handelsskib SUDURLAND gik ned i Norskehavet natten til 1. juledag". København, den 2. januar 1987.

Forsvarskommandoen 1987

Ny Forsvarskommandopublikation

"FORSVARETS ROLLE", udgivet af Forsvarskommandoen i samarbejde med Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

104 sider, illustreret, heftet.
Format: 16,5 x 24 cm.

Forsvarskommandoen har i januar udgivet ovennævnte publikation til brug i informationstjenesten.

Det er bogens formål over for offentligheden at skildre dansk forsvars rolle som instru-

ment for dansk sikkerhedspolitik.

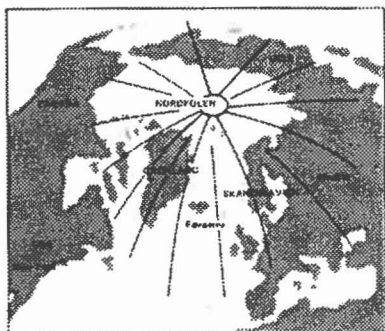
Efter forord af forsvarschefen bringes en række sammenfattende betragtninger om dansk forsvars rolle, hvilket nærmere uddybes i de efterfølgende kapitler. Endvidere bringes en omtale af de ydre forhold, der er bestemmende for dansk forsvars virkelighed. Fx de geostrategiske kendsgerninger, vort forsvar er underkastet, den militære trussel og vort medlemskab af NATO.

Bogen er rigt illustreret med fotos af forswarets våben og materiel, diagrammer med styrkeoversigter, økonomiske forhold m.v.

Så længe oplag haves, kan bogen rekvireres hos Forsvarskommandoens Informationselement, tlf. (02) 89 22 55, lok. 3213 el. 3215.

Udland kort

Nye undervandsbåde til den amerikanske flåde

Den amerikanske flåde højste 8. november kommando i den atomdrevne angrebsubåd LOUISVILLE (SSN-724) og søsatte 6. december søsterskibet SAN JUAN (SSN-751). Begge enheder er af LOS ANGELES-klassen, med en længde på 360 fod, en bredde på 33 fod og et neddykket displacement på 6900 tons. Herudover søsattes 13. december den atomdrevne ballistik missilbærende undervandsbåd TENNESSEE (SSBN-734). Ubåden er den første af OHIO-klassen, der er bygget til at bære TRIDEN II (D-5) missiler, og vil være et nøgleelement i den amerikanske strategiske afskrækkelsesstyrke, der opererer til støtte for den nationale sikkerhedspolitik. TENNESSEE er 560 fod lang, 42 bred og har et neddykket displacement på 18700 tons, hedder det i de amerikanske pressemeddelelser.

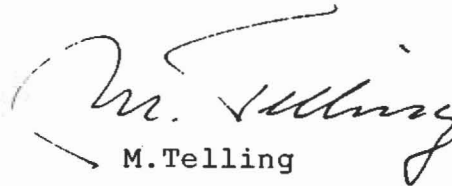
Den amerikanske flåde får sit 15. hangarskib

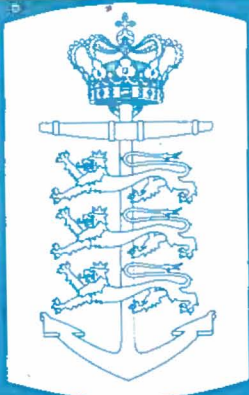
THEODORE ROOSEVELT, det fjerde hangarskib af NIMITZ-klassen, og det 15. hangarskib i den amerikanske flådes aktive styrke, højste kommando den 25. oktober. NIMITZ-klassens hangarskibe har en besætning på 6000 mand og kan medføre 90 fly. Yderli-

gere to, ABRAHAM LINCOLN og GEORGE WASHINGTON, er under bygning ved værftet Newport News Shipbuilding. Når ABRAHAM LINCOLN hejser kommando sidst i 1989, vil flåden have nået sit mål med at have 15 hangarskibe til indsættelse. (Der vil være 16 i alt, men eet ældre hangarskib gennemgår i almindelighed eftersyn i et 28 måneders levetidsforlængelsesprogram), skriver "Armed Forces JOURNAL International".

Nye fregatter til den hollandske flåde

Den anden og sidste af to luftforsvarsfregatter (varianter af de 10 KORTENAER-fregatter) WITTE de WITH hejste kommando 17. september. Søprøver er blevet udført under arktiske forhold, medens prøverne for søsterskibet JACOB van HEEMSKERCK blev udført under tropiske forhold for at afprøve konstruktionen under alle forhold. Værftet Royal Schelde bygger nu en serie på 8 M (multi-purpose)-klasse fregatter, nu officielt betegnet GRO-NINGEN-klassen, hedder det bl.a. i artiklen i "MARITIME DEFENCE".

M.Telling

SØVÆRNS- ORIENTERING

Chefen for Søværnets Flyvetjeneste byder velkommen. (SVF FOT).
OK S.v. Andersen (SVA)

Søværnets Flyvetjeneste - 25-års jubilæum

1. februar 1987 kunne Søværnets Flyvetjeneste holde 25-års jubilæum. Anledningen blev markeret med en reception ved flyvetjenesten på Flyvestation Værløse 30. januar. Omkring 300 gæster, såvel militære som civile, mødte op for at fejre jubilæren. Søværnets Tamburkorps hjalp med at skabe en festlig ramme omkring arrangementet.

Chefen for Søværnets operative Kommando og chefen for Søværnets Flyvetjeneste talte til gæsterne.

På trods af vintervejret var det muligt på det nærmeste i snestorm at lave en flyvedemonstration med en LYNX-helikopter, hvor der bl.a. blev demonstreret redning af en person ved hjælp af "dobbeltløft".

Demonstration af redning af person ved "dobbeltløft". (SVF FOT).

Om aftenen var der et videre arrangement for flyvetjenestens nuværende og tidligere personel med ledsagere, og der var rig lejlighed til at genopfriske gamle minder og oplevelser fra begyndelsen af helikopterflyvningens æra i søværnet.

Den følgende aften var der en privat middag for alle, der

i løbet af de sidste 25 år har gjort tjeneste som pilot i søværnet. 55 piloter i alt er blevet uddannet, og det lykkedes at samle 27 til en hyggelig aften.

Det var 1. februar 1962, at de første 7 søofficerer mødte til tjeneste på Flyvestation Værløse efter at have gennemgået pilotuddannelse ved US Navy. Det var den spæde begyndelse til det, der skulle blive til Søværnets Flyvetjeneste, som den kendes i dag, og begyndelsen til helikopterens tid i søværnet. Først nogle måneder senere ankom de første Alouette III helikoptere til landet. Målet var at bruge helikopteren i operativ anvendelse om bord på søværnets nye inspektionsskibe, der på tidspunktet var under bygning, med henblik på tjeneste ved Grønland og Færøerne. Der fulgte en spændende udvikling over de følgende mange år, og Alouetten blev en del af dagligdagen ved både Færøerne og Grønland, ligesom den også fandt sin naturlige anvendelse i søværnets øvelsesaktiviteter og daglige farvandsovervågning.

Gratulanter fra Flyvevåbnet. Her ses fra højre: Chefen for Flyvertaktisk Kommando, Generalmajor M.V.Hansen, Chefen for Forsvarskommandoens Presse- og Informationstjeneste, Major Brøns-Hansen, og Chefen for Flyverstabens Inspektionsafdeling, Oberst S.O.Nielsen. (FKO FOT).

Indtil 1977 indgik Søværnets Flyvetjeneste i flyvevåbnets Eskadrille 722. 29. april 1977 blev flyvetjenesten etableret som

selvstændig enhed i søværnet, som dermed havde fået sin helikoptereskadre. Enheden var og er fortsat enestående derhen, at det både er personel fra søværnet (piloter) og fra flyvevåbnet (teknikere), der gør tjeneste deri.

En ny indfandt sig, da det blev besluttet at erstatte Alouette-helikopteren med LYNXen. Alouetten fløj for sidste gang med dansk bemaling 1. december 1982, efter at LYNX-helikopteren de 2 forudgående år var blevet indfaset, og det er nu LYNX-helikopteren, der anvendes i fiskeriinspektionsvirksomheden ved Grønland og Færøerne.

I løbet af de 25 år er der blevet fløjet mere end 55.000 flyvetimer på helikoptere ved Søværnets Flyvetjeneste - heraf 15.000 timer på LYNX-helikopteren her i 80-erne. Ca. 21.000 flyvetimer er blevet fløjet, mens helikopterne har været udstationeret på inspektionsskibe ved Færøerne og Grønland. Dette sidste kan tages som udtryk for den megen erfaring, der er indhøstet i at operere helikopter fra skibe under vanskelige og til tider barske forhold.

Blandt gæsterne var søværnets øverste chefer. På billedet ses fra venstre: Chefen for Forsvarskommandoens Personelstab, Kontreadmiral J.O. Fischer, Inspektøren for Søværnet, Chefen for Søværnets operative Kommando og Chefen for Søværnets Materielkommando. (FKO FOT).

IFS = KA MM Telling
SVN ORT OMSK = KA J. F. Borke

CU SMK = KA H. Dymnes Hansen.

Næstkommanderende ved Søværnets Flyvetjeneste i samtale med Chefen for Flyvestation Værløse, Oberst R.S.Hansen, og Inspektøren for Søværnets sekretær. (FKO FOT).

Birgit Friidh.

Søværnets helikoptere har gennem årene deltaget i henved 800 eftersøgnings- og redningsmissioner ved Grønland og Færøerne, hvilket også i nogen grad illustrerer behovet for helikoptertilstedeværelse i disse områder. Senest er der oprettet nyt redningshelikopterberedskab på Bornholm, og det er Søværnets Flyvetjeneste, der med en LYNX-helikopter løser denne opgave. (Se efterfølgende artikel, Red.).

Der vil også i årene fremover være en spændende udvikling i vente for Søværnets Flyvetjeneste. LYNX-helikopterne vil blive udstyret således, at de kan anvendes til måludpegning for søværnets HARPOON bærende enheder, hvorved der i højere grad er mulighed for maksimal udnyttelse af disse våbens lange rækkevidde.

I anledning af jubilæet modtog Søværnets Flyvetjeneste mange lykønskninger og gaver, som vil medvirke til at mindes anledningen, samt til udsmykning af Hangar I på Flyvestation Værløse, som er flyvetjenestens hjemsted.

(SVF)

Søværnet etablerer SAR-vagt på Bornholm

Med baggrund i bl.a. bornholmske fiskeres krav om en redningshelikopter på Bornholm, understreget af henholdsvis en skibsbrand og et forlis, i løbet af de første 2 uger af 1987, blev der den 21. januar, som en midlertidig ordning, etableret SAR-VAGT, d.v.s. Eftersøgnings- og Redningsvagt (Search And Rescue) med en LYNX-helikopter på Rønne Lufthavn.

Helikopteren kom første gang i aktion den 25. januar, da kutteren ARIBA meddelte om indtrængende vand.

Rescue Coordination Center Karup (RCC), Flyvevåbnets Redningscentral, indsatte helikopteren S-191 med missionsbetegnelsen "RESCUE 191", da man mistede radiokontakten med kutteren. "RESCUE 191" fløj afsted med pumpemateriel om bord, og samtidig forlod redningsskibet JENS' VÆVER havn med kurs mod havaristen. Under flyvningen etableredes radiokontakt med Rønne Radio, som efter ca. 1/2 times tid kunne meddele, at kutteren MIE havde ydet assistance til ARIBA, og at situationen var under kontrol. Dette blev meddelt RCC, som for helikopterens vedkommende afblæste missionen.

Onsdag den 28. januar udførtes, i samarbejde med inspektionsskibet BESKYTTEREN og dennes helikopter, hejseoperationer fra redningsflåder udsat af inspektionsskibet. Under ophold på Rønne Lufthavn for tankning og klargøring til nye hejseøvelser blev S-191 indsat for flyvning med et spædbarn, der var blevet forbrændt af kogende the.

Helikopterens motorer blev startet op, således at kabinen kunne være varmet op, når patienten ankom, og rotoren ville umiddelbart kunne engageres for hurtig start.

Efter forskellige vanskeligheder på Rønne Sygehus, medens helikopteren stadig holdt med motorerne kørende, ankom ambulancen med patienten, 1 pårørende og 1 læge til lufthavnen med nogen forsinkelse. Kort efter satte "RESCUE 191" kursen mod Flyvestation Værløse direkte over Sverige, og 1 time efter at patienten ankom til Rønne Lufthavn var hun i ambulance på vej fra Flyvestation Værløse til Hvidovre hospital, brandsårsafdelingen.

Her ses "RESCUE 191", da den lander på Flyvestation Værløse, just ankommet fra Bornholm med det forbrændte barn om bord. (SVF FOT).

Efter et kort ophold på Flyvestation Værløse returnerede "RESCUE 191", uden om svensk område, til Rønne Lufthavn for genoptagelse af SAR-vagten.

(SVF/SAR-RØNNE)

Orlogsmuseet genåbner i Søkvæsthuset

Med en stor gave har A.P.Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene Formaal muliggjort en genåbning af Orlogsmuseet i København. Store dele af de marinehistoriske samlinger kan nu udstilles til belysning af den danske flådes historie. Takket være denne gave kan en af Forsvarsministeriet og Kulturministeriet påbegyndt restaurering af Bådsmandsstrædefløjen i Søkvæsthuset, der ligger på Christianshavn, nu udføres i een etape.

Orlogsmuseet er oprettet i 1957 og havde indtil 1978 en udstilling i lejede lokaler i Sct. Nicolai Kirkebygning. Et ud-

Søkvæsthusets Bådsmandsstrædefløj.

valg af skibsmodeller, der viser 300 års skibsteknisk udvikling, er i øjeblikket udstillet i Tøjhusmuseet.

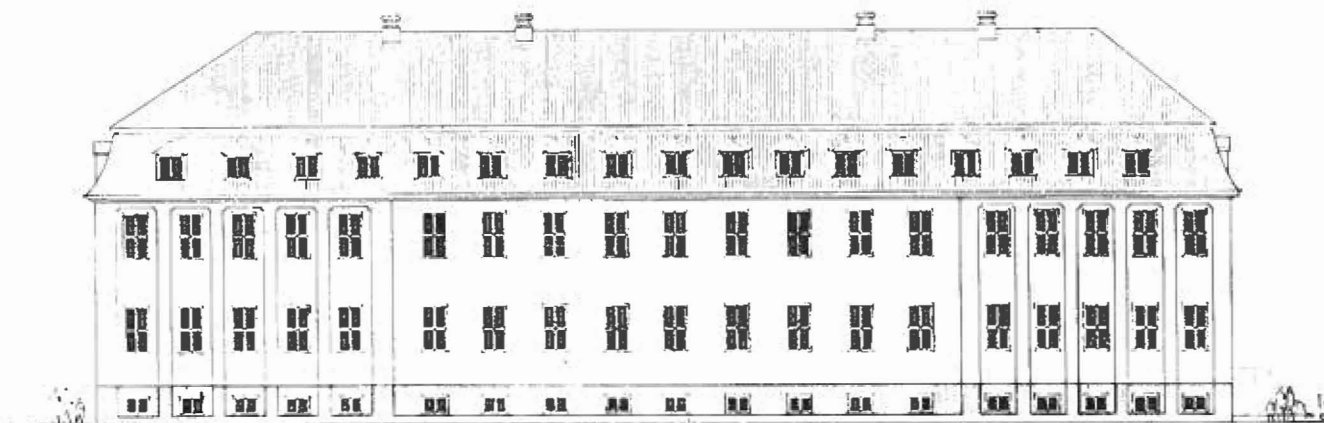
I næsten 10 år har Orlogsmuseet således ikke haft mulighed for en fast udstilling. Søkvæsthusets Bådsmandsstrædefløj blev bygget i 1780. I tidens løb har den været hospital, fattighus, fængsel og skole for underofficerer. Senest har den fungeret som fjernmagasin for Rigsarkivet.

I 1984 flyttede Rigsarkivet ud, og Forsvarsministeriet besluttede at overlade bygningen til Kulturministeriet til brug for Orlogsmuseet. Bygningen var på det tidspunkt temmelig forfalden, og Forsvarsministeriet har bekostet den udvendige istandsættelse, der blev gennemført i 1986. Facaden er pudset op og renoveret, og de gamle vinduer er restaurerede og bevaret. Bygningen ser nu smuk ud og falder godt sammen med de to øvrige fløje af Søkvæsthuset.

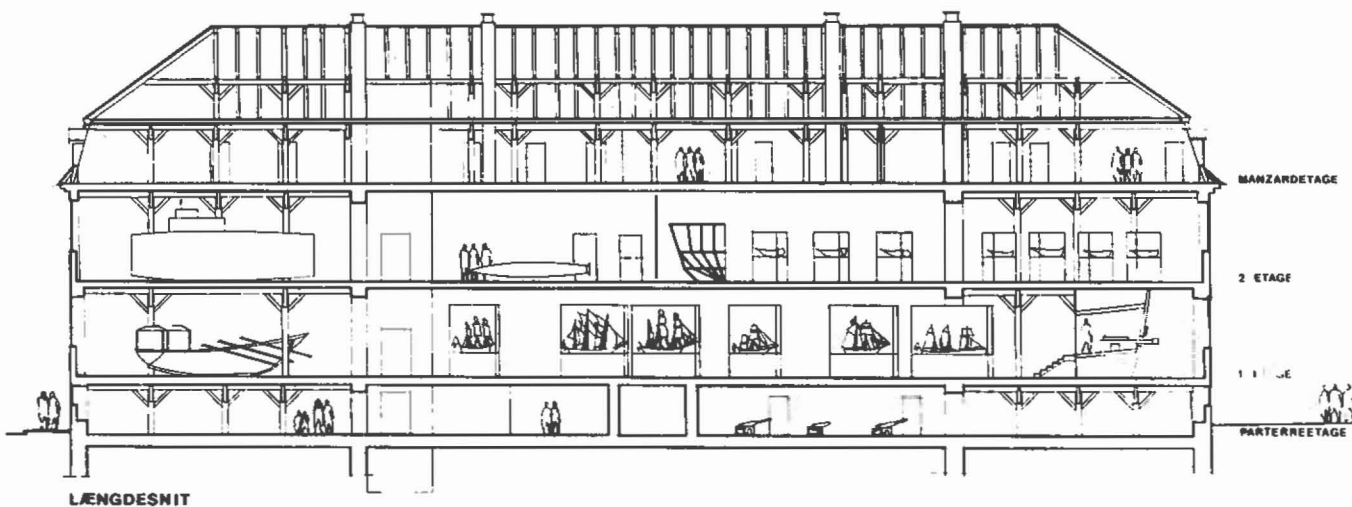
Det indvendige er imidlertid fortsat præget af forfald. Bygningen kan ikke opvarmes, og de elektriske installationer er mangelfulde og gammeldags. Kælderen er lav, og manzardetagen er uudnyttet. Men bygningen er med sine store og velproportionerede rum særdeles velegnet til udstillingsbrug og museumsvirksomhed i øvrigt.

Forsvarets Bygningstjeneste har udarbejdet et skitseprojekt, der omfatter restaurering af de to hovedetager samt manzard og kælder. Hver etage er på ca. 750 m², så det samlede areal er ca. 3000 m².

Kulturministeriet har afsat 5,5 mio.kr. til at påbegynde den indre istandsættelse, idet det dog blev forudsat, at museet selv skulle skaffe midler til at dække ca. halvdelen af omkostningerne. Man regnede derfor med en etapevis indflytning i bygningen.

FACADE MOD SYD

LÆNGDESNIET

Forsvarets Bygningstjeneste har herudover i samråd med Orlogsmuseet udarbejdet foreløbige planer for bygningens indretning. Der er således udarbejdet en dispositionsplan for bygningens anvendelse, samt de fornødne økonomiske overslag.

Parterre-etagen vil efter partiel uddybning rumme adgangs- og publikumsfaciliteter, værksteder samt tekniske installationer.

Fra indgangspartiet nærmest Overgaden Oven Vandet er det

hensigten at føre en elevator op igennem huset til brug dels for publikum, dels for intern transport af modeller og udstillingsgenstande.

Den egentlige udstilling, hvor bl.a. de store riggede modeller kræver rigelig loftshøjde, placeres på 1. og 2. etage, tillige med foredragssal og rum til forskellige arrangementer og skiftende udstillinger.

Mansard-etagen tænkes anvendt til museets administration, samt til dokumentation og registranter, bibliotek, fotolaboratorium, modelværksted samt mindre magasiner.

Gennemført som her skitseret vil husets samtlige ca. 3000 kvadratmeter blive udnyttet med godt 2000 kvadratmeter til udstilling og publikumsfaciliteter og små 1000 kvadratmeter til administration, forskning og værksteder.

Orlogsmuseet er dybt taknemmelig for gaven fra Fonden, uden hvilken det ikke havde været muligt at gennemføre ombygning og restaurering af hele huset i een etape. Orlogsmuseet kan herefter for første gang vise Danmarks marinehistoriske samlinger i egne lokaler. Museet påregnet at åbne for publikum i 1989.

(Orlogsmuseet)

Indland kort

Overordnet inspektion af inspektionsskibet BESKYTTEREN

Inspektøren for Søværnet inspicerede tirsdag den 3. februar inspektionsskibet BESKYTTEREN under sejlads i Sundet.

Under forlægningen fra Langelinie til Sundet Nord blev der foretaget en generel inspektion af BESKYTTEREN, og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med afprøvelse af forskellige nødsystemer for at slutte med helikopterøvelse.

Efter endt inspektion returnerede BESKYTTEREN til Langelinie, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

BESKYTTEREN afgik den 9. februar fra Flådestation Frederikshavn til Grønland og skal her forrette fiskeri- og stationstjeneste. BESKYTTEREN forventes tilbage til det sydlige Danmark primo maj.

Flådebesøg

Det tyske (BRD) slæbefartøj EISVOGEL foretager daglige anløb af Rønne i perioden 19.-28. februar. Chef vil være skibsfører R.Wewer. Samlet besætning: 15 civile.

---oo0oo---

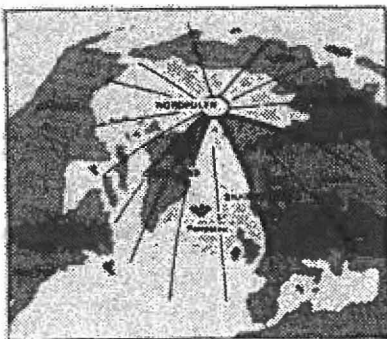
Den 5. Tyske (BRD) Mineskibseskadre, bestående af minestrygerne PERSEUS, PLUTO, NEPTUN, HERKULES, FISCHE og GEMMA (SCHÜTZE-klassen), aflægger rutinebesøg på Flådestation Korsør i perioden 23.-27. februar. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn D.Leder om bord i PLUTO. Samlet besætning: 25 officerer og 196 andre befalingsmænd og menige.

---oo0oo---

En britisk styrke, bestående af patruljefartøjerne ALDERNEY og ANGLESEY (ISLAND-klassen) samt minerydningsfartøjerne HUBBERSTON (TON-klassen) og BLACKWATER (RIVER-klassen), aflægger uofficielt besøg i Esbjerg i perioden 26. februar til 2. marts. Chefer vil være: ALDERNEY kaptajnløjtnant M.S.Tennant; ANGLESEY kaptajnløjtnant P.A.W.Raine; HUBBERSTON kaptajnløjtnant J.C.Scoles; BLACKWATER premierløjtnant R.P.Wodds. Samlet besætning: 150 personer.

Udland kort

Den finske HELSINKI-klasse

Fra officiel finsk side blev det for kort tid siden bekendtgjort, at den finske flåde ved 80'ernes slutning vil råde over 13 missilkanonbåde af HELSINKI-klassen. Fartøjerne bliver bygget i 3 serier. Den sidste enhed i første serie, KOTKA, blev overdraget til den finske flåde i juni, og den 2. serie (2 enheder) kom straks i ordre, og den 3. serie (6 enheder) skal følge umiddelbart efter. HELSINKI-klassen har et displacement på 280 tons (fuldt udrustet). Hovedmaskineriet består af tyske MTU dieselmotorer, der giver en maksimum fart på 30 knob. Armeringen består af 8 overflade-til-overflade-missiler af typen

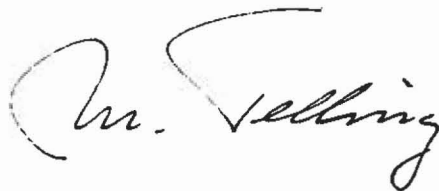
RBS 15, der har en hastighed på 0,8 x lydens hastighed, en rækkevidde på 150 sømil og flyver i en højde fra 10 til 20 meter over havoverfladen, en 57 mm Bofors kanon og en 23 mm kanon i tvillingaffutage, hedder det bl.a. i artiklen i "SOLDAT und TECHNIK".

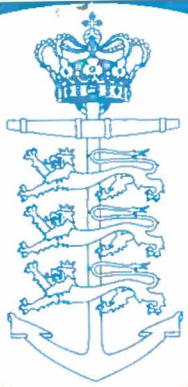
Ny norsk undervandsbåd kølstrakt

Det norske søværns nye undervandsbåd ULA blev den 29. januar kølstrakt ved Thyssen Nordseewerke, Emden i Forbundsrepublikken. Det indledende arbejde påbegyndtes i Emden midt i 1985, og det er planen, at kommandohejsningen skal finde sted i februar 1989. ULA (S 300) vil blive fulgt af UREDD (S 305), UTVÅR (S 303), UTHAUG (S 304), UTSTEIN (S 302) og UTSIRA (S 301), der vil hejse kommando med seks måneders mellemrum i perioden april 1990 og april 1992. Den nuværende ULA vil blive omdøbt til KINN (S 316) den 12. marts, medens UTSTEIN vil blive omdøbt til STADT (S 307) sidst i 1989. De nuværende undervandsbåde, UTVÅR, UTHAUG og STADT, vil om kort tid gennemgå modernisering ved et civilt værft i Bergen før overførsel til det danske søværn, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

Missiler til Forbundsmarinens SEA KING-helikoptere

Firmaet Britisk Aerospace Air Weapon Division og Forbundsrepublikkens Forsvarsministerium er nået til enighed om en kontrakt om levering af antiskibsmissiler af typen SEA SKUA til Forbundsmarinens SEA KING MK 41-helikoptere som led i helikoptermoderniseringsprogrammet. Integrationen af missilsystemet i SEA KING-helikopterne vil blive udført af det tyske selskab Messerschmitt-Bölkow-Blohm med støtte fra British Aerospace, skriver "NAVAL FORCES".

SØVÆRNS- ORIENTERING

En af flyvevåbnets redningshelikoptere under en redningsdemonstration. (SVN FOT).

Søredningstjenesten 1986

Søredningscentralen ved Søværnets operative Kommando (SOK) aktiveredes i 1986 i alt 599 gange efter direkte alarmering eller anmodning fra andre redningscentraler. Der iværksattes 100 aktioner færre end i 1985 (699) og 138 færre end i 1984 (737). Den tydeligt faldende tendens på 5% fra 1984 til 1985 er således fortsat og udgør 14% fra 1985 til det netop afsluttede år. Det markante fald i indsatsen konstateret i første halvår er fortsat resten af 1986, omend ikke med samme styrke.

Resultaterne giver anledning til en række bemærkninger. Aktiviteterne inden for de tre hovedindsatsområder er ikke ændret i 1986. Aktioner foranlediget af erhvervsmæssige aktiviteter udgjorde 23%, fritidsaktiviteter lagde beslag på 46% og 31% var udrykninger, hvor der efter alarmering ikke kunne konstateres tegn på en søulykke eller nødsituation. Assistancer til brætsejlere gennemførtes 48 gange (8%). I 71 tilfælde undsattes udenlandske statsborgere, hvilket er et fald på 64 (45%). Udenlandske redningsorganisationer og deres ressourcer har medvirket i 26 (4%) af de rapporterede eftersøgnings- og redningsaktioner.

Søredningstjenesten har registreret 63 dødsfald i 1986 mod 79 året før. I erhvervsgruppen er registreret 34 omkomne (47 i 1985), og blandt fritidssejlere er registreret 29 omkomne (32).

Kystredningstjenestens 26 stationer har i 1986 modtaget i alt 267 anmodninger om assistance, hvoraf 166 er registreret i andet halvår af 1986. Redningsstationernes virksomhed har i hele året omfattet:

121 mennesker i alvorlig fare på søen er blevet reddet.

236 fartøjer er undsat, assisteret eller overvåget under vanskelige forhold.

5 omkomne er ilandbragt.

2 patientevakueringer og formidling af lægehjælp i 1 tilfælde.

64 opkald vedrørte deltagelse i eftersøgninger eller opgaver af ikke redningsmæssig karakter.

827 timer har redningsstationerne været aktiveret for at løse opgaverne.

Flådens LYNX-helikoptere på inspektionsskibene i Grønland og Færøerne udførte eftersøgnings- og redningstjeneste i Nordatlanten. Indsatsen i 1986 har omfattet 25 aktioner.

Ved offentliggørelsen af første halvårsresultat i 1986 udtalte SOK håb om, at den faldende tendens i antallet af søredningsoperationer kunne fastholdes. Årsresultatet på 599 er særdeles tilfredsstillende, fordi det repræsenterer en markant reduktion i forhold til sidste år og fortsætter de seneste års aftagende linie. Antallet af aktioner er igennem tre år formindsket med næsten 25%. Årsagen til denne glædelige udvikling er ikke umiddelbar forklarlig, men antages bl.a. at kunne skyldes, at farvandene har været isdækkede til midt i marts. Situationer med pludseligt opkommende dårligt vejr er heller ikke forekommet i nævneværdigt omfang i fritidssejlersæsonen. Den omfattende uddan-

Eftersøgnings- og redningstjenesten i Nordatlanten udføres bl.a. af flådens LYNX-helikoptere på inspektionsskibene. Her ses inspektionsskibet BESKYTTEREN i grønlandsk farvand. (SVN FOT).

nelsesaktivitet af borgere, der benyttter havet til rekreative formål, vurderes også at være medvirkende til det gode resultat.

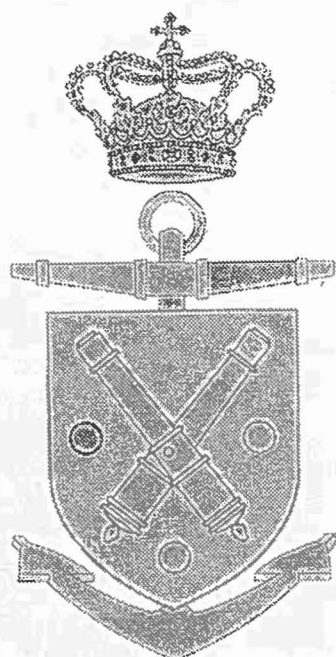
Ressourcerne til rådighed for Søredningscentralen er begrænsede. Det er derfor overordentlig vigtigt, at de udnyttes optimalt, hvilket bl.a. forudsætter, at der alarmeres hurtigt og korrekt.

Søredningstjenestens 2. halvårsrapport forventes offentliggjort medio februar.

(SOK)

Forureningsbekæmpelsesaktioner 1986

Som koordinerende myndighed for forureningsbekæmpelse til søs modtog Søværnets operative Kommando (SOK) i 1986 i alt 100 meldinger om observation af olie eller anden forurening af farvandene omkring Danmark. I 1985 var det tilsvarende tal 154. Det bemærkes, at meldinger om forurening af havneområder ofte går di-

FORURENINGSBEKÆMPELSESAKTIONER
ÅRSRAPPORT 1986

rekte til Miljøstyrelsen, og at disse meldinger ikke registreres i SOK. Meldingernes art og de i forbindelse hermed iværksatte foranstaltninger er beskrevet i årsrapport 1986 for forureningsbekæmpelsesaktioner. Eventuelt opfølgende foranstaltninger, herunder Miljøstyrelsens og retslige instansers behandling af sagerne, er ikke medtaget i rapporten, da sådanne sager ofte løber over lang tid.

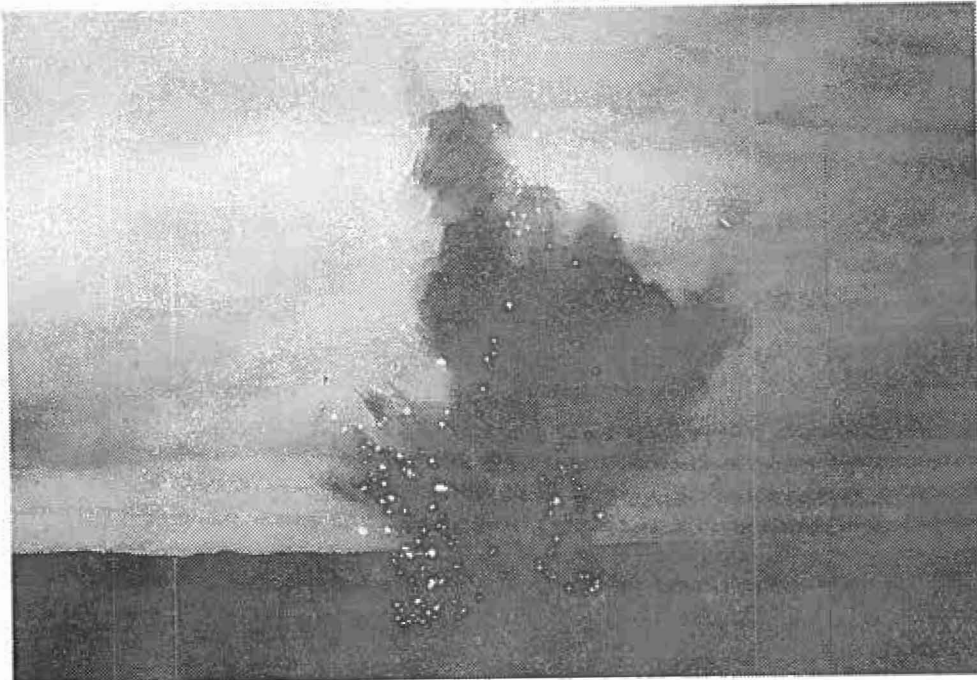
Af rapporten fremgår, at den længst varende operation strakte sig over 80 timer i forbindelse med et cypriotisk handelsskibs grundstødning på Hatter Rev. Miljøskibet MARIE MILJØ blev sendt til området, men konstaterede intet olieudslip. Skibet blev bragt flot med assistance af en slæbebåd fra E.M.Svitser. Af årsrapporten fremgår endvidere, at der ikke har været alvorlige forureninger i 1986 som følge af olieudslip fra skibe.

(MST)

Søværnets Minørtjeneste i 1986

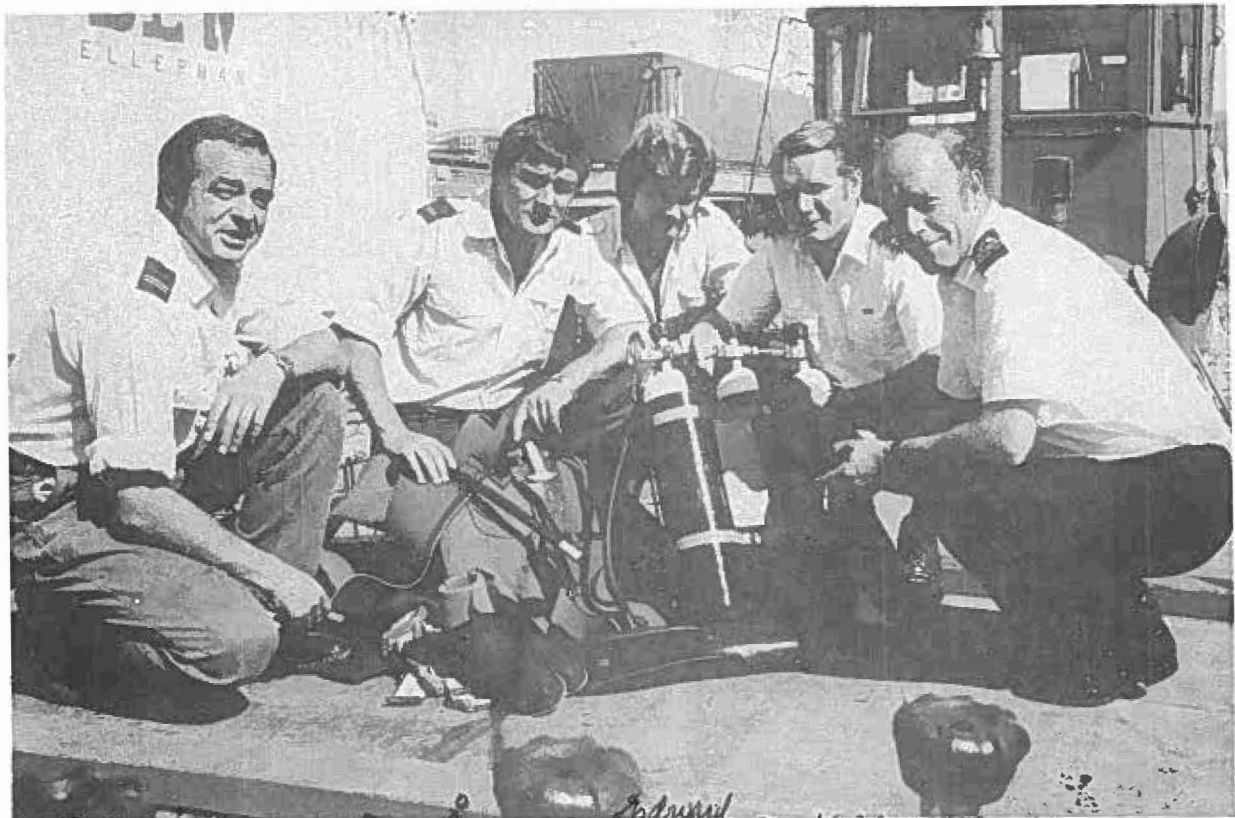
Søværnets Minørhold har i lighed med foregående år haft travlt. Der har i 1986 været i alt 416 udrykninger, d.v.s. ca. 2 pr. arbejdsdag. Det skal her nævnes, at tidspunktet for en udrykning er uafhængig af, om det er hverdag eller helligdag.

Minørtjenestens, i mange tilfælde farlige, men i høj grad samfundsnyttige arbejde illustreres bedst med nogle få tal fra fundsstatistikken: Søminer, dele heraf, torpedoer m.m. i alt 73, artillerigranater, håndvåbenammunition, detonatorer og andre sprængfarlige genstande i alt 230.518 samt 25 kg sprængstof. Disse store tal skal ses i lyset af politiets "frit lejde" aktion.

Bortsprængning af pyrotekniske genstande i Jægerspris. (VBI FOT).

Der er under udrykningerne sammenlagt kørt 54.668 km og sejlet ca. 780 sømil, heraf en stor del i gummibåd. Disse tal afspejler ikke minørholdenes aktiviteter under specielle opgaver.

Preben Hansen. Poul Erik Sørensen Bodumil Ole Kårdal Bent Damsgaard
Dagens arbejde diskuteres om bord i MSA-4 i forbindelse med efterkontrollen af Kalø Vig. (FOT K.Gottfredsen).

Af særlige opgaver har minørholdene bl.a. fjernet artilleriammunition fra vraget af en britisk antiundervandsbådstrawler, HMS LINCOLN CITY, som blev sænket ud for Torshavn under 2. Verdenskrig, rensning af stranden og havbunden ud for Melby Skydeterræn, efterkontrol af sejlruten i Kalø Vig samt deltaget i øvelserne BLUE HARRIER og NORTHERN WEDDING.

I 1986 er der pr. kulance for ødelagte fiskeredskeer udbetalt erstatning til fiskere på ca. 4 mio.kr. inklusiv erstatning for kasseret fangst på grund af forurening og udbetalte dusører til civile og militære på ca. 210.000 kr.

(VBI)

Kampinformationsseminar på AIS

Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus (AIS) afholdt 13. og 14. januar et seminar for sergenter (SG) af kampinformations (KI)-linien. Formålet med seminaret var at drøfte

Her ses deltagerne i seminaret. (AIS FOT).

emner med relation til Kampinformationstjenesten og hermed udnytte SG-gruppens erfaring og ekspertise inden for denne tjeneste.

Seminarets hovedemne var trinuddannelsen for konstabler af KI-linien og forskellige oplæg til en justering af denne uddannelse i takt med indførelse af nye KI-systemer.

17 KI-sergenter fra eskadrer og operative tjenestesteder i land deltog i seminaret.

(AIS)

Søværnets turnering i indefodbold

Søværnets turnering i indefodbold blev afholdt med kvalifikationsstævne på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, Frederikshavn, den 23. januar med 6 hold, og på Holmens Idrætsanlæg den 22. januar med 28 deltagende hold. I Frederikshavn blev spillet 1 pulje med 6 hold, hvor 2 hold gik videre til finalepuljen og 7 puljer på Holmens Idrætsanlæg med 4 hold i hver pulje, hvor 1 hold fra hver pulje gik videre til finalepuljen, der blev spillet mandag den 2. februar på Holmens Idrætsanlæg.

Nr. 1 Søværnets Eksercerskole (SES)

- 2 Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole (SRS)
- 3 Torpedobådernes mobile Base (MOBA)
- 4 Søværnets Officersskole (SOS).

Der deltog hold fra 20 tjenestesteder. Der var 34 hold á 7 spillere - 238 deltagere. Der blev spillet 70 kampe for at finde vinderen. Standarden var meget fin, og der blev spillet mange jævnbyrdige kampe.

(IKO)

Glimt fra søværnets hverdag

Som teknikofficer er man

vant til, at ens arbejdsplads er tør og velopvarmet. Dette var ikke tilfældet den 8. januar, hvor torpedobåden SEHESTEDS centralturbine blev skiftet. Turbinen blev af uddannelsesmæssige hensyn skiftet af eskadrens teknikofficerer. I den kritiske fase af turbineskiftet, hvor maskinrummet er åbent til det fri, valgte vejrguderne at sætte ind med en kraftig snestorm. Som det ses på billedet, kom der en del sne i maskinrummet.

Det er nok første gang, at det har været nødvendigt at fejle sne i maskinrummet på en WILLEMOES-klasse.

På trods af kulde og sne forløb turbineskiftet dog planmæssigt.

Indland kort

(TBE)

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Orlogsværftet

Inspektøren for Søværnet aflagde 13. februar tjenestestedsbesøg ved Orlogsværftet. Besøget havde til formål at give Inspektøren for Søværnet en orientering om Orlogsværftets aktiviteter og pålagte opgaver og blev gennemført efter et af Orlogsværftet udarbejdet program.

Glimt fra tjenestestedsbesøget - her fra motorværkstedet. Her ses fra venstre chefen for Orlogsværftet, sektionschefen for Motorsektionen og Inspektøren for Søværnet. (SVN FOT).

KH. HM Telling

Flådebesøg

Den tyske (BRD) 3. Undervandsbådseskadre med undervandsbådene U 13 og U 20 (Type 206-klassen) aflægger rutinebesøg på Flådestation Frederikshavn i perioden 3.-11. marts. Chef for U 13 vil være orlogskaptajn H.Luchterhand og for U 20 kaptajnløjtnant R.Belau. Samlet besætning: 8 officerer og 34 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Det britiske patruljefartøj HMS LEEDS CASTLE (ISLAND-klassen) aflægger uofficielt besøg i København i perioden 6.-10. marts. Chef vil være kaptajnløjtnant D.J.F.Field. Samlet besætning: 50 mand.

---ooOoo---

Den tyske (BRD) 5. Torpedobådseskadre, bestående af missilkanonbådene PELIKAN, ELSTER, ALK, DOMMEL, WEIHE, PINGUIN, REIHER, KRANICH (Type 148-klassen) og depotskibet MAIN (RHEIN-klassen) samt hjælpefartøjet SAARBURG (LÜNEBURG-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 13.-16. marts. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn H.Hechtfisch om bord i KRANICH. Samlet besætning: 44 officerer og 431 andre befalingsmænd og menige.

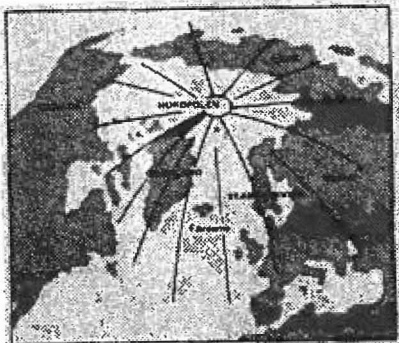
---ooOoo---

Den britiske minestryger BRERETON (TON-klassen) aflægger uofficielt besøg i Esbjerg i perioden 15.-18. marts. Chef vil være kaptajnløjtnant R.B.Jones. Samlet besætning: 30 mand.

Udland kort

Forbundsmarinen anskaffer Trinity komponenter

Forbundsmarinen har sluttet kontrakt med det svenske firma Bofors om levering af komponenter til opdatering af marinens 40 mm kanoner. Moderniseringsudstyret omfatter et 100 skuds magasin og komponenter til forøget skudhastighed og fremtidig anvendelse af Trinity ammunition.

Kontrakten omfatter et betragteligt udstyr, primært til modernisering af 40 mm L/70 kanoner, heri inkluderet minejagerprojekterne SM 343 og MJ 332. Kontrakten kommer i kølvandet på vellykkede og omfattende tekniske afprøvninger. Introduktionen af Trinity komponenterne betyder, at kortholds luftforsvarevnen, især effektiviteten mod skimmer missiler, vil blive betydeligt forøget gennem introduktionen af den fornyede teknologi, der er udviklet til Trinity luftforsvarssystemet. Højere skudhastighed, øjeblikkeligt skift mellem to ammunitionstyper samt kapacitet til at affyre den nye "intelligente" Trinity-ammunition er hovedforbedringerne ved moderniseringen. Forbundsmarinen har afgivet mere end 2500 skud under afprøvning af det nye 100 skuds Trinity magasin og de øvrige komponenter, uden at der er forekommet funktionsfejl, skriver "NAVAL FORCES".

Nyt finsk patruljefartøj

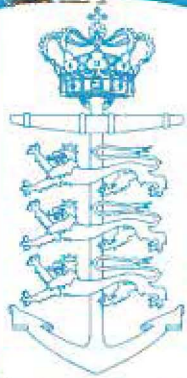
Den finske flåde har indsat et nyt patruljefartøj, KIISLA, i tjeneste. Fartøjet, der er bygget ved Hollming skibsværft, er det første i en serie på i alt fem enheder. KIISLA-klassen skal erstatte flådens fire resterende enheder af KOSKELO-klassen. Fartøjet er 48 meter langt, 9 meter bredt og har en dybgang på 2,3 meter. Maskinkraften er på 9000 HK, og fremdrivningen sker gennem et vanddyse arrangement, der giver en maksimumsfart på op til 28 knob, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Det italienske hangarskib GARIBALDI

Den italienske flådes helikopter- og STOVL (Short take off vertical launch) hangarskib GARIBALDI er blevet færdiggjort ved Fincantieris Genova værft. Skibet afgik fra værftet mod La Spezia, hvor det indgår som den italienske flådes flagskib, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

EB

K
K. THYGESEN
Kommandør
Chef for Marinestabets
Udviklings- og Uddannelsesafdeling

SØVÆRNS- ORIENTERING

ABC-dragten indføres som et sæt som vist på billedet med ABC-dragt, ABC-handsker, ABC-støvler, taske til ABC-dragt m.m. (FOT ABCTJ/HIAS).

Forsvaret får nyt ABC-materiel

I løbet af 1987 indføres der i forsvaret nyt ABC-materiel, der har stor betydning for enhedernes kampkraft. Ud over Automatisk C-Detektor og Akustisk C-Alarm (ACD og ACA) indføres bl.a. ABC-dragten med tilhørende handsker og støvler.

ABC-dragten er en sløringsfarvet heldragt, monteret med fast hætte. Der er lynlås foran samt burrebånd ved håndled, ben og

over lynlåsen. Ved hjælp af burrebåndene tillukkes dragten uden på ABC-handsker og -støvler.

ABC-dragten yder i forbindelse med anlæggelse af ABC-maske, handsker og støvler fuld beskyttelse mod væskeformige C-kampstoffer i mindst 6 timer og over for dampformige kampstoffer i mindst 24 timer. Endvidere yder dragten fuld beskyttelse mod gennemtrængning af radioaktivt støv i mindst 6 timer. Dragten kan være anlagt, som f.eks. en del af klargjort C-påklædning, i mindst 28 døgn, uden at beskyttelsen nedsættes. I tilfælde af angreb med væskeformigt C-kampstof, der erkendes ved udslag på det påklæbde sporepapir, renses dragten på almindelig vis med antigaspudder.

Beskyttelsesmaterialet i ABC-dragten er et aktivt kullag, der er påstøbt et polyurethanskumlag. Yderstoffet er ved imprægnering gjort brandhæmmende samt olie- og vandskyende.

ABC-handskerne leveres med en inderhandske af bomuld. ABC-støvlerne, der anlægges uden på snørestøvlerne, kan tillige anvendes som vejrligsbeskyttelse og underløsning af opgaver i særlig fugtige omgivelser.

ABC-dragten leveres i en grøn varmemeforseglet vakuumpakning og vejer ca. 2 kg. ABC-handsker og -støvler samt taske vejer yderligere ca. 1 kg, således at den samlede vægt af ABC-dragten med tilbehør vejer ca. 3 kg.

Med den hårdt tiltrængte indfasning af ABC-dragten gives der nu enhederne mulighed for at kunne operere i en kortere periode i et med væskeformigt C-kampstof forurenede område. Indførelse af dragten får en væsentlig operativ betydning gennem at øge enhedernes muligheder for at overleve og videreføre løsningen af pålagte opgaver. Dragten tænkes endvidere anlagt som en del af A-påklædningen ved ophold i eller passage af nedfaldsområder.

ABC-dragten med tilhørende handsker og støvler anlægges i overensstemmelse med det ABC-mæssige beredskab. Indtil enheden befaler hel eller delvis anlæggelse af ABC-dragten med tilbehør, bør materiellet føres ved enhedens faglige element for ikke at belaste enkeltmand unødigt. Dragten kan erstatte kampuniformen eller supplere denne som en del af C-påklædningen. Under normale forhold bør kampuniformen dog ikke anlægges under ABC-dragten, da denne virker hæmmende på legemets naturlige varmeafgivelse, men føres i den til ABC-dragten medfølgende taske. Ved normal

arbejdsudfoldelse anslås det foreløbigt, at man ved en temperatur på 11-20 grader vil kunne opholde sig ca. 3 1/2 time i fuldt anlagt ABC-dragt.

Indfasning af ABC-dragten med tilbehør vil blive påbegyndt primo 1987. Først gennemføres udlevering af udstyret til uddannelsesbrug ved operative og uddannende enheder i hæren, flyvevåbnet og søværnet, ligesom der påregnes opbygget en beredskabsbeholdning til flyvevåbnet. Endvidere opbygges der en større uddannelsespulje i hver af de to landsdelskommandoers område. Disse puljer kan anvendes i forbindelse med bl.a. mønstringer i hæren, søværnet og flyvevåbnet samt hjemmeværnet.

Herefter påbegyndes oplægning ved de forvaltende myndigheder af beredskabsbeholdninger til alt personel. Indfasningen forventes afsluttet i begyndelsen af 90'erne, når alle dragter til det militære forsvar er leveret. Hjemmeværnet anskaffer sideløbende hermed en tilsvarende beredskabsbeholdning af ABC-dragter med tilhørende udstyr til alt personel. Endvidere anskaffer civilforsvaret ABC-dragten i en grå farve med tilhørende udstyr til beskyttelse af det personel, der skal operere i et væskeforurenede område.

Forsvaret og civilforsvaret har med indfasning af det anførte materiel muliggjort en større grad af overlevelse ved enhederne ved primært direkte angreb med væskeformige C-kampstoffer. Dette betyder, at de pålagte operative opgaver vil kunne løses uden alvorlig nedgang i kampkraften, som det er tilfældet på nuværende tidspunkt, hvor C-beskyttelsen, baseret på kampuniformssystem M/58 og M/84 samt civilforsvarets indsatsuniform, er utilstrækkelig.

(ABCTJ/HIAS)

Årets første togt med skoleskibet MØEN

Skoleskibet MØEN indledte årets sejlads med at sejle fra Holmen den 12. januar. Dette skete med noget besvær på grund af isen, og MØEN nåede kun 3 dages sejlads i indre danske farvande, før det var nødvendigt at forlægge til Nordsøen og bruge Esbjerg som basehavn for den videre sejlads.

Den 21. januar påmønstrede ca. 40 konstabelelever for at få deres første sejlende tjeneste, og den 2. februar ankom 7 pre-

mierløjtnanter for at få deres afsluttende uddannelse som vagtchefer.

Samme dag sejlede MØEN fra Esbjerg til Norge, hvor isfrie norske farvande gav nogle glimrende betingelser for træning af såvel vagtchefselever som de mange konstabelelever. Det blev i første omgang til tre døgn sejlads i de smukke fjorde mellem Stavanger og Bergen.

Skoleskibet/minelæggeren MØEN under gang. (SVN FOT).

I weekenden 6.-8. februar aflagdes uofficielt besøg i Bergen, hvor den mest spændende begivenhed for en del af besætningen var at prøve at stå på slalomski for første gang. Det kendte skisportssted Voss ligger kun fem kvarters togrejse fra Bergen, og med et pænt bidrag fra velfærdskassen lykkedes det at få en del af besætningen til at prøve den ædle skikunst. Nogle med større held end andre, men de få skader, der ikke kunne undgås på grund af vovemod, kurerede skibslægen med den medbragte "medicin".

Efter den vellykkede weekend i Bergen, hvor vejret undtagelsesvis var godt, skulle der forlægges mod Stavanger-området. MØEN gik dog først nordover for at sejle gennem Sognefjorden, der er Norges længste og dybeste fjord, henholdsvis ca. 111 sømil og ca. 1300 meter.

Tirsdag aften ankom MØEN til Stavanger for at gøre klar til FORACS-målinger. FORACS står for NATO Naval Forces Sensor and Weapon Accuracy Check Site. Onsdagen blev brugt til at installere FORACS-materiel, som blev brugt torsdag og fredag på målebanen, som ligger ca. en times sejlads fra Stavanger.

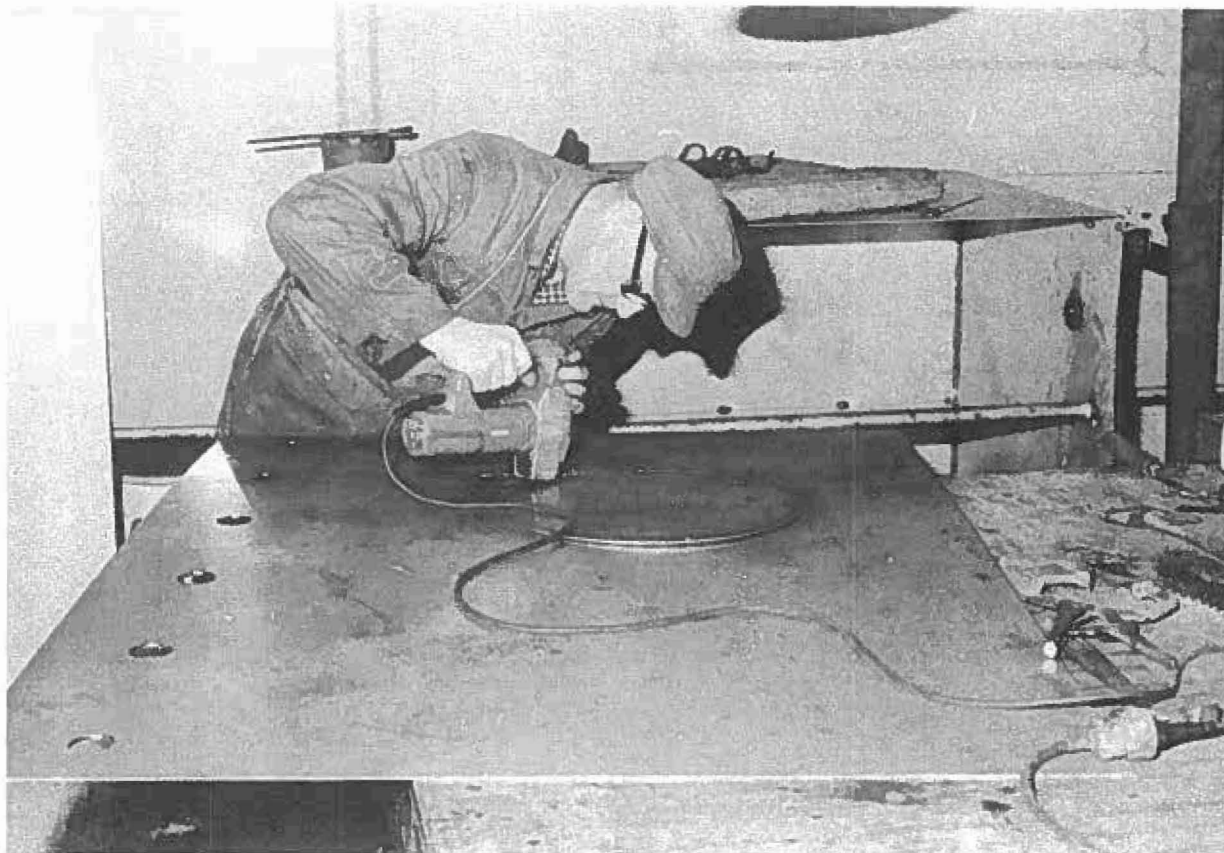
Fredag eftermiddag stod MØEN sydover mod en dansk flådestation, som på grund af den skiftende issituation først kunne bestemmes i sidste øjeblik. Vinden holdt sig imidlertid pænt i vest, og sejladsen til Holmen blev foretaget i isfrit farvand, med ankomst 13. februar som oprindeligt planlagt.

(MØEN)

Glimt fra søværnets hverdag

Vedligeholdelse af flådens skibe kræver bl.a., at nedslidt materiel udskiftes.

Her ses opbygning af en ny bundsektion til en minelægger ved Orlogsværftet.

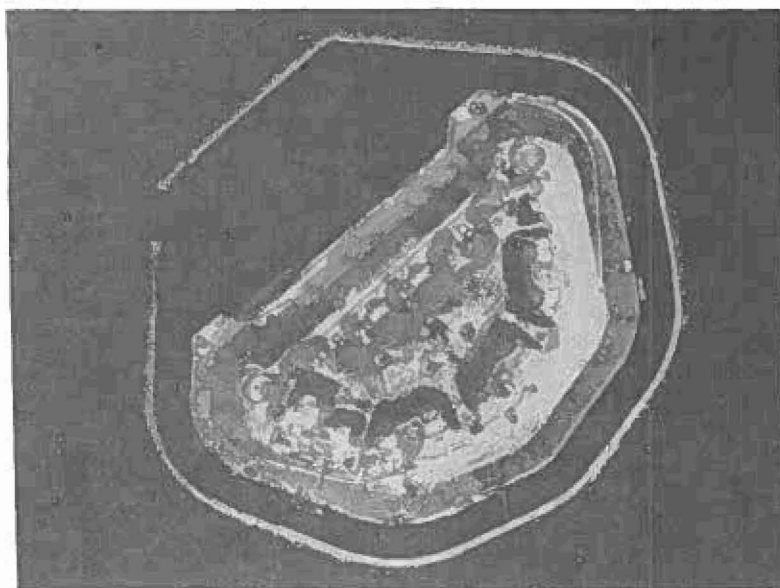
Udskæring af stålpladerne. (SVN FOT).

Opstilling af bundsektionen. (SVN FOT).

Middelgrundsfortet

Middelgrundsfort blev bygget i tiden fra 1890 til 1894 på en kunstig ø på den nordlige del af Middelgrunden i en afstand af 7 km fra Københavns centrum.

Middelgrundsfort 1962. (FLV FOT).

Fortet havde til opgave:

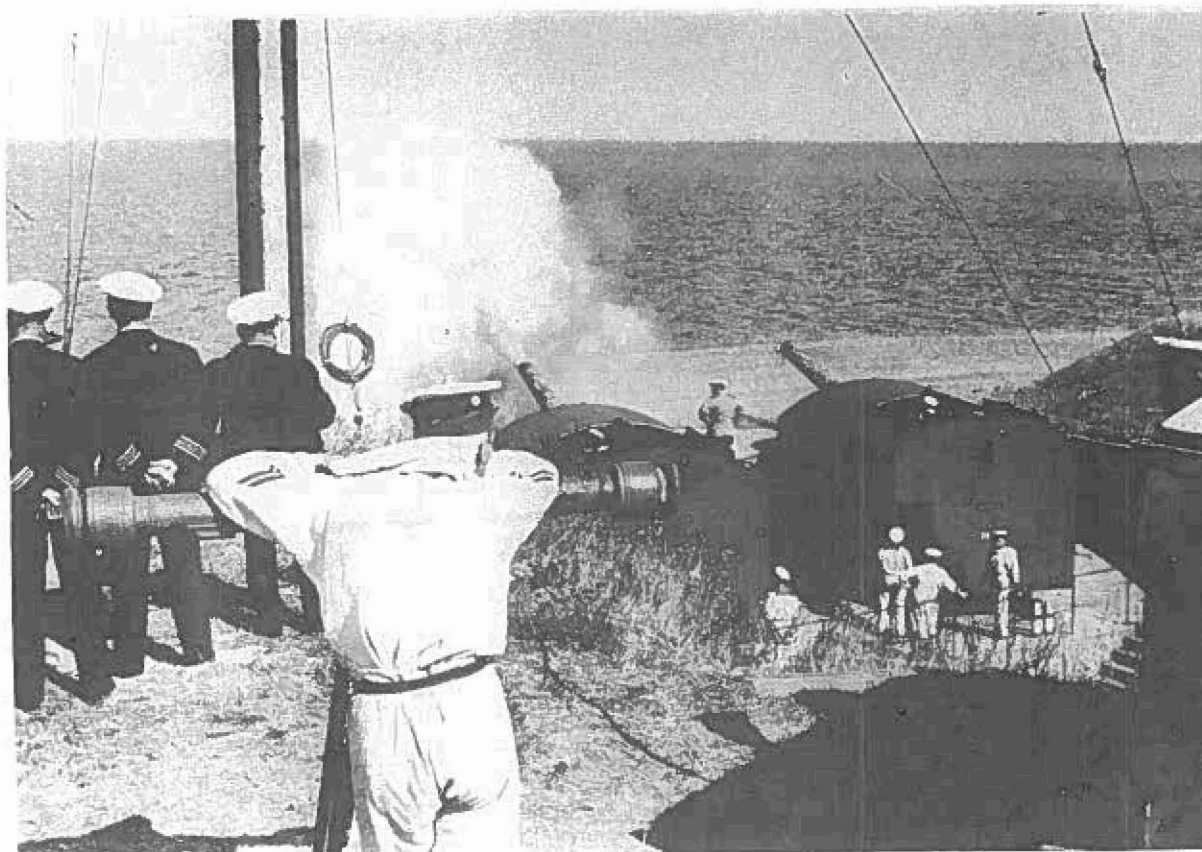
- 1) at hindre et bombardement af København,
- 2) at beskytte Københavns nordlige minespærring i Renden (farvandet mellem Middelgrunden og Kronløbet) og Hollænderdyb,
- 3) at hindre fjendtlige enheder i at trænge ind i Renden og Hollænderdyb.

Det er et afrundet femkantet, kasemateret fort, der er omgivet af en ca. 20 m bred og ca. 3 m dyb våd grav. Fortets fundament er opbygget inden for en dækmole, der er bygget af tømmer-sænkekasser og betonsænkekasser, som er sikret med et kampestensglacis. Fortet er bygget på en vanddybde af 7,5 m. Dækmolen omkranser fortøen med den våde grav og forthavnen, der ligger syd for fortet, og som har indsejling i dækmolens sydøstlige hjørne. Hele anlægget dækker et areal på 7 hektar, og heraf dækker fortøen de 4, hvilket svarer til Kongens Nytorvs areal. Ud mod forthavnen ligger fortets fredskaserne, der er i to etager, og som indeholder belægningsstuer til fredsbesætningen, kabys, officersbeboelse og messer. I den nederste etages forlængelse ind i fortøen ligger fortets kasematter, der bl.a. indeholder ammunitionsmagasiner, krigskaserne, hospital, kraftværk, søminestation og kontorer. Krigskasernen, der ligger i kasematetagens centrum, er beskyttet i vandret retning med 30 m jord og i lodret med ca. 13 m jord. Skytset var opstillet i batterier på åbne betonbriske, der var anbragt i cirkelform omkring en centertravers. Alle batterierne var forbundet med en delvis overdækket ammunitions gang, der stod i forbindelse med de underliggende ammunitionsmagasiner ved ammunitionselevatorer. Fortets ildledelsesmateriel var opstillet omkring toppen af centertraversen, der kronedes af et fyrtårn.

Bestykningen bestod i 1896 af:

- 5 stk. 30,5 cm S.K.L/40 M/93
- 12 stk. 17 cm S.K.L/40 M/93
- 6 stk. 120 mm h.S.K.L/40 M/93
- 7 stk. 37 mm h.S.K.L/30 M/96
- 8 stk. 8 mm 2-løbet mitrailleuse M/89 i feltlavet.

Fortet blev afleveret til Kystartilleriet i sommeren 1896, og det var næsten konstant bemandedt, indtil det blev nedlagt som søfort den 1. september 1962.

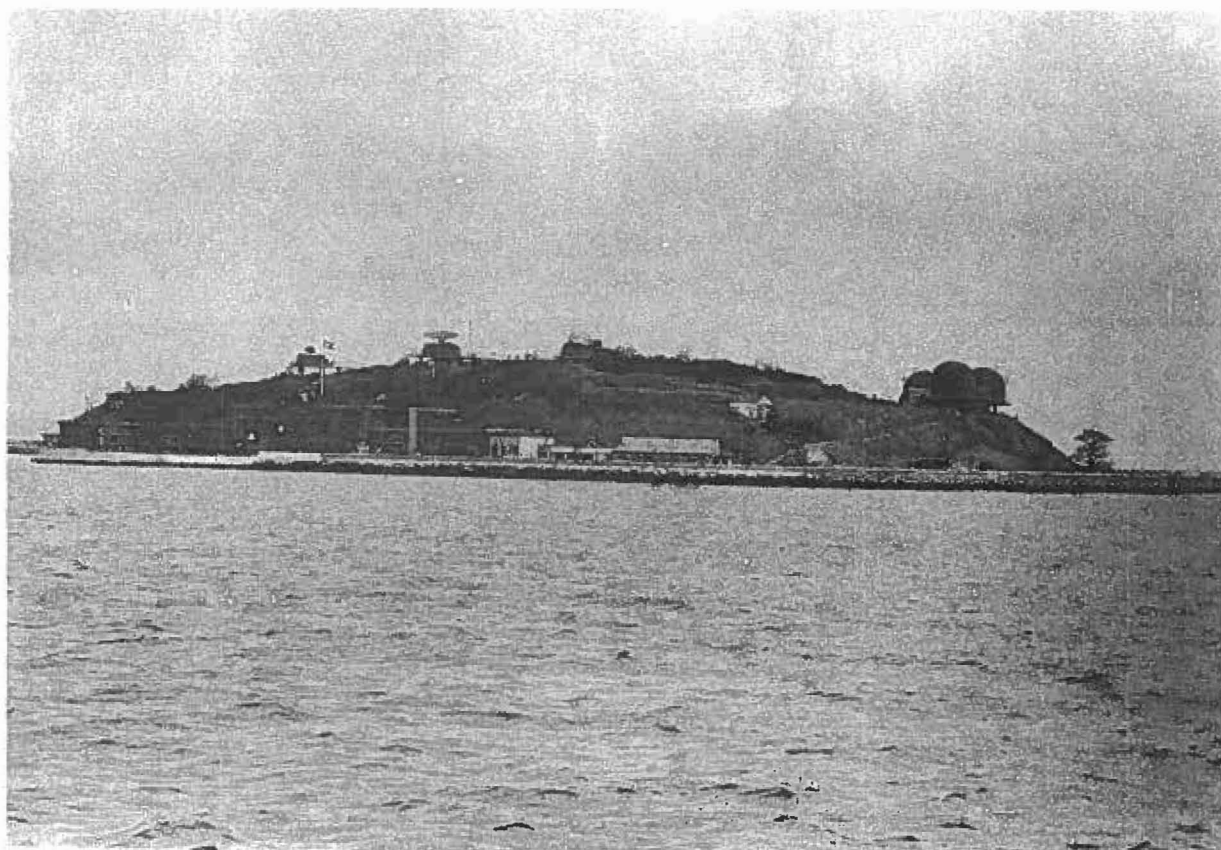

Skydning med fortets 17 cm kanoner. Ca. 1934. (SVN FOT).

Da Middelgrundsfort blev bygget, regnedes det for at være verdens største søfort, og det blev meget berømt, både for fundamentets vandbygningsteknik og for selve fortet, der var et teknisk meget moderne bygningsværk. Det havde bl.a. et for datiden meget avanceret ventilationssystem, der dels opvarmede de beboede dele med varm luft, og dels ventilerede magasinerne med kold luft, så der altid var nærlig konstant temperatur og luftfugtighed overalt i kasematetagen.

Under Den første Verdenskrig blev fortet yderligere armeret med 3 stk. 75 mm h.S.K.L/55 M/13, 1 stk. 75 mm h.S.K.L/30 M/14 i luftaffutage og 1 stk. 47 mm h.S.K.L/44 M/86 i luftaffutage. Da marinen overtog fortet i 1932, var skyts og ammunition forældet, men da der ikke var økonomiske muligheder for en udskiftning af fortets armering, valgte man at forny ammunitionen og modernisere skyts og ildledelsesmateriel. Mens moderniseringen stod på, 1935-39, blev fortet meldt ned i anden beredskabsgrad. Fra foråret 1940 var fortet igen i første krigsberedskab, men der blev stadig arbejdet på at forbedre dets luftforsvar. I 1940 blev to briske til 40 mm maskinkanoner færdige, og i 1941

blev fire briske til 20 mm maskinkanoner fuldført, men skytset blev ikke monteret. Under Den anden Verdenskrig havde den tyske værnemagt fra september 1940 to luftværnskanoner med besætninger udstationeret på fortet, men ellers forblev det under dansk kommando indtil den 29. august 1943. I 1946-48 blev der opstillet 20 mm maskinkanoner, som første led i moderniseringen af fortets bestykning. Og i tiden 1951-55 blev 30,5 cm kanonerne fjernet, og der blev opstillet et tungt luftværnsbatteri med 4 stk. 105 mm P.K.L/45 M/32 og 3 luftværnsbatterier med hver 3 stk. dobbelte 40 mm R.K.L/60 M/36; desuden blev ildledelses- og varslingsmateriellet moderniseret. Resten af fortets førkrigs-artilleri blev fjernet i 1958, og der blev monteret 3 stk. 75 mm P.K.L/45 M/40. Efter kommandostrygningen i 1962 blev alt skyts og ildledelsesmateriel fjernet, og den 1. april 1965 overtog flyvevåbnet fortet for at benytte den til raketstation for Eskadrille 541. Ombygningsarbejdet varede indtil 1968, og i mellemtiden blev raketbatteriet midlertidigt opstillet på Flakfort.

Middelgrundsfortet set fra sydøst 1983.
(SVN FOT).

Den 1. april 1984 strøg flyvevåbnet kommando på fortet og overdrog det til søværnet, som fra den 12. november samme år udlejede det til Justitsministeriet, Direktoratet for Flygtninge.

(MST)

Indland kort

Overordnet inspektion af inspektionsskibet HVIDBJØRNEN

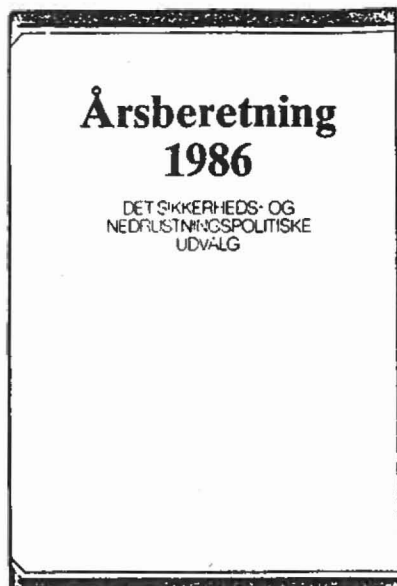
Chefen for Udviklings- og Uddannelsesafdelingen i Marinestaben inspicerede tirsdag den 24. februar på Inspektøren for Søværnets vegne inspektionsskibet HVIDBJØRNEN under sejlads i Sundet Syd og Østersøen.

Under forlægningen fra Langelinie til Østersøen blev der foretaget en generel inspektion af HVIDBJØRNEN, og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med afprøvelse af forskellige nødsystemer for at slutte med helikopterøvelse og trawlerrulle.

Efter endt inspektion returnerede HVIDBJØRNEN til Langelinie, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

HVIDBJØRNEN afgik den 2. marts fra Flådestation Frederikshavn til Færøerne og vil her forrette fiskeri- og stationstjeneste. HVIDBJØRNEN forventes tilbage til det sydlige Danmark sidst i maj.

Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalgs- virksomhed i 1986

Årsberetningen vedrører Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalgs virksomhed i perioden 1. januar 1986 - 31. december 1986.

Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg blev oprettet ved regeringsbeslutning af 14. oktober 1980 for en tre-årig periode og påbegyndte sit arbejde den 1. januar 1981. Samtidig hermed nedlagdes

det under Udenrigsministeriet henhørende Nedrustningsudvalg, hvis opgaver nu er en del af Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalgs arbejdsområde.

Udvalgets mandat, der første gang blev fornyet i 1983 for perioden 1984 - 1986, er i december 1986 blevet fornyet for yderligere en treårsperiode fra 1987 til og med 1989.

Bestilling af publikationen sker ved indsendelse af kr.3,50 pr. hæfte, eventuelt i frimærker, til:

Statens Informationstjeneste

Postboks 1103, 1009 København K.

Direkte salg: Bredgade 20, København K.

Flådebesøg

En tysk (BRD) styrke, bestående af depotskibet LECH (RHEIN-klassen) og undervandsbåden U 16 (Type 206-klassen), foretager daglige anløb af Flådestation Frederikshavn i perioden 12.-18. marts. Chef for LECH vil være orlogskaptajn H.Gieche og for U 16 kaptajnløjtnant W.Windolph. Samlet besætning: 11 officerer og 155 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den britiske fregat HMS DIOMEDE (LEANDER-klassen) anløber København i perioden 28.-31. marts. Chef vil være orlogskaptajn G.C.Kent. Samlet besætning: 260 mand.

---ooOoo---

Den britiske destroyer HMS EDINBURGH (Type 42-klassen) aflægger uofficielt besøg i Aalborg i perioden 31. marts til 4. april. Chef vil være orlogskaptajn R.M.Williams. Samlet besætning: 300 mand.

Udland kort

Færre Goalkeepersystemer til de britiske Type-22-klasse-fregatter

Den britiske flåde har reduceret antallet af kortholdsmissilsystemet Goalkeeper i dens 3. serie af Type-22-klasse fregatter. HMS CORNWALL, den første enhed i serien, har

fået installeret 1 system placeret i skibets centerlinie, i stedet for et i henholdsvis bagbords- og styrbords side som oprindeligt planlagt. Reduktionen medfører en besparelse på i alt 20 millioner pund sterling i byggeprogrammet, der omfatter 4 enheder, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Ingen direkte ansvarlige for helikopternedskydning ved Falklandsøerne

Ingen er direkte ansvarlig for nedskydningen af en af den britiske hær's Gazelle helikoptere ved Falklandsøerne i 1982 har en havarikommission konkluderet. Helikopteren med dens to mands besætning og to passagerer blev skudt ned af et Sea Dart missil affyret fra den britiske destroyer HMS CARDIFF. Ministeren for de væbnede styrker, John Stanley, har udtalt, at hændelsen har åbenbaret en "mangel på erfaring i både hær- og flådestab med hverandres procedurer og muligheder", skriver tidsskriftet "SOLDIER".

HARPOON-missil nr. 4000 leveret

Firmaet Mc Donnell Douglas leverede i december 1986 anti-skibsmisil nr. 4000 til den amerikanske flåde. Siden de indledende operationer i 1977 er mere end 4900 missiler blevet bestilt af den amerikanske flåde og 19 allierede lande. HARPOON-missilsystemet er i brug på overfladeskibe, undervandsbåde og fly og fortsætter med at demonstrere enestående egenskaber med en samlet flyvesandsynlighed på over 93%, skriver "MARITIME DEFENCE".

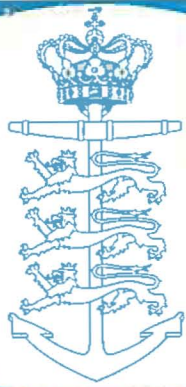
De norske antiskibsmisiler PENGUIN-MK 2 MOD 7 og MK 3

Kongsberg Våbenfabrik har meddelt, at den amerikanske flåde har valgt at gennemføre en taktisk og operativ evaluering af antiskibsmisilet PENGUIN MK 2 MOD 7 fra helikoptere af typen SH-60B SEA HAWK LAMPS III. Samtidig hermed gennemføres forsøg

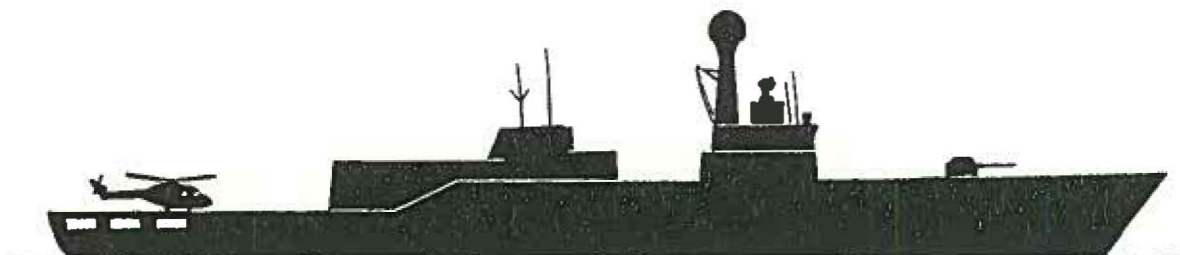
med varianten PENGUIN MK 3 fra det norske flyvevåbens fly af ty-
pen F-16, hedder det bl.a. i artiklen i "DEFENCE".

EB

K. Thygesen
K. THYGESSEN
Kommandør
Chef for Marinestabens
Udviklings- og Uddannelsesafdeling

SØVÆRNS- ORIENTERING

INSPEKTIONSSKIB 86

Status vedrørende inspektionsskib 86

Generalarrangement for de nye inspektionsskibe (IS 86) er under afslutning, men det er selvfølgelig muligt at lave justeringer i det omfang, som skønnes hensigtsmæssigt.

IS 86 hoveddata er følgende:

- Længde p.p. 99,75 m.
- Bredde 14,40 m.
- Dybgang 6,00 m.
- Fart max. 20 + knob.
- Fart økonomisk ca. 16 knob.

Det projekt, som foreligger, giver en væsentlig forbedring af de marginale muligheder for at operere helikopter og gummibåd under dårlige vejrforhold i forhold til eksisterende inspektionsskibe. Dette har overordentlig stor betydning ikke alene for fiskeriinspektionen, men også for søredningstjenesten.

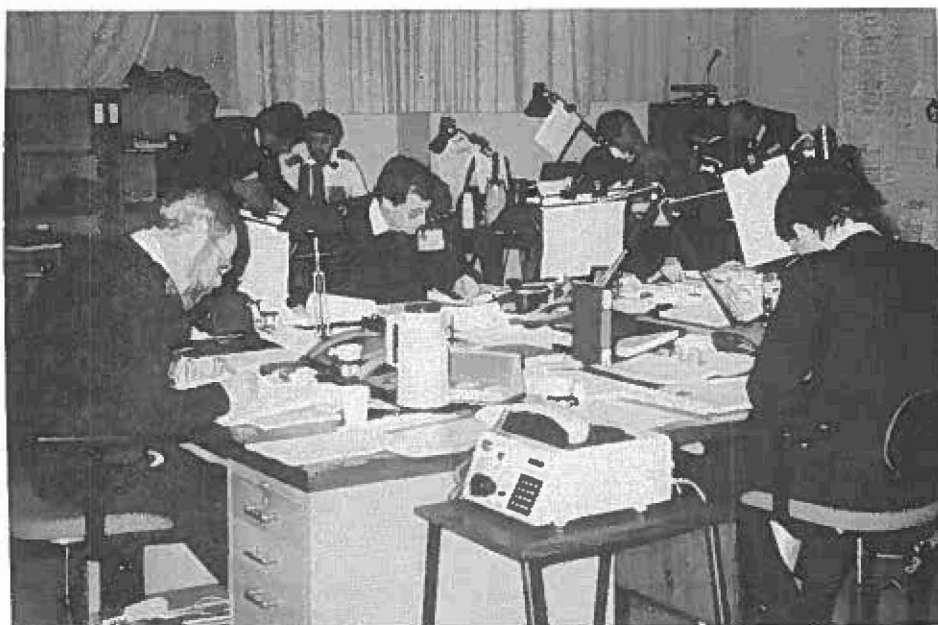
Projekteringen påregnes afsluttet ca. 1. juni 1987, og såfremt bevillingsprocessen afsluttes medio 1987, kan bygning af

første enhed påbegyndes ultimo 1987.

(SMK)

Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus med i øvelse WINTEX-CIMEX 1987

Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus (AIS) var under øvelse WINTEX-CIMEX 1987 vært for Flag Officer Denmark Lower Control (FOD LOCON), som havde til opgave at forsyne de i øvelsen deltagende myndigheder med operative informationer.

Staben i FOD LOCON i aktion. (AIS FOT).

Ved tidligere WINTEX-øvelser har FOD LOCON været etableret sammen med LOCONs for de tyske flådestyrker og øvelsesledelsen i Commander Allied Naval Forces Baltic Approaches (COMNAVBALTAP) hovedkvarter i Karup.

Implementeringen af Flag Officer Denmark's Command, Control and Information System (FOD CCIS) samt ønske om at anvende dette system så realistisk som muligt under øvelsen nødvendiggjorde imidlertid, at FOD LOCON blev etableret et sted, hvorfra det var muligt at transmittere operative informationer til FOD CCIS. AIS var med sin taktiske træner og sit nye Large Screen Display (LSD) til dynamiske plotinformationer velegnet til at varetage denne opgave.

(AIS)

Møde vedrørende lokalforsvar ved Sundets Marinedistrikt

Tirsdag den 17. februar mødtes Sundets Marinedistrikts nærmeste samarbejdspartnere inden for det lokale forsvar på distrikts-hovedkvarteret på Stevnsfort.

Det var mødets uskrevne formål, på praktisk vis og ved personlig kontakt, at videreudvikle det etablerede positive samarbejde, marinedistriktets personel har med kollegerne i de andre uniformsfarver.

Interessen for mødet var stor. Alle militærregioner og hjemmeværnsregioner inden for marinedistriktets "landområde" var repræsenteret sammen med sjællandske kampgrupper, luftværnsgruppen og 1. Sjællandske Brigade. Med enkelte undtagelser havde de pågældende chefer og deres stabschefer eller næstkommanderende afsat dagen til denne sammenkomst. Herudover var cheferne for marinhjemmeværnsdistrikterne til stede, og Østre Landsdelskommando og Søværnets operative Kommando glædede Sundets Marinedistrikt ved også at være stærkt repræsenteret.

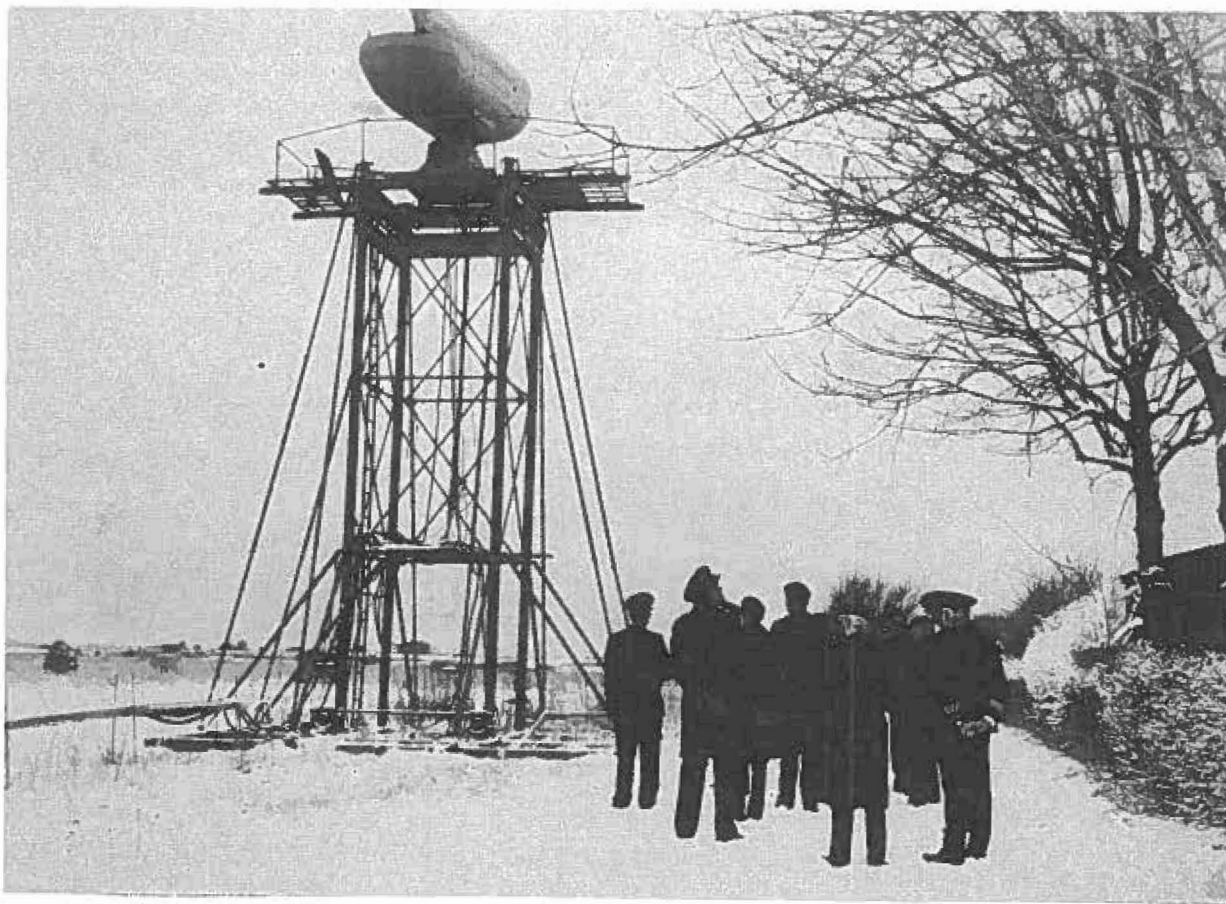
Udsnit fra mødesamlingen. På forreste række ses bl.a. cheferne for Militærregionerne VI og V, oberst P.C.Jessen og oberst A.Lassen. (SUM FOT).

Efter marinedistriktchefens hjertelige velkomst orienteredes om distriktets mange militære og civile opgaver i fredstid, om dets evne til en hurtig og smidig udvidelse af aktivitetsmøn-
stret i en krisesituation og om distriktets betydning for flådens indsats på søen og om behovet for integration i det lokale for-
svar i en eventuel krigssituation.

Der var hermed givet oplæg til en meget åben debat om rela-
tioner værnene imellem - og om de betydningsfulde opgaver, der kun kan løses i fællesskab.

Det lokale forsvar på Stevns var således denne dag etable-
ret stærkere end nogensinde - med tyngden lagt på chefsniveauerne.

Marinedistriktet ønskede ved denne samlede mødeform at vi-
se taknemmelighed og gøre gengæld for den store interesse, som især militærregionerne viser for de maritime forhold. På regio-
nernes chefsmøder og i den fælles planlægning af det lokale for-
svar er netop samarbejdet med søværnet faste punkter på dagsorde-
nen. Tilsvarende var militærregionerne aktive deltagere i efter-
årets store mødesamling om havneobservationstjenesten.

Glimt fra omvisningen på fortområdet. (SUM FOT).

Emneudvalget var stort, men drøftelserne koncentrerede sig især omkring forholdene i vore havne, herunder havneobservations- og anløbskontroltjeneste samt bevogtning og sikring af flådens og allierede skibe.

Det var interessant at konstatere, hvor let de gamle dogmer og misforståelser værnene imellem kan klares ud og afløses af en fælles vilje og energi til i samdrægtighed at få sat forholdene fornuftigt på plads.

Der syntes efter drøftelserne ikke at herske nogen uenighed om, at orienteringer og udveksling af synspunkter cheferne imellem nok er mere inspirerende og resultatgivende end den traditionelle udveksling af skrivelser og stabsdokumenter. Det er cheferne, der udstikker kursen, og der er ingen tvivl om, at vi er på rette vej.

Efter mødesamlingen var der omvisning på fortområdet og i undergrundsanlægget, hvor distriktets nye, døgnbemandede operationscenter blev fremvist. Søværnets operative Kommandos kommando-, kontrol- og informationssystem (FOD CCIS) evne til uafbrudt at vise situationen på havet var naturligvis af stor interesse for hæren, og vigtigheden i at have et godt virkende system til udveksling af informationer blev stærkt fremhævet.

Dagen afsluttedes traditionen tro med en hyggelig frokost, hvor der under det sociale samvær klart blev givet udtryk for tilfredshed med dagens gode forløb og tillid til gode resultater i det fremtidige samarbejde - ikke blot inden for det lokale forsvaret, men også i totalforsvarsregie.

Efter kaffen drog gæsterne hjem medbringende et udbygget grundlag for en god gennemførelse af den tilstundende WINTEX-øvelse - og med en udvidet baggrund for den fremtidige fælles planlægning.

(SUM)

Suppleringskursus for fartøjsførere på AIS

I begyndelsen af februar afvikledes på AIS et suppleringskursus for fartøjsførere for 9 elever fra Sergent- og Mekanikergrupperne. Eleverne havde alle tidligere gennemgået en navigationsuddannelse på en civil skipperskole, og formål med kurset var at kvalificere dem til at gøre tjeneste som vagthavende navigatører i søværnets mindre enheder, herunder BOTVED- og SKA-

Radarsejlads i den taktiske træner. (AIS FOT). både og transportfartøjet SLEIPNER. Eleverne blev bl.a. undervist i kommunikation, farvandsovervågning, radarlære og navigation med hovedvægt på radarsejlads i den taktiske træner.

(AIS)

Forsvarsministerens Rådgivnings- og Analysegruppes rapporter

Som et led i forsvarsforliget i 1984 blev der nedsat en Rådgivnings- og Analysegruppe for Forsvarsministeren, der fik til opgave at undersøge og vurdere forskellige specifikke emner. Arbejdsgruppen afleverede i november 1986 nedennævnte fire rapporter.

Et dansk ubådsvåben.

Rapporten beskriver betydningen af et dansk ubådsvåben. Udgangspunktet tages i det danske ubådsvåbens historiske udvikling førende til en beskrivelse af de anvendelsesmuligheder, som eksisterer i dag, og med en vurdering af betydningen af et nationalt dansk ubådsvåben. Ubåde og ubådsjagt samt den teknologiske udviklings indflydelse herpå i tidsrummet frem til begyndelsen af næste århundrede i farvande af dansk interesse vurderes. Warszawapagtens handlemulighe-

**FORSVARSMINISTERENS
RÅDGIVNINGS- OG ANALYSEGRUPPE**
RYNDINGSGÅLLE 1 - POSTBOKS 5521 - 1100 KØBENHAVN Ø
TELF. 01 20 45 22
TELEKX 22670 FLÅDEH ØK

ET DANSK UBÅDSVÅBEN

NOVEMBER 1986

RAG 0-1/1986

der specielt med henblik på anvendelse af Østersøen i forbindelse med mulige konfliktsituationer i Central- og Nordeuropa diskuteres, og betydningen af kontrol med Østersøen belyses. Ubådsvåbnets muligheder og effekt i forbindelse med bestridelse af fjendtligt søherredømme gennemgås, og endelig anføres driftsudgifter for en dansk ubåd. Det konkluderes, at danske ubåde kan anvendes med stor effekt i Østersøen.

(Rapporten blev kommenteret i Søværns-Orientering nr. 3/87, Red.).

FORSVARSMINISTERENS
RÅDGIVNING- OG ANALYSEGRUPPE
PYRAMIDS ALLÉ 1 - POSTBOKS 2521 - 2300 KØBENHAVN Ø
TELF. 01 29 06 32
TELEF. 2279 FLÅDEH ØK

Mulig anvendelse af landbaserede sømålsmissiler i Danmark.

Rapporten beskriver landbaserede sømålsmissiler (LSM) og landbaserede sømålsmissilbatterier.

MULIG ANVENDELSE AF LANDBASEREDE
SØMÅLSMISSILER I DANMARK

NOVEMBER 1986

RAG 0-4/1986

Udgangspunktet tages i en gennemgang af sømålsmissilernes virkemåde. Bestanddele af en organisation, der er nødvendig for at anvende sømålsmissiler, gennemgås. Nødvendigheden af information om målene fra sensorer diskuteres, specielt påpeges behovet for sensorer, der er separeret fra batteriet. Betydningen af danske LSM-batterier gennemgås. Det vurderes, at LSM kan medvirke til at etablere områder på havet, hvor en modstanders overfladeskibe ikke vil kunne operere efter eget forgoðtbefindende. En mulig anvendelse af LSM i Danmark indpasses organisatorisk mest hensigtsmæssigt som en LSM-eskadre. Opgaver i fred, spænding og krig gennemgås. På baggrund af opgaverne vurderes effekten. Såfremt LSM ikke imødegås, vil der kunne opnås stor effekt ved løsning af kampopgaver. Opstilling af en LSM-eskadre vil derfor stille betydelige krav til en angribers indsats for at lokalisere og nedkæmpe dette våbensystem.

Med en LSM-eskadre som eksempel anføres drifts- og investeringsudgifter.

Det konkluderes, at LSM-våbnet kan anvendes med effekt, men at det kun kan være en del af det samlede invasionsforsvar.

**FORSVARSMINISTERENS
RÅDGIVINGS- OG ANALYSEGRUPPE**
RYVANØS ALLÉ 1 - POSTBOKS 3521 - 2100 NORDENHAVN Ø
TELF. 91 20 00 22
TELEKX 2079 FLEBØH ØK

OVERVAGNING

NOVEMBER 1986

RAG P-2/1986

Overvågning.

Rapporten beskriver begrebet overvågning. Udgangspunktet tages i betænkningen over forslag til lov om forsvarrets organisation m.v., hvor det bl.a. fastslås, at en vigtig opgave for forsvaret er at overvåge dansk område - uden at overvågning dog er defineret. Formålet med overvågning og områder for overvågning gennemgås. Overvågningsdelopgaver, informationsmængder og sensorer diskuteres. Forsvarets nuværende muligheder beskrives. Et eksempel på farvandsovervågning, hvor forskellige typer sensorer kan give forskellige datamængder og detaljeringsgrad, anføres. Teknologisk udvikling beskrives, og det påpeges, at en samlet systembetragtning må gennemføres for at optimere overvågningen. Det konkluderes, at overvågning er en kontinuerlig og systematisk informationsindhentning for at opnå tilstrækkeligt grundlag for opbygning af et situationsbillede til brug ved sikring af retstilstanden i det overvågede område, hævde af suveræniteten samt ydelse af bidrag til varsling.

**FORSVARSMINISTERENS
RÅDGIVINGS- OG ANALYSEGRUPPE**
RYVANØS ALLÉ 1 - POSTBOKS 3521 - 2100 NORDENHAVN Ø
TELF. 91 20 00 22
TELEKX 2079 FLEBØH ØK

MULIG ANVENDELSE AF
SYNTHETIC APERTURE RADAR I F-16
I FORBINDELSE MED OVERVAGNING

NOVEMBER 1986

RAG 0-3/1986

Mulig anvendelse af Synthetic Aperture Radar I F-16 i forbindelse med overvågning.

En syntetisk apertur radar (SAR) er en radar, der ved hjælp af en særlig teknik gør radarantennen betydelig større, end den i virkeligheden er. Herved opnås en meget stor opløsningsevne, der bl.a. gør radaren særligt anvendelig til overvågning af landområder, ligesom anvendelse mod sømål er muligt.

Identifikation af objekter i de betragtede områder er et særligt problem. Rapporten anbefaler, at der bør anskaffes supplerende elektronisk udstyr til delvis løsning af dette problem.

Kampfly kan anvendes som bærer af en SAR. Imidlertid peger rapporten på en række problemer ved anvendelse af sådanne fly og anbefaler transportflyet GULFSTREAM som en mere egnet bærer.

Rapporten konkluderer, at det med indsættelse af SAR-bæ-

rende fly er muligt at løse store dele af overvågningsopgaven mod landmål, som forsvaret i dag kun i ringe grad er i stand til at løse.

Et SAR-bærende fly er et velegnet supplement til overvågning af søterritoriet, ligesom det kan anvendes som måludpegningssensor for sømålsmissilenheder og kampfly.

Afslutningsvis konkluderer rapporten, at et SAR-system, om end bredt anvendeligt, blot er en del af det samlede, meget komplekse overvågningssystem. En eventuel anskaffelse af et SAR-system vil stille krav om betydelige drifts- og investeringsmidler. Det er derfor vigtigt at gøre sig klart, at det samlede overvågningssystem - såfremt det beskæres proportionalt med SAR-investeringen - nemt kompromitteres, i fald de få SAR-systemer måtte gå tabt.

Rapporterne kan rekvireres ved Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, Halmtorvet 20, 1700 København V. Telefon (01) 35 25 11, meddeler Forsvarsministerens Rådgivnings- og Analysegruppe.

Indland kort

Overordnet inspektion af inspektionsskibet VÆDDEREN

Søværnets Teknikinspektør inspicerede tirsdag den 24. marts på Inspektøren for Søværnets vegne inspektionsskibet VÆDDEREN under sejlads i Sundet.

Under forlægningen fra Langelinie til Sundet Nord blev der foretaget en generel inspektion af VÆDDEREN, og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med afprøvelse af forskellige nødsystemer for at slutte med helikopterøvelse.

Efter endt inspektion returnerede VÆDDEREN til Langelinie, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

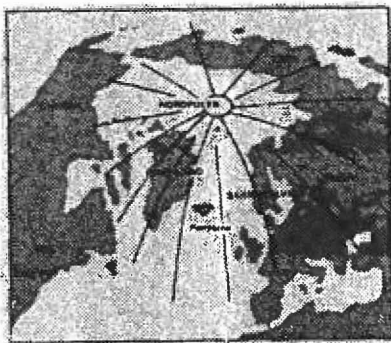
VÆDDEREN afgik den 30. marts for at forrette fiskeri- og stationstjeneste ved Grønland for første del af togtets vedkommende, og den sidste del af togtet ved Færøerne. VÆDDEREN forventes tilbage til det sydlige Danmark først i juli.

Flådebesøg

Den hollandske undervandsbåd SEA DRAGON (Nybygning til Taiwan) er meddelt tilladelse til sejlads i Nordsøen og Skagerrak med henblik på øvelsesdykninger m.v. i perioden 13. april til 12. juli. Undervandsbåden har endvidere tilladelse til anløb af Frederikshavn i ovennævnte periode.

Udland kort

Den britiske flådes destroyer- og fregatstyrke

Den britiske flådes destroyer- og fregatstyrke vil i juni blive reduceret til 47 fuldt operative enheder, hvilket vil sige tre under det antal på 50, som skiftende forsvarsministre siden Falklandskrigen har anbefalet regeringen at fastholde. Yderligere reduktion af operative enheder som følge af lange moderniseringsperioder vil reducere de operative enheders antal til 44. Dette er kun to mere, end det var planlagt i 1981, da viceforsvarsminister John Nolt rejste politisk uoverensstemmelse med et forslag om at reducere antallet af destroyere og fregatter fra 59 til 42 midt i 80'erne, med yderligere 8 enheder i reserve. Færdiggørelsen af Type 22 fregatterne SHEFFIELD, COVENTRY og CORNWALL i 1988 forventes ikke at forbedre situationen, idet de sidste Type 12-fregatter ROTHESAY og PLYMOUTH officielt skal udgå i 1988, og LEANDER-klasse fregatterne ARETHUSA og EURYALUS er ligeledes planlagt udfaset samme år, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

OTO MELARA 76/62 mm IROF kanoner til den hollandske flåde

Den hollandske flåde har valgt OTO MELARA 76/62 mm i den nye IROF (Improved Rate of Fire) version, d.v.s. med øget skudhastighed, til dens nye fregatter af M-klassen. IROF-versionen (100 skud pr. minut) er et trin mellem den velkendte standard version 80 skud pr. minut), (typen anvendes i korvetter af NIELS

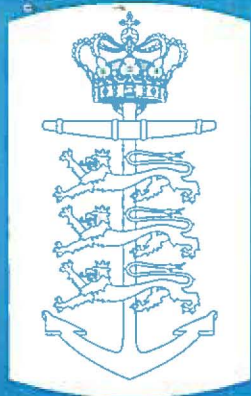
JUEL-klassen og torpedobåde faf WILLEMOES-klassen, Red.) og den nye Super Rapido version (120 skud pr. minut); eksisterende kanoner kan nemt ændres til IROF-konfigurationen ved hjælp af specielt udstyr. Alle nuværende 76/62 mm kanoner på den hollandske flådes skibe vil blive ændret til IROF-konfigurationen.

Super Rapido versionen af OTO MELARA 76/62 mm kanonen er allerede valgt af den italienske flåde (til missildestroyere af ANIMOSO-klassen), den danske flåde (STANDARD FLEX-300), Singapores flåde og den canadiske flåde (TRUMP-programmet), skriver "MILITARY TECHNOLOGY".

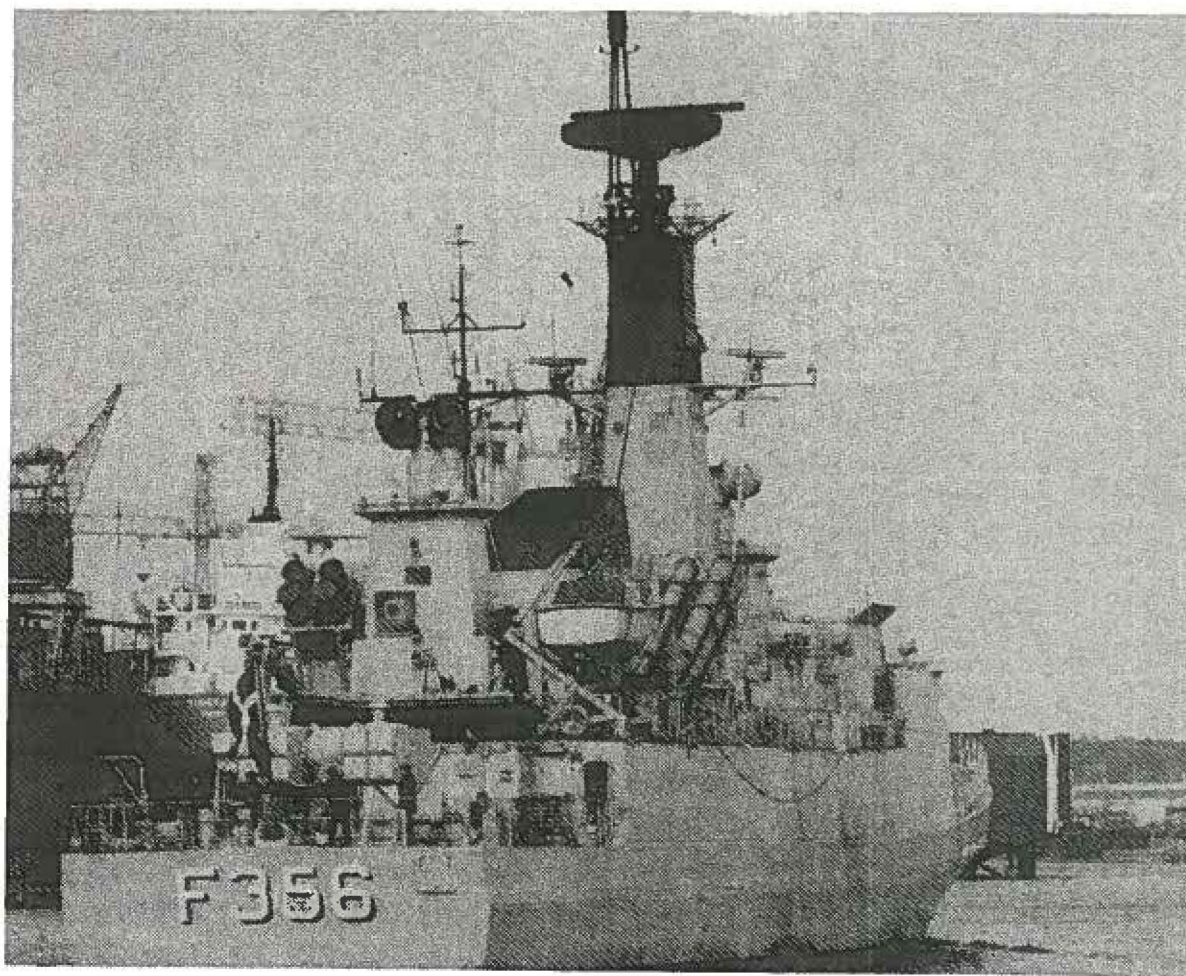
Nyt britisk landsætningsskib

Den britiske flåde søsatte i december i Wallsend et nyt landsætningsskib RFA (Royal Fleet Auxiliary) SIR GALAHAD. Skibet er et logistisk landsætningsskib på 8.400 tons bygget af Swan Hunter værft som erstatning for det skib af samme navn, der gik tabt under Falklandskrigen, skriver "INTERNATIONAL DEFENCE REVIEW".

M. Telling

SØVÆRNS- ORIENTERING

Korvetten PETER TORDENSKIOLD på vej ind i Falkenberg Havn.

Øvelse BUSY BIRD 87

I dagene 30. marts til 10. april afvikledes Fregateskadrens (FGE) årligt tilbagevendende typetræningsøvelse BUSY BIRD under ledelse af chefen for Fregateskadren (CH FGE) om bord i korvetten PETER TORDENSKIOLD.

BUSY BIRD-øvelsen, som har deltagelse af enheder fra torpedo- båds- og mineskibseskadrerne samt fly og luftværnsmissilbatterier

fra flyvevåbnet, er altid planlagt omkring afviklingen af den årlige skydning med SEA SPARROW-luftmålsmissiler fra FGEs større enheder, og skal ses som vinterens sidste nationale øvelse, inden flåden begynder deltagelsen i forårets NATO-øvelser (BLUE HARRIER, BOLD GAME og BRIGHT HORIZON).

Øvelsen var ligesom de sidste par år henlagt til Kattegatområdet med et omfattende program for våben-, procedure- og samvirketræning, og havde i år deltagelse også af en ubåd, samt den norske fregat BERGEN (2 dage) og tyske flådefly i forbindelse med luftforsvars- og anti-ubådsøvelser.

På grund af vejret, herunder specielt issituationen, måtte øvelsen omorganiseres adskillige gange, bl.a. måtte SEA SPARROW-skydningerne flyttes en uge, og torpedobådernes deltagelse blev en del begrænset. Alligevel fik deltagende enheder et godt øvelsesudbytte, ikke mindst fordi BUSY BIRD jo på grund af den hårde isvinter endte med at blive flådens både første, sidste og eneste nationale øvelse til søs inden foråret.

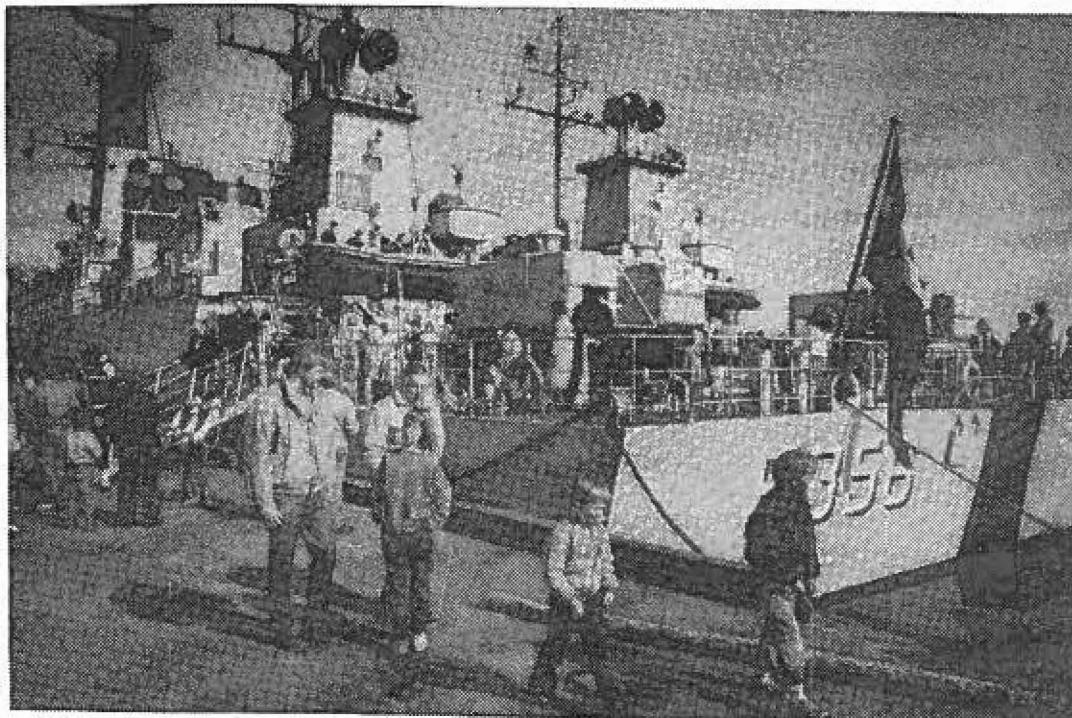
Det længe ventede mildere vejr forårsagede desværre en hel del tåge i øvelsesperioden, hvilket bevirkede, at SEA SPARROW-skydningerne af fredstidssikkerhedsmæssige årsager ikke kunne gennemføres, ligesom en del af flyaktiviteten måtte aflyses. Bemærkelsesværdigt positivt var det at kunne konstatere, at den lange liggeperiode på grund af isforholdene i vinter ikke havde indvirket på enhedernes materielle beredskab, og at de mange øvelser gennemført i havn, de såkaldte "HARBOUR PRACTICE PROGRAMME's", havde bevirket, at personellens træningsstade var væsentligt højere end normalt for årstiden.

I forbindelse med SEA SPARROW-skydningerne var der planlagt forsøg med nogle specielle mål-granater, kaldet PRAP (Pre-Radar Augmentet Projectiles), afskudt fra en af hærens 155 mm kanoner placeret på Sjællands Odde med det formål at præsentere enhederne for så realistisk et missil-mål som muligt. Forsøgene forløb som planlagt, og omend en nærmere analyse nu forestår, var de umiddelbare erfaringer opmuntrende.

Herudover blev øvelsen krydret med nogle af enhedernes deltagelse i et par mindre eftersøgnings- og redningsaktioner, herunder PETER TORDENSKIOLDs lidt dramatiske jagt på det handelskib, som havde sejlet en kutter i sønk sydøst for Anholt den 1. april, men på grund af den meget dårlige sigt desværre uden at

kunne identificere synderen.

I forbindelse med øvelsen aflagde korvetterne PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER et rutinebesøg i den svenske by Falkenberg i weekenden 3.-5. april. Falkenberg er en lille by på kun 14.000 indbyggere, men dette til trods havde byen lagt et godt program for skibene, og interessen fra både pressen og den lokale befolkning var meget stor, bl.a. var der sammenlagt ca. 1800 besøgende om bord under "åbent skib" lørdag og søndag.

PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER ved kaj i Falkenberg under "åbent skib".

Der var mulighed for at fiske laks i elven, og en "svømme-landskamp" mellem et hold fra hver korvet samt et lokalt hold af politi-, brand- og ambulancefolk blev også afviklet, men desværre var værterne uhøflige nok til at vinde. Et lettere traktement for både deltagere og tilskuere (ca. 100) efterfulgte dysten. En mindre officiel reception blev afholdt af byen, og CH FGE var om lørdagen vært ved en mindre frokost for repræsentanter fra byen og militære kommandoer om bord i PETER TORDENSKIOLD.

Som det eneste tidspunkt under øvelsen viste vejret sig fra sin bedste side under opholdet i Falkenberg.

(FGE)

Udnævnelser ved Søværnets Officersskole

Den 1. april blev det andet hold elever med den nye videregående officersuddannelse (VOU) udnævnt til kaptajnløjtnanter.

Holdet repræsenterer en overgangsordning, idet 6 af eleverne tidligere er grunduddannet efter uddannelsesplan for officerer af B-linien og 2 elever efter uddannelsesplan for officerer af reserven (NA).

Uddannelsen påbegyndtes i januar 1985 med efteruddannelseskursus (EUK). Denne uddannelse havde til formål at supplere den tidligere uddannelse således, at eleverne ved påbegyndelsen af VOU havde nået et uddannelsesniveau svarende til den kommende officersgrunduddannelse (OGU).

Denne samlede uddannelse har således omfattet over 2 års teoretisk undervisning.

De nyudnævnte kaptajnløjtnanter fotograferet sammen med chefen for Søværnets Officersskole i skolens aula. (SVN FOT).

Begivenheden blev markeret ved en højtidelighed, hvor eleverne, i overværelse af Inspektøren for Søværnet, repræsentanter fra Forsvarskommandoen m.fl. samt elevernes pårørende, blev ud-

nævnt til kaptajnløjtnanter og fik udleveret deres eksamensbevis og udnævnelsesbrev.

Rammerne for udnævnelseshøjtideligheden blev fremhævet af Sjællandske Livregiments Musikkorps, der spillede ved gæsternes ankomst til skolen, under højtideligheden samt senere i forbindelse med underholdning af de indbudte.

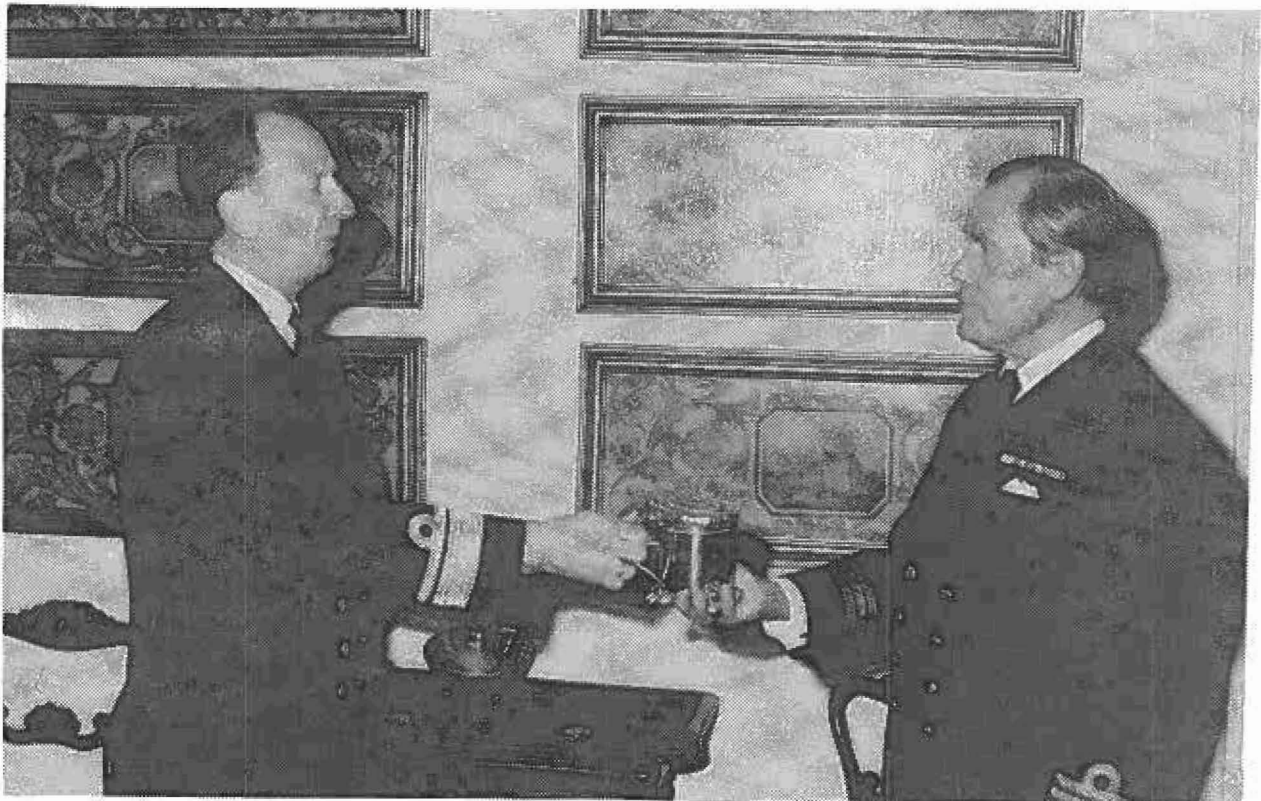
(SOS)

Søværnets Idrætslederpris 1986 uddelt

Søværnets Idrætslederpris kan af Inspektøren for Søværnet en gang årligt tildeles en idrætsleder eller instruktør, som gennem længere tid har ydet en indsats for idrætsudøvelsen på et eller flere af søværnets tjenestesteder.

På grundlag af en enig indstilling fra Søværnets Idrætskomite (IKO) bestemte Inspektøren for Søværnet, at Søværnets Idrætslederpris for 1986 skulle tildeles orlogskaptajn Eigil Jørgensen, chef for Fagskolen under Søværnets Konstabelskole.

Ved en højtidelighed i Nyholms Hovedvagt den 30. marts overrakte Inspektøren for Søværnet Søværnets Idrætslederpris 1986 til orlogskaptajnen.

Orlogskaptajn Eigil Jørgensen modtager Idrætslederprisen 1986 af Inspektøren for Søværnet. (SVN FOT).

Inspektøren for Søværnet motiverede valget med, at orlogskaptajnen i sit virke somformand for Søværnets Idrætsforening (SIF) i mange år har haft evnen til at aktivere og stimulere interessen for såvel den tjenstlige fysiske uddannelse og navnlig den frivillige idræt.

Orlogskaptajnen har herudover haft interesse for - og evnen - til at skabe kontakt med civile klubber og foreninger.

(IKO)

Dansk Kadetstævne 1987

Hvert år afholdes Dansk Kadetstævne (DAKA) mellem Civilforsvaretskorpsets Befalingsmandsskole (CFBS), Flyvevåbnets Officersskole (FLOS), Hærens Officersskole (HO) og Søværnets Officersskole (SOS).

I DAKA konkurreres i følgende discipliner: Svømning, indedefodbold, volleyball, håndbold og pistolskydning (sidstnævnte disciplin kun FLOS, HO og SOS).

Stævnet blev afholdt tirsdag den 31. marts i Kildeskovshallen i Gentofte og i Planbygningen på Holmen, med HO som arrangør.

SOS klarede sig særdeles godt i svømning, hvor resultaterne blev som følger:

50 m fri: nr. 1 KT K.Nielsen, 30.0 sek. og nr. 3 KT K.R.Hansen, 30.7 sek.

50 m rygsvømning: nr. 2 KT J.K.T.Petersen, 35.9 sek., nr. 4 KT D.P. Termansen, 37.0 sek., nr. 5 KT K.Eriksen, 41.0 sek.

100 m bryst: nr. 3 KT S.Christensen, 1 min. 27.2 sek.,

4 x 50 m holdkampsvømning: nr. 2 SOS, 1 min. 59.2 sek.

Indefodbold tabte SOS i indledende runde.

Volleyball vandt SOS i finalen over HO med 15/8 15/10 efter virkelig godt spil og god holdmoral.

Håndbold tabte SOS til HO med 10-15 i finalen.

I Pistolskydning vandt SOS holdkonkurrencen med 1276 points, HO 1244 points og FLOS 1171 points.

Individuel nr. 1 i præcisionsskydning KT J.Holm 183 points (max. 200) og nr. 2 samlet med 334 points (max. 400).

En god indsats af SOS' kadetter, et velgennemført stævne, der blev afsluttet med kammeratligt samvær på Frederiksberg Slot, for deltagere og tilskuere.

(SOS)

Søværnets Håndboldturnering

Søværnets Håndboldturnering blev afholdt på Holmens Idrætsanlæg i dagene 11.-13. marts. De 16 hold var opdelt i 4 puljer, hvor nr. 1 og 2 fra hver pulje gik videre til 2 mellempuljer, hvor nr. 1 og 2 gik videre til en finalepulje, der blev spillet fredag den 13. marts.

Resultatet blev efter mange spændende kampe:

Nr. 1 Minelæggeren MØEN.

Nr. 2 Søværnets Officersskole.

Nr. 3 Minelæggeren FALSTER.

Nr. 4 Korvetten OLFERT FISCHER.

Billede af vinderholdet fra Minelæggeren MØEN.
(SVN FOT).

(IKO)

"BASSE" fra MOBA går på pension

Den 27. marts fyldte Overmekaniker 2 MS Erik Arne Jensen "Basse" 60 år og afgik derfor fra søværnet den 31. marts.

"Basse" var med, da Torpedobådernes mobile Base (MOBA) blev oprettet i 1953 - og han har gjort tjeneste der lige siden.

"Basse" kom i søværnet som kontraktansat fyrbøder i 1952, hvor han startede i torpedobåden GLENTEN med nuværende chef for Søværnets operative Kommando (CH SOK) som nyudnævnt chef.

I 1953 var "Basse" med til at oprette MOBA sammen med daværende Søløjtnant I J.F.Bork og Maskinløjtnant I K.Ranthe.

I anledning af "Basse's" afgang var der den 25. marts tjenestestedsinspektion på MOBA af CH SOK.

Chefen for Søværnets operative Kommando overrækker Overmekaniker E.A.Jensen Søværnets operative Kommando's våbenskjold som afskedsgave. (SVN FOT).

CH SOK beskrev i sin tale til MOBAs besætning historien om afdelingens tilblivelse ved starten i 1953, da tjenestestedet kun bestod af eet kontor på Holmen og "hvad vi kunne få op under neglene", som CH SOK udtrykte det.

Siden har MOBA været i voldsom vækst. I 1957 var der udflytning til Margretheholm, og i dag beskæftiger MOBA ca. 75 specialister, med et materiel omfattende kontorbygninger, fællesværksteder, autohaller, smedie samt en kørende afdeling på et halvt hundrede store vogntog. MOBA lægger ligeledes beslag på ca. 10 tønder land af Margretheholms område. MOBA bruger således en del tid på arealpleje af "landbruget".

I anledning af afgangens blev der den 27. marts afholdt reception i autohallen på MOBA. At "Basse" både er kendt og respekteret så man af det store fremmøde. Ca. 350 gæster samt MOBAs egen besætning havde fundet vej til Margretheholm, heriblandt Forsvarschefen, Chefen for Personelstaben i Forsvarsstaben samt Inspektøren for Søværnet.

Ved receptionen ses fra venstre: Forsvarschefen, admiral S.E. Thiede, overmekaniker E.A.Jensen, Chefen for Personelstaben i Forsvarsstaben, kontreadmiral J.O.Fischer, samt Inspektøren for Søværnet. (SVN FOT). *K.A.M.M. Telling*

"Basse's" personlighed, faglige dygtighed samt evne til samarbejde på alle niveauer har gjort ham til en højt værdsat medarbejder, såvel på MOBA som hos resten af søværnet.

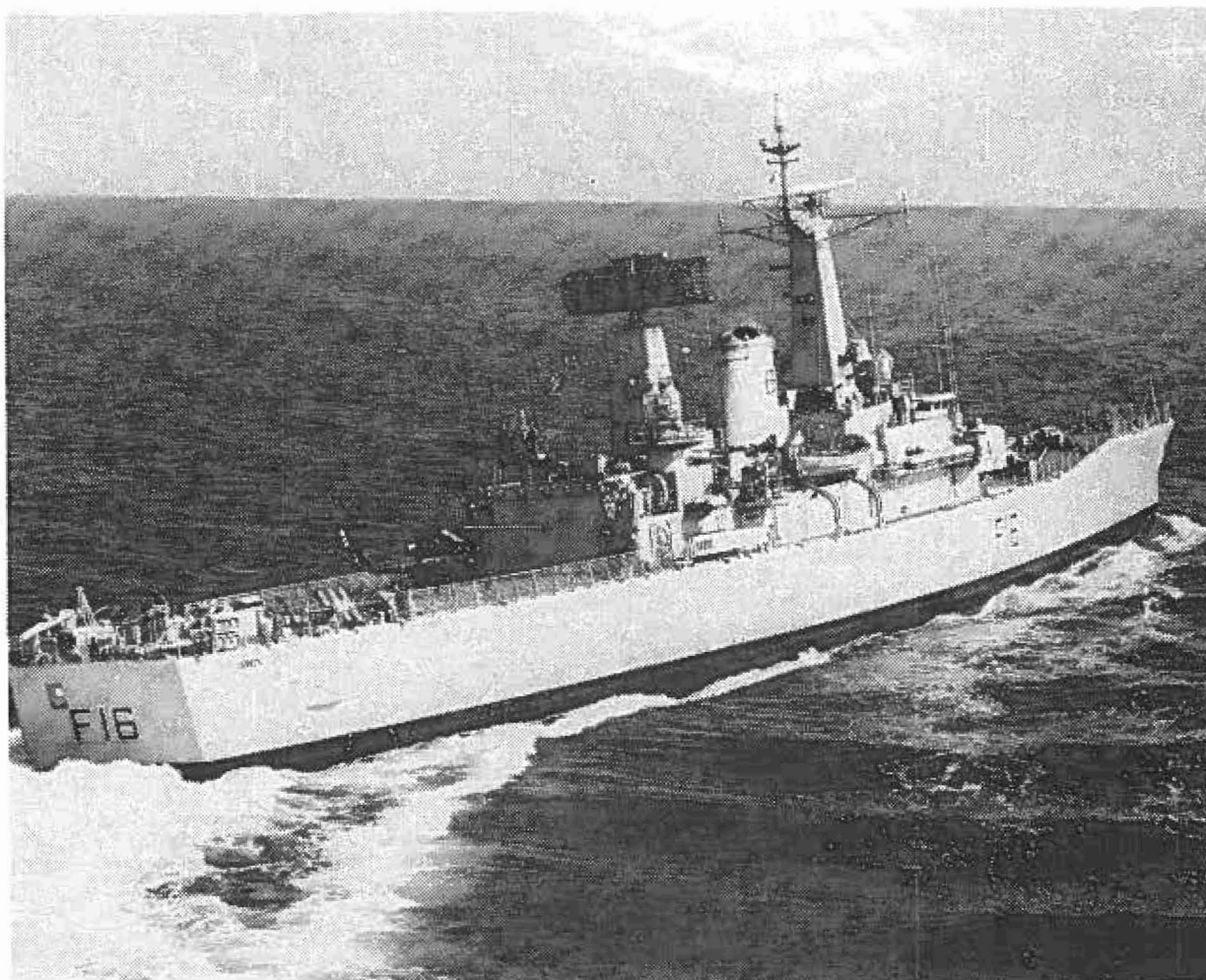
Det var med stor beklagelse, at MOBA den 31. marts måtte sige farvel til sin vellidte garagemester og kørselsleder gennem 35 år.

(MOBA)

Årets første flådebesøg i København

Den hårde isvinter har også sat sit præg på antallet af gennemførte udenlandske flådebesøg i København - fem ud af seks anmeldte besøg har måttet aflyses i januar kvartal.

Første anløbende enhed i 1987 blev den engelske fregat af LEANDER-klassen HMS DIOMEDE, som aflagde rutinebesøg efter et længere togt i det nordlige Atlanterhav.

Den britiske fregat HMS DIOMEDE under gang. (HMS OSPREY, Portland FOT).

Ikke mindst takket være præcise ismeldinger fra Statens Istjeneste fra indpassage Skagen ankom HMS DIOMEDE, uden at have haft problemer med sejladsen i et isfyldt Kattegat og Øresund,

til København lørdag den 28. marts.

HMS DIOMEDE afsejlede efter et vellykket besøg den 31. marts.

Indland kort

(FLS KBH)

Inspektion af mønstringsøvelse ved Flådestation Frederikshavn

Inspektøren for Søværnet inspicerede torsdag den 2. april mønstringsøvelse ved Flådestation Frederikshavn.

Inspektionen blev indledt med en kort orientering om flådestationens forarbejde til mønstringsøvelsen, resten af formiddagen var afsat til inspektion af mønstringsstyrkerne ved Flådestation Frederikshavn og Minedepot Grelshede. Om eftermiddagen blev mønstringsstyrkerne ved Minedepot Ålbæk inspiceret.

Indtrykket fra inspektionen var, at der var en god og positiv holdning samt en forståelse for mønstringsøvelsens betydning.

Overordnet inspektion af inspektionsskibet INGOLF

Inspektøren for Søværnet inspicerede tirsdag den 7. april inspektionsskibet INGOLF under sejlads i Sundet og Kattegat Syd.

Under forlægningen fra Langelinie til Kattegat Syd blev der foretaget en generel inspektion af INGOLF, og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med afprøvelse af forskellige nødsystemer for at afslutte med helikopterøvelse og trawlerrulle.

Efter endt inspektion returnerede INGOLF til Langelinie, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

INGOLF afgik den 4. maj fra Flådestation Frederikshavn til Grønland og skal her forrette fiskeri- og stationstjeneste. INGOLF forventes tilbage til det sydlige Danmark 22. juli.

Inspektion^{BREN} for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Kystradarstation Gedser

Inspektøren for Søværnet foretog onsdag den 22. april tjenestestedsbesøg ved Kystradarstation Gedser.

Chefen for Sundets Marinedistrikt og chefen for Kystradarstation Gedser orienterede indledningsvis om stationens opgaver og organisation; derefter var der rundvisning og besigtigelse af de forskellige faciliteter såvel over som under jorden.

Tjenestestedsbesøget sluttede med en orientering om planerne for installation af den nye radar og personelbehovet i den forbindelse.

Laane- og Sparekassens Jubilæumsfond af 1980

Fondens formål er en gang årligt at uddele en hæderspris på mindst 25.000 kr. til en offentlig ansat, der har ydet en særlig indsats.

Indstillinger af personel til Laane- og Sparekassens hæderspris bedes indsendt af de pågældendes faglige organisationer, og skal indeholde en redegørelse for de indstilledes særlige indsats inden for et af de ovennævnte områder.

Indstillinger fra de offentligt ansattes organisationer skal være fonden i hænde senest den 1. juli d.å. Der anvendes ikke indstillingsskemaer.

Tildelingen af hædersprisen finder sted den 23. september d.å.

Indstillinger indsendes til:

Laane- og Sparekassens
Jubilæumsfond af 1980
Reventlowsgade 12
1651 København V.,

meddeler Laane- og Sparekassen for offentligt ansatte.

Flådebesøg

En tysk (BRD) styrke, bestående af undervandsbådene U 12 (Type 205-klassen), U 13, U 17, U 20, U 22, U 30 (Type 206-klassen) og depotskibene LECH og LAHN (RHEIN-klassen) samt hjælpe-

fartøjerne NORDERNEY, SPIEKEROOG og TF 1, foretager daglige anløb af Flådestation Frederikshavn i perioden 23. april - 26. maj. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn O.Behrendt. Samlet besætning: 43 officerer, 244 andre befalingsmænd og menige samt 64 civile.

---ooOoo---

Den 5. Tyske (BRD) Torpedobådseskadre, bestående af missilkanonbådene HÄHER, ALK, DOMMEL, WEIHE, PINGUIN, REIHER, KRANICH samt depotskibet MAIN (RHEIN-klassen), foretager rutineanløb af Flådestation Frederikshavn i perioden 27.-28. april og 7. maj. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn H.Hechtfisch om bord i MAIN. Samlet besætning: 40 officerer, 405 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den indonesiske undervandsbåd (nybygning) KRI-CAKRA-401 er meddelt tilladelse til øvelsessejladser/dykninger i Skagerrak i perioden 3. maj - 3. juni samt tilladelse til anløb af Skagen inden for nævnte periode.

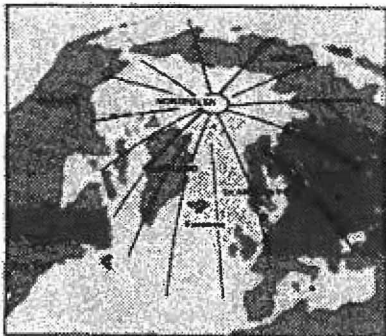
---ooOoo---

En britisk styrke, bestående af minejagerne KELLINGTON, SHERATON, MAXTON og BRERETON (TON-klassen), aflægger uofficielt besøg i Aalborg i perioden 11.-15. maj. Chefer vil være: KELLINGTON, kaptajnløjtnant A.P.G.Davies; SHERATON, kaptajnløjtnant P.G.Miller; MAXTON, G.W.A.Wallace; BRERETON, kaptajnløjtnant R.B.Jones. Samlet besætning: 140 mand.

Udland kort

Britiske øvelsesminer til den amerikanske flåde

Den amerikanske flåde har bestilt ti omstillelige øvelsesminesystemer (Versatile Exercise Mine Systems) hos firmaet British Aerospace med option på yderligere 15. VEMS er et computerbaseret system, der kan indstilles til at simulere alle eksisterende typer søminer, og er blevet antaget som NATOs

standardøvelsesmine. Udlagt fra skibe og uvurderlig i minerydningsøvelser sikrer VEMS, at flådens minerydningsudstyr og -taktik bliver afprøvet under næsten virkelige operative forhold. Den amerikanske flåde bestilte allerede i 1983 to prototyper af VEMS, hedder det bl.a. i artiklen i "NATO's SIXTEEN NATIONS".

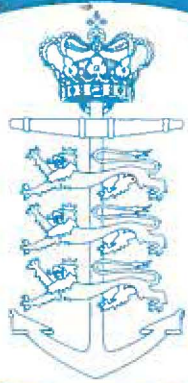
Den britiske flådes første Goalkeeper system installeret

Den britiske flådes første kortholds antimissilsystem af typen Goalkeeper blev den 12. februar installeret i den britiske fregat CORNWALL, der nærmer sig sin færdiggørelse på Yarrow værft i Glasgow. Søprøver med Goalkeeper-systemet forventes at starte ved årets slutning. I alt 15 systemer er blevet bestilt til den britiske flådes 3. serie af Type 22-klasse fregatter samt flådens 3 hangarskibe, hedder det bl.a. i artiklen i tidsskriftet "SIGNALFLASH".

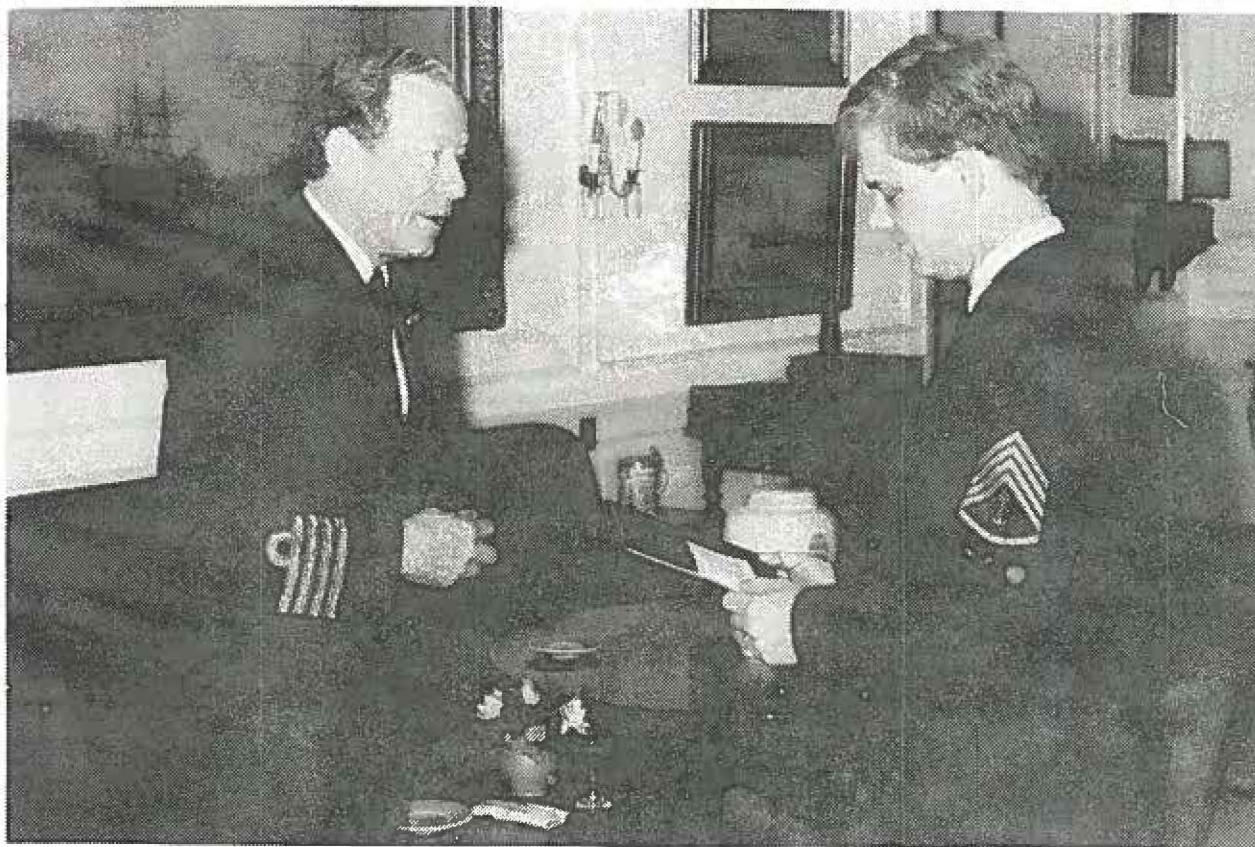
Kommandoskift i STANAVFORLANT

Den canadiske flotilleadmiral Lynne A.Mason har afløst den hollandske flotilleadmiral J.Haver Droeze som chef for de allieredes stående flådestyrke i Atlanten - STanding NAVal FORce At-LANTic. Kommandoskiftet fandt sted den 27. marts i Atlanterhavskommandoens hovedkvarter i Virginia. Flagskib i styrken vil de første 4 måneder være den canadiske destroyer ALGONQUIN, derefter IROQUOIS og fra slutningen af december ATHABASKAN, alle tre enheder af TRIBAL-klassen, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

SØVÆRNS- ORIENTERING

Oversergent A.K.Frøge modtager legatet VOLUNTAS EST VIA af formanden for Søofficersforeningen, kommandør J.A.Ruth. (SVN FOT).

Legatet VOLUNTAS EST VIA uddelt

Civilingeniør H.V.Augsburg har til minde om sin fader, kommandør H.V.Augsburg, stiftet et legat ved navn VOLUNTAS EST VIA (Viljen er vejen), af hvilket der til en befallingsmand eller menig uddeles portioner á kr. 1000,-, almindeligvis på kommandørens fødselsdag den 26. april, såfremt legatbestyrelsen i samråd med Inspektøren for Søværnet har fundet grundlag herfor, efter følgende retningslinier:

1. Udvist fremragende konduite.
2. Givet forslag til forøgelse af søværnets kampevne.

3. Udvikling af betydelige nyskabelser eller afhandlinger.

4. Udvikling af forslag til værdifulde tekniske forbedringer af søværnets skibe.

Såfremt legatet et år ikke uddeles, kan midlerne overføres til det følgende år.

Ved en højtidelighed i Søofficers-Foreningen den 23. april blev legatet VOLUNTAS EST VIA tildelt oversergent A.K.Frøge fra inspektionsskibet VÆDDEREN.

Legatet blev af Søofficers-Foreningen tildelt oversergenten som en hædersgave på kr. 3000,- med nedenfor anførte begrundelse.

"Den 25. december 1986 demonstrerede oversergent A.K.Frøge usædvanligt personligt mod og en ekstraordinær indsats i forbindelse med bjærgningen af 5 søfolk fra det forliste fragtskib SUDURLAND.

De fem søfolk havde på det pågældende tidspunkt befundet sig i en redningsflåde i ca. 14 timer og var derfor alvorligt udmattede. Hertil kom, at to søfolk af forskellige årsager måtte tvinges til at forlade flåden. På trods heraf og på trods af ugunstige vejrforhold lykkedes det at få alle 5 mand op i helikopteren i løbet af den halve time, der var til rådighed, hvilket i høj grad tilskrives oversergentens stædighed og viljestyrke.

Det skal også fremhæves, at oversergenten tilbød at lade sig overføre til redningsflåden til fordel for en af de skibsbrudne, hvis det skulle blive nødvendigt".

Legatportionen overrakte oversergenten i overværelse af bl.a. Søofficers-Foreningens bestyrelse, Inspektøren for Søværnet og daværende chef for VÆDDEREN, chefen for Søværnets Flyvetjeneste og helikopterpiloten.

Legatet VOLUNTAS EST VIA blev sidst uddelt i 1984. (Redningsaktionen blev omtalt i Søværns-Orientering nr. 2/87, Red.).

(SOF)

Operations- og Våbenofficerskursus 1986/87

I perioden 29. september 1986 til 10. april 1987 har Søværnets Taktikskole og Søværnets Våbenskole afviklet Operations- og Våbenofficerskursus (AIS 1/VBS 100) for 9 danske og 3 norske officerer.

Kursus har i flere år været gennemført med norsk deltagelse og har inkluderet en uddannelsesperiode i Norge af ca. 1 måneds varighed, hvorunder der specielt er undervist i elektronisk krigsførelse og anti-ubådskrigsførelse.

Operations- og Våbenofficerskursus 1986/87. (AIS FOT).

Kurset har for tredje år været gennemført i fuldt integreret form, hvilket indebærer, at de kommende Operations- og Våbenofficerer gennemgår nøjagtig samme pensum. Efter dette kursus gennemgår eleverne i perioden april-maj funktionsuddannelse, d.v. s. en specialuddannelse inden for den operations- eller våbenofficerstjeneste, eleverne skal varetage i deres kommende operative tjeneste.

På grund af Flag Officer Denmark Lower Controls (FOD LOCON) placering på Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus (AIS) under øvelse WINTEX (omtalt i Søværns-Orientering nr. 7/87, Red.) blev kurset afbrudt under øvelsen. Eleverne indgik i denne periode som øvelsesdeltagere primært på poster ved FOD LOCON på AIS.

Operations- og Våbenofficerskursus afholdes hvert år. Kurset påbegyndes næste gang 28. september med planlagt deltagelse af 24 danske og 4 norske elever.

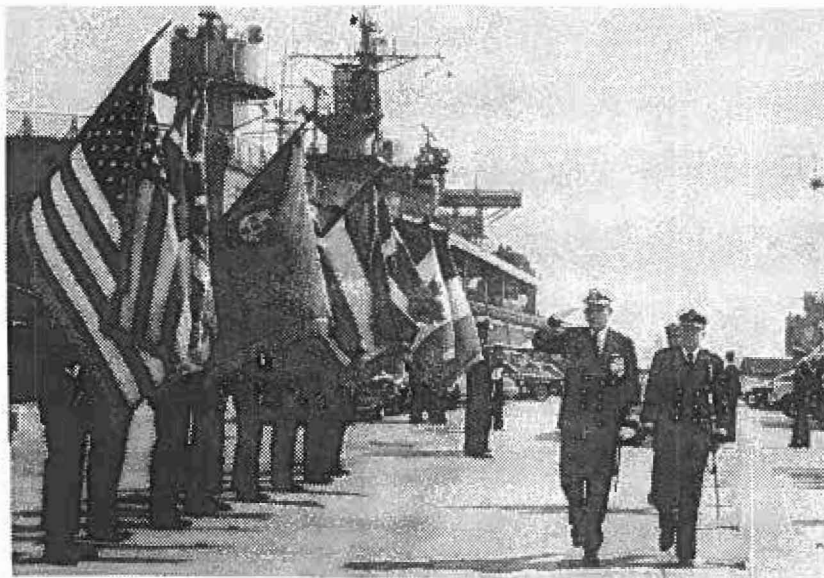
(AIS)

Kommandoskift i STANAVFORLANT i Norfolk

Flådestation Norfolk, Virginia, var 27. marts rammen om højtideligheden ved det årlige kommandoskift i NATOs stående styrke i Atlanten Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT), hvor den canadiske flotilleadmiral L.G.Mason afløste den hollandske flotilleadmiral F.J.Haver Droeze (omtalt i Søværns-Orientering nr. 8/87, Red.).

STANAVFORLANT blev oprindeligt formet 13. januar 1968 som et svar på den øgede russiske flådeaktivitet, og siden da har de fleste NATO-lande med interesser i Atlanterhavet sendt en destroyer eller fregat i fra 2-6 måneder ad gangen.

I 1987 indgår enheder fra Canada, USA, Holland, Vesttyskland, England, Portugal, Belgien og Norge i styrken. Tidligere har Danmark deltaget med en fregat af PEDER SKRAM-klassen ca. 3 måneder om året, og i perioder en ubåd af DELFINEN-klassen, men efter beslutningen om fregatternes overgang til nøglestatus vil STANAVFORLANT i 1987 for første gang i mange år være uden dansk medlem, dog vil en ubåd af DELFINEN-klassen indgå i STANAVFORLANTs øvelsesaktivitet i november måned.

Chefen for de allierede styrker i Atlanten, Admiral Lee Baggett jr. saluterer ledsaget af flotilleadmiral L.G.Mason de deltagende nationers flag. Dannebrog er stadig imellem. (STANAVFORLANT FOT).

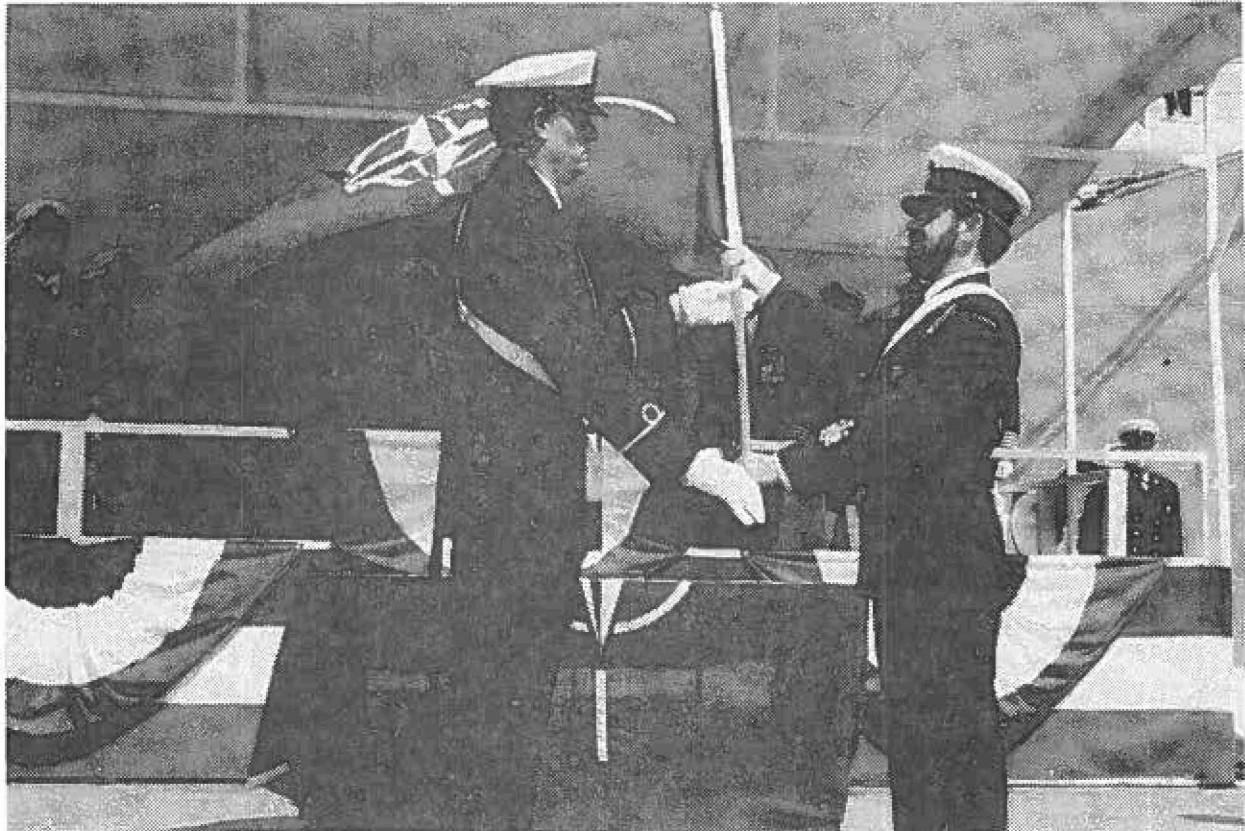
Posten som chef for STANAVFORLANT går på skift mellem de fem førstnævnte nationer, der som de eneste sender et skib hele

året rundt.

At STANAVFORLANT betragtes som noget enestående i NATO, kunne ses af det store antal militære og civile repræsentanter, der var mødt op fra de forskellige medlemslande. Danmark blev repræsenteret ved chefen for Søværnets operative Kommando.

Æresgæst ved højtideligheden var USAs assisterende forsvarsminister William Howard Taft IV, der i sin tale om STANAVFORLANT bl.a. sagde: "Søherredømme understøtter og styrker alliansens strategi. Vi må have det, hvis vi vil opnå vores strategiske mål. Søherredømme alene kan ikke sikre en sejr, men uden dette er en sejr umulig".

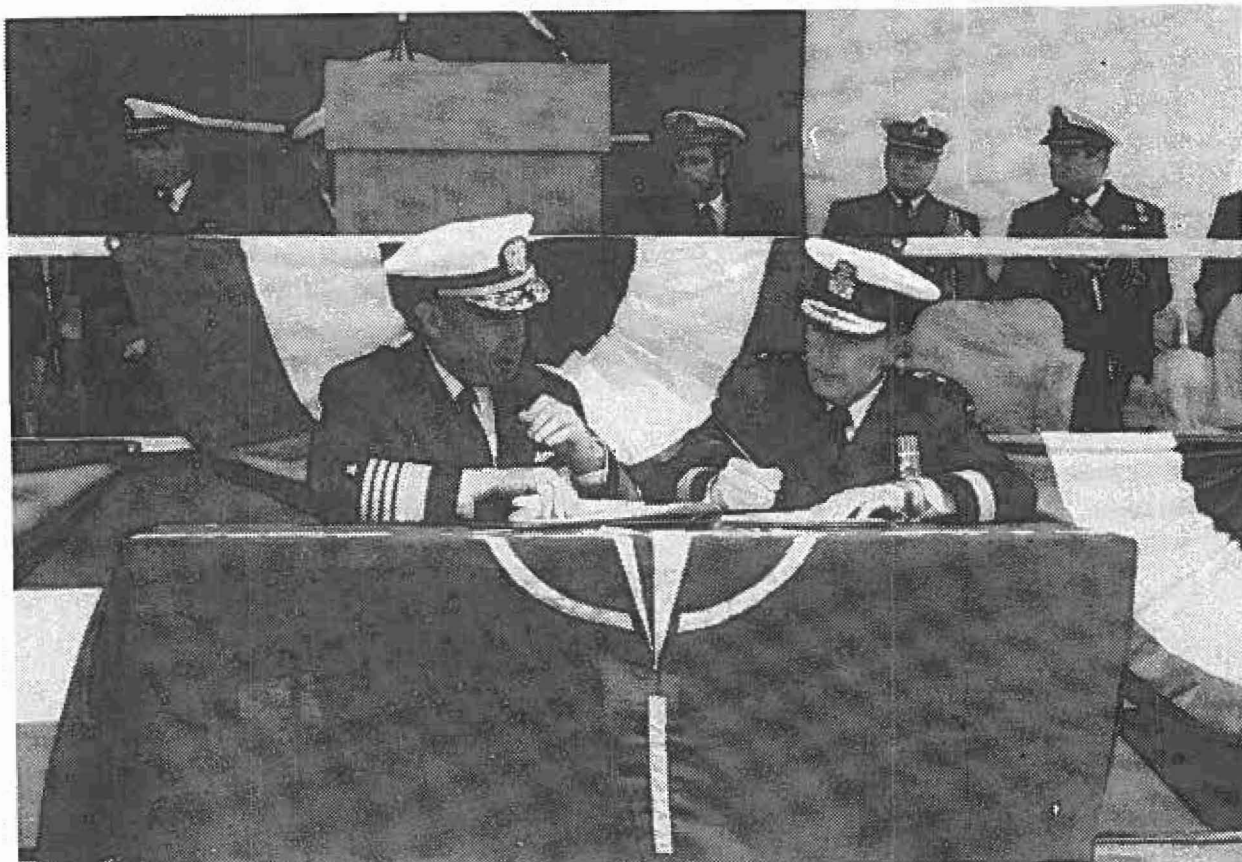
Den anden hovedtaler var Supreme Allied Commander Atlantic (SACLANT), admiral Lee Baggett jr., der i sin tale understregede STANAVFORLANTs høje aktivitetsniveau. Under flotilleadmiral Haver Droeze's ledelse i perioden 4. april 1986 - 27. marts 1987 har styrken tilbragt 204 dage til søs, sejlet mere end 50.000 sømil, besøgt 30 havne, deltaget i 5 store NATO- og et utal af nationale og egne øvelser. Admiralen sluttede sin tale med ordene: "STANAVFORLANT er en konstant kilde til stolthed i NATO, og styrken udgør et sikkert bevis på vores vilje til frihed".

NATO-flaget skifter hænder. (STANAVFORLANT FOT).

Efter den afgående chefs tale, hvori han takkede sit underlagte personel og ønskede flotilleadmiral Mason tillykke med det job, der uden tvivl er det bedst tænkelige i alle vore mariner, skiftede det blå NATO-flag hænder.

Kommandotegnet blev hejst i det nye flagskib HMCS ALGONQUIN, og admiral Baggett og flotilleadmiral Mason underskrev begge det dokument, der officielt overgav kommandoen.

SACLANT og COMSTANAVFORLANT underskriver det dokument, der officielt overgiver kommandoen til flotilleadmiral Mason. (STANAVFORLANT FOT).

Endelig kunne den nye chef tale til sine gæster og sit personel. Om de muligheder og udfordringer, STANAVFORLANT har, sagde flotilleadmiralen bl.a.: "Vi vil arbejde samlet for at afprøve, udvikle og forbedre taktiske doktriner og planer. Vi vil lære af den enestående viden, hver enkel marine besidder. Vi vil lære hinanden godt at kende og derved være bedre rustet til samlet at møde enhver udfordring. De oplevelser, vi vil få sammen, vil resultere i et tæt venskab, der muliggør et endnu tættere samarbejde mellem vore mariner".

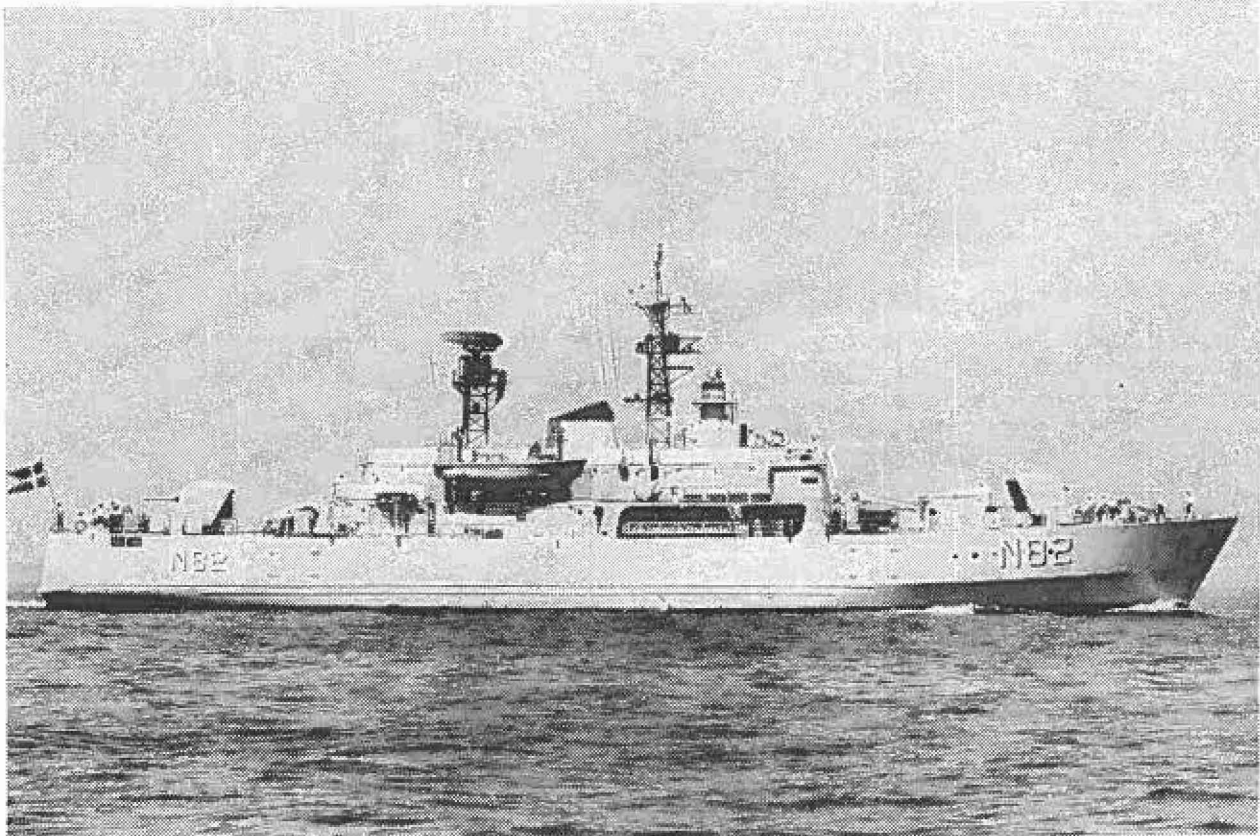
COMSTANAVFORLANT, flotilleadmiral L.G.Mason, taler til gæster og besætning. Fra venstre ses chefen for USS TAYLOR, chefen for den tyske (BRD) destroyer RHEINLAND-PFALZ, COMSTANAVFORLANT, stabschefen, chefen for den canadiske destroyer ALGONQUIN og SACLANT. (STANAVFORLANT FOT).

Alle, der havde været i STANAVFORLANT før, kunne nikke genkendende til chefens forventninger til det kommende år. (I STANAVFORLANTS stab indgår den danske kaptajnløjtnant F.Zachariae som signalofficer, Red.).

(COMSTANAVFORLANT STAFF)

Minelæggeren MØEN gør reklame for flåden

Dette var også Aalborg Stiftstidendes overskrift på en artikel den 27. marts omhandlende MØENS adoptionsbesøg i Aalborg i perioden 26.-30. marts. Artiklen indledte med: "Der blev i hvert fald reddet et par stykker til den kongelige marine, da minelæggeren MØEN, der er adopteret af Aalborg, sejlede ind gennem Limfjorden til Honnørkajen neden for Aalborghus slot i går. Om bord var nemlig syv 10. klasse-elever, og et par af dem har besluttet, at når de skal aftjene deres værnepligt, så skal det gerne være i søværnet".

Minelæggeren MØEN under gang. (SVN FOT).

Apropos reklame skal det også siges, at Aalborg by gjorde en glimrende reklame for sig selv med det program, byen, diverse foreninger og laug havde stablet på benene. Allerede 1 time efter ankomst, torsdag kl. 1000, var der optagelse i Chr IV's laug for 14 besætningsmedlemmer, som måtte igennem den helt specielle optagelsesceremoni, før de var fuldgældige medlemmer af laugene. Torsdag eftermiddag var der arrangeret en fodboldkamp mellem Teknisk skole og besætningsmedlemmer fra MØEN. MØEN vandt kampen med cifrene 3-2.

Om aftenen var MØEN vært ved en reception, som traditionen tro afholdtes på minedækket. Senere på aftenen var borgmester og byen vært ved en middag på byens smukke rådhus. Her overrakte Borgmester Kaj Kjær en gave til den af besætningen valgte "bedste kammerat" om bord. Det blev i år værnepligtig Søren Jensen.

Samtidig hermed afholdt byens marineforening skydekongurrence for marineforeningens medlemmer og besætningsmedlemmer fra MØEN. MØEN besatte både 1., 2. og 3. pladsen.

Fredag formiddag havde Flyvestation Aalborg og MØENS venskabseskadrille (ESK 723) arrangeret en rundvisning på flyvesta-

tionen, som kulminerede, da de besøgende fik lov at sidde i en F-16 jager. Samtidig med rundvisningen på flyvestationen var der også besøg på De danske Spritfabrikker.

Fredag formiddag holdt MØEN børneparty for en nærliggende børnehave.

Lørdag og søndag var der åbent skib, og henved 500 af byens indbyggere benyttede sig - på trods af det lidt barske vejr - af tilbuddet om at studere en minelægger på nært hold.

Fredag og lørdag var en stor del af besætningen ude for at kigge på det pulserende natteliv, hvor der bestemt ikke manglede noget. Det var nok det, Aalborg Marineforening havde i tankerne, da de søndag middag inviterede til "afslapning" og kammeratligt samvær i deres flotte og samtidig hyggelige lokaler i skudehavnen i Aalborg.

MØEN afsejlede Aalborg mandag morgen kl. 1000 og forlagde, i fint vejr, ud gennem Limfjorden. Godt klar af Hals Barre sagde 5 F-16 jagere fra ESK 723, med en flot opvisning, farvel og tak for festligt samvær.

(MØEN)

Heraldisk våbenskjold til transportskibet SLEIPNER

Efter indstilling fra Inspektøren for Søværnet har Hendes Majestæt Dronningen den 25. marts godkendt et heraldisk våben til transportskibet SLEIPNER, med følgende blasonering og motivering.

Blasonering:

I sølv felt en blå ottebenet hest over tre blå bølger.

Skjoldet hviler på et anker hvorover en kongekrone.

Motivering:

Som våbenfigur for transportfartøjet SLEIPNER er valgt guden Odins ottebenede hest, kendt fra den nordiske mytologi, symboliserende støtte- og transportfunktionen, som skibet yder. De tre bølger symboliserer de danske farvande, skibets operationsområde.

SLEIPNERS våben er udarbejdet af Søværnets heraldiske Arbejdsgruppe på foranledning af Inspektøren for Søværnet.

(MST)

Indland kort

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Kystradarstation Møn og Sødefensionsafsnit Grønsund

Inspektøren for Søværnet aflagde tirsdag den 28. april tjenestestedsbesøg ved Kystradarstation Møn og Sødefensionsafsnit Grønsund.

Chefen for Sundets Marinedistrikt og chefen for Kystradarstation Møn modtog Inspektøren for Søværnet ved Borgsted Batteri, hvor der var en kort orientering og rundvisning, derefter kørtes til Hårbølle Skanse og videre til Kystradarstation Møn, hvor der var orientering om stationens opgaver og organisation.

Efter frokost blev der fortsat med rundvisning og fremvisning af stationens forskellige faciliteter.

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Minedepot Store Dyrehave

Inspektøren for Søværnet aflagde onsdag den 6. maj tjenestestedsbesøg ved Minedepot Store Dyrehave. Depotchefen fremviste, efter en kort orientering om aktuelle aktiviteter, værksteder, bygninger og magasiner.

Flådebesøg

En tysk (BRD) styrke, bestående af landgangsfartøjerne BUTT, BRASSE, FLUNDER, KARPFEN, LACHS, PLOTZE (Type 520-klassen), HUMMEL, KRILL, KRABBE, AUSTER, MUSCHEL og KORALLE (Type 521-klassen), aflægger rutinebesøg i Skive i perioden 15.-18. maj og i Århus i perioden 22.-25. maj. Chef for styrken vil være orlogskaptajn E.Gottschewski om bord i BRASSE. Samlet besætning: 4 officerer og 148 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Det tyske hjælpeskib WESTERWALD (WESTERWALD-klassen) foretager rutineanløb af Flådestation Frederikshavn 16.-19. maj og

24.-26. maj. Chef vil være orlogskaptajn R.Emmerling. Samlet besætning: 6 officerer og 61 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den belgiske fregat WESTHINDER (WIELINGEN-klassen) aflægger rutinebesøg på Flådestation Frederikshavn i perioden 22.-25. maj. Chef vil være kommandørkaptajn H.Boden. Samlet besætning: 14 officerer, 77 underofficerer og 69 menige.

---ooOoo---

Den franske minejager AIGLE (ERIDAN-klassen) aflægger rutinebesøg på Flådestation Frederikshavn i perioden 19.-22. maj. Chef vil være kommandørkaptajn Gaveriaux. Samlet besætning: 7 officerer, 23 underofficerer og 26 menige.

---ooOoo---

En norsk styrke, bestående af torpedobådene SNÖGG, SNAR, RASK, KJAPP (SNÖGG-klassen), HAUK, TEIST og FALK (HAUK-klassen), foretager forsyningsanløb af Flådestation Frederikshavn i perioden 19.-20. maj.

---ooOoo---

En svensk styrke, bestående af minelæggerne ARKÖSUND, FAARÖSUND og SKRAMSÖSUND, aflægger uofficielt besøg i Rønne i perioden 22.-25. maj. Chef for styrken vil være oberstløjtnant Stellan Fagrell. Samlet besætning: 18 officerer og underofficerer samt 11 officerer udover besætningen.

---ooOoo---

Den tyske (BRD) 1. Mineskibseskadre, bestående af minestrygerne CASTOR, POLLUX, SIRIUS, RIGEL, REGULUS, MARS, SPICA, SKORPION, SCHÜTZE, WAGE (SCHÜTZE-klassen) og dykkerfartøjet STIER samt depotskibet SAAR (RHEIN-klassen), aflægger rutinebesøg på Flådestation Frederikshavn i perioden 24.-25. maj. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn D.Höpner om bord i CASTOR. Samlet besætning: 45 officerer og 449 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den hollandske fregat WITTE DE WITH (JACOB VAN HEEMSKERCK-klassen) aflægges rutinebesøg i Århus i perioden 22.-25. maj. Chef vil være orlogskaptajn F.J.Schuller tot Peursum. Samlet besætning: 15 officerer, 36 sergenter og 127 menige.

---ooOoo---

Den hollandske fregat PIET HEYN (KORTENAER-klassen) aflægges rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 22.-25. maj. Chef vil være orlogskaptajn D.Weekenstro. Samlet besætning: 18 officerer, 37 sergenter og 132 menige.

---ooOoo---

Den tyske (BRD) 3. Torpedobådseskadre, bestående af misilkanonbådene TIGER, LUCHS, MAADER, LEOPARD, FUCHS, JAGUAR, LÖWE, WOLF, PANTHER (Type 148-klassen) og depotskibet RHEIN (RHEIN-klassen) samt hjælpeskibet NIENBURG (LÜNEBURG-klassen), aflægges rutinebesøg på Flådestation Frederikshavn i perioden 22.-24. maj. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn J.Pösze om bord i RHEIN. Samlet besætning: 65 officerer og 470 andre befalingsmænd og menige, 2 civile, 5 udenlandske officerer og 1 sergent.

---ooOoo---

Den britiske yacht SEA HARRIER foretager anløb af København den 27. maj. Chef vil være orlogskaptajn M.S.Pringle. Samlet besætning: 6 mand.

---ooOoo---

Den hollandske undervandsbåd POTVIS (POTVIS-klassen) aflægges rutinebesøg i Aalborg i perioden 28.-31. maj. Chef vil være kaptajnløjtnant J.A.Wijbrands. Samlet besætning: 8 officerer, 13 sergenter og 50 menige.

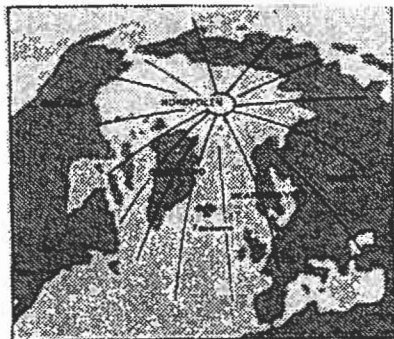
---ooOoo---

Den tyske (BRD) 3. Mineskibseskadre, bestående af minestrygerne ARIADNE, FREYA, VENETA, HERTHA, NYMPHE, NIXE, AMAZONE og GAZELLE (ARIADNE-klassen), dykkerfartøjet HANSA og hjælpeskibet SACHSENWALD (SACHSENWALD-klassen), aflægges rutinebesøg i København i perioden 29. maj - 1. juni og på Flådestation Korsør

i perioden 2.-4. juni. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn Dietmar Schreck om bord i ARIADNE. Samlet besætning: 26 officerer og 272 andre befalingsmænd og menige.

Udland kort

Hollandsk flådeplan 1987-1996

Det hollandske forsvarsbudget for 1987 har afsat 3039.2 millioner gylden - 22% af den totale forsvarstildeling - til den hollandske flåde og bekendtgjort planerne for de kommende ti år. I 1996 vil flåden have 22 fregatter, bestående af 2 TROMP-klasse, 2 standard luftforsvarsfregatter, 10 standard fregatter og 8 M-klasse fregatter. Af disse vil 18 enheder være operative med de øvrige i reserve som træningsenheder. Det er planen, at de første 4 M-klasse fregatter skal være operative i 1992, og de fire efterfølgende, som for nylig blev sat i ordre, i 1996. De to nyeste fregatter af VAN SPEIJK-klassen vil blive i tjeneste, indtil de første M-klasse indføres. Medens WALRUS, den første enhed i en nye serie af dieselelektriske undervandsbåde, der skulle have hejst kommando næste år, efterfulgt af ZEELEUW i 1989 og de næste to enheder i 1992-93, grundet brand, har forsinket planen, vil ZEEHOND (og måske søsterskibene POTVIS og TONKIN) blive længere i tjeneste end antaget. De to ZWARDVIS-klasse vil gennemgå midtvejsmodifikation de næste to år. Den sidste af flådens 15 TRIPARTITE mine-rydningsfartøjer er planlagt at indgå i 1989 med 10 operative og de øvrige i reserve eller under vedligeholdelse. De gamle (30 år) træbyggede DOKKUM-klasse er planlagt erstattet af 10 nye enheder, der påbegyndes i 1989 med 7 færdigbyggede i 1996. I luften vil de 13 ORION marinepatroljefly forblive operative, ligesom flådens LYNX-helikoptere vil blive forlængede til århundredskiftet, hedder det bl.a. i artiklen i "MARITIME DEFENCE".

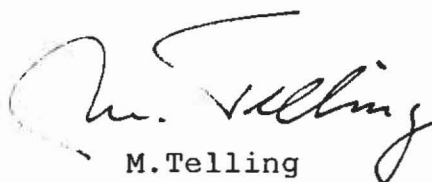
Forsøg med lodret affyret SEAWOLF missiler

Forsøg med det britiske lodret affyrede SEAWOLF luftforsvarsmissil blev med succes afsluttet i december måned. Systemet

met skal indgå i armeringen på de nye britiske Type-23-fregatter (DUKE-klassen) og de nye AOR (Auxiliary Oiler Replenishment) olie-forsyningsskibe. Den lodret affyrede version af SEAWOLF er forsynet med en ny booster, der er rapporteret at have forøget ræknin-gen, hedder det bl.a. i artiklen i "PROCEEDINGS".

Den amerikanske flådes angrebsudbåde af LOS ANGELES-klassen

Den amerikanske flåde har 19. januar kølstrakt den 47. an-grebsundervandsbåd af LOS ANGELES-klassen, SSN-758, ved Newport News skibsværft. Yderligere fire enheder af samme klasse er i februar blevet sat i ordre ved samme værft, skriver INTERNATIONAL "DEFENCE REVIEW".

M. Telling